

Agro & Food Cluster West-Brabant

Nota van zienswijzen

Vastgesteld
Gedeputeerde Staten
Datum
1 juni 2010

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	5
2.	Reactie op veelvoorkomende onderwerpen	7
2.1	Algemeen	7
2.1.1	Ontwikkeling AFCWB in geheel	7
2.1.2	Provinciaal beleid en provinciaal belang	8
2.1.3	Rol van de provincie	9
2.1.4	Betrekken van belanghebbenden	11
2.1.5	Inspiraak	11
2.1.6	Procedure	12
2.1.7	Plansystematiek	13
2.1.8	Relatie van het inpassingsplan met het MER	14
2.2	Locatie	15
2.2.1	Locatiekeuze algemeen	15
2.2.2	Locatiekeuze bedrijventerrein	16
2.2.3	Locatiekeuze glastuinbouwgebied	16
2.2.4	Woon- en leefklimaat	17
2.2.5	Recreatie	18
2.3	Nut en noodzaak	19
2.3.1	Negatieve gevolgen glastuinbouw	19
2.3.2	Geraamde behoefte voor glas is niet aanwezig	19
2.3.3	Sanering verspreid glas	21
2.3.4	Internationalisering	22
2.3.5	Uitbreiding glastuinbouw	23
2.3.6	Behoeft Bedrijventerrein	23
2.3.7	Autonome ontwikkeling Suiker Unie	25
2.3.8	Biomassavergisting	25
2.3.9	Nut en noodzaak hele AFCWB	26
2.4	Ambitie	27
2.4.1	Bouwhoogte	27
2.4.2	Inrichting van het terrein	28
2.4.3	Zonering bedrijventerrein	29

2.4.4	Kade.....	30
2.4.5	Uitgiftebeleid.....	30
2.4.6	Profilering van het bedrijventerrein.....	31
2.4.7	Duurzaamheidsdoelen.....	31
2.4.8	Symbiose en samenwerking.....	32
2.4.9	Waarborgen van concept (incl. parkmanagement).....	33
2.4.10	Aanleg- en beheerfase.....	35
2.4.11	Windmolens.....	35
2.5	Milieuaspecten.....	36
2.5.1	Geluid industrielawaai.....	36
2.5.2	Zone industrielawaai.....	37
2.5.3	Geluid wegverkeer.....	38
2.5.4	Cumulatie van geluid.....	39
2.5.5	Licht.....	40
2.5.6	Geur.....	41
2.5.7	Luchtkwaliteit.....	41
2.5.8	Externe Veiligheid.....	42
2.5.9	Bodemvervuiling.....	43
2.5.10	Klimaat / CO ₂ uitstoot.....	43
2.6	Ecologie, cultuurhistorie en landschap.....	44
2.6.1	Natura 2000.....	44
2.6.2	Ecologische hoofdstructuur.....	45
2.6.3	Soortenbescherming.....	45
2.6.4	Cultuurhistorie en openheid.....	46
2.6.5	Landschap.....	46
2.6.6	Inpassing oostzijde.....	47
2.6.7	Inpassing noordzijde.....	48
2.6.8	Landschapsontwerp.....	48
2.7	Water.....	49
2.7.1	Verzilting.....	49
2.7.2	Waterhuishouding.....	50
2.8	Verkeer.....	51
2.8.1	Toename verkeersdruk.....	51

2.8.2	Verkeersveiligheid.....	52
2.9	Milieu Effect rapport (MER).....	52
2.9.1	Algemeen	52
2.9.2	Procedureel	52
2.9.3	AFCWB als geheel.....	53
2.9.4	Voorkeursalternatief.....	54
2.9.5	Autonome ontwikkeling.....	54
2.9.6	Inrichting bedrijventerrein.....	55
2.9.7	Geluid.....	55
2.9.8	Verkeer	55
2.9.9	Symbiose en samenwerking	56
2.9.10	Kadeontwikkeling	56
2.9.11	Inrichtingsfase	57
2.9.12	Evaluatie	57
2.10	Overige	57
2.10.1	Nieuwbouw van woningen	57
2.10.2	Werkgelegenheidsaspecten	58
2.10.3	Handhaving	58
2.10.4	Aanlegfase	59
2.10.5	Glastuinbouwgebied Westland te Steenbergen	59
2.10.6	Bestuursovereenkomst.....	59
2.10.7	Planschade	60
3	Uitgebrachte adviezen	62
3.3	Advies Provinciale Omgevingscommissie (POC)	62
3.3.1	Samenvatting.....	62
3.3.2	Reactie.....	63
3.4	Advies van de commissie m.e.r.....	65
3.4.1	Samenvatting.....	65
3.4.2	Reactie.....	66
4.	Overzicht van ingekomen zienswijzen.....	69
5.	Zienswijzen planregels en verbeelding.....	146

1. Inleiding

Ontwerp inpassingsplan Agro & Food Cluster West-Brabant

Op 3 november 2009 hebben wij het ontwerp inpassingsplan Agro & Food Cluster West-Brabant (hierna: AFCWB) vastgesteld. Het ontwerpplan heeft met ingang van 10 december 2009 gedurende acht weken ter visie gelegen ten behoeve van het indienen van een zienswijze. Er zijn 44 reacties ingekomen. In deze nota zijn deze zienswijzen samengevat weergegeven en voorzien van een reactie.

In hoofdstuk 2 van deze nota zijn de veel voorkomende zienswijzen per thema behandeld. In hoofdstuk 4 zijn alle zienswijzen per inspreker samengevat en van een reactie voorzien. Daarbij wordt (op onderdelen) verwezen naar de reactie die in hoofdstuk 2 van deze nota is gegeven. De meer gedetailleerde zienswijzen met betrekking tot de planregels en de verbeelding zijn in hoofdstuk 5 in een apart overzicht opgenomen.

De ingekomen reacties hebben op onderdelen geleid tot aanpassing van het ontwerp inpassingsplan (hierna OPIP). Dit is per onderwerp respectievelijk reactie aangegeven. De ingekomen zienswijzen achten wij ongegrond tenzij in de beoordeling expliciet is aangegeven dat wij de zienswijze gegrond achten.

Alle wijzigingen ten opzichte van het ontwerp inpassingsplan (dus inclusief de ambtshalve wijzigingen) zijn in de nota van wijzigingen, die deel uitmaakt van het besluit tot vaststelling van het inpassingsplan, opgenomen.

Over het ontwerp inpassingsplan is verder advies gevraagd aan de Provinciale omgevingscommissie. De POC heeft op 10 maart 2010 advies aan ons uitgebracht. Onze reactie op dit advies is in hoofdstuk 3 opgenomen.

Ontwerp exploitatieplan AFCWB, exploitatieovereenkomsten en bestuursovereenkomsten

Op 3 november 2009 hebben Gedeputeerde Staten eveneens het ontwerp-Exploitatieplan AFCWB vastgesteld. Er bestaat een nauwe samenhang tussen dit plan, de exploitatieovereenkomsten die de provincie voornemens is te sluiten met de twee (hoofd)ontwikkelaars van het gebied (de Tuinbouw Ontwikkelingsmaatschappij, hierna TOM, en Suiker Unie), en de bestuursovereenkomsten die de provincie voornemens is te sluiten met de gemeenten Steenbergen en Halderberge. Deze samenhang wordt nader uit de doeken gedaan in hoofdstuk 2 van deze nota, onderdeel “Algemeen, Rol van de provincie”. Hierop voortbouwend worden alle zienswijzen die betrekking hebben op het exploitatieplan en de exploitatie- en bestuursovereenkomsten voorzien van een reactie, zowel geordend per thema in hoofdstuk 2 als geordend per inspreker in hoofdstuk 4.

Milieueffectrapport AFCWB

Omdat het inpassingsplan beoogt een MER-plichtige activiteit mogelijk te maken, is een milieueffect rapport (MER) opgesteld. Dit MER hebben wij op 3 november 2009 aanvaard. Het MER heeft gelijktijdig met het ontwerp inpassingsplan ter visie gelegen ten behoeve van het indienen van zienswijzen. Ook deze zienswijzen zijn in het overzicht van zienswijzen opgenomen.

Het MER is tevens voor advies voorgelegd aan de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna: Cie m.e.r.). De Cie m.e.r. heeft ten behoeve van zijn advies een aantal vragen gesteld die op 5 februari 2010 zijn besproken. Dit heeft geleid tot een het opstellen van aanvullende informatie bij het MER. De Cie m.e.r. heeft 22 april zijn definitieve advies uitgebracht. Onze reactie op dit advies is opgenomen in hoofdstuk 3 van deze nota.

Klankbordgroep AFCWB

Op voorstel van de Stuurgroep AFCWB is in oktober 2007 een klankbordgroep geformeerd. Dit is een platform voor een gestructureerde gedachtewisseling tussen vertegenwoordigers van de verschillende groepen die een belang hebben bij de ontwikkelingen en plannen voor het AFCWB. De klankbordgroep heeft een belangrijke rol gespeeld bij de planontwikkeling voor het AFCWB door collectief kennis en meningen te delen en (opbouwende) kritiek en relevante inbreng te leveren op de plannen voor het AFCWB. Het is geen formeel inspraakorgaan.

In de klankbordgroep zijn vertegenwoordigd de dorpsraad Dinteloord en Prinsenland, de Samenstichting Stampersgat, de Bewoners Buitengebied Boven Dintel, de milieuorganisaties BMF en Brabants Landschap, de actiegroepen 'Glashard Nee' en 'Behoud Open Polders', de Kamer van Koophandel en de agrarische ondernemers uit het gebied.

De bijeenkomsten van de klankbordgroep zijn geleid door de voorzitter van de Stuurgroep AFCWB, bijgestaan door een secretaris en een communicatiemedewerker van de initiatiefnemers van het AFCWB, de Suiker Unie en de TOM.

In bijeenkomsten van de klankbordgroep is gesproken over de verschillende deelaspecten van het besluit MER en het Provinciaal Inpassing Plan (PIP). Dit gebeurde aan de hand van gedetailleerde presentaties door de projectleiders van Suiker Unie, de TOM en de Provincie. In totaal zijn er tien bijeenkomsten geweest. Deze volgden zo veel mogelijk de procesplanning voor de ontwikkeling van het AFCWB. De bijeenkomsten werden een aantal dagen voor de vergaderingen van de Stuurgroep gehouden zodat er snel kon worden teruggekoppeld naar dit bestuurlijk forum.

Terugkijkend komt de klankbordgroep tot de conclusie dat het overlegproces naar tevredenheid is verlopen. Wel heeft de klankbordgroep twijfels of de inbreng van de klankbordgroep ook tot aanwijsbare aanpassingen van de plannen heeft geleid. Dit neemt niet weg dat er nu ideeën worden uitgewerkt om de klankbordgroep na de vaststelling van het PIP om te vormen tot de Burenraad AFC Nieuw Prinsenland.

2. Reactie op veelvoorkomende onderwerpen

2.1 Algemeen

2.1.1 Ontwikkeling AFCWB in geheel

In het OPIP is sprake van gebrek aan onderbouwing. Te nemen voorzorgen en maatregelen worden niet benoemd. Gegevens zijn niet voldoende onderzocht en geactualiseerd. In het OPIP worden belemmeringen en aandachtspunten op het gebied van natuur, Flora en Faunawet, landschap, cultuurhistorische waarden, geluid, licht en externe veiligheid niet gerespecteerd.

Het voorkeursalternatief is op ondoorgrondelijke wijze ontwikkeld. Hieraan ligt geen reproduceerbare procedure ingevolge de Wet Milieubeheer ten grondslag maar een politieke besluitvorming. Het alternatief voldoet niet meer aan de uitgangspunten 'landschappelijke inpassing' en 'natuurwinst'. De grondslag uit de startnotitie is verlaten. Tal van zaken zijn nog onbekend (symbiose, milieuwinst, de aard van de bedrijven). Er is onvoldoende basis voor het op de juiste wijze bestemmen van de gronden, met de nodige voorschriften, alsmede het inrichten en beheren van het terrein. Het PIP geeft te ruime bevoegdheden en is geenszins een garantie dat de doelstellingen worden bereikt.

Reactie

Aan de totstandkoming van het PIP is een lange periode voorafgegaan waarin diverse onderzoeken zijn gedaan naar de effecten van de ontwikkeling op de omgeving en mogelijke inrichtingsmaatregelen van het gebied. In het OPIP zijn al deze verschillende onderzoeken samengevat weergegeven en met elkaar in verband gebracht. Als insprekers meer informatie willen hebben omtrent de onderzoeken dan geven wij hen in overweging al deze (deel)rapporten en onderzoeken te bestuderen. In die rapporten, die integraal deel uitmaken van het PIP, is de verdere onderbouwing van hetgeen in het PIP is gesteld opgenomen.

Hierbij geven wij insprekers wel de volgende overwegingen mee. In bijvoorbeeld het MER zijn aandachtspunten benoemd die bij de verdere planvorming betrokken kunnen worden. Het is niet zo dat als de ontwikkeling van het AFCWB negatief scoort op het aspect natuur, landschap of een bepaald milieuaspect dat daarmee de ontwikkeling geen doorgang kan vinden. In het MER vindt immers een vergelijking plaats ten opzichte van de autonome situatie waarbij het AFCWB niet ontwikkeld zou worden. Het MER geeft inzicht wat de effecten van de beoogde ontwikkeling zijn, welke maatregelen getroffen kunnen worden om effecten te beperken zodat daarmee in de besluitvorming over het initiatief en de keuze voor een voorkeursalternatief (VKA) rekening mee gehouden kan worden.

In paragraaf 7.1 van het hoofdrapport van het MER is beschreven hoe het VKA tot stand is gekomen. De m.e.r.-alternatieven en het MMA beschouwen de ontwikkeling van het AFCWB vanuit milieuperspectief. Het VKA, de basis voor het PIP, betreft naast milieuaspecten ook andere aspecten, zoals politiek-bestuurlijke, financiële, maatschappelijke, economische etcetera.

De wens van de gemeenteraad van Steenbergen om het AFCWB ten noorden van de Noordlangeweg te ontwikkelen heeft daarbij een grote invloed gehad op de totstandkoming van het VKA. Hierdoor is de locatie van het AFCWB aangepast en is het oorspronkelijke programma aanzienlijk kleiner geworden. Zo is het areaal glas van 250-300 ha netto naar 214 ha netto gegaan, de autonome ontwikkeling van Suiker Unie van 40-60 ha

naar 37 ha netto en het nieuwe bedrijventerrein van 120 ha bruto naar 70 ha bruto. Vanwege de wens om het hele AFCWB ten noorden van de Noordlangeweg te situeren is er verder voor gekozen om dit gebied zo effectief en efficiënt mogelijk in te richten. Daardoor is de ruimte voor een lommerrijke groenstructuur binnen het plangebied, zoals beschreven in alternatieven 3 en 4, beperkt. Er is gekozen om belangrijke structuren zoals de Noordzeedijk en Derriekreek te behouden en met name langs de randen van het plangebied een stevig landschapsontwerp neer te zetten die de uitstraling naar de buitenwereld bepaalt. Door de compacte vormgeving wordt overigens de aantasting van de open polder structuur beperkt. Wij delen de mening van insprekers dan ook niet dat de grondslag voor het initiatief is verlaten; het programma van eisen is op onderdelen (zowel rood als groen) aangepast wat tot een compacter geheel leidt. Daarnaast zijn er ambities op het gebied van hoogwaardige beeldkwaliteit aan toegevoegd.

Daarbij zijn de wettelijk voorgeschreven procedures geheel gevolgd. Dit blijkt overigens ook uit het advies van de commissie voor de m.e.r. Het plan is een typisch voorbeeld van enerzijds hard en duidelijk regelen wat geregeld moet worden met anderzijds een flexibele invulling waar dat vanuit ruimtelijke en milieuoverwegingen kan. Daardoor wordt ook ruimte geboden aan ontwikkelruimte voor ondernemers. Wij zijn van mening dat in het plan een juiste balans tussen zekerstelling en duidelijkheid voor de burger en flexibiliteit en ontwikkelruimte voor ondernemers is gevonden. Garanties zijn daarbij niet te geven, wel zijn heldere randvoorwaarden gesteld. In het aanvullende MER is onder andere het aspect symbiose en samenwerking verder uitgewerkt.

Daarnaast zijn ten behoeve van de vaststelling van het PIP een groot aantal milieuonderzoeken opnieuw uitgevoerd omdat gebleken is dat er bij de oorspronkelijke onderzoeken is uitgegaan van een overschatting van 20-30 hectare met betrekking tot de autonome ontwikkeling op het terrein van Suiker Unie. Op grond van het (O)PIP is echter een veel beperktere autonome ontwikkeling mogelijk. Daarom zijn ten behoeve van de vaststelling van het PIP een aantal milieuonderzoeken opnieuw uitgevoerd, waarbij nu is uitgegaan van de correcte ontwikkelingsmogelijkheden die in het PIP zijn opgenomen. Dit heeft geleid tot een aanpassing van hoofdstuk 7 van de toelichting, nieuwe onderzoeken in de bijlagen van het PIP en op onderdelen tot aanpassing van de planregels en verbeelding. In het onderdeel milieu-aspecten van deze inspraaknota (hoofdstuk 2.4 en paragraaf 2.3.3) wordt daar meer in detail op ingegaan. Deze zienswijze achten wij gedeeltelijk gegrond.

Wijziging:

Hoofdstuk 7 van de toelichting, een actualisering van de milieuonderzoeken en aanpassing van de planregels en de verbeelding, onder andere met betrekking tot de aard van bedrijven en de inrichting van het gebied.

2.1.2 Provinciaal beleid en provinciaal belang

Het AFCWB past niet in het provinciaal beleid voor het groene karakter van Brabant. Er is geen sprake van een regionaal of provinciaal belang. Er is derhalve geen grondslag om een inpassingsplan op te stellen.

Reactie

Om het groene karakter van Brabant zoveel mogelijk te behouden, heeft de provincie in haar glastuinbouwbeleid vastgelegd dat de ontwikkeling van glas geconcentreerd moet worden in speciaal daarvoor aangewezen gebieden en dat verspreid glas waar mogelijk moet worden gesaneerd.

Om aan dit beleid uitvoering te geven, is de ontwikkeling van een nieuw projectvestigingsgebied glastuinbouw noodzaak. Dit beleid is reeds in het streekplan van 2002 neergelegd. In de Interimstructuurvisie Noord-Brabant, die PS op 27 juni 2008 hebben vastgesteld, is het AFCWB als concreet provinciaal ontwikkelingsproject opgenomen. De locatiekeuze die daaraan ten grondslag ligt, is in deel C van deze Interimstructuurvisie met een planMER ondersteund. Mede gelet op het belang dat de provincie hecht aan de concentratie van glastuinbouw en het continue beleid dat de provincie daarvoor voert, is het provinciaal belang, zoals bedoeld in artikel 3.26 Wet ruimtelijke ordening, een gegeven. Overigens is de ontwikkeling van het AFCWB ook in de ontwerp Structuurvisie Ruimtelijke Ordening, die wij op 2 februari 2010 hebben vastgesteld, benoemd als een belangrijke ontwikkeling waarin de provincie actief participeert. Het AFCWB is hier aangeduid met de nieuwe benaming AFC Nieuw Prinsenland.

Het is evident dat de ontwikkeling van een nieuw concentratiegebied, in combinatie met de ontwikkeling van een bedrijventerrein, ten koste gaat van het groene karakter van dit gebied. Per saldo wordt echter de spreiding van glas tegengegaan en zo het groene karakter van de provincie versterkt.

2.1.3 Rol van de provincie

- a. De beleidsmakende rol van de provincie en de rol van ontwikkelaar verhouden zich slecht tot elkaar. Er is geen sprake van gescheiden belangen en onafhankelijke toetsing nu de provincie als bevoegd gezag de richtlijnen heeft opgesteld, en daarmee de bandbreedte van milieueffecten bepaalt, maar ook een rol heeft bij de opstelling van het MER en het exploitatieplan.
- b. De integriteit van de provincie wordt ter discussie gesteld omdat initiatiefnemer TOM voor een deel in handen is van de provincie. De provincie heeft als groot investeerder een belang in de ontwikkeling maar maakt tegelijkertijd het beleid die de ontwikkeling mogelijk maakt en heeft ook een controlerende functie.
- c. Een op de toekomst gerichte grootschalige ontwikkeling in West-Brabant moet zorgvuldig en integraal plaatsvinden, door samenwerkende gemeenten met een proactieve regierol van de provincie. Het plan moet veel meer een plan van de regio zijn. De provinciale betrokkenheid moet ook gewaarborgd worden na vaststelling van het PIP.

Reactie

De provincie heeft bij de ontwikkeling van het AFCWB verschillende rollen. In de eerste plaats is zij de planologische autoriteit die het inpassingsplan vaststelt, op grond van artikel 3.26, eerste lid van de Wet ruimtelijke ordening. Gegeven deze rol moet zij, ingevolge de artikelen 6.12, eerste lid en 6.25, eerste lid, van de Wet ruimtelijke ordening ook een exploitatieplan vaststellen. Daarnaast is zij, op grond van hoofdstuk 7 van de Wet milieubeheer en de daarop gebaseerde regelingen, het bevoegde gezag voor de milieu-effectrapportage voor het AFCWB en heeft zij op basis van diverse bijzondere wetten, zoals de Waterwet en de Wet bodembescherming, andere taken en bevoegdheden die van belang zijn bij de verwezenlijking van het AFCWB. Tot slot verleent de provincie een subsidie voor het glastuinbouwgebied op basis van de Tijdelijke subsidieregeling inrichting landelijk gebied Noord-Brabant.

Naast het gebruik van de zojuist genoemde publiekrechtelijke bevoegdheden staat het gebruik van privaatrechtelijke middelen, op basis van de zogeheten tweewegenleer die in de jurisprudentie van de Hoge Raad is ontwikkeld. In essentie houdt deze leer in dat overheden gebruik mogen maken van het privaatrecht, tenzij dit zou leiden tot een onaanvaardbare doorkruising van publiekrechtelijke regelgeving. Voor het AFCWB zijn de belangrijkste privaatrechtelijke middelen waarvan de provincie zich bedient enerzijds het aandeelhouderschap in de TOM en anderzijds de mogelijkheid om exploitatieovereenkomsten te sluiten met de TOM en Suiker Unie, alsmede bestuursovereenkomsten met de twee meest betrokken gemeenten, te weten Steenbergen en Halderberge.

Het is daarbij uiteraard zo dat het gebruik van de diverse publiekrechtelijke en privaatrechtelijke bevoegdheden een zorgvuldige coördinatie vergt. Onmiskenbaar is het zo dat zich hierbij strijdige belangen kunnen voordoen, in het bijzonder tussen de doelen op het vlak van de fysieke leefomgeving die de provincie nastreeft en haar financiële belangen als aandeelhoudster in de TOM. Het uitgangspunt van de provincie is dat zij aan de doelen voor de fysieke leefomgeving een doorslaggevend belang toekent. Alleen in situaties waarin varianten elkaar niet of nauwelijks ontlopen, terwijl een keuze voor de ene of de andere variant wel leidt tot flinke financiële verschillen, kan het financiële belang van de provincie de doorslag geven.

Wat de verhouding tussen het exploitatieplan en de met de ontwikkelaars te sluiten exploitatieovereenkomsten betreft streeft de provincie ernaar na dat deze overeenkomsten worden gesloten voorafgaand aan het exploitatieplan. Er zal dan ook sprake zijn van zogeheten anterieure exploitatieovereenkomsten, voor de inhoud waarvan slechts enkele specifieke voorschriften bestaan, neergelegd in artikel 6.24, eerste lid, van de Wet ruimtelijke ordening. Overigens zullen de exploitatieovereenkomsten en het exploitatieplan op elkaar worden afgestemd, met name ook waar het gaat om de exploitatieberekeningen.

Tussen het exploitatieplan en de exploitatieovereenkomsten met de ontwikkelaars enerzijds en de met Steenbergen en Halderberge te sluiten bestuursovereenkomsten bestaat tot slot een nauwe samenhang. Enerzijds zeggen de gemeenten hun medewerking toe aan de ontwikkeling van het AFCWB, in de vorm van de toepassing van hun bevoegdheden zoveel als mogelijk ten gunste van het AFCWB en de overdracht en terugname van openbaar gebied. Anderzijds zeggen de ontwikkelaars financiële afdrachten ten gunste van de gemeenten toe, alsmede hun inspanning om een duurzame ontwikkeling tot stand te brengen en overlast voor de omgeving zoveel als mogelijk tegen te gaan. De provincie fungeert door middel van het stelsel van overeenkomsten als het ware als een doorgeefluik tussen de gemeenten en de ontwikkelaars.

Voor een nadere beschouwing van de met Steenbergen en Halderberge te sluiten bestuursovereenkomsten verwijzen wij naar het onderdeel “Overige, bestuursovereenkomst” in 2.10.6 van deze nota.

Ad c:

De planontwikkeling is proactief door de provincie opgepakt en in samenwerking met initiatiefnemers, omliggende gemeenten en het waterschap verder tot ontwikkeling gebracht. Het plan past daarnaast niet alleen in het nationaal en provinciaal beleid maar is ook opgenomen in de regiovisie West-Brabant. Deze regiovisie is een door de gezamenlijke gemeenten van West-Brabant gedragen visie.

Voor de toekomstige betrokkenheid van de provincie bij het AFCWB verwijzen wij naar het hoofdstuk Ambitie, onder 2.4.9 (Waarborgen van het concept, inclusief parkmanagement) van deze nota.

2.1.4 Betrekken van belanghebbenden

Het is onbegrijpelijk dat een project met zo'n enorme impact op het leven en welzijn van bewoners pas zo laat en in een ver gevorderd stadium bekend wordt gemaakt. Bewoners van Halderberge en Moerdijk (met name de kernen Fijnaart en Heijningen) zijn tijdens wettelijke inspraakprocedures niet rechtstreeks en persoonlijk van de plannen op de hoogte gebracht. Daarnaast is het bij de toepassing van flexibiliteitsbepalingen, zoals een wijzigingsbevoegdheid, ook noodzaak om alle 'belanghebbenden' te betrekken. Dit moet verplicht worden opgenomen.

Er wordt verzocht om alle belanghebbenden rechtstreeks en persoonlijk te betrekken bij de procedures.

Reactie

Vanaf het eerste moment van besluitvorming over de ontwikkeling van het AFCWB is hierover gecommuniceerd met de omliggende gemeenten, omwonenden en andere belanghebbenden. Daarbij zijn de omliggende gemeenten rechtstreeks aangeschreven. Wij begrijpen dat het voor omwonenden ook prettiger is als zij rechtstreeks en persoonlijk op de hoogte gesteld worden. Dit is niet altijd mogelijk omdat niet bekend is om wie het gaat. Juist daarom voorziet de wet in een openbare voorbereidingsprocedure waarbij omwonenden en andere belanghebbenden door middel van publicatie in de plaatselijke huis-aan-huisbladen en de regionale dagbladen op de hoogte worden gesteld. Dat is derhalve ook gebeurd bij het aankondigen van de informatie- en inspraakavonden.

Ook voor de toepassing van de flexibiliteitsbepalingen wordt er gebruik gemaakt van publicatie in de huis-aan-huisbladen en regionale dagbladen. Het is daarbij de verantwoordelijkheid van burgers zelf om hiervan kennis te nemen en eventueel actie te ondernemen.

2.1.5 Inspraak

Er is onvoldoende input van de bevolking en belangenverenigingen geweest bij de totstandkoming van de plannen. De resultaten van de schuifavonden, waarin belanghebbenden uit Dinteloord en Stampersgat inspraak konden geven, zijn niet bekend.

Reactie

Vanaf het moment dat er is besloten om de ontwikkeling van het AFCWB in gang te zetten (oktober 2005) zijn bewoners en met name de klankbordgroep (waar bewoners vertegenwoordigd zijn door dorpsraden) actief en transparant geïnformeerd. Er zijn diverse informatie en inspraakavonden geweest waarbij belanghebbenden in de gelegenheid zijn geweest om hun mening te geven. Er is waar mogelijk ook rekening gehouden met deze inbreng.

De resultaten van de schuifavonden zijn via diverse informatiebulletins en het internet gecommuniceerd aan de deelnemers van de avonden en overige geïnteresseerden. Het gehele ontwerpproces –van analyse tot uitwerking- is opgenomen in het zogenaamde ruimtelijk visiedocument (Alle Hosper 2007). Dit document is één van de onderleggers voor de totstandkoming van het MER. Ook dit document is besproken in één van de vijf infobulletins, heeft ter inzage gelegen en heeft ook op onze website gestaan. Voorts is er ook een klankbordgroep ingesteld die gedurende het hele proces bij de planvorming is betrokken. Hierin zitten diverse vertegenwoordigers van de bevolking en belangenverenigingen (zie ook H1 van deze nota). De belangen van provincie, initiatiefnemers, gemeenten en waterschap zijn gedurende het hele proces als basis gehanteerd voor de opstelling van het plan. Dat wil niet zeggen dat er geen rekening is gehouden met overige belangen. De klankbordgroep is gedurende het planvormingsproces bij de besluitvorming in een vroegtijdig stadium geïnformeerd over het plan, zodat de stuurgroep zorgpunten en ideeën kon meenemen in haar overwegingen. Dat daarbij niet aan alle belangen tegemoet is gekomen, is een feit. Ook provincie, initiatiefnemers, gemeenten en waterschap hebben belangen moeten inleveren.

2.1.6 Procedure

- a. De locatiekeuze voor de ontwikkeling van het AFCWB in de Interimstructuurvisie (ISV) heeft geen bindende werking omdat de ISV geen juridische betekenis heeft. Bovendien is de locatiekeuze in de Interimstructuurvisie gemaakt op basis van een ander concept dan waarvoor nu is gekozen. De keuze is daardoor niet meer valide. Er ligt nu een PIP met een daaraan ten grondslag liggend MER voor, waarbij in zo belangrijke mate van de grondslag wordt afgeweken dat reclamant moet constateren dat de grondslag is verlaten. Reclamant is van mening dat de procedure, met name de Strategische milieubeoordeling (SMB) opnieuw moet worden doorlopen en nu op basis van de nieuwe plannen. In het MER en het OPIP zijn de motiveringen van voorgaande besluiten onvoldoende integraal opgenomen en uitgewerkt volgens de richtlijnen van GS.
- b. Er zijn procedures van de WRO (oud) en Wro door elkaar gebruikt, wat voor onduidelijkheid voor de burger zorgt. Daardoor zijn ook procedurele fouten opgetreden. Bij de tervisielegging van het ontwerp inpassingsplan ontbraken twee rapporten.
- c. De procedure voor het maken van een inpassingsplan is pas gestart nadat de gemeente Steenberghe het maken van het bestemmingsplan uit handen had gegeven. Dat is in de procedure de verkeerde volgorde.

Reactie

- a. Het is correct dat de locatiekeuze die is gemaakt voor de ontwikkeling van het glastuinbouwgebied in de Interimstructuurvisie geen bindende werking heeft. Juist daarvoor wordt nu een inpassingsplan opgesteld. Er is destijds niet gekozen voor de vaststelling van een streekplan met een concrete beleidsbeslissing voor de locatie van het AFCWB vanwege de inwerkingtreding van de Wet ruimtelijke ordening en de bevoegdheid die de provincie daardoor kreeg om een inpassingsplan op te stellen. De opstelling van een inpassingsplan biedt daarbij meer waarborgen voor

belanghebbenden om hun belangen in te brengen. Het feit dat er destijds niet is gekozen voor een concrete beleidsbeslissing neemt echter niet weg dat de provincie in de Interimstructuurvisie conform de daarvoor wettelijk geldende regels een locatiekeuze heeft gemaakt voor een concept waarbij de ontwikkeling van een vestigingsgebied voor glastuinbouw in combinatie plaatsvindt met de reeds gevestigde suikerfabriek en een te ontwikkelen specifiek bedrijventerrein. Dit concept, dat de grondslag vormt van de locatiekeuze, is in het inpassingsplan verder uitgewerkt. Het feit dat als gevolg van veranderde inzichten de ambitie van het plan is bijgesteld, doet daarbij niets af aan de geldigheid van die keuze of aan het plan-m.e.r. dat ten behoeve van die keuze is opgesteld. In het opgestelde MER is de beschreven ontwikkeling van het AFCWB in de Interimstructuurvisie als uitgangspunt genomen. Vervolgens is er een voorkeursalternatief ontwikkeld waarvan de milieueffecten zijn onderzocht. Dit voorkeursalternatief is in het OPIP concreet vertaald naar een bindend plan. Het is daarbij niet nodig om de integrale besluitvorming van de Interimstructuurvisie in het PIP op te nemen.

- b. In oktober 2005 is onder de oude Wet op de Ruimtelijke Ordening (WRO) besloten een partiele herziening van het streekplan op te starten om de ontwikkeling van het AFCWB mogelijk te maken. De verwachting was toen dat deze partiele herziening nog ruim voor de inwerkingtreding van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) kon worden vastgesteld. Dat is niet mogelijk gebleken. Daarom is er bij de vaststelling van de Interimstructuurvisie voor gekozen om de verdere ontwikkeling van het plan op grond van de Wro mogelijk te maken. Op 28 november 2007 is hierover ook een speciale informatiebijeenkomst georganiseerd om eenieder daarvan op de hoogte te stellen. Dat er desondanks onduidelijkheid is blijven bestaan bij belanghebbenden betreuren wij. Bij alle procedures zijn voorts de wettelijke vereisten in acht genomen. In de zienswijzen is gesteld dat er procedurele fouten zijn gemaakt. Daarbij is niet aangegeven welke fouten dat zijn. Wij kunnen daarom niet verder op deze stelling reageren. De twee rapporten die volgens insprekers bij de ter visie legging ontbraken, betreffen achtergronddocumenten bij de natuurtoets. Deze zijn in de bijlage van de natuurtoets samengevat en voor insprekers aldus kenbaar geweest.
- c. De provincie heeft in een vroegtijdig stadium aangegeven provinciale instrumenten in te willen zetten bij de ontwikkeling van het AFCWB. Eerst door de vaststelling van een concrete beleidsbeslissing en later door de inzet van het instrument inpassingsplan. De provincie had er ook voor kunnen kiezen eerst aan de gemeente te vragen een bestemmingsplan op te stellen. Dat is in casu echter niet gebeurd. De wet stelt hier overigens geen eisen aan.

2.1.7 Plansystematiek

De gekozen plansystematiek is te globaal. Er is meer democratische sturing nodig bij de verdere ontwikkeling van het plan dan alleen een beheercommissie en een wijzigingsbevoegdheid van B&W. Er wordt gepleit voor een meer gedetailleerd plan met zo min mogelijk ontheffingsmogelijkheden.

Reactie

Er is gekozen voor een globaal eind plan met een gedetailleerde regeling waar dat nodig is. De keuze voor globaliteit is ingegeven om voldoende flexibiliteit te bieden bij de ontwikkeling van het AFCWB om de beoogde symbiose en samenwerking te bereiken. Het plan richt zich op de

ontwikkeling van een specifiek bedrijventerrein in combinatie met Suiker Unie en het te ontwikkelen glastuinbouwgebied. In de regels van het plan is daarom niet gekozen voor een algemene bedrijfsbestemming maar is bepaald dat alleen agro- en food gerelateerde bedrijven zich rechtstreeks op het terrein kunnen vestigen. De verwachting is dat juist die bedrijven bijdragen aan de beoogde symbiose en samenwerking. Het is echter lastig gebleken om op voorhand en in detail vast te leggen welke bedrijven een bijdrage kunnen leveren aan de gewenste symbiose. Daarom zijn er ontheffingen in de planregels opgenomen. Daardoor kan voor de benoemde categorieën per geval worden afgewogen of vestiging bijdraagt aan de gewenste symbiose en samenwerking, maar wordt anderzijds aan omwonenden en andere belanghebbenden de mogelijkheid geboden hun belangen in te brengen. Wij denken dat met de inzet van een beheersorganisatie en de (rechtsbeschermings)mogelijkheden die gepaard gaan met het opnemen van flexibiliteitsbepalingen voldoende democratische sturing aanwezig is.

Anderzijds zijn in het plan ook een aantal aspecten tot in detail uitgewerkt en vastgelegd om diverse belangen te waarborgen. Dit heeft onder andere betrekking op het landschapsontwerp, de inrichting van het terrein langs de buitenranden, de toe te laten bouwhoogten, de toegelaten milieucategorieën op de verschillende deelterreinen, de ecologische verbindinszones, het principeontwerp van het watersysteem en het respecteren van de Derriekreek. Door juist deze aspecten tot in detail te regelen, wordt rechtszekerheid geboden aan omwonenden.

2.1.8 Relatie van het inpassingsplan met het MER

Het MER biedt onvoldoende onderbouwing voor het OPIP. Het plan houdt geen rekening met het MER. Het overzicht van de effecten in het MER toont een negatief beeld en moet daarom leiden tot het niet in uitvoering nemen van het project. De uitgangspunten uit het MER en het OPIP zijn niet op elkaar afgestemd en verschillende onderzoeken uit het MER zijn in relatie tot het OPIP moeilijk leesbaar.

Reactie

Wij realiseren ons dat het voor belanghebbenden en omwonenden lastig is om alle informatie die in de rapporten en het plan is opgenomen te verwerken. Wij hebben geprobeerd de informatie op overzichtelijke wijze aan te bieden door in het OPIP alle informatie (in verkorte vorm) op te nemen.

Ten aanzien van het MER wijzen wij reclamanten er op dat een MER is bedoeld om milieuaspecten een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming over ontwikkelingen die milieugevolgen kunnen hebben. Het MER onderzoekt wat de te verwachten effecten op het milieu zijn van een bepaalde ontwikkeling en onderzoekt mogelijkheden om de effecten zoveel mogelijk te beperken. Het is niet zo dat als een ontwikkeling negatieve effecten heeft deze daarom geen doorgang kan vinden.

Met de commissie m.e.r. vinden wij dat het MER (inclusief de aanvulling daarop) voldoende inzicht biedt in de milieueffecten van de ontwikkeling. De opstelling van het aanvullende MER heeft geleid tot een aanpassing van de toelichting op het PIP. Wij verwijzen hier ook naar onze overwegingen onder 3.2. Het MER biedt voldoende basis voor de besluitvorming omtrent de ontwikkeling en de vaststelling van het PIP.

Wel hebben wij geconstateerd dat bij de onderzoeken uit het MER en het PIP niet in alle gevallen is uitgegaan van de correcte gegevens. Dit heeft er toe geleid dat veel van de onderzoeken ten behoeve van de besluitvorming over de vaststelling van het PIP opnieuw zijn uitgevoerd. Dit is in de toelichting van het PIP verder toegelicht. Deze zienswijze achten wij gedeeltelijk gegrond.

Wijziging:

Hoofdstuk 7 van de toelichting, een actualisering van diverse milieuonderzoeken en aanpassing van de planregels en de verbeelding, onder andere met betrekking tot de aard van bedrijven en de inrichting van het gebied.

De resultaten van het aanvullende MER zijn verwerkt in de toelichting op het PIP (hoofdstuk 8.3). Hierin zijn ook de ambities voor symbiose en samenwerking verder uitgewerkt.

2.2 Locatie

2.2.1 Locatiekeuze algemeen

Het toekomstbeeld voor de Oud Prinslandse Polder moet uitgaan van een verduurzaming van de landbouw, investeringen in de ecologische kwaliteiten en ontwikkeling van de toeristisch-recreatieve mogelijkheden van de polder en het water. Door het AFCWB zal de cultuurhistorie, openheid, grondgebonden landbouw en de natuur verdwijnen. Er is niet voldoende basis om een open cultuurhistorisch en natuurlijk waardevol open landschap op te offeren voor industriële ontwikkeling in een omgeving waar de ruimte schaars is en waar mensen vlak bij wonen.

Reactie

De keuze voor de ontwikkeling van het AFCWB in de Oud Prinslandse Polder is na een afweging van diverse belangen genomen. Hierbij hebben diverse factoren een rol gespeeld waaronder de wens om een nieuw concentratiegebied voor glastuinbouw te ontwikkelen, de aanwezigheid van Suiker Unie, de mogelijkheden voor de ontwikkeling van een duurzaam bedrijventerrein in combinatie met Suiker Unie en glastuinbouw, de fysieke omstandigheden van het gebied en de mogelijkheden voor landschapsontwikkeling op deze locatie. Deze besluitvorming is opgenomen in de Interimstructuurvisie. Voor de besluitvorming over de locatiekeuze voor de Oud Prinslandse polder is eerst een plan-m.e.r. opgesteld. In dat plan-m.e.r. zijn ook diverse andere locaties onderzocht op hun geschiktheid voor de ontwikkeling van een nieuw glastuinbouwgebied. De besluitvorming over de ontwikkeling van het bedrijventerrein in combinatie met Suiker Unie heeft al eerder plaatsgevonden in het Streekplan 2002. Uit het plan-m.e.r. blijkt dat juist de combinatie van glas, Suiker Unie en specifiek bedrijventerrein, in verhouding tot de andere onderzochte locaties, veel kansen biedt voor een duurzame ontwikkeling.

Dat neemt niet weg dat de impact van de ontwikkeling van het AFCWB op de omgeving groot is en dat de bestaande karakteristiek van de polder voor een groot deel verdwijnt. Dat diverse reclamanten liever een ander toekomstbeeld voor de Oud Prinslandse polder gerealiseerd zien, begrijpen wij. Vanuit provinciale optiek bezien is de ontwikkeling noodzakelijk om te kunnen voldoen aan de opdracht van het Rijk om zorg te dragen voor een overloophet gebied voor glastuinbouwers uit het Westland en om het concentratiebeleid voor glas verder uit voeren.

2.2.2. Locatiekeuze bedrijventerrein

De locatiekeuze voor de ontwikkeling van het bedrijventerrein is onjuist; er is geen sprake van synergie omdat de invulling van de bestemming nog onduidelijk is. De keuze wordt alleen ingegeven vanwege de aanwezigheid van Suiker Unie. De vestiging van de suikerfabriek is gebaseerd op historische gronden en zou in huidige situatie niet meer plaatsvinden. De optie sluiten of verplaatsen van Suiker Unie is niet besproken. Het voortbestaan van de suikerfabriek, symbiose en duurzaamheid lijken dekmantel voor het gebruik van aangekochte grond door Suiker Unie. De winst die daarmee gepaard gaat, gaat ten koste van omwonenden. Er wordt veel overheidsgeld in de ontwikkeling gestoken, hetgeen lijkt op ongeoorloofde staatssteun. De locatie wordt 'gereserveerd' voor zware industrie. De locatie Oud Prinslandse Polder is niet de enige mogelijkheid voor realisatie van het plan.

Reactie

Het is correct dat de aanwezigheid van de suikerfabriek op deze locatie in historisch perspectief geplaatst moet worden en dat een dergelijke vestiging in de huidige situatie niet meer zou plaatsvinden. De aanwezigheid van de suikerfabriek is in de huidige situatie echter een gegeven. Het is een van de twee resterende suikerfabrieken in Nederland die niet zo maar ergens anders naar toe verplaatst kan worden. Daarom is in het streekplan 2002 door Provinciale Staten het besluit genomen om in aansluiting op de bestaande suikerfabriek de mogelijkheid te bieden een specifiek bedrijventerrein te ontwikkelen. De reden daarvoor is ingegeven vanuit het belang van het behoud van de suikerfabriek en om een duurzame ontwikkeling mogelijk te maken waarbij reststromen van de suikerfabriek aangewend kunnen worden door nieuw te vestigen bedrijven en andersom. Door deze koppeling aan de bestaande suikerfabriek en de daar aanwezige reststromen, ligt de keuze voor een andere locatie niet voor de hand. In het onderhavige plan wordt uitwerking gegeven aan de mogelijkheden die in het Streekplan 2002 zijn opgenomen. Een belangrijke randvoorwaarde voor het te ontwikkelen bedrijventerrein is dat er sprake is van symbiose en samenwerking. Dit is in het PIP verder uitgewerkt en wordt door middel van de inzet van publiekrechtelijke en privaatrechtelijke instrumenten ook geborgd. Wij delen de mening van insprekers dan ook niet dat dit een dekmantel zou zijn voor het tot ontwikkeling brengen van grond door Suiker Unie. De ontwikkeling van het AFCWB wordt in relatief bescheiden mate ondersteund met overheidsgeld, in de vorm van een subsidie van de provincie voor de stimulering van de duurzame inrichting van het glastuinbouwgebied (€ 9 miljoen). Van ongeoorloofde staatssteun is geen sprake.

2.2.3 Locatiekeuze glastuinbouwgebied

Er is niet vermeld waarom de locatiekeuze voor Moerdijkse Hoek als meest gunstige locatie is gestaakt. De locatie is niet beoordeeld op basis van dezelfde criteria van de andere locaties. Het argument om voor de Oud Prinslandse Polder te kiezen omdat het gebied dichtbij bestaande glastuinbouwconcentraties, veilingen en afzetgebieden ligt, is onjuist en vergezocht.

Reactie

In het plan-MER is uitgebreid beschreven hoe de keuze voor locaties tot stand is gekomen. Hierbij is ook aangegeven dat de locatie Moerdijkse Hoek is komen te vervallen vanwege onoverkomelijke twijfels 'of een combinatie van zware bedrijvigheid en glastuinbouw, zoals deze beoogd was voor het bedrijventerrein Moerdijkse Hoek, wenselijk en haalbaar is.' Hierbij is gerefereerd aan het advies hierover van de Commissie m.e.r., d.d.

21 februari 2003, waarin de commissie m.e.r. erop wijst: ‘dat de combinatie van grootschalige bedrijvigheid met glastuinbouw op een bedrijventerrein uit een oogpunt van veiligheid mogelijk grote beperkingen oplegt aan de inrichting van het terrein. Om die reden adviseert de Commissie alsnog mogelijke locaties in West-Brabant en daarbuiten af te wegen.’ Bovendien wijzen wij er op dat de beoogde ontwikkeling van het bedrijventerrein Moerdijkse Hoek niet langer doorgaat. In de Interimstructuurvisie is er voor gekozen om in de nabijheid van het Industriegebied Moerdijk een logistiek park te ontwikkelen voor bedrijven met een specifieke vestigingsbehoefte in de nabijheid van water en grootschalige logistieke bedrijven. De gewenste duurzame ontwikkeling van een projectlocatie glastuinbouw met een nabij gelegen bedrijventerrein is daardoor niet langer aanwezig, doordat de symbiose en synergie met dat type bedrijven onvoldoende vorm gegeven kan worden. Zoals in het plan-MER is aangegeven bestaat er een concrete behoefte aan de ontwikkeling van een projectvestigingslocatie glastuinbouw. Vanuit het provinciaal belang bezien is de ontwikkeling van een projectvestigingslocatie voor glastuinbouw nodig om in de groeiende behoefte van de Brabantse tuinders te voorzien. Naast het belang dat deze sector vanuit economisch perspectief heeft voor de provincie, heeft de provincie ook een taak op grond van het nationaal ruimtelijk beleid om te voorzien in voldoende glastuinbouwmogelijkheden. Het opkopen van gronden door tuinders doet aan dit belang niets af. Het uiteindelijke plan is bepalend voor de vestigingsmogelijkheden voor glastuinbouwbedrijven. Hierbij zullen wij nadrukkelijk aandacht besteden aan ruimte voor solitaire bedrijven, zowel in als buiten kwetsbare gebieden gelegen, die vanwege hun beperkte uitbreidingsmogelijkheden willen verplaatsen.

Met insprekers zijn wij van mening dat het argument dat de Oud Prinslandse Polder dicht bij bestaande glastuinbouwconcentraties, veilingen en afzetgebieden ligt, onvoldoende grondslag heeft voor een locatiekeuze. Bij de locatiekeuze zijn de volgende aspecten en kenmerken doorslaggevend geweest: de beschikbare (uitbreidings)ruimte, de efficiënte verkavelingsmogelijkheden, de mogelijkheden voor gebruik van reststromen van Suiker Unie en de koppeling aan het AICD, de goede bereikbaarheid en ontsluiting, de kansen voor landschapstransformatie en de relatief beperkte aantasting van de leefbaarheid. Deze zienswijze achten wij gedeeltelijk gegrond.

Wijziging:

In paragraaf 3.1 van de toelichting vervalt het laatste bolletje. In het een na laatste bolletje wordt toegevoegd dat “Er een goede bereikbaarheid en ontsluiting is van het gebied vanwege de ligging naast de A4/A29 als (...).

2.2.4 Woon- en leefklimaat

De leefbaarheid van mensen in en om het gebied kan voor de toekomst niet worden verzekerd. Bestaand uitzicht op polderlandschap maakt plaats voor horizonvervuiling door zware industrie op een verhoging te bouwen en de daarmee gepaard gaande overlast van licht, geluid, wegverkeer en stank. Het dicht bouwen van dit deel van Brabant komt de welzijnstoestand van de inwoners, die gekozen hebben voor de rust van het platteland, niet ten goede. Er is geen rekening gehouden met de inwoners die aan de noordzijde van de ontwikkeling wonen (Slobbegorsedijk, Steiledijk en Kwartiersdijk te Fijnaart en Heijningen).

Er wordt te weinig informatie gegeven over overlast zoals stank, geluid en licht en er wordt niet beschreven hoe gehandhaafd wordt. Er zijn geen harde garanties opgenomen dat er geen extra overlast ontstaat voor de bewoners van Stampersgat. Dat is wel zo in de bestuursovereenkomst afgesproken. Dit moet ook zo in het PIP worden gegarandeerd.

Reactie

Wij realiseren ons dat de impact van de ontwikkeling van het AFCWB op de leefomgeving van omwonenden groot is en dat het bestaande uitzicht op de polders voor een deel van de omwonenden verdwijnt. Bij de inrichting van terrein (zie ook 2.4.2) en de landschapsontwikkeling rondom het gebied (zie ook 2.6.6 en 2.6.7) is geprobeerd om de (negatieve) effecten van de ontwikkeling op de omgeving zoveel mogelijk te beperken. Hierbij is in eerste instantie onderschat wat de gevolgen van de ontwikkeling zijn voor het uitzicht van de bewoners aan de noordzijde van de Dintel. Zoals onder 2.6.7 is aangegeven stellen wij voor het inpassingsplan op dit onderdeel gewijzigd vast te stellen. Deze zienswijze achten wij gegrond. Reclamanten vrezen voorts veel overlast van de ontwikkeling door geluid, geur, licht en wegverkeer. Uit de verschillende milieuonderzoeken blijkt dat er aan de wettelijke normen wordt voldaan (zie ook hoofdstuk 2.5 milieu-aspecten). Hoewel de situatie voor omwonenden ten opzichte van de huidige situatie aanzienlijk veranderd, is er naar onze mening nog steeds sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Wij wijzen er daarbij tevens op dat de geluidsoverlast richting Stampersgat, mede als gevolg van het treffen van diverse maatregelen, niet zal toenemen. Tegenover de belangen van omwonenden gericht op een ongewijzigde leefomgeving, staat het grote maatschappelijke belang dat met de ontwikkeling is gemoeid. Mede gelet op het feit dat er sprake blijft van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat zijn wij van mening dat het maatschappelijk belang in deze prevaleert.

Wijziging

Zie onder 2.6.6, 2.6.7 en 2.4.2.

2.2.5 Recreatie

Het is belangrijk dat de recreatieve mogelijkheden in het gebied behouden blijven, omdat dit belangrijk is voor de inwoners en uit ecologisch belang. Aantasting van recreatief gebruik van de omgeving zorgt ervoor dat inwoners van omliggende dorpen verder weg moeten voor recreatie, wat gepaard gaat met tijdverlies en milieuvervuiling. De recreatieve aantrekkelijkheid verminderd en wordt niet gecompenseerd.

Reactie

In de directe omgeving van het plangebied blijft voldoende fysieke ruimte over voor recreatie. De stelling van reclamanten dat er nu vanwege de ontwikkeling lange afstanden moeten worden afgelegd, delen wij niet.

Daarnaast wordt binnen het plangebied de Derriekreek beleefbaarder gemaakt en worden er natte en droge ecologische verbindingzones aangelegd. De Noordlangweg wordt een langzaam verkeerroute waardoor fietsverkeer tussen Dinteloord en Stampersgat mogelijk blijft en ten opzichte van de huidige situatie verbeterd. Op de kruising van deze twee belangrijke landschappelijke dragers/structuren is een uitzichtpunt bedacht. In het kader van ontwikkelingen rondom Mark-Dintel-Vliet zullen recreatieve activiteit mogelijk blijven/worden. Tot slot wordt er

tussen Stampersgat en de Kreekweg een dorpspark aangelegd waar de inwoners van Stampersgat kunnen recreëren. Dit dorpspark vormt een verbinding naar het Piet van Aken wandelpad dat langs het Mark Vliet kanaal loopt.

Voorts is aan de gemeente Steenberghe verzocht een deel van het groenfonds, dat zij vanwege de ontwikkeling van het AFCWB ontvangen, te investeren in projecten die passen in de intentie-overeenkomst Mark-Dintel-Vliet. Dat komt op termijn ook ten goede aan de aantrekkelijkheid van dit gebied voor recreatie.

2.3 Nut en noodzaak

2.3.1 Negatieve gevolgen glastuinbouw

Uitbreiding van het glastuinbouwareaal wordt afgewezen vanwege de negatieve effecten op het landschap, lichtvervuiling en het enorme energieverbruik.

In het Plan-MER is niet gekwantificeerd waarom en in welke mate grootschalige glastuinbouwlocaties voordeliger zijn voor het milieu.

Reactie

Glastuinbouw is een belangrijke peiler onder de economie van Nederland. De export van (glas) tuinbouwproducten zorgt mede voor een flink overschot op de betalingsbalans. In Brabant wordt het belang van de glastuinbouwsector onderstreept door het provinciaal ruimtelijk beleid (Beleidsnota Glastuinbouw 2006 en Interim Structuurvisie, 2009) waarin ruimte wordt geboden voor groei van het areaal. De provincie vindt het onwenselijk om de bedoelde uitbreiding op solitaire locaties te laten plaatsvinden omdat hier versnipperde verglazing ontstaat in het landschap en de ruimtelijke kwaliteit in veel gevallen nadelig wordt beïnvloed.. Indien een nieuwe geclusterde locatie goed in het landschap wordt ingepast zijn de ruimtelijke gevolgen voor het landschap veel beperkter van omvang. Vanuit de provinciale keuze om ruimte te bieden voor groei is concentratie de belangrijkste voorwaarde om de landschappelijke kwaliteit in de provincie te bewaken.

Schaalvergroting is een autonome trend in de gehele land- en tuinbouw. In een kapitaalsintensieve sector als de glastuinbouw geeft deze schaalvergroting juist extra investeringskracht in duurzame innovaties bijvoorbeeld op het vlak van energie. Op het AFC zijn uitgelezen mogelijkheden om duurzamere glastuinbouw te realiseren door van symbiose en samenwerking met bedrijven en de bestaande suikerfabriek, bijvoorbeeld op het gebied van CO₂, restwarmte en biogas.

2.3.2 Geraamde behoefte voor glas is niet aanwezig

De behoefteaming in het PIP moet geactualiseerd worden omdat uit recente studies blijkt dat aantal glastuinbouwbedrijven, mede gelet op de economische situatie, sterk daalt. Vestiging in de Oud Prinslandse Polder geeft hoge investeringskosten waardoor bedrijven afzien van vestiging. Er is geen duidelijke voorspelling te maken van de behoefte aan een nieuwe locatie voor glastuinbouw.

Er worden vraagtekens gezet bij de behoefte aan glastuinbouw vanwege overloop uit Westland. Uit het hoofdrapport (pagina 24) blijkt dat slechts 23% van de ondervraagden uitbreidingsplannen heeft op een nieuwe locatie. Zijn er wel gegadigden als er geen bedrijfswoningen worden gebouwd? Er moet worden vastgehouden aan de afspraak dat eerst de glastuinbouw in Steenbergen (Westland) afgemaakt wordt.

Reactie

Het aantal bedrijven in de glastuinbouw (landelijk en in Noord-Brabant) is al meer dan 10 jaar aan het dalen. De laatste 2 jaren in een wat hoger tempo dan voorheen. Hier staat echter tegenover dat het areaal glas de afgelopen jaren eerder gegroeid dan gekrompen is. Dit is het gevolg van schaalvergroting. Deze schaalvergroting is noodzakelijk om efficiënt en duurzaam te produceren. Schaalgrootte is namelijk nodig om te kunnen investeren in nieuwe duurzame technieken.

Op veel solitaire locaties staan betrekkelijk kleinschalige bedrijven die niet kunnen profiteren van schaalvoordelen en mogelijkheden van ligging in een duurzaam cluster. Op termijn zal een deel van deze bedrijven overgaan tot bedrijfsbeëindiging en sanering. Om het areaal glas ook in de toekomst in Nederland op peil te houden (belangrijk voor de Europese voedselproductie en de Nederlandse economie) zijn nieuwe vestigingsmogelijkheden noodzakelijk. De provincie bekijkt de ontwikkeling van de glastuinbouwsector in zijn geheel (ontwikkelen, concentreren en saneren) en wil de sector dus de gelegenheid geven om door te ontwikkelen op de meest geschikte plaatsen.

Het ontbreken van woningen in het plangebied is geen nadeel omdat bedrijven van dergelijke omvang niet langer het karakter van een familiebedrijf hebben waar de tuinder permanent zelf de aansturende en verantwoordelijke persoon is. Daarnaast bieden de huidige technieken voldoende mogelijkheden om het bedrijfsproces op afstand te bewaken. Om deze reden hoeft een tuinder ook niet altijd aanwezig te zijn. Bovendien zorgt het ontbreken van bedrijfswoningen voor een efficiënte indeling van het gebied waarbij hinder naar aanwezige bedrijfswoningen toe wordt voorkomen. Dit draagt bij aan een efficiënt ruimtegebruik.

Inventarisaties van de Tuinbouwontwikkelingsmaatschappij laten zien dat er een brede belangstelling bestaat bij de sector voor het glastuinbouwgebied in Dinteloord. De ruime verkaveling, de ligging in Nederland (klimaat, infrastructuur, tuinbouwcultuur en nabijheid Zuid-Holland als oude glastuinbouwconcentratie) en een optimaal voorzieningenpakket dragen hier aan bij.

Mogelijkheden voor uitbreiding van glastuinbouw in het Steenbergse Westland zijn niet of nauwelijks meer aanwezig mede door de geplande aanleg van de A4. De aanleg van glastuinbouw in dit gebied is in het verleden gepaard gegaan zonder dat sprake was van passende infrastructurele voorzieningen. Het realiseren van deze passende infrastructuur is een opgave voor de gemeente Steenbergen in overleg met de gevestigde tuinders. Deze gemeentelijke opgave staat los van de hierboven geschetste opgave voor de provincie Noord-Brabant om ruimte te bieden voor duurzame ontwikkeling van de glastuinbouwsector.

2.3.3 Sanering verspreid glas

Nut en noodzaak voor het AFCWB kan alleen aangetoond worden wanneer de provincie voldoende inzet pleegt voor de sanering van verspreid glas. Omdat de provincie onvoldoende adequaat instrumentarium heeft voor de concentratie van glas, is het onzeker of de 250 ha glas benut kan worden voor te saneren bedrijven. Het flankerend beleid van de provincie moet aangescherpt worden om verspreid glas te laten afnemen. De TOM moet zich meer bezig houden met het opkopen en saneren van glastuinbouwlocaties en het ontwikkelen van andere functies op die locaties dan met het ontwikkelen van nieuwe grootschalige locaties. Met het AFCWB wordt geen provinciale sanering bereikt want de kassen worden verplaatst van kwetsbaar gebied naar kwetsbaar gebied. Het AFCWB is te duur voor plaatselijke glastuinbouwers en de vestigingseisen zijn onaantrekkelijk. Het OPIP biedt geen zekerheid voor verplaatsing van Brabantse glastuinbouwers of voor ontrommeling. De motivering dat het plan nodig is voor verplaatsing van lokale bedrijven is in tegenspraak met het doel om verplaatsers uit het Westland een plek te geven.

Reactie

Vooropgesteld dient te worden dat de locatie van het AFCWB geen kwetsbaar gebied is, zoals bedoeld in de provinciale saneringsregeling glastuinbouw uit kwetsbare gebieden. Op basis van deze regeling zijn de afgelopen 10 jaar 53 bedrijven (58 ha glas) verspreid door de hele provincie gesaneerd. Wanneer dit resultaat wordt afgezet tegen de provinciale saneringsambitie (Beleidsnota Glastuinbouw, 2006) om tot 2015 75 bedrijven te saneren is duidelijk dat het doel haalbaar lijkt. Door het weghalen van deze bedrijven zijn er op 53 plaatsen kwalitatieve verbeteringen in het landschap tot stand gekomen. Uiteindelijk hebben deze verspreide bedrijven in totaal veel meer impact op het landschap (confrontatielijnen glas versus landschap) dan een concentratiegebied met maar één buitenkant die aansluitend op het omliggende landschap is gemodelleerd.

Er is de afgelopen jaren sprake geweest van een enorme schaalvergroting, zeker in de glasgroenteteelt. De gesignaleerde en verwachte toekomstige ontwikkeling van de glastuinbouwsector in Brabant heeft op de korte (tot 2010) en middellange termijn (2010-2020) ook een groeiende vraag van Brabantse tuinders naar goed ontsloten en grote kavels tot gevolg. Juist in Brabant is circa 65% van het glasareaal in gebruik voor de groenteteelt. De provincie is aantrekkelijk voor deze sector doordat er ruimte is en de aanwezigheid van overige vestigingsfactoren zoals lichtintensiteit, nabijheid van veilingen en afzetmarkt. Aanvullend hieraan betekent een nieuwe locatie voor grootschalige bedrijven voor Brabantse tuinders dat er op plaatsen locaties vrijkomen met een beperktere omvang. Deze locaties zijn ideaal voor een herplaatsing van tuinders die in kwetsbare gebieden zijn gelegen, maar niet per se de overstap naar een projectvestigingslocatie willen of kunnen maken (ketenverschuiving). Voorts ligt er voor de provincie Noord-Brabant een relatie met de ontwikkelingen van glastuinbouw in de rest van Nederland. Met het Rijk heeft de provincie Noord-Brabant, net als de andere provincies, in 2000 afgesproken dat er ruimte wordt geboden voor overloop vanuit het westen van het land.

Met de ontwikkeling van het AFCWB komen goed ontsloten ruime kavels beschikbaar.

De provincie zet hiermee in op een sectorbenadering. Dit betekent dat de ontwikkeling van het AFCWB leidt tot drie bewegingen:

- Directe verplaatsers; doordat de ontwikkeling van het AFCWB goede alternatieven biedt, leidt realisering van het AFCWB tot directe verplaatsingen van glastuinbouwbedrijven in Brabant. Het zal hier niet direct gaan om verplaatsingen van glastuinbouwbedrijven in kwetsbare

gebieden. Immers, de uitgifte vindt plaats tegen marktconforme prijzen, die wel duidelijk hoger zullen zijn dan de grondwaarde van Brabantse solitaire glastuinbouwlocaties. De hogere grondprijs wordt mede veroorzaakt door investeringen in infrastructuur, duurzaamheid en landschappelijke inpassing. Aan de andere kant biedt een dergelijke locatie met een duurzaam toekomstperspectief een veel gunstiger uitgangspositie voor de ondernemer dan een solitaire locatie. Bij de ontwikkeling van een nieuwe bedrijfslocatie in Dinteloord zullen Brabantse tuinders dus wel in alle gevallen flink moeten investeren in met name de grondpositie. De investeringskracht van kleine glastuinbouwbedrijven is in het algemeen onvoldoende voor zulke investeringen. Hoewel het bij directe verplaatsers niet zal gaan om verplaatsingen van glastuinbouwbedrijven uit kwetsbare gebieden, zal mogelijk wel een beperkt aantal solitair gelegen bedrijven in de AHS-landbouw over voldoende investeringskracht beschikken om te kunnen verplaatsen naar het AFCWB.

- Kettingverplaatsers; de bovengenoemde directe verplaatsers zullen wellicht locaties achterlaten die kunnen worden ingenomen door glastuinders die in een kwetsbaar gebied zijn gevestigd. Een achterblijvende locatie kan immers door een ander bedrijf in gebruik worden genomen; vermogensvernietiging door vrijwillige sloop van solitaire locaties in AHS-landbouw komt in de praktijk zelden voor. Door een dergelijke kettingverplaatsing kunnen glaslocaties in kwetsbaar gebied worden gesaneerd.
- Faciliteren van de sector; doordat het AFCWB voor een duurzame ontwikkeling van de sector betere perspectieven biedt (goed ontsloten ruime kavels en andere clustervoordelen), kan de provincie haar beleid voortzetten om slechts uitbreidingen op solitaire glastuinbouwlocaties tot maximaal 3 ha netto glas toe te staan. Doordat verdergaande uitbreidingen niet meer mogelijk zijn, is er tegen het licht van de voortschrijdende schaalvergroting in veel gevallen sprake van een teruglopend perspectief voor deze solitaire locaties.

Om er voor te zorgen dat Brabantse tuinders zich kunnen vestigen in het AFCWB zullen voor een belangrijk deel van het areaal - op dit moment wordt gedacht aan ongeveer 100 ha netto glas – provinciale uitgifteregels gelden. Onderdeel hiervan is dat solitair gelegen bedrijven die hun oude locatie opheffen of een kettingverhuizing tot stand brengen die leidt tot de opheffing van een glastuinbouwlocatie in een kwetsbaar gebied, voorrang krijgen. De provincie zal binnenkort solitaire bedrijven de gelegenheid bieden hun belangstelling voor een (ketting)verplaatsing kenbaar te maken. Aansluitend aan de belangstellingsregistratie onderzoekt de provincie of het mogelijk is om solitaire West-Brabantse glastuinbouwbedrijven financieel te ondersteunen bij verplaatsing naar het AFCWB, als dat nodig mocht blijken.

2.3.4 Internationalisering

In het OPIP wordt niet gesproken over internationalisering als autonome ontwikkeling voor glastuinbouw. De ontwikkeling van het AFCWB moet minimaal in Europees verband gezien worden. Hierbij moet aandacht zijn dat 90% van de productie geëxporteerd wordt.

Reactie

Van oudsher is Nederland een exporterend land op het gebied van land- en tuinbouwproducten. Dit blijkt uit het feit dat Nederland bijna als enige land in Europa een positieve handelsbalans heeft. Zeker in tijden van economische crisis is het belangrijk om primaire productie in huis te hebben,

een product dat altijd zijn aftrek zal hebben en ook belangrijk is in het economisch systeem. Ook blijkt de Nederlandse tuinbouw kwalitatief goede producten te kunnen leveren en efficiënt om te gaan met de benodigde hulpbronnen ten opzichte van collega's in het buitenland.

De Nederlandse glastuinbouw krimpt niet. Zeker door duurzame productiemethoden (o.a. gering gebruik bestrijdingsmiddelen) met een goede garantie op uniforme kwaliteit hebben Nederlandse producten een concurrentievoordeel ten opzichte van producten uit het buitenland.

2.3.5 Uitbreiding glastuinbouw

De optie om uit te lopen naar 600 ha. glastuinbouw is in strijd met de max. 500 ha. uit de Interim Structuurvisie.

Reactie

Het inpassingsplan maakt alleen de ontwikkeling van circa 220 hectare netto glastuinbouwgebied mogelijk. Er is dan ook geen sprake van strijd met de Interimstructuurvisie. Daarnaast zijn er op dit moment ook geen plannen voor een verdere doorgroei van het glastuinbouwgebied. De door insprekers genoemde 600 hectare is destijds alleen als zoekcriterium gehanteerd in het planMER. Zoals ook onder 2.1.1 is aangegeven is de ambitie van het plan sedertdien bijgesteld.

Als in de toekomst behoefte ontstaat voor uitbreiding van een glastuinbouwgebied in Brabant, dan moeten daarvoor nieuwe planologische procedures doorlopen worden.

2.3.6 Behoeftte Bedrijventerrein

Er is geen behoefte aan 49 ha. nieuw bedrijventerrein omdat er in West-Brabant voldoende bestaand bedrijventerrein is. Is de noodzaak voldoende onderzocht? In het PIP is geen onderbouwing opgenomen over planning en behoeftteraming, samenwerking, herstructurering, kwaliteit, monitoring en evaluatie op basis van het Convenant Bedrijventerreinen 2010-2020 en de landelijke en regionale afspraken die daarover gemaakt zijn. Het AFCWB en LPM zijn in het convenant niet genoemd als Agro-food bedrijfsterreinen. Er is niet gekeken naar terreinen die nu braak liggen of waar leegstand is, terwijl verrommeling één van de prioriteiten is van de rijksoverheid.

Er zijn regionaal diverse plannen die de behoefte overstijgen. De definitie agro en food is in het OPIP onvoldoende onderscheidend. De aanname dat zich meer bedrijven in West-Brabant gaan vestigen door clustergewijze inrichting, is niet onderbouwd.

Er wordt nu slechts een deel van het plan ontwikkeld omdat de behoefte aan ruimte onzeker is, terwijl door het plan wel natuurhistorisch en cultureel waardevol landschap wordt vernietigd, omwonenden overlast zullen hebben en er sprake is van verrommeling.

Gronden voor een grootschalige industriële ontwikkeling van zware industrie ontbreken. Nut en noodzaak worden alleen aangetoond door het belang voor Suiker Unie te benoemen.

Reactie

In hoofdstuk 5.3.2 van de toelichting op het PIP is uitgebreid ingegaan op de behoefte aan het bedrijventerrein. De provincie heeft de Stec-groep opdracht gegeven de kwantitatieve en kwalitatieve vraag naar bedrijventerreinen in West-Brabant te onderzoeken. De resultaten van dat onderzoek

zijn in het PIP verwerkt. In het onderzoek is niet alleen gekeken naar de voorraad op bestaande terreinen maar is ook rekening gehouden met de herstructureringsopgave van verouderde terreinen en de ruimte die daardoor vrijkomt alsmede de vervangingsvraag.

Uit de onderzoeken blijkt dat uit de confrontatie tussen vraag en aanbod voor de komende periode (tot 2020) volgt dat er een tekort ontstaat aan bedrijventerrein. De ontwikkeling van het AFCWB en Logistiek Park Moerdijk (LPM) zijn hierbij nog niet betrokken. Beide terreinen hebben gedeeltelijk een taak om te voorzien in het geconstateerde tekort.

Daarnaast hebben beide terreinen een speciale positie vanwege het specifieke karakter van de bedrijven die daar gevestigd worden. Om dit speciale karakter van de terreinen te behouden wordt de volgende strategie gevoerd:

- er wordt terughoudend omgegaan met nieuw aanbod voor bedrijventerrein;
- er vindt een fasering plaats bij de uitgifte van de beschikbare voorraad;
- op de toe te voegen terreinen (naast AFCWB en LPM ook de herstructurering van het bestaande industrieterrein Moerdijk) wordt een specifieke strategie gevoerd waardoor daar alleen bedrijven gevestigd worden met het gewenste specifieke vestigingsprofiel.

Deze strategie is in het regionale overleg van december 2009 met de omliggende gemeenten in regionaal verband afgesproken. Door op de toe te voegen terreinen stringent toe te zien dat zich daar alleen bedrijven vestigen die aan de vestigingsvoorwaarden voldoen, voorzien die terreinen ook na 2020 in een deel van de behoefte aan bedrijventerreinen. Bovendien wordt op deze terreinen vanwege het specifieke en regionale karakter ook een deel van de vraag van buiten Brabant opgevangen. Het is daarom niet reeel om het aanbod van deze regionale terreinen in het geheel toe te rekenen aan de behoefte aan bedrijventerreinen tot 2020.

Vanwege het specifieke karakter van het bedrijventerrein is het noodzakelijk dat dit ook in de voorschriften van het PIP geborgd is. De rechtstreeks toe te laten bedrijven (agro- en foodgerelateerd) zijn in het plan voldoende concreet omschreven. Door reclamanten is niet aangegeven waarom het onvoldoende onderscheidend zou zijn. Uit onderzoek welke bedrijfstypen het meeste kans bieden op succes voor symbiose en samenwerking is naar voren gekomen dat het terrein vooral geschikt is voor bedrijven uit de agro- en voedingsmiddelenindustrie, biofuel bedrijven, glastuinbouw gerelateerde producenten, recycling bedrijven, (agro- en foodgerelateerde) agrologistieke bedrijven en viskwekerijen. Om het planconcept te borgen, is in de planregels duidelijk afgebakend welke bedrijven in het gebied zijn toegestaan. Dit is in de toelichting (6.3.2) nader toegelicht. Door alleen vestiging van bedrijven toe te laten die binnen de geschetste profilering passen, vallen diverse bedrijfstypen af voor vestiging. Daarmee onderscheidt dit terrein zich nadrukkelijk van de reguliere gemengde bedrijventerreinen.

Het hierboven vermelde Stec-onderzoek heeft voorts ook ten grondslag gelegen aan het door insprekers aangehaalde convenant. In dat convenant is de totale behoeftevraag van Brabant geraamd en zijn de terreinen genoemd die daarin kunnen voorzien. Daarnaast is expliciet afgesproken dat de provincie Noord-Brabant in aanvulling daarop twee bedrijventerreinen met een specifiek karakter ontwikkelt, AFCWB en LPM. Er is dan ook geen sprake van strijd met het convenant en de afspraken die in dat kader gemaakt zijn.

De opmerking van insprekers dat omdat nu slechts een deel van het plan gerealiseerd wordt, er blijkbaar geen behoefte aanwezig is, delen wij niet. Het PIP voorziet in een afgerond geheel van een complex van bedrijvigheid (inclusief de ontwikkelruimte voor Suiker Unie) en een glastuinbouwcomplex. Door deze combinatie worden duurzaamheidsdoelen behaald die anders niet gehaald zouden worden, ongeacht het feit dat er eerst sprake was van een grotere oppervlakte aan bedrijventerrein. Nut en noodzaak van de ontwikkeling zoals neergelegd in het PIP staat gelet op voorgaande in voldoende mate vast.

2.3.7 Autonome ontwikkeling Suiker Unie

De ontwikkelingen op terrein van de suikerfabriek passen niet in het bestemmingsplan. Er wordt een verkeerde betekenis gegeven aan het begrip autonome ontwikkeling. Nut en noodzaak moeten in het MER en OPIP aangegeven worden. Onduidelijk is welk deel van het terrein wordt geherstructureerd en of de vloeivelden daarvan onderdeel uitmaken.

Reclamant is van mening dat nut en noodzaak van hetgeen ten onrechte als autonome ontwikkeling wordt aangemerkt, in het OPIP onderbouwd moet worden.

Reactie

Vanaf het begin van de planvorming is er sprake geweest van een autonome ontwikkeling op het terrein van Suiker Unie. Dit zijn ontwikkelingen op het terrein van Suiker Unie die in principe los staan van de ontwikkeling van het AFCWB en ook gerealiseerd zouden worden als er geen sprake zou zijn van een specifiek bedrijventerrein en een projectvestigingsgebied glastuinbouw.

In de toelichting van hoofdstuk 5 is in tabellen 5.8 en 5.9 aangegeven over welke ontwikkelingen het dan kan gaan en welk ruimtebeslag daarvoor noodzakelijk is. Een deel van deze ontwikkelingen zijn overigens op grond van het vigerende bestemmingsplan ook al mogelijk.

De autonome ontwikkeling is gericht op een verdere technische en technologische optimalisatie van de suikerproductie, het nog verder concentreren van andere activiteiten op suikergebied, het zoeken naar mogelijkheden voor het opwaarderen van (rest)stromen en het beter benutten van bestaande installaties. Een belangrijke doelstelling daarbij is het verminderen van het energiegebruik, bijvoorbeeld door (rest)stromen te benutten voor energieopwekking met een biomassavergistingsinstallatie.

In het PIP is uitgegaan van in totaal 27 ha netto op de vloeivelden en 10 ha terrein naast de huidige bietenontvangst.

In de toelichting is ter verduidelijking een afbeelding toegevoegd waarin is aangegeven welk deel van de vloeivelden op dit moment in gebruik is en wat gezien kan worden als autonome ontwikkeling. De zienswijze is gedeeltelijk gegrond.

Wijziging:

In de toelichting is aan hoofdstuk 5.3.1 een afbeelding toegevoegd met betrekking tot de autonome ontwikkeling van Suiker Unie.

2.3.8 Biomassavergisting

De ontwikkeling van een biomassavergistingsfabriek naast de suikerfabriek is ongewenst vanwege de onduidelijkheid over uitstoot, lawaai en stankoverlast. De hoogte van de fabriek is landschapsontsierend voor bewoners van de Kwartiersedijk en de Slobbegorsedijk.

Reactie

De ontwikkeling van de biomassavergistingsinstallatie betreft een reguliere autonome ontwikkeling waarvoor door de provincie en de gemeente vergunningen zijn afgegeven. Vanuit die optiek is er voor het PIP sprake van een bestaande situatie. De bezwaren die insprekers aanvoeren, worden in het kader van die procedure behandeld.

Het PIP maakt eventueel wel een uitbreiding van de biomassavergisting mogelijk. Uit diverse onderzoeken en rapporten blijkt dat dit een aanzienlijke bijdrage kan leveren aan de beoogde symbiose en samenwerking door het gebruik van (rest)stromen van het glastuinbouwgebied en het agrofood gelieerde bedrijventerrein. Indien een dergelijke uitbreiding voorligt, moet die uiteraard binnen de vigerende milieu kaders worden afgehandeld. Dat betekent in ieder geval dat de geluids- en geureffecten binnen de vastgestelde kaders moeten blijven zoals die in de milieuvergunning van Suiker Unie zijn opgenomen.

2.3.9 Nut en noodzaak hele AFCWB

De samenhang van de clusters is onvoldoende aangetoond. In het MER wordt aangegeven dat de clusters afzonderlijk van elkaar ontwikkeld kunnen worden, terwijl in de startnotitie juist is aangegeven dat de clusters gezamenlijk ontwikkeld worden en niet los van elkaar worden gezien. Dit tast de geloofwaardigheid van het MER en het initiatief in essentie aan.

Het enige nut van de totale ontwikkeling in combinatie met Suiker Unie is de beschikking over restenergie voor maximaal 52 ha. glastuinbouw voor 3 à 4 maanden. Overige ontwikkelingen, anders dan autonome ontwikkeling van de Suiker Unie, kunnen ook op een andere locatie plaatsvinden. Gelet op de export voor 90% van tuinbouwproducten ligt een locatie als Eindhoven of Schiphol voor de hand; biogas of -fuel fabrieken passen beter bij een industrieterrein als Moerdijk en Pernis.

Reactie

In het grijze kader in paragraaf 4.6 van het hoofdrapport van het MER AFCWB is opgenomen dat in termen van fasering in principe alle onderdelen afzonderlijk van elkaar ontwikkeld kunnen worden. Enerzijds is hiermee bedoeld dat rekening is gehouden met verschil in ontwikkelingstempo tussen de verschillende onderdelen. De suikerfabriek is immers al aanwezig en het cluster glastuinbouw zal zich waarschijnlijk veel sneller ontwikkelen dan het bedrijventerrein. Vanwege het verschil in tempo waarin de clusters gerealiseerd worden, is het dan niet gewenst dat 2 of 3 onderdelen 100% afhankelijk van elkaar zijn. Anderzijds is met deze passage bedoeld dat de 3 onderdelen vooral van elkaars potenties uitgaan en gebruik maken van de mogelijkheden die op basis van elkaars nabijheid aanwezig zijn. Glastuinbouw focust daarbij in eerste instantie op de reeds aanwezige suikerfabriek. Het bedrijventerrein kan zich focussen op de bestaande fabriek en het waarschijnlijk grotendeels gerealiseerde glastuinbouwgebied. Bovenstaande staat los van het feit dat uitgangspunt van de ontwikkeling van het AFCWB (zie 1.1. hoofdrapport MER) een samenhangende ontwikkeling van de 3 onderdelen is.

Het is voorts correct dat de ontwikkelingen ook elders gerealiseerd kunnen worden. Met een dergelijke keuze worden de duurzaamheidsdoelen die voor de ontwikkeling in het geheel zijn gesteld, echter niet of in mindere mate gehaald. Bovendien is de vestiging van Suiker Unie en de autonome ontwikkeling daarvan een gegeven. Juist vanwege de (rest)stromen die in de huidige situatie al aanwezig zijn, is het concept interessant en kan het verder worden uitgebouwd. Op een andere locatie is een dergelijke potentie niet of in veel mindere mate aanwezig. Juist daarom is gekozen voor een samenhangende ontwikkeling van de drie clusters te samen. Een locatie in de directe nabijheid van Schiphol is wellicht interessant maar kan niet voorzien in de opvang van de behoefte uit Brabant. Bovendien is de ruimte rondom Schiphol beperkt. Voorts is in de directe omgeving van Eindhoven al voorzien in een glastuinbouwvestigingsgebied. Er is juist gekozen voor een model waarbij zowel in Oost- als in West-Brabant een

glastuinbouwgebied ontwikkeld wordt. Het gebied in West-Brabant voorziet daarbij conform het rijksbeleid deels ook in de opvang van tuinders uit Zuid-Holland.

Ten aanzien van de symbiose en samenwerking wijzen wij ook op het aanvullende MER-rapport. Zoals beschreven in paragraaf 2.5 van het aanvullende MER zijn er 2 tot 3 kansrijke opties voor energiebesparing in de glastuinbouw gerelateerd aan de nabijheid van de suikerfabriek en de bedrijven (en andersom natuurlijk); te weten restwarmte, opwekken biogas en aardwarmte. Verder kan CO₂ per schip via de kade van de fabriek worden geleverd, aanvullend gietwater voor glas in de vorm van gezuiverd water van de vloeivelden.

Om de symbiose en samenwerking te borgen, wordt de infrastructuur voor CO₂, proces/giet water, (bio)gas en restwarmte bij de aanleg van het gebied aangelegd door de initiatiefnemers en via privaatrechtelijke contracten vastgelegd. Hiermee zijn de duurzame productiemethodes, nu en in de toekomst, gefaciliteerd. Duurzame initiatieven in de toekomst kunnen in dit gebied dan ook sneller worden geïmplementeerd.

Wijziging:

De resultaten van het aanvullende MER zijn verwerkt in de toelichting op het PIP (hoofdstuk 8.3). Hierin zijn ook de ambities voor symbiose en samenwerking verder uitgewerkt.

2.4 Ambitie

2.4.1 Bouwhoogte

De toegelaten bouwhoogten in het plan zijn onacceptabel hoog en er zijn geen referentievlakken aangegeven van waaraf gemeten wordt. Het plaatsen van 40 meter hoge gebouwen aan de noordkant van het terrein, terwijl dat circa 7 meter hoger ligt dan het waterniveau, is in strijd met de ambitiekaart van provincie. Bovendien is de noodzaak om de hoogte in te gaan niet aanwezig nu er nog voldoende restruimte aanwezig is op de vloeivelden.

Er wordt verzocht een bouwhoogtezonering toe te passen voor het noordelijke en oostelijk deel van het bedrijventerrein.

Reactie

In de planregels is de definitie van peil aangepast vanwege de verschillen in hoogte die op het terrein aanwezig zijn. Hierbij is aangesloten bij de digitale standaarden die voor ruimtelijke plannen worden gebruikt. Het is niet duidelijk wat inspreker bedoelt met het opnemen van referentievlakken. Ook is bij ons niet bekend op welke kaart inspreker doelt met de ambitiekaart.

Ten aanzien van het opnemen van een bouwhoogtezonering delen wij de mening van insprekers. Deze ontbreekt aan de noordzijde van het plangebied. Deze zienswijze achten wij gegrond. Als aanvulling op het beeldregieplan wordt een beeldregiezone aan de noordzijde van de vloeivelden toegevoegd. Daarin wordt gewerkt met een drietrapsraket. Een dijk, met daarop bomen en daarachter getrapte bebouwing met een bouwhoogtezonering. Op deze manier wordt het zicht op de bebouwing van de vloeivelden zoveel mogelijk beperkt. Deze zienswijze achten wij gedeeltelijk gegrond.

Aan de oostzijde van het plangebied worden de bouwhoogten bepaald door de vigerende planologische regeling voor het terrein van de suikerfabriek. Aan de oostzijde van de Kreekweg is een bestemming 'Groen' toegevoegd als overgang naar Stampersgat. Verder wijzen wij het volgende. Insprekers geven aan dat er nog voldoende restruimte aanwezig is op de vloeivelden zodat er geen noodzaak is om in de hoogte te bouwen. Dienaangaande wijzen wij op de afbeelding 'autonome ontwikkeling' die in hoofdstuk 5.3.1 is toegevoegd en waarop is aangegeven welke gronden op de vloeivelden in gebruik zijn. Omdat grote delen van de vloeivelden onbebouwd zijn, kan de indruk ontstaan dat die niet in gebruik zijn. In werkelijkheid zijn deze gronden intensief in gebruik voor grondopslag en wateropslag. Met de autonome ontwikkeling van 27 ha netto op de oostelijke vloeivelden is de ruimte op. Daarnaast is voor de bouw van de biomassavergistingsinstallatie met silo's en dergelijke een minimale bouwhoogte van 25 meter vereist.

Wijziging:

De planregels zijn aangepast (artikel 1.33).

Aan het beeldregieplan wordt een beeldregiezone aan de noordzijde van het plangebied toegevoegd. Dit wordt in de planregels en op de verbeelding verwerkt, evenals een bouwhoogtezonerings.

2.4.2 Inrichting van het terrein

De meest geschikte locatie voor de nieuw geplande industrie moet heroverwogen worden. In de praktijk zijn de ruimtevrkende bedrijven in de zwaardere milieucategorie ook overlast veroorzakende bedrijven. De vestigingsmogelijkheden voor dat soort bedrijven is gelet op de ligging van het terrein onacceptabel. De aard van de bedrijvigheid is erg ruim. Het is niet haalbaar dat van de zware bedrijven niet meer hinder ondervonden wordt dan in de huidige situatie aanwezig is.

Er wordt gevraagd om een representatieve vormgeving vanuit de woonkern Stampersgat en haar entree.

Reactie

In de bestaande situatie is de bestaande suikerfabriek, een categorie 5 bedrijf, toegestaan. Er is daarbij sprake van een gezoneerd industrieterrein op grond van de Wet geluidhinder. Dat betekent dat de geluidsbelasting van het terrein binnen de vastgestelde zonering moet blijven. Op het terrein van Suiker Unie kan een verdere intensivering plaatsvinden, mits dit binnen de vastgestelde milieuruimte blijft.

Het ten zuiden van de suikerfabriek te ontwikkelen bedrijventerrein biedt ruimte aan specifieke bedrijvigheid die aansluit bij de bestaande bedrijfsvoering en met vergelijkbare (rest)stromen. Daardoor is de kans op symbiose en samenwerking groter. Door deze specifieke doelgroep, die in de planregels van het PIP nader is gedefinieerd, is het nodig om vestiging van bedrijven in de milieucategorieën 3 t/m 5 mogelijk te maken. Daarbij worden de vigerende milieunormen in acht genomen, waardoor eventuele overlast zo veel mogelijk wordt voorkomen.

De representatieve vormgeving vanuit de kern Stampersgat wordt verkregen door de aanleg van aarden wallen en de aanleg van het dorpspark.

2.4.3 Zonering bedrijventerrein

De milieueffecten van de ontwikkeling zijn (in het MER) niet objectief, volledig en in samenhang in beeld gebracht. Er moet worden aangetoond dat er geen belemmeringen zijn voor de realisatie van het bedrijventerrein vanuit de optiek van Bedrijven en milieuzonering. De maximaal toegestane milieucategorie in het plangebied (categorie 5) heeft een richtafstand van 1.000 m voor de mogelijke milieueffecten (VNG). Het onderzoeksgebied van alle milieuraapporten dient hier minimaal binnen te vallen. Er liggen een groot aantal woningen binnen de grootste richtafstand van 1000 meter. Met name het grondgebied van Moerdijk wordt niet structureel meegenomen in alle onderzoeken waardoor de effecten onderbelicht blijven. De vestiging van zware industrie aan de oostzijde van het plangebied is vanwege de leefbaarheid in Stampersgat niet aanvaardbaar. Door een inwaartse zonering van het bedrijventerrein toe te passen, kan de overlast op woningen in de omgeving (zowel richting Moerdijk als richting Stampersgat) worden beperkt en/of teruggedrongen.

Reactie

In het MER zijn de milieueffecten van de ontwikkeling in beeld gebracht. Zoals ook onder 2.1.8 en in het aanvullende MER is aangegeven is daarbij uitgegaan van een overschatting van 20-30 hectare met betrekking tot de autonome ontwikkeling op het terrein van Suiker Unie. Het (O)PIP maakt echter een veel beperktere autonome ontwikkeling mogelijk. Daarom zijn ten behoeve van de vaststelling van het PIP een aantal milieuonderzoeken opnieuw uitgevoerd, waarbij nu is uitgegaan van de correcte ontwikkelingsmogelijkheden die in het PIP zijn opgenomen. Dit heeft geleid tot een aanpassing van hoofdstuk 7 van de toelichting, nieuwe onderzoeken in de bijlagen van het PIP en op onderdelen tot aanpassing van de planregels en verbeelding.

Ten aanzien van het nieuw te ontwikkelen bedrijventerrein is daarbij ook toepassing gegeven aan de VNG-brochure 'Bedrijven en Milieuzonering'. Deze brochure is een hulpmiddel bij opstelling van bestemmingsplannen die nieuwe bedrijvigheid mogelijk maakt. De gehanteerde afstanden zijn richtafstanden; bij de concrete milieuvergunningverlening moet altijd bezien worden of in het concrete geval ook sprake is van een aanvaardbare situatie. Daarnaast is de brochure niet rechtstreeks toepasbaar op bestaande situaties. Voor de autonome ontwikkeling die op grond van het plan mogelijk is op het terrein van de suikerfabriek, gelden de normeringen zoals opgenomen in de milieuvergunning en de vastgestelde zonering industrielawaai.

De richtafstand die in de brochure wordt aangehouden met betrekking tot categorie 5.3 bedrijven bedraagt 1000 meter uitgaande van de omgevingstypen rustige woonwijk en rustig buitengebied. Vanwege de omgevingsfactoren is het verdedigbaar om voor de bepalende woningen langs de Noordlangeweg uit te gaan van een gemengd gebied. Hierdoor kunnen de gehanteerde afstanden in de brochure worden teruggebracht met 1 afstandtrap. Dat betekent dat voor categorie 5.3 bedrijven in beginsel een afstand van 700 meter voldoende is om een aanvaardbaar woon- en leefklimaat te garanderen.

Uitgaande van deze 700 meter hebben wij bezien in hoeverre aanpassing van het PIP nodig is. Op onderdelen heeft dit geleid tot het verder inwaarts zoneren van de zwaardere bedrijvigheid. Dat is op de verbeelding aangepast. Gebleken is dat door het verder inwaarts zoneren bedrijven in de categorie 5.1 voldoen aan de richtafstand van 300 meter. De vestiging van categorie 5.2 bedrijven is alleen nog mogelijk na ontheffing, de vestiging van categorie 5.3 bedrijven is in de planregels uitgesloten. Als voorwaarde voor het verlenen van ontheffing is opgenomen dat de vestiging

gelet op een aanvaardbaar woon- en leefklimaat voor omliggende woningen en kernen, aanvaardbaar moet zijn. Dat kan bijvoorbeeld blijken uit een milieuvergunning voor een individueel bedrijf waarin specifieke randvoorwaarden aan de bedrijfsvoering zijn gesteld. Wij achten de zienswijze gedeeltelijk gegrond.

Wijziging:

Hoofdstuk 7 van de toelichting is aangepast en de daarbij behorende onderzoeken zijn geactualiseerd. Dit heeft voorts geleid tot een inwaartse zonering van het bedrijventerrein en aanpassing van de planregels (artikel 5) en de verbeelding.

2.4.4 Kade

De ontwikkeling van de kade en intensivering van scheepvaart op de Dintel past niet binnen de status van aardkundig waardevol gebied?

Reactie

De Dintel inclusief het buitendijks gelegen gebied is op de aardkundig waardevolle gebiedenkaart van de provincie aangeduid als aardkundig waardevol gebied. Hieruit volgt dat bepaalde werkzaamheden die de aardkundige waarden kunnen schaden niet wenselijk zijn. Het gaat daarbij met name om werkzaamheden in de bodem. Het bevaren van de Dintel heeft geen danwel geen noemenswaardige invloed op de aanwezige aardkundige waarden. De aanleg van de kade is voorzien in het Mark-Vlietkanaal. Door de aanleg van het kanaal zijn de aardkundige waarden, voorzover deze aanwezig waren, verstoord. De aanleg van de kade brengt derhalve geen verstoring mee van aardkundig waardevol gebied zoals aangegeven op onze kaart. Navraag bij de gemeente heeft ons geleerd dat er ook geen gemeentelijke documenten zijn waaruit aardkundige waarden kunnen worden afgeleid.

Onverlet voorgaande zijn wij van mening dat eventueel aanwezige lokale aardkundige waarden door het medegebruik van de Dintel ten behoeve van scheepvaart niet worden aangetast. De aanleg van de kade kan op onderdelen wel een (beperkte) aantasting met zich brengen. Wij achten een dergelijke beperkte aantasting gerechtvaardigd gelet op het maatschappelijke belang dat wordt gediend met het mogelijk maken van een multimodale ontsluiting van het bedrijventerrein en het vervoer over water.

2.4.5 Uitgiftebeleid

Het uitgiftebeleid en –criteria (inclusief de beoogde symbiose) zijn onvoldoende uitgewerkt. Als er weinig vraag is naar de specifieke bedrijven, is het niet wenselijk dat er andere, minder specifieke bedrijven worden toegestaan.

Er wordt niet nader gedefinieerd wat bedrijven zijn uit de sector van de bio-based economy en gerelateerde bedrijven. Ook is niet aangegeven welke bedrijven complementair zijn. Daardoor is het moeilijk hieraan te toetsen bij de uitgifte.

Reactie

In de planregels is vanwege het specifieke karakter van het bedrijventerrein geborgd dat alleen bedrijven gevestigd worden waarbij de kans op symbiose en samenwerking het grootste is. De rechtstreeks toe te laten bedrijven (agro- en foodgerelateerd) zijn in het plan voldoende concreet

omschreven. Daarnaast is met ontheffing ook de vestiging mogelijk van andersoortige bedrijven mits er door de vestiging van het bedrijf symbiose optreedt met andere bedrijfsactiviteiten binnen het plangebied en mits hierover advies is uitgebracht door een commissie van ter zake deskundigen. Wij zijn van mening dat hiermee voldoende garanties zijn opgenomen die borgen dat op het terrein alleen bedrijven worden gevestigd die bijdragen aan de mogelijkheden en kansen voor symbiose en samenwerking. De terminologie waaraan insprekers refereren wordt alleen gebruikt in het MER. In het PIP zijn die nader gedefinieerd en ingevuld.

2.4.6 Profilering van het bedrijventerrein

Er wordt verzocht vast te leggen welke (soort) bedrijven zich niet in het gebied mogen vestigen door een negatieve lijst in het plan op te nemen. Daardoor wordt voorkomen dat er ongewenste industrie wordt gevestigd en daarmee een ‘gemiddeld’ industrieterrein of glastuinbouwgebied gerealiseerd wordt. De milieucategorieën van bedrijven zijn niet gedifferentieerd naar het soort bedrijven. Er wordt gevraagd een vergelijk te maken tussen industrieterrein Moerdijk en het AFCWB voor categorie 5-bedrijven.

Reactie

Het is niet altijd mogelijk op voorhand aan te geven welke bedrijven wel en welke bedrijven niet zullen bijdragen aan de duurzaamheidsdoelen. Om aan de wens van insprekers tegemoet te komen is in de toelichting op het PIP in hoofdstuk 6 een lijst opgenomen van bedrijven die zich in beginsel niet kunnen vestigen op het AFCWB.

Daarnaast is in de planregels de vestiging van categorie 5.3 en 6 inrichtingen uitgesloten en is een inwaartse zonering in de planregels en verbeelding opgenomen. De vestiging van een hogere categorie dan die rechtstreeks is toegestaan, is alleen mogelijk na ontheffing mits de bedrijven aan de vestigingscriteria voldoen en is aangetoond dat bij vestiging een aanvaardbaar woon- en leefklimaat is gegarandeerd.

Op het industrieterrein Moerdijk is met name sprake van (petro)chemische industrie terwijl op het AFCWB vooral sprake is van industrie gelieerd aan voedingsmiddelen, biomassa en de agrarische sector.

Deze zienswijze achten wij gedeeltelijk gegrond.

Wijziging:

In de toelichting op het PIP hoofdstuk 6 is een negatieve lijst van bedrijven opgenomen die zich in beginsel niet op het bedrijventerrein kunnen vestigen. In de planregels (artikel 5) is de vestiging van categorie 5.3 en 6 bedrijven uitgesloten. In de planregels en op de verbeelding is verder een inwaartse zonering opgenomen. De vestiging van een hogere categorie dan rechtstreeks toegestaan is alleen mogelijk na ontheffing.

2.4.7 Duurzaamheidsdoelen

Duurzaamheid wordt als doel genoemd, maar is niet blijkbaar geen voorwaarde. De milieueffecten zijn negatief en de ‘footprint’ is juist groot i.p.v. klein. De garantie dat ook op korte en lange termijn regels (blijven) gelden m.b.t. duurzaamheid ontbreekt. De duurzaamheidsdoelstellingen zijn te beperkt, niet gekwantificeerd en duidelijke, meetbare doelstellingen ontbreken. Er wordt veel overgelaten aan inzichten van initiatiefnemers en ondernemers.

Reactie

In vergelijking met de autonome situatie zonder ontwikkeling van het AFCWB zijn de milieueffecten inderdaad negatief. In vergelijking met initiatieven waarbij het streven niet is gericht op het halen van duurzaamheidsdoelen valt de vergelijking juist positief uit. Juist door de combinatie van de drie clusters is de kans dat de doelen gehaald worden aanwezig.

Door in de planregels voorwaarden te stellen aan de aard van de bedrijven, door locatie-eisen te stellen in het exploitatieplan en door bij de uitgifte van gronden de randvoorwaarden voor symbiose en samenwerking reeds gerealiseerd te hebben (onder meer door aanleg van infrastructuur voor proces/giet-water, gas, CO₂, restwarmte), zijn de garanties waar mogelijk publiekrechtelijk geborgd.

In het aanvullende MER zijn de duurzaamheidsdoelen in kwalitatieve zin nader beschreven. Er is voor een kwalitatieve beschrijving van de kansen en mogelijkheden gekozen omdat externe en onzekere factoren medebepalend zijn voor de ontwikkeling van het AFCWB in het geheel en de duurzaamheidsambities in het bijzonder. Er is verder afgezien van concrete meetbare doelstellingen omdat die het gevaar met zich brengen dat deze doelen te ambitieus zijn (waardoor ze niet waargemaakt kunnen worden) of te weinig ambitie omvat (waardoor er te weinig prikkels vanuit gaan). Waar mogelijk zijn de randvoorwaarden publiekrechtelijk geborgd of privaatrechtelijk met initiatiefnemers overeengekomen.

2.4.8 Symbiose en samenwerking

- a. Het is onduidelijk of er synergie zal ontstaan die zich elders niet zou ontwikkelen, het inzicht in de mogelijkheden voor symbiose ontbreekt. Voor symbiose moet er sprake zijn van een functioneel en ruimtelijk gezamenlijke activiteit. Dit wordt niet aangetoond. Daarnaast zijn er geen alternatieven besproken. Hoe wordt synergie gewaarborgd nu er aan de oostkant met industrie en aan westkant met glastuinbouwontwikkeling wordt begonnen? Bedrijven moeten zo gevestigd worden dat de lengte van leidingen beperkt kan worden. Hoe wordt innovatie tot stand gebracht?
- b. Er wordt gevraagd om een helder overzicht van hoe de reststromen eruit gaan zien. Dat kan door een vergelijk te maken waarin de complete keten ("Supply Chain") wordt beschouwd en de nadelen aan de orde te stellen. Daarbij moet ook ingegaan worden op de levering aan achterland of buitenland en inkoop grondstoffen voor bio-vergisting, dat zorgt voor transportbewegingen. Is het in het kader van symbiose een verplichting/vestigingsvoorwaarde om elkaars grond/reststoffen en elkaars restwarmte/restenergie te gebruiken?
- c. Het symbioseverhaal van de kassen gaat niet op omdat kassen energieneutraal kunnen opereren. Ten aanzien van restwarmte wordt aangegeven dat 52 ha. glas (van totaal 250 ha) duurzaam kan worden verwarmd uit restwarmte. Restwarmte van de suikerfabriek is slechts 3 maanden per jaar aanwezig.
- d. Het is nodig een energiebalans op te stellen waaruit duidelijk wordt wie wanneer produceert en wie wanneer verbruikt, inzet van WKK's en over welke warmte wordt opgeslagen etc. Voor het hergebruik van afvalwater van de suikerfabriek is geen energiebalans opgesteld. Bij afvalstromen geldt het probleem van de opslag vanwege seizoenspatronen.

Reactie

Voor de zienswijzen onder a t/m d verwijzen wij primair naar het aanvullende MER waarin de duurzaamheidsdoelen in kwalitatieve zin nader zijn beschreven. Er is voor een kwalitatieve beschrijving van de kansen en mogelijkheden gekozen omdat externe en onzekere factoren medebepalend zijn voor de ontwikkeling van het AFCWB in het geheel en de duurzaamheidsambities in het bijzonder. Hierbij is ook ingegaan op de zogenaamde supply chain, energiebalans, aardwarmte, warmte/koude opslag, hoe omgegaan kan worden met restwarmte zowel gedurende de campagne als daarbuiten en de kansen en effecten die het treffen van dit soort maatregelen met zich brengt.

In aanvulling op het MER overwegen wij het volgende.

Het is niet zo dat verplicht wordt voorgeschreven dat bedrijven elkaars reststromen moeten gebruiken. De noodzaak daarvoor is naar onze mening niet aanwezig. Als het gebruik van elkaars (rest)stromen voordelen oplevert voor een individuele ondernemer blijkt uit de praktijk dat men hiervan automatisch gebruik maakt. Het is daarvoor wel nodig dat de condities daarvoor aanwezig zijn. De benodigde infrastructuur voor het gebruik van elkaars (rest)stromen wordt door initiatiefnemers, voordat het terrein wordt uitgegeven, aangelegd en doorverkocht aan de vestigende ondernemingen. Dit wordt verzekerd door de locatie-eisen in het exploitatieplan. Doordat de infrastructuur aanwezig is, aan het gebruik daarvan geen extra kosten zijn verbonden voor de ondernemingen en het gebruik van elkaars (rest)stromen voordeel oplevert, is het de verwachting dat bedrijven hiervan in voorkomende gevallen gebruik van zullen maken. Er is een maximaal pakket aan randvoorwaarden voor het daadwerkelijk ontstaan van symiose en samenwerking geregeld.

Bij de uitgifte van het terrein wordt daarbij ook rekening gehouden met clustering van bedrijven in de meest gunstige positie ten opzichte van elkaar in het opzicht van symbiose en samenwerking. Uit het MER blijkt daarbij overigens wel dat de ruimtelijke configuratie binnen het plangebied weinig tot geen effect heeft op de slagingskans voor synergie. Voor restwarmte speelt dit wel een iets grotere rol vandaar dat in eerste instantie wordt gekozen voor een cluster restwarmte gebruikers in het meest oostelijke gedeelte van het glastuinbouwdeel, zo dicht mogelijk bij de leverancier van deze restwarmte, de suikerfabriek.

2.4.9 Waarborgen van concept (incl. parkmanagement)

Op het gebied van parkmanagement moet de provincie haar regierol nadrukkelijker oppakken. Provinciale betrokkenheid moet ook gewaarborgd zijn na vaststelling van het PIP.

Er moet een parkmanagement-organisatie komen, bijvoorbeeld in de vorm van een industrieschap, die inzet op overkoepelende belangen en die verantwoordelijk en aanspreekbaar is voor bestuur, bedrijven en burgers. Omdat een duurzaam bestuurlijke structuur en een uitvoeringsorganisatie ontbreken, zijn er geen voorwaarden gecreëerd om ambities voor duurzame inrichting en bedrijfsvoering te realiseren. De strategische en meetbare doelstellingen moeten in een uitvoeringsconvenant worden vastgelegd. In het OPIP ligt nu te weinig vast. Daardoor hebben initiatiefnemers vrij spel. Kaders zijn er nauwelijks en hetgeen vastgelegd is, wordt niet geborgd.

Er wordt nadrukkelijk aandacht gevraagd voor een onafhankelijke beoordeling; een entiteit met voldoende doorzettingsmacht.

De hoge ambities uit het MER vereisen grote investeringen van te vestigen bedrijven. De MER geeft niet aan hoe die investeringen worden vereist en hoe het parkmanagement dat gaat organiseren. Een koude/warmteopslag energievoorziening moet als collectieve voorziening worden ontwikkeld, geëxploiteerd en beheerd.

Reactie

De provincie blijft na de vaststelling van het inpassingsplan op diverse manieren betrokken bij het AFCWB. In de eerste plaats is dit het geval doordat de toepassing van de wijzigingsbevoegdheid voor het oprichten van windmolens in het plan aan haar is voorbehouden. Vervolgens is de provincie het bevoegd gezag voor de milieuvergunning voor de suikerfabriek en wordt zij mogelijk ook het bevoegde gezag voor milieuvergunningen voor een of meer nieuw te vestigen bedrijven. Ook andere wetgeving voorziet in een rol van de provincie, bijvoorbeeld de Waterwet als het gaat om grondwateronttrekkingen.

Naast de betrokkenheid op basis van de publiekrechtelijke wetgeving zal de provincie betrokkenheid hebben via de exploitatieovereenkomsten met de ontwikkelaars. Daarin wordt in de eerste plaats vastgelegd dat de provincie en de ontwikkelaars minstens een maal per jaar overleg voeren over het bij de overeenkomsten te voegen ambitiedocument van de ontwikkelaars. Verder voorzien de exploitatieovereenkomsten in de oprichting van organisaties voor parkmanagement voor het glastuinbouwgebied en het bedrijventerrein. Tot slot wordt in de exploitatieovereenkomsten vastgelegd dat het gronduitgiftebeleid van de ontwikkelaars de goedkeuring behoeft van de provincie.

Wat het bedrijventerrein in het bijzonder betreft is er een betrokkenheid van de provincie doordat zij een deskundige zal aanwijzen die zitting neemt in de commissie van deskundigen voor de beoordeling van bedrijfsvestingen die niet rechtstreeks vallen onder de bestemmingsomschrijving voor het bedrijventerrein. Verder zorgt de provincie ervoor dat de ontwikkeling van het AFCWB wordt besproken in het door haar georganiseerde regionaal ruimtelijk overleg. In dit overleg worden afspraken gemaakt over de relatie met overige bedrijventerreinen in de omgeving, zoals Borchwerf en Moerdijk. De provincie stuurt erop aan dat de gemeenten ervoor zorgen dat bedrijven zich op de juiste plek vestigen.

Wat het glastuinbouwgebied betreft is er sprake van een langdurige provinciale betrokkenheid doordat de provincie aandeelhoudster is in de TOM. In de exploitatieovereenkomst met de TOM wordt vastgelegd dat de provincie het recht heeft om voorrang te geven aan de vestiging van glastuinders uit Noord-Brabant.

Een en ander neemt niet weg dat het ook naar ons oordeel noodzakelijk is om een overkoepelende beheersorganisatie voor het AFCWB op te richten, die zich de duurzame ontwikkeling van het gebied als geheel actief en blijvend aantrekt. De provincie zal deze organisatie in het leven roepen of erop toezien dat zij door anderen, bijvoorbeeld de ontwikkelaars, wordt opgericht. In dit verband ziet de provincie goede mogelijkheden in het doen opleggen, door middel van gronduitgiftevoorwaarden, van verplichtingen aan zich vestigende glastuinders en bedrijven om toe te treden tot een of meer organisaties voor parkmanagement. Het oprichten van een bedrijfenschap is mogelijk ook een goede manier om een overkoepelende beheersorganisatie tot stand te brengen. In de toelichting op het PIP is een gewijzigde tekst opgenomen over het waarborgen van het concept. De zienswijzen achten wij in zoverre gegerond.

Ten aanzien van de mogelijkheden voor koude- en warmteopslag, wijzen wij er op dat de potentie van de ondergrond voor het opslaan van energie momenteel wordt onderzocht. Het ligt in de rede om deze potentie in kaart te brengen. De mogelijke effecten hiervan op de waterhuishouding

(grondwater) en flora en fauna dienen van te voren in kaart gebracht te worden, mede in samenwerking met het waterschap. De beschikbare potentie wordt vervolgens eerlijk verdeeld onder de zich vestigende tuinders waarover afspraken gemaakt worden in de gronduitgiftecontracten. Voor het gebruik van KWO toepassingen zijn aanvullende vergunningen nodig.

Wijziging:

In de toelichting is het waarborgen van het concept verder toegelicht (in paragraaf 6.4 en 6.5).

2.4.10 Aanleg- en beheerfase

Er ontbreekt een duidelijke integrale bestuurlijke verantwoordelijkheid en organisatie tijdens de inrichtings- en beheerfase. Dit is nodig om de beoogde doelstellingen te bereiken. De overlast bij de bouw komt niet in de MER naar voren.

Reactie

Voor de beheersfase verwijzen wij naar de zojuist gegeven reactie op de stellingen over het onderwerp “Waarborgen van concept (inclusief parkmanagement” onder 2.4.9. Ook tijdens de inrichtingsfase zal de op te richten overkoepelende beheersorganisatie goede diensten kunnen bewijzen.

2.4.11 Windmolens

Reclamant hekelt het feit dat er zonder overleg of inspraak (in totaal 14) windturbines worden geplaatst. Het MER biedt geen basis voor de wijzigingsbevoegdheid van GS die in het plan is opgenomen.

Het is onduidelijk waarom GS hier bevoegd gezag is i.p.v. de gemeente, terwijl gemeente bevoegd gezag is voor Rolleplaatweg. De windenergieplannen om en nabij het AFCWB zijn overbodig of te kleinschalig. Als realisatie nodig is, kan dat in de huidige plannen niet duurzaam gebeuren.

Reclamant wenst meer duidelijkheid over plaatsing windturbines omdat deze van grote invloed is op leefbaarheid van de kernen.

Reactie

In het MER is globaal verkend of er mogelijkheden aanwezig zijn voor de realisatie van windenergie. Dit heeft geleid tot de aanduiding van een zoekgebied voor het oprichten van windturbines.

Omdat de meest gunstige locaties binnen dat zoekgebied en de effecten van de realisering van windenergie niet tot in detail in het MER zijn verkend, is er voor gekozen in onderhavig PIP een wijzigingsbevoegdheid op te nemen. In de criteria voor toepassing van de wijzigingsbevoegdheid is daarbij nadrukkelijk bepaald dat een milieueffectrapportage moet zijn opgesteld waarin de milieueffecten zijn onderzocht. Op initiatief van de provincie is er voor de eventuele realisering van windturbines contact gezocht met het initiatief dat op grondgebied van de gemeente Moerdijk wordt gerealiseerd. De drie initiatiefnemers zijn op dit moment gezamenlijk bezig het voorbereiden van het MER voor een initiatief dat in potentie

14 windturbines omvat; 8 molens op Steenbergers grondgebied en 6 molens op Moerdijks grondgebied. Dit hele initiatief zien wij als een ruimtelijke eenheid. Dat hierbij op Moerdijks grondgebied de gemeente bevoegd gezag is en op Steenbergers grondgebied de provincie doet daaraan niets af. Overigens wijzen wij er op dat mede naar aanleiding van zienswijzen van andere insprekers het zoekgebied waarbinnen de windturbines opgericht kunnen worden, in het PIP is verruimd.

Het windturbine-initiatief van in potentie 14 turbines past binnen gemeentelijk, regionaal, provinciaal en landelijk beleid voor windenergie. Het opwekken van energie met behulp van wind is binnen deze beleidskaders aangeduid als een duurzame energiebron voor de korte tot middellange termijn. Vanuit die optiek past een dergelijk initiatief, mits vanuit milieuhygienische en ruimtelijke optiek inpasbaar, uitstekend op het AFCWB. Het initiatief van 14 molens heeft daarbij een capaciteit van 30-40 MW. Dat is in onze mening niet als kleinschalig te betitelen. Gelet op de noodzaak om alternatieve energiebronnen te ontwikkelen omdat fossiele energiebronnen uitgeput raken, is de realisatie ook zeker niet overbodig.

2.5 Milieuaspecten

2.5.1 *Geluid industrielawaai*

- a. Het is niet duidelijk in hoeverre er bij de ontwikkeling van het bedrijventerrein ook rekening is gehouden met inwoners aan overkant van De Dintel. In zone van 50 tot 55 dB ondervinden ook (veel) Moerdijkse bewoners overlast. Bij de berekening van geluidsbelasting wordt alleen gerefereerd aan een studiegebied. Er is niet onderzocht tot hoever dit hoge decibellen-niveau zich uitwaaiert. Dit behoeft nader onderzoek. Wordt verplicht en contractueel vastgelegd dat zware industrie die op de vloeivelden komt 's nachts minder dB produceren?
- b. De uitgangspunten in het akoestisch onderzoek t.a.v. industrielawaai zijn onjuist, omdat de berekende geluidbelasting is gebaseerd op de 'Handreiking Zonebeheerplan - VROM, 2006), waarin de bronvermogens onjuist zijn. Om een juist beeld te krijgen van de mogelijke geluidbelasting vanwege de uitbreiding, moet er gekeken worden naar het oppervlak van 'een inrichting', omdat deze toeneemt met de zwaarte van de categorie.
- c. Als geluidsreducerende maatregelen nodig zijn, moet gekozen worden voor brongerichte maatregelen. Geluidafschermende maatregelen in de vorm van een 'geluidscherm nabij de dichtbijgelegen woningen aan de Noordzeedijk' zijn niet gewenst. Er wordt verzocht om de grondwallen, die aan de oostzijde van het plangebied komen, te betrekken bij het akoestisch onderzoek om de geluidreductie te kwantificeren.

Reactie

- a. Bij de ontwikkeling van het bedrijventerrein is ook met de inwoners van Moerdijk rekening gehouden. Wel hebben wij geconstateerd dat er bij de onderzoeken die bij het in het ontwerp PIP waren gevoegd is uitgegaan van de onjuiste gegevens. Dat heeft er toe geleid dat wij diverse milieuonderzoeken opnieuw hebben uitgevoerd. Bij de actualisering van de geluidonderzoeken is er daarbij voor gekozen om ook de effecten richting Moerdijk nadrukkelijker naar voren brengen. Zo is nu onderbouwd dat de autonome ontwikkeling van Suiker Unie (waaronder 27 ha netto op de vloeivelden) in de richting van Moerdijk past binnen de geldende geluidszone industrielawaai.

Het is overigens op grond van de Wet geluidhinder verplicht dat Suiker Unie haar activiteiten inpast binnen de geluidszone en de geluidszone respecteert.

- b. Bij de onderzoeken ten aanzien van industrielawaai is de systematiek gekozen zoals door insprekers aangegeven. Er is niet alleen uitgegaan van een bronvermogen per vierkante meter, afgestemd op de zwaarte van bedrijven die zich kunnen vestigen. Bij deze bronvermogens is ook de oppervlakte betrokken van de bedrijven die zich kunnen vestigen. Wij verwijzen hierbij naar de geactualiseerde onderzoeken en de daarin opgenomen omschrijving van de gehanteerde uitgangspunten.
 - c. Het is juist gebruikelijk om bij de noodzaak van maatregelen het onderzoek eerst te richten op bronmaatregelen, vervolgens op overdrachtsmaatregelen en pas in de laatste plaats op het treffen van maatregelen direct bij of aan woningen. Zoals blijkt uit de geactualiseerde akoestische onderzoeken zijn de grondwallen aan de oostzijde van het plangebied betrokken bij de akoestische onderzoeken.
- Wij achten de zienswijzen gedeeltelijk gegrond.

Wijziging:

Het onderzoek naar industrielawaai is geactualiseerd en aan het vastgestelde PIP toegevoegd. De conclusies uit het geactualiseerde onderzoek zijn in hoofdstuk 7 van de toelichting verwerkt.

2.5.2 Zone industrielawaai

De begrenzing van de (verruimde) geluidszone industrie voor de nieuwe ontwikkelingen is, in juridische zin, niet opgenomen in de plannen, terwijl er nog steeds Wet-geluidhinder-inrichtingen (grote lawaaimakers) in het plangebied mogelijk worden gemaakt en er reeds een geluidzone is vastgesteld voor de huidige activiteiten. Een verdergaande belasting van de omgeving is niet wenselijk. Het vaststellen van hogere waarden voor woningen in de directe omgeving van het plangebied is niet aan de orde. Het gaat om maatregelen bij de bron of in de overdracht en niet om verruiming van het wettelijke kader bij de ontvanger.

De geprojecteerde geluidszone in de bijlage komt niet overeen met de uitsluiting van de Wet geluidhinder-inrichtingen binnen milieucategorie 3 en 4 in de regels en de verbeelding. Als er percelen binnen de huidige zone industrielawaai worden beperkt tot categorie 3 en 4 bedrijven, moeten deze aan de zone worden onttrokken.

Reactie

Het is een juiste constatering dat de geluidszone industrielawaai abusievelijk niet is meegenomen in het OPIP. Deze omissie is herzien en voor zover de geluidszone binnen het plangebied ligt, is deze alsnog opgenomen op de verbeelding.

Uit de geactualiseerde akoestische onderzoeken volgt dat de geluidszone slechts in beperkte mate en alleen ter hoogte van het kassengebied uitbreidt. Van een uitbreiding van de geldende geluidszone buiten het plangebied is geen sprake. Het vaststellen van hogere grenswaarden is dan ook niet noodzakelijk.

Voor de onderdelen van het plangebied die zijn betrokken bij de geluidszone (het gezoneerde industrieterrein) verwijzen wij naar de geactualiseerde onderzoeken. In combinatie met de planregels en de verbeelding is hiermee naar onze mening voldoende duidelijkheid gegeven over de geluidszone en het bijbehorende gezoneerde industrieterrein.

Wijziging:

Voorzover de zone industrielawaai binnen het plangebied ligt, is deze overeenkomstig het geactualiseerde onderzoek op de verbeelding opgenomen.

2.5.3 Geluid wegverkeer

- a. De verdubbeling van de verkeersintensiteit van de N268 en N641 betekent nog meer overlast voor Stampersgat en Oud Gastel. Aan de N268 ondervindt men nu al veel geluidsoverlast door zeer intensief en continu vrachtverkeer (m.n. tijdens bietencampagne), dat – ook door verhoogde ligging van de weg - zorgt voor forse geluidsoverlast en een onleefbare situatie. De besproken metingen en de regelgeving zijn verouderd (gebaseerd op vrachtverkeer van 1978). Behalve het volume van geluid is ook de ervaring van het geluid van belang.
- b. Ook woningen buiten het plangebied, maar direct eraan grenzend, moeten betrokken worden bij de afweging in het plan. Dit volgt ook uit jurisprudentie van de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.
- c. De Minister heeft voor bepaalde woningen maximaal toelaatbare waarden voor het aspect wegverkeerslawaaai vastgesteld. Deze moeten in het plan in acht worden genomen.
- d. Uit de rapportage blijkt niet expliciet door welke weg de geluidbelasting (wegverkeerslawaaai) wordt veroorzaakt. Als dit is door verkeer op Noordzeedijk, dan moet nagegaan worden of, op grond van art. 99, lid 2 van de Wet Geluidhinder, alsnog maatregelen genomen moeten worden om de toename van geluid teniet te doen. Door komst van het AFCWB zal akoestische belasting op de lintbebouwing op de Gastelsedijk West flink toenemen.
- e. In het PIP is niets terug te vinden over de geluidarme wegdekverhardingen uit het akoestisch rapport. Maatregelen ter reductie van geluidsemissie worden niet voorzien aan de toegangen van het plangebied langs de (hoofd)ontsluitingswegen.
- f. Verkeer in vroege ochtend betekent verstoring van nachtrust van omwonenden. De verdeling van de 24.000 verkeersbewegingen over het etmaal verdient nader onderzoek.

Reactie (evt aanpassen na GS)

- a. De planontwikkeling heeft extra verkeer tot gevolg. Het verkeer binnen en in de nabijheid van het plangebied zal dan ook toenemen, ook op de genoemde N268 en N641. Wat dit betekent voor de geluidshinder ten gevolge van wegverkeer is in het geactualiseerde geluidsonderzoek inzichtelijk gemaakt. Mede gelet op de uitkomsten hebben wij besloten een verkenning naar de provinciale wegen N268 en N641 te starten. Overigens is in de onderzoeken uitgegaan van de nu geldende regelgeving en de meest recente, beschikbare gegevens.
- b. In de akoestische onderzoeken zijn ook de woningen buiten het plangebied betrokken. Wij verwijzen hierbij naar de toegevoegde, geactualiseerde akoestische onderzoeken. Zo zijn de akoestische consequenties van de planontwikkeling in beeld gebracht langs de N268 tot aan de A17, ver buiten het plangebied.

- c. De Wet geluidhinder stelt dat grenswaarden in acht genomen moeten worden bij de aanleg van een weg dan wel aanpassing van een weg. En dan alleen indien woningen in de directe nabijheid (op een zekere afstand) zijn gelegen van de aan te leggen of aan te passen weg. Bij dit plan is hiervan geen sprake.
- d. Met de geactualiseerde onderzoeken is inzicht verschaft in de opbouw van de geluidsbelasting ter hoogte van de omliggende woningen, waarbij ook voor de woningen aan de Noordzeedijk. Voor het merendeel van de beschouwde woningen komt de cumulatieve geluidsbelasting na de planperiode (2020) uit tussen de 50 en 60 dB. Een geluidsbelasting die te typeren is als redelijk tot matig. Bij circa 20 woningen in de directe nabijheid van het plan (Noordlangeweg, Groeneweg en Gastelsedijk-West) neemt de cumulatieve geluidsbelasting als gevolg van de planontwikkeling toe tot boven de 60 dB, waarmee sprake is van een slechte geluidskwaliteit. Wij hebben besloten om bij gebleken noodzaak over te gaan tot het treffen van gevelmaatregelen aan deze woningen. Wij zullen de geluidsbelasting op deze woningen in de komende periode monitoren.
- e. Voor zover het de bestaande wegen betreft is in de akoestische onderzoeken uitgegaan van de nu aanwezige wegdek verhardingen. Voor de nieuw aan te leggen westelijke en oostelijke ontsluitingsweg is uitgegaan van een standaard wegdektype (standaard asfalt, afgekort SMA). Vermelding hiervan in het PIP biedt geen meerwaarde.
- f. In de akoestische onderzoeken is rekening gehouden met een zekere en reële verdeling van het verkeer over het etmaal. Met de extra hinderlijkheid van verkeer in de nachtperiode (waar ook de vroege ochtend onder valt) is bij de norming en beoordeling van wegverkeerslawaaï rekening gehouden.

Wijziging:

Het onderzoek naar wegverkeerslawaaï en de verkeersintensiteiten als gevolg van de ontwikkeling van het AFCWB zijn geactualiseerd en aan het PIP toegevoegd. De conclusies uit het geactualiseerde onderzoek zijn in hoofdstuk 7 van de toelichting verwerkt.

2.5.4 Cumulatie van geluid

Door de toename van verkeersintensiteit en industrielawaai komt bij een aantal woningen de cumulatieve geluidsbelasting boven de 60 dB, waarvoor geen maatregelen worden getroffen.

De gecumuleerde geluidbelasting is alleen inzichtelijk gemaakt voor de verkeersbelasting en het gezoneerde industrieterrein. De gecumuleerde geluidbelasting vanwege alle bronnen is niet inzichtelijk gemaakt.

Reactie

Voor het merendeel van de beschouwde woningen komt de cumulatieve geluidsbelasting na de planperiode (2020) uit tussen de 50 en 60 dB. Een geluidsbelasting die is te typeren als redelijk tot matig. Bij vier woning neemt de cumulatieve geluidsbelasting door de planontwikkeling toe tot boven de 60 dB, waarmee sprake is van een slechte geluidskwaliteit. *Nb. Maatregelen : te overwegen valt om bij deze woningen een maximaal geluidsniveau in de woning te garanderen (dus mogelijk dat gevelmaatregelen getroffen moeten worden). Daarnaast te vermelden dat sprake is van een geluidluwe gevel. En voor de woningen aan de Noordlangeweg geldt nog mijn opmerking hiervoor over het actieprogramma geluid.*

In het inzichtelijk maken van de gecumuleerde geluidsbelasting vanwege alle bronnen, dus ook de bronnen van het bedrijventerrein buiten het gezoneerde industrieterrein, is voorzien met de actualisering van de akoestische onderzoeken.

(Felix; kan je ook nog kijken naar weerlegging Oranjewoud tav geluid in de nachtperiode? Staat onder hoofdstuk MER!).

Wijziging:

Het onderzoek naar de cumulatieve effecten van geluid is geactualiseerd en aan het PIP toegevoegd. De conclusies uit het geactualiseerde onderzoek zijn in hoofdstuk 7 van de toelichting verwerkt.

2.5.5 Licht

- a. Het plan biedt geen inzicht in het effect van licht in donkere gebieden op het grondgebied van de gemeente Moerdijk. Effect (overlast) op woon- en leefgebieden wordt niet uitgesloten. Het effect van lichtuitstoot op natuurgebieden en in het bijzonder de ecologische verbindingzone langs de Dintel ontbreekt.
- b. De lichtuitstoot moet 100% worden afgeschermd (geen optie, maar voorwaarde). De verduistering van kassen is nu onvoldoende waardoor er overlast is voor omwonenden en de natuur wordt verstoord. De voorschriften uit het “Besluit Glastuinbouw” moeten direct van kracht worden. Komt er een commissie of speciale richtlijnen over uitzonderingen m.b.t. licht emissie?
- c. In het lichtonderzoek is geen aandacht voor lichtoverlast van het bedrijventerrein. Bovendien is niet duidelijk hoe geborgd wordt dat slechts op beperkte schaal terrein- en straatverlichting wordt gebruikt. De snelweg is in huidige situatie alleen verlicht bij de aansluiting op de provinciale weg. De lichtemissie die daarmee gepaard gaat is, is minder groot dan in de MER wordt gesuggereerd.

Reactie

- a. Het onderzoek naar de effecten van lichtuitstraling als gevolg van de ontwikkeling zijn geactualiseerd. Om de effecten van de lichtuitstoot op de omgeving (zowel het Natura 2000 gebied als de omliggende kernen) verder terug te brengen, is er voor gekozen het zogenaamde kieren verder te beperken. Dit is in de toelichting op het PIP verder uitgewerkt. Uitgaande van het verder inperken van het kieren, zijn de effecten op mens en natuur bekeken. Het plan heeft geen onevenredige gevolgen voor een aanvaardbaar woon- en leefklimaat en de aanwezige natuurwaarden in de omgeving.
- b. In het PIP is ervoor gekozen de maatregelen uit het Besluit glastuinbouw, die ingaan per 01-01-2014, nu gelijk van kracht te laten zijn, inclusief de bij a) genoemde aanvullende regels voor kieren. Hierdoor worden de lichtuitstralingseffecten op de omgeving verder ingeperkt. Verder wordt er ook in de komende periode gekeken naar de stand der techniek. Als blijkt dat verdere beperking van kieren technisch en economisch mogelijk is, zal dit binnen het glastuinbouwgebied worden ingevoerd.
- c. Voor het bedrijventerrein is licht geen bepalende hinderfactor. Daarnaast is het PIP niet het geëigende kader voor het reguleren van de terrein- en straatverlichting.

Wijziging:

Het onderzoek naar de effecten van licht is geactualiseerd en aan het PIP toegevoegd. De conclusies uit het geactualiseerde onderzoek zijn in hoofdstuk 7 van de toelichting verwerkt.

2.5.6 Geur

- a. Omwonenden zijn zeer verontrust vanwege de onduidelijkheid over de verwachte stankoverlast. Het geuronderzoek in het OPIP is onvoldoende. Veel zaken moeten nog verhelderd, geconcretiseerd of uitgebreid te worden. De effecten op het grondgebied van Moerdijk zijn niet/onvoldoende meegenomen. Dit blijkt ook uit het rapport dat door de regionale milieudienst is uitgebracht. Het in de bijlage opgenomen geuronderzoek biedt onvoldoende inzicht in de effecten van geur op omliggende gebieden zoals Stampersgat. Het PIP moet duidelijkheid bieden in de te nemen maatregelen en de effecten van de ontwikkeling op de omgeving.
- b. Metingen tijdens de laatste bietencampagne zijn noodzakelijk voor nieuwe vergunningverlening van Suiker Unie. De biomassavergistingsinstallatie levert bij zuid/zuidwestenwind in de omgeving van een aantal woningen een geuremissieconcentratie op van 5 ge/m³. Dat is veel hoger dan de vergunde waarde. Bij de besluitvorming over de milieuvergunningaanvraag moeten alle in het geuronderzoek 'theoretisch mogelijke geurreducerende maatregelen' worden opgelegd.

Reactie

- a. Hetgeen naar voren is gebracht wordt onderkend. Dit is mede aanleiding geweest om het onderzoek naar geurhinder te actualiseren. In hoofdstuk 7 van de toelichting is nader ingegaan op de resultaten van het geactualiseerde geuronderzoek. Uit het onderzoek blijkt dat de ontwikkeling van het plan mogelijk is binnen de vigerende normen en kaders met betrekking tot het aspect geur.
- b. Voor de vaststelling van het PIP is van Suiker Unie een ontvankelijke aanvraag voor een milieuvergunning ontvangen. Uit deze aanvraag blijkt dat Suiker Unie voldoet aan de geurvoorschriften uit de vigerende milieuvergunning, ook na uitbreiding met een biomassavergistingsinstallatie en de uitbreidingen zoals voorzien in het PIP. In de vergunningaanvraag zijn de rederlijkerwijs te treffen geurreducerende maatregelen meegenomen.

Wijziging:

Het onderzoek naar geurhinder is geactualiseerd en aan het PIP toegevoegd. De conclusies uit het geactualiseerde onderzoek, de maatregelen die door Suiker Unie worden getroffen en de daartoe aangevraagde revisie van de milieuvergunning van Suiker Unie zijn in hoofdstuk 7 van de toelichting verwerkt.

2.5.7 Luchtkwaliteit

In MER fase 2, deelrapport milieueffecten voorkeursalternatief (par. 5.2) zijn geen beoordelingspunten in Stampersgat meegenomen in de dwarsdoorsneden, terwijl dit wel relevant is. Men gaat er vanuit dat de grenswaarden daar niet wordt overschreden.

De resultaten van de beoordeling van de dichtstbijzijnde woningen aan overzijde Dintel, staan niet in het rapport.

Bij de beoordeling van luchtkwaliteitseffecten vanwege gebruik van de vloeivelden moet daarbij uitgegaan worden van een worst-case benadering; als de functieaanduidingen verwijderd worden, kunnen er immers ook binnen die gebieden ontwikkelingen plaatsvinden.

Reactie

Het MER kent een hoger abstractieniveau wat betreft onderzoek naar mogelijke milieuhinder. In aanvulling op het MER is ten behoeve van het PIP nader en gedetailleerder onderzoek gedaan naar de consequenties van het AFCWB voor de luchtkwaliteit. Daarbij zijn de genoemde beoordelingspunten in Stampersgat en aan de overzijde van de Dintel wel meegenomen. Uit dit onderzoek naar de luchtkwaliteit is voldoende overtuigend aangetoond dat met de ontwikkelingen zoals voorzien in het PIP voldaan wordt aan de grenswaarden voor de luchtkwaliteit. Ook indien uitgegaan wordt van een worst-case situatie wat betreft de ontwikkelingen op de vloeivelden.

Wijziging:

Het luchtkwaliteitsonderzoek is geactualiseerd en aan het PIP toegevoegd. De conclusies uit het geactualiseerde onderzoek zijn in hoofdstuk 7 van de toelichting verwerkt.

2.5.8 Externe Veiligheid

- a. Het plan moet meer inzicht bieden in toekomstige risicovolle activiteiten nu Bevi-inrichtingen middels ontheffing van de gebruiksregels zijn toegestaan. Daarmee kan dan een inschatting gemaakt worden van de risico's op de omgeving. Er moeten een QRA en een advies van de brandweer komen; ontwikkelingen moeten passen binnen de risicocontour in het PIP. De GR-contour van nieuw te vestigen bedrijven kan beperkingen opleveren voor ontwikkelingen op Moerdijks grondgebied.
- b. Bij de actualisatie van een vigerend bestemmingsplan moet meegenomen worden dat de risicobron van Suiker Unie een invloedsgebied heeft dat reikt over het grondgebied van gemeente Moerdijk.
- c. De exacte vervoersaantallen zijn niet nader gespecificeerd. In de beoordeling van de risico's van de A219 en N268 is niet geanticipeerd op Basisnet Weg dat deels 1 januari 2010 in de Circulaire Risiconormering Vervoer Gevaarlijke Stoffen wordt opgenomen. Het gevraagde onderzoek naar vervoer van gevaarlijke stoffen op Moerdijks grondgebied is onvolledig, omdat de Appelaarsedijk hierin niet wordt meegenomen. Verwacht wordt dat juist daar een toename van vrachtverkeer en gevaarlijke stoffen plaats zal vinden.

Reactie

- a. De rechtstreeks vestiging van Bevi-inrichtingen is uitgesloten. Bevi-inrichtingen zijn alleen na wijziging mogelijk. Randvoorwaarde hierbij is dat de risicocontour van een dergelijke inrichting niet buiten de perceelsgrens van de inrichting komt. De criteria in de planregels zijn hiertoe aangevuld. Het uitvoeren van een QRA voor het niet gezoneerde bedrijventerrein en het beperken van ontwikkelingen op Moerdijks grondgebied door dit bedrijventerrein is dan ook niet aan de orde. In een advies van de brandweer is voor de vaststelling van het PIP voorzien

(advies d.d. 6 mei 2010). De zienswijze is gedeeltelijk gegrond. Voor zover het Suiker Unie betreft is voorafgaand aan de vaststelling van het PIP door SU een ontvankelijke aanvraag voor een milieuvergunning ingediend. Een QRA maakt onderdeel uit van deze aanvraag.

- b. Zoals hiervoor aangegeven is door Suiker Unie een QRA uitgevoerd ten behoeve van de aanvraag voor een milieuvergunning, waarbij ook het invloedsgebied van Suiker Unie is bepaald. De QRA maakt onderdeel uit van de toelichting bij het PIP.
- c. Het Basisnet Weg dat per 1 januari 2010 deels in de Circulaire Risiconormering Vervoer Gevaarlijke Stoffen is opgenomen, betekent geen andere benadering van externe veiligheid. Anticiperen op dit punt is dan ook niet noodzakelijk. De Appelaarsedijk maakt geen onderdeel uit van het Basisnet Weg. In tegenstelling tot hetgeen is beweerd, zien wij hier dan ook geen toename van het vervoer van gevaarlijke stoffen.

Wijziging:

Artikel 5.8.4 van de planregels is aangepast.

2.5.9 Bodemvervuiling

Het onderzoek naar vervuiling van de grond in het kassengebied ontbreekt.

Reactie

Ten behoeve van het PIP is een historisch bodemonderzoek gedaan naar mogelijke vervuiling van de bodem. Met dit onderzoek bestaat inzicht in de eventuele van bodemverontreiniging verdachte locaties binnen het plangebied en wat daarmee is gedaan. Een dergelijk historisch onderzoek is voor een bestemmingsplanprocedure voldoende. Dit onderzoek is in bijlage 10 van het PIP opgenomen.

Bij de verdere ingebruikneming van het gebied (aanleg- en bouwfase) moet per activiteit bekeken worden of de bodemgesteldheid geschikt is voor het beoogde gebruik. Daarbij kan er een noodzaak aanwezig zijn aanvullend bodemonderzoek te doen of een bodemsanering uit te voeren. Maar een eventueel aanwezige verontreiniging kan ook ingepast worden in het plan. Een en ander is afhankelijk van de functie die je op de eventueel verontreinigende grond wil uitvoeren. Doordat dit ten tijde van de vaststelling van het plan nog niet voldoende concreet is bepaald, is het niet zinvol nu al aanvullend bodemonderzoek te verrichten. Bij de aanvraag voor een concrete aanleg- of bouwvergunningen moet hier verder inzicht in worden geboden.

2.5.10 Klimaat / CO₂ uitstoot

De AFCWB -plannen stroken niet met het gestelde in de 'Startnotitie Masterplan Energie Brabant 2010-2020, Energietransitie als dat kan'. De ontwikkeling van de glastuinbouw zorgt voor toename van de uitstoot van CO₂. De CO₂-besparingsopties in het PIP leiden tot besparing maar het plan geeft steeds nog een CO₂-emissie van 115 tot 144 kton. Het MER voldoet niet aan de eisen gesteld in de richtlijn voor Energie en CO₂.

Beschreven doelstellingen zijn niet hoger dan voor gemiddelde bedrijven terwijl dat aangenomen zou mogen worden door de combinatie van clusters.

Reactie

De startnotitie Masterplan Duurzame Energie geeft de opdracht aan gedeputeerde Staten om de doelstellingen voor duurzame energie verder uit te werken. Hetgeen in de startnotitie staat kan dan ook niet als toetsingskader gelden. Uiteraard is het daarbij wel zo dat bij nieuwe ontwikkelingen, waar mogelijk, wordt bezien in hoeverre die bijdragen aan de geformuleerde doelen.

Door de mogelijkheden voor restwarmte en CO₂ die in dit gebied voor handen is, kunnen glastuinbouwbedrijven uit de voeten met minder CO₂ uitstoot dan gemiddeld. Voor de goede orde melden we nog dat de uitstoot van CO₂ niet alleen veroorzaakt wordt door de energie die verbruikt wordt voor het gewas, maar dat het ook vrij komt bij de productie van duurzame electriciteit. De glastuinbouw is namelijk de laatste jaren een producent van duurzame electriciteit doordat zij met gasmotoren (WKK-installaties) electriciteit maken en deze leveren aan het landelijk electriciteitsnetwerk. Bijzonder hieraan is dat de bijproducten bij deze stroomproductie (warmte en CO₂) heel zinvol gebruikt kunnen worden voor de gewasproductie waardoor deze niet verloren gaan. Dit in tegenstelling tot de meeste electriciteit die in Nederland gemaakt wordt waarbij de CO₂ de lucht in wordt geblazen en de warmte als overtoollig wordt gekoeld aan de lucht of met rivierwater. Naar verwachting zullen alle glastuinbouwbedrijven in meer of mindere mate worden voorzien van deze WKK-installaties waardoor zij een forse bijdrage leveren aan efficiënt gebruik van fossiele brandstof (electriciteitscentrales hebben een rendement van circa 50% terwijl de WKK installaties een rendement van boven de 90% hebben). De Nederlandse overheid accordeert deze benadering door deze vorm van electriciteit een apart label te geven waarmee deze (WKK)producenten voorrang hebben met leveren op het landelijk netwerk.

2.6 Ecologie, cultuurhistorie en landschap

2.6.1 Natura 2000

De effecten op Natura 2000 zijn niet onderzocht.

Reactie

In het MER en de aanvullende onderzoeken is nadrukkelijk aandacht besteed aan eventuele effecten die kunnen optreden op het Krammer Volkerak dat tot Natura 2000 behoort. Mede vanwege de afstand tot het plangebied is niet aannemelijk dat er negatieve effecten optreden voor de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000 gebied.

Een nadere beschouwing van de verrichte onderzoeken heeft desondanks uitgewezen dat er een fout is gemaakt in de berekening van de lichtuitstraling van het kassengebied. Dit heeft geresulteerd in een nieuw onderzoek. Om de effecten van de lichtuitstoot op de omgeving (zowel het Natura 2000 gebied als de omliggende kernen) verder terug te brengen, is er voor gekozen het zogenaamde kieren verder te beperken. Dit is in de toelichting op het PIP verder uitgewerkt en het PIP is op dit deel gewijzigd vastgesteld. De zienswijze is gedeeltelijk gegrond. Uitgaande van het

verder inperken van het kieren, zijn de effecten op mens en natuur bekeken. Uit het onderzoek blijkt dat er geen significante effecten zijn voor de instandhoudingsdoelstelling van het Natura 2000 gebied als gevolg van de planontwikkeling.

Wij verwijzen naar hetgeen hierover gesteld is onder 2.4.5.

Wijziging:

Zie onder 2.4.5.

2.6.2 Ecologische hoofdstructuur

Natuur wordt onderbelicht in het MER. De EHS en GHS wordt aangetast. Dit is in strijd met het ‘nee, tenzij’-beginsel. Nut en noodzaak zijn onvoldoende onderbouwd. Er is geen onderzoek gedaan voor alternatieve locaties of oplossingen. Natuurcompensatie ontbreekt in dit plan. Financiële compensatie voldoet niet aan de voorwaarden van de Beleidsregel Natuurcompensatie. Hoe ligt de relatie van hergebruik van de vloeivelden voor de autonome ontwikkeling van de Suiker Unie in relatie tot de GHS/EHS?

De wijzigingsbevoegdheid van B&W om nog meer natuurgebieden om te bouwen tot bedrijfsterrein is onacceptabel. In de inventarisatie ontbreken een aantal natuurparels. Natuurontwikkeling moet als voorwaarde en niet als kans worden opgenomen.

Reactie

Het PIP is op dit onderdeel gewijzigd. In het ontwerp-PIP en de MER is uitgegaan van de aanduidingen voor de GHS (en EHS) zoals die in de Interimstructuurvisie waren opgenomen. Inmiddels is de concrete begrenzing van de EHS echter vastgelegd in de op 23 april 2010 vastgestelde Verordening ruimte Noord-Brabant. In het vastgestelde PIP is deze actueel geldende begrenzing gehanteerd.

De door reclamanten benoemde GHS/EHS is niet meer als zodanig in de Verordening ruimte begrensd en dus ook niet in het vastgestelde PIP opgenomen. Er is dan ook geen sprake van aantasting van EHS, de toepassing van het ‘nee, tenzij’-beginsel of een noodzaak voor natuurcompensatie.

De gebieden die ingevolge de Verordening ruimte tot de EHS behoren, zijn in het onderhavige PIP als zodanig bestemd en beschermd.

2.6.3 Soortenbescherming

Het flora en fauna-onderzoek is onvolledig. De inventarisatie van beschermde diersoorten is niet compleet en een aantal gebieden die negatief worden beïnvloed ontbreken.

Recente gegevens van SOVON ontbreken in de beschrijving. Een aantal vogelsoorten, die genoemd worden uit de lijst van de Vogelrichtlijn, ontbreekt. In hoofdstuk 9 van het MER ontbreken vlinders en zoogdieren, die met zekerheid zijn waargenomen. Het voorkomen van de Noordse Woelmuis, de Rugstreeppad en de Grote Modderkruiper wordt ontkend, terwijl er aanwijzingen zijn dat deze wel voorkomen. De habitat van in het gebied voorkomende reeën moet in kaart gebracht worden en er moet als bindende voorwaarden worden opgenomen dat deze dieren niet verjaagd worden. Er is in het onderzoek onvoldoende aandacht voor vleermuizen. De beoordeling van de invloed op flora en fauna wordt in twijfel getrokken en de uitvoerbaarheid van het plan in het kader van de Flora- en faunawet is nog geenszins gewaarborgd.

Reactie

Ingevolge vaste jurisprudentie is het niet nodig dat bij de vaststelling van een bestemmingsplan al ontheffingen in het kader van de Flora- en faunawet zijn verleend. In verband met de uitvoerbaarheid van het plan is het wel noodzakelijk dat er inzicht bestaat dat de eventueel benodigde ontheffingen, al dan niet onder voorwaarden, verleend kunnen worden.

Ten behoeve van het OPIP is uitgebreid en zorgvuldig onderzoek gedaan naar voorkomende soorten in het plangebied. Daartoe zijn diverse onderzoeken en rapporten opgesteld waarin de in het gebied voorkomende soorten zijn vermeld. Mede vanwege eerdere opmerkingen van sommige insprekers zijn er aanvullende onderzoeken verricht naar het voorkomen van onder andere de Noordse Woelmuis, de Rugstreeppad en de Grote Modderkruiper. Na uitgebreid en zorgvuldig onderzoek is niet gebleken dat deze soorten in het gebied voorkomen. Nu worden er weer andere soorten aangevoerd, overigens zonder dat daarvoor in de zienswijzen enige bewijsvoering en/of onderbouwing is opgenomen. De door insprekers benoemde soorten zijn bij de diverse verrichte onderzoeken niet in het plangebied aangetroffen. Ook zijn er geen aanwijzingen gevonden dat deze wel in het gebied voorkomen.

Voorts blijkt uit de natuuronderzoeken (bijlage 8 van de toelichting) dat er geen ontheffing vereist is op grond van de Flora- en faunawet. De bijlage is ten opzichte van het ontwerp-PIP aangepast en verduidelijkt. De conclusies zijn niet gewijzigd.

Wijziging

Bijlage 8 van de toelichting is aangepast en verduidelijkt.

2.6.4 Cultuurhistorie en openheid

De huidige polders worden aangetast in hun karakter. Van “inpassing” is geen sprake. De open polderstructuur, juist de kracht van dit stukje Noordwest Brabant, wordt vernield.

Reactie

Het is evident dat de ontwikkeling van het AFCWB ten koste gaat van de openheid van het polderlandschap. Hierdoor wordt het huidige karakter aangetast. Vanwege het grote belang van de ontwikkeling vanuit provinciaal perspectief, vinden wij deze aantasting aanvaardbaar. Daarbij hebben wij ook betrokken dat in de directe omgeving nog meerdere open polders aanwezig zijn waardoor de karakteristiek van open polder landschappen binnen de provincie behouden blijft.

2.6.5 Landschap

De mogelijkheid voor adequate landschappelijke inpassing wordt niet optimaal benut vanwege het voorgestelde voorkeursalternatief en de tussentijdse aanpassing van contour voor groene plangebied. Tijdens de procedure zijn de ‘regels’ veranderd, bv. het groene zoekgebied is ingeperkt. Er is sprake van eenzijdige landschappelijke compensatie in gemeente Steenbergen. Het groenfonds voor de gemeente Steenbergen is onvolledig; er

moet een groenfonds voor de totale regio komen. Het is onacceptabel dat natuur- en landschapsontwikkeling buiten het plangebied plaatsvindt. De groenzones rondom het gebied zijn door de eisen van Steenbergen te beperkt.

Reactie

De wens van de gemeenteraad van Steenbergen om het AFCWB ten noorden van de Noordlangeweg te ontwikkelen heeft een grote invloed gehad op de totstandkoming van het VKA. Hierdoor is de locatie van het AFCWB aangepast en is het oorspronkelijke programma aanzienlijk kleiner geworden. Zo is het areaal glas van 250-300 ha netto naar 214 ha netto gegaan, de autonome ontwikkeling van Suiker Unie van 40-60 ha naar 37 ha netto en het nieuwe bedrijventerrein van 120 ha bruto naar 70 ha bruto. Vanwege de wens om het hele AFCWB ten noorden van de Noordlangeweg te situeren, is er verder voor gekozen om dit gebied zo effectief en efficiënt mogelijk in te richten. Daardoor is de ruimte voor een lommerrijke groenstructuur binnen het plangebied, zoals beschreven in alternatieven 3 en 4, beperkt. Er is gekozen om belangrijke structuren zoals de Noordzeedijk en Derriekreek te behouden en met name langs de randen van het plangebied een stevig landschapsontwerp neer te zetten dat de uitstraling naar de buitenwereld bepaalt. Door de compacte vormgeving wordt overigens de aantasting van de open polder structuur beperkt. In de bestuursovereenkomst tussen provincie en Steenbergen is er voor gekozen de verantwoordelijkheid en de regie over het Groenfonds bij de gemeente te leggen. Dit biedt inwoners van de gemeente Steenbergen meer sturingsmogelijkheden hoe de gelden worden ingezet. Dat betekent inderdaad dat het niet is uitgesloten dat er een eenzijdige landschappelijke compensatie plaatsvindt in Steenbergen. Mede gelet op het feit dat het AFCWB op het grondgebied van de gemeente Steenbergen wordt gerealiseerd, vinden wij dat niet onredelijk. Dat laat uiteraard onverlet dat er ook richting de gemeenten Moerdijk en Halderberge sprake moet zijn van een goed landschapsontwerp. Richting de kern Stampersgat wordt daartoe een landschapspark aangelegd en aan de noordzijde van het plangebied wordt met de nieuwe beeldregiezone ook zorg gedragen voor een goed ontwerp.

Tot slot hebben wij de gemeente Steenbergen geattendeerd op de intentie-overeenkomst Mark-Dintel-Vliet en de fondsvorming die daarvoor is ingesteld. Een bijdrage aan dat fonds komt ten goede van de hele regio.

2.6.6 Inpassing oostzijde

Om landschappelijk meerwaarde te krijgen is een forse groene buffering tussen Stampersgat en de bedrijvigheid nodig, zowel ruimtelijk als functioneel. Voor deze buffering moet in de planregels een afzonderlijke groen/recreatie bestemming te worden opgenomen (i.p.v. bestemming “Bedrijventerrein”).

Reactie

Met reclamanten zijn wij van mening dat de bestemming bedrijfsdoeleinden geen recht doet aan de bufferdoelstelling met groene inpassing die voor het gebied geldt. Wij stellen voor het PIP op dit onderdeel gewijzigd vast te stellen en een groenbestemming voor de gronden gelegen op het grondgebied van de gemeente Halderberge op te nemen. Deze zienswijze achten wij gegrond.

Wijziging

Voor dit gedeelte van het plan op het grondgebied van de gemeente Halderberge wordt in de verbeelding een groenbestemming opgenomen en in de planregels wordt daartoe een nieuwe regeling opgenomen (artikel 6).

2.6.7 Inpassing noordzijde

De voorgestelde inrichting aan de noordkant is onacceptabel. Er is alleen gekeken naar de inpassing vanuit de Oud Prinselandse Polder of Willemspolder, maar hoe gaat 't eruit zien vanaf de andere (Moerdijk) kant van de Dintel? Ook daar is behoefte aan een mooie en functionele afscherming. Dit is ook mondeling toegezegd. Er wordt te weinig rekening gehouden met de beeldkwaliteit voor waterrecreanten op de Dintel en het Mark-Vlietkanaal en beleving van bewoners die op het bedrijventerrein uitkijken.

Reactie

Zoals wij onder 2.1.4 al hebben aangegeven zijn de gevolgen van de ontwikkeling voor de bewoners aan de noordzijde van de Dintel in eerste instantie onderschat. Wij achten deze zienswijzen gegrond en stellen daarom voor om het landschapsontwerp aan de noordzijde van het plangebied aan te passen.

Er is aan het ruimtelijk ontwerp en beeldregieplan een beeldregiezone aan de noordzijde van de vloeivelden toegevoegd. Door het treffen van drie maatregelen (aanleg dijklichaam, beplanting met bomen daarvan en door regels op te nemen voor een getrapte bebouwing) worden de visuele effecten van de ontwikkeling aan de noordzijde zoveel mogelijk beperkt.

Wijziging :

De toelichting wordt aangepast en er wordt een nieuwe afbeelding toegevoegd; afb 6.4. Dit leidt ook tot wijziging van paragraaf 6.3.3 van het beeldregieplan (bijlage 3). Aan de planregels en de verbeelding wordt een nieuwe beeldregiezone nummer 8 toegevoegd.

2.6.8 Landschapsontwerp

De vormgeving van de wallen sluit niet aan op de geomorfologische geschiedenis van de polder en zijn historisch en landschappelijk onverantwoord. Omwonenden steunen de ontwikkeling niet.

De aan te leggen wallen zijn niet hoog genoeg om de ontwikkelingen aan het oog te onttrekken. Ze vormen slechts een schaamlap in verhouding tot de bouwhoogten.

De fasering van de wallen wordt afhankelijk gemaakt van afvalstoffen van de suikerfabriek. Hoe lang duurt het dan voordat de aanleg klaar is? De landschappelijke inpassing gereed dient te zijn voordat met de bouw van de eerste complexen wordt begonnen.

Reactie

Wij delen deze mening niet. Wallen passen ons inziens prima in het door dijken (waterkering en verdediging) gedomineerde Westbrabantse zeekleilandschap.

Dat een deel van de omwonenden het concept van de aarden wallen niet steunt, betreuren wij.

De filosofie voor het landschapsontwerp ligt er in dat niet geprobeerd is het AFCWB te verstoppert (voorzover dat al mogelijk zou zijn) omdat dit leidt tot gebiedsvreemde landschappelijke oplossingen als het omzoomen met bos en hoog opgaande beplanting. Dergelijke begroeiing past niet binnen de open polder structuur.

Daarnaast is er bij de vertanding van de glastuinbouw en de realisering van de waterbekkens een bepaalde repeterende structuur gekozen waardoor er een strakke vormgeving ontstaat die gezien mag worden. Daarom is er gekozen voor een bij het landschap passend manchert in de vorm van een dijklichaam. Soms is dit dijklichaam hoog genoeg om het AFCWB even aan het zich te onttrekken en soms geeft het een inkijk (zoals bij de rotondes en de Derriekreek). Het gaat niet om verstoppert maar om het verzachten van de overgang middels een interessant vorm te geven en functioneel grondlichaam.

In het beeldregieplan is in de diverse doorsneden te zien dat het AFCWB door het ontwerp waarvoor nu gekozen is niet dominant in het landschap ligt. Van grote afstand blijven de kassen en de bedrijven wel zichtbaar. Vanaf de start van het traject is echter aangegeven dat het AFCWB niet te verstoppert of in te pakken is.

De aanleg van de wallen is voor de glastuinbouw essentieel omdat ze ook onderdeel uitmaken van de gietwaterbassins. De aanleg vindt derhalve gelijktijdig plaats met de aanleg van het glas. Voor de wal ten zuiden van het bedrijventerrein geldt dat deze gefaseerd meegroeit met de ontwikkeling van het terrein omdat het mogelijk moet zijn voor bedrijven om zich representatief in de wal te kunnen vestigen. Voor de wallen tussen het AFCWB en Stampersgat geldt dat deze binnen twee jaar (zuidelijke wal, tevens verblijfsruimte), respectievelijk vijf jaar (overige wallen) na het onherroepelijk worden van het PIP worden aangelegd.

2.7 Water

2.7.1 Verzilting

In de MER ontbreekt een geohydrologische risicoanalyse, wie gaat de rekening betalen van zoute kwel, dat een risico vormt als de waterlens van de neerslag door 100-300 ha kassen worden afgeschermd?

Reactie

Het MER is opgesteld conform de richtlijnen. In het kader van het MER is een kwalitatieve onderbouwing, ten behoeve van de vergelijking van de verschillende alternatieven, opgesteld. De resultaten van de kwalitatieve analyse hebben, gezien de geringe omvang van het effect, niet geleid tot de conclusie dat uitwerking middels een kwantitatieve analyse benodigd was. Bij de toetsing door de Commissie voor de m.e.r. is op dit gebied geen tekortkoming gesignaleerd.

In de waterparagraaf van het PIP is een onderbouwing opgenomen van de geohydrologische aspecten die een rol spelen bij de ontwikkeling van het AFC. Deze onderbouwing is afgestemd met waterschap. Deze tekst is hieronder opgenomen. De beschrijving heeft plaatsgevonden op kwalitatieve

wijze en is verder niet kwantitatief onderbouwd. Wel is een meetnet ingericht met peilbuizen zodat het daadwerkelijke optredend effect met peilbuizen kan worden geregistreerd. Dit geeft meer zekerheid dan het opzetten van een model.

In het gebied neemt het verhard oppervlak sterk toe. Hierdoor verdwijnt als het ware de invloed vanuit de atmosfeer bestaande uit neerslag en verdamping. In de zomer is in Nederland een verdampingsoverschot aanwezig. Er verdampt meer water dan dat er wordt aangevuld door neerslag. Doordat het gebied bijna volledig wordt verhard, wordt de (gewas)verdamping in het gebied sterk verlaagd. Door deze afname van de verdamping is het grondwaterpeil in de toekomstige situatie in de zomer hoger dan in de huidige situatie. Door het hogere grondwaterpeil neemt de kweldruk in de zomer af.

In de winter vindt het tegenovergestelde plaats. In de winter is een neerslagoverschot aanwezig. De infiltratie van neerslag in de bovengrond neemt af door de toename van het verhard oppervlak. Hierdoor is de grondwaterstand in de winter in het plangebied lager. De kweldruk neemt hierdoor toe in de winter dan voorheen in de winter.

Naast bovengeschreven effecten verdwijnt in het gebied ook de drainage en een deel van ontwateringssloten verdwijnt. Hierdoor stijgt de grondwaterstand in het gebied en neemt de kweldruk af. Dit effect treedt met name in de winter op, omdat de sloten in de winter een ontwaterend effect hebben. In de zomer dragen de sloten er deels aan bij dat de grondwaterstand niet te ver uitzakt. Het verwijderen van de sloten kan in de toekomst dus een lagere grondwaterstand tot gevolg hebben. Dit effect is echter vele malen kleiner dan het wegnemen van de atmosferische invloed in de zomer en de winter.

2.7.2 Waterhuishouding

Het plan geeft onvoldoende inzicht in de waterhuishouding van het plangebied. Afvalwater van gereinigd glas zal schade aanrichting aan natuur in het krekensysteem. Er is daarbij geen rekening gehouden met de milieueffecten op de Potmarkreek. De waterkwaliteit van de Derriekreek komt in gevaar als alleen wordt ingezet op verminderen van (kans op) uitspoeling van nutriënten en bestrijdingsmiddelen. De effecten en risico's voor de toekomstige grondwatersituatie, inclusief koude-en warmteopslagsystemen, zijn onvoldoende onderzocht en onderbouwd.

Er is niets beschreven over het riolenstelsel en gebruik/belasting daarvan door bedrijven en glastuinbouw. Het riool van gemeente Halderberge heeft niet genoeg capaciteit voor het hele plangebied.

Reactie

In het aanvullend MER is uitgebreid beschreven hoe de watersystemen op het AFCWB gerealiseerd worden. Door het gebruik van elkaars (rest)stromen wordt er minimaal gebruik gemaakt van schoon (drink) water en wordt gebruikt water niet geloosd op de riolering maar gezuiverd en hergebruikt binnen het plangebied. Dit is een van de uitkomsten als het gevolg van de symbiose en samenwerking tussen de verschillende clusters die in het gebied aanwezig zijn.

In het MER is opgenomen dat de mogelijkheden voor de daadwerkelijke toepassing van koude-en warmteopslagsystemen (KWO) nader onderzocht dienen te worden. Dit is doorgaans gekoppeld aan de vergunningverlening. Afhankelijk van de techniek en de omvang kan KWO wel invloed uitoefenen op de grondwaterstand en de temperatuur in de bodem. De effecten zijn als niet aanzienlijk en niet onderscheidend ingeschat. In het kader van de vergunningverlening voor KWO zullen de effecten in beeld moeten worden gebracht.

Het rioleringsstelsel van Halderberge ondervindt derhalve geen overlast van de ontwikkeling. Voor het reguliere DWA-riool (Droog Weer Afvoer = huishoudelijk afvalwater) wordt naar verwachting wel gebruik gemaakt van bestaande rioleringsystemen. Indien hierdoor capaciteitsproblemen ontstaan worden vanzelfsprekend maatregelen getroffen.

2.8 Verkeer

2.8.1 Toename verkeersdruk

- a. De ontsluitingen zijn onvoldoende voor de te verwachten ontwikkelingen. Heeft dit consequenties voor het dagelijkse verkeer? Men vreest grote gevolgen voor verkeersstromen in Dinteloord en vraagt zich af welke instantie verantwoordelijk is voor controle / handhaving. De milieueffecten van de toename van verkeer zijn onderbelicht.
- b. In het verkeersonderzoek is ten onrechte uitgegaan dat het (vracht) verkeer over de Appelaarsedijk zal afnemen bij de realisatie van het AFCWB. Dit heeft gevolgen voor de uitkomsten van de onderzoeken wat betreft geluid en verkeerslawaaï.
- c. Uit onderzoek van gemeente Halderberge blijkt dat er capaciteitsproblemen kunnen ontstaan bij 3 bestaande rotondes in de N268, tussen het AFCWB en de A17 en de aansluitingen van de N268 en de N641 op de A17. Als er onvoldoende doorstroming van verkeer blijkt dan moet de provincie passende maatregelen treffen om de doorstroming te vergroten. Er is afgesproken dat de provincie daar onderzoek naar doet. De onderzoeksresultaten en afspraken moeten in PIP en MER worden opgenomen.

Reactie

- a. Het onderzoek naar de te verwachten verkeersintensiteiten ten gevolge van de planontwikkeling is geactualiseerd. In hoofdstuk 7 van de toelichting is hierop nader ingegaan. Zoals blijkt uit het geactualiseerde onderzoek worden geen knelpunten verwacht wat betreft de verkeersafwikkeling en de ontsluiting van het plangebied.
De milieueffecten van de toename van het wegverkeer zijn uitvoerig in beeld gebracht. In hoofdstuk 7 van de toelichting, die is aangepast naar aanleiding van de geactualiseerde onderzoeken, is hierop ingegaan.
- b. Het verkeer neemt op de Appelaarsedijk met de ontwikkeling van het AFCWB niet af, maar juist toe zoals blijkt uit het geactualiseerde onderzoek naar het wegverkeer. Zoals aangegeven in het onderzoek neemt het personenverkeer (licht en middelzwaar wegverkeer) toe met de ontwikkeling van het AFCWB en worden er op de Appelaarsedijk geen wijzigingen in het vrachtverkeer voorzien.
- c. Wij verwijzen hier naar de beantwoorden onder a. Uit de geactualiseerde onderzoeken naar het wegverkeer zijn geen capaciteitsproblemen naar voren gekomen.

Wijziging:

Het onderzoek naar de verkeersintensiteiten als gevolg van de ontwikkeling is geactualiseerd en aan het PIP toegevoegd. De conclusies uit het geactualiseerde onderzoek zijn in hoofdstuk 7 van de toelichting verwerkt.

2.8.2 Verkeersveiligheid

De afrit van de A17 gaat over een druk fietspad. De Kralen is smalle 2-baansweg. (Bieten)vrachtverkeer moet geweerd worden uit dorpen en alleen op daarvoor geschikte wegen rijden.

Reactie

De ontsluiting van het plangebied is juist zo ontworpen dat de afwikkeling van het vrachtverkeer niet door de dorpen verloopt. Het ontwerp van de afrit van de A17 valt buiten het kader van het onderhavige plan.

2.9 Milieu Effect rapport (MER)

2.9.1 Algemeen

Uit het MER volgt dat de ontwikkeling op alle punten negatief scoort. Het MER als onderbouwing voor de besluitvorming voor het AFCWB faalt. Nut en noodzaak, symbiose en duurzaamheid zijn onvoldoende onderzocht.

Er zijn nog te veel inhoudelijk hiaten en onduidelijkheden. Het is niet duidelijk welke uitgangspunten gehanteerd zijn in het MER (scoretabellen).

Reactie

De milieueffectrapportage is op zichzelf niet bedoeld als instrument om als (enige) onderbouwing te dienen van een besluit. De m.e.r. heeft volgens de wet als doel het milieubelang volwaardig te laten meewegen in de besluitvorming. In het milieueffectrapport zijn op gelijkwaardige en objectieve wijze de effecten in beeld gebracht van de verschillende inrichtingsmogelijkheden van het plangebied (alternatieven) van het AFCWB. Hierbij zijn uiteraard ook negatieve effecten in beeld gebracht. Eventuele onzekerheden ten aanzien van (milieu) thema's zijn in het milieueffectonderzoek met behulp van een worst-case benadering of een kwalitatieve beschrijving van mogelijkheden ingevuld.

De onderbouwing van het besluit betreffende het AFCWB is beschreven in de toelichting van opgestelde inpassingsplan (PIP).

2.9.2 Procedureel

Op basis van MER fase 1 is een bestuurlijk besluit genomen voor een voorkeursalternatief zonder dat de alternatieven op de voorgeschreven wijze zijn vergeleken. Symbiose, samenwerking en locatiekeuze zijn alleen uitgewerkt in het VKA, op basis van MER fase 1 en dus niet meegewogen voor alle alternatieven. Hierdoor is milieubelang onvoldoende beschreven en het besluit voor het voorkeursalternatief in strijd met de wet en richtlijnen van de GS.

Het milieubelang heeft geen volwaardige plaats in de besluitvorming van het MER gekregen en had niet aanvaarbaar verklaard moeten worden.

Diverse in de startnotitie genoemde kaders zijn in het MER (en dus ook het OPIP) onvoldoende meegenomen.

Reactie

Het opstellen van een voorkeursalternatief en de besluiten daaromtrent maken geen onderdeel uit van de m.e.r.-procedure. Wel speelt de informatie uit het MER daarbij een rol. In het provinciaal Inpassingsplan dient te worden onderbouwd op welke wijze de keuze voor de inrichting van het AFCWB is gemaakt en hoe de resultaten uit de m.e.r. hierbij zijn betrokken. Het VKA is in het MER op gelijkwaardige wijze als de andere alternatieven onderzocht. In fase 1 van het MER is vastgesteld dat geen van de alternatieven mogelijkheden met betrekking tot symbiose en samenwerking onmogelijk maakt en is tevens aangegeven in hoeverre de alternatieven (door de ruimtelijke inrichting) symbiose en samenwerking mogelijk maken. In het deelrapport Symbiose en samenwerking van MER fase 2 zijn de mogelijkheden voor symbiose en samenwerking beschreven en is aangegeven welke milieueffecten (vooral ten aanzien van het gebruik van energie en grondstoffen en het tegengaan van emissies) symbiose en samenwerking kunnen hebben.

Ten aanzien van het MER hebben wij overwogen dat het MER aanvaard kan worden. De aanvaarding van het MER heeft betrekking op de afweging of voldoende (juiste) informatie in het MER is opgenomen. Mede naar aanleiding van gesprekken met de commissie voor de m.e.r. is besloten tot de opstelling van een aanvullend MER-rapport. Wij verwijzen naar hetgeen onder 3.2 van deze nota is opgenomen. Met de commissie voor de m.e.r. zijn wij van mening dat het MER (inclusief aanvulling) voldoende informatie geeft voor de besluitvorming van dit inpassingsplan (PIP).

Wijziging:

De resultaten van het aanvullende MER zijn verwerkt in de toelichting op het PIP (hoofdstuk 8.3). Hierin zijn ook de ambities voor symbiose en samenwerking verder uitgewerkt.

2.9.3 AFCWB als geheel

Het uitgangspunt in het MER dat de clusters afzonderlijk van elkaar ontwikkeld kunnen worden, staat haaks op aannamen in startnotitie dat de clusters gezamenlijk ontwikkeld worden en niet los van elkaar worden gezien en tast dus geloofwaardigheid van het MER en het initiatief in essentie aan.

Reactie

Het uitgangspunt van het AFCWB is dat de verschillende deelclusters gezamenlijk ontwikkeld worden. Dit is ook in het MER als uitgangspunt en doel van de voorgenomen activiteit gehanteerd. Om het effect van clusteren (gezamenlijk ontwikkelen) in beeld te brengen is in het MER als vergelijkingsbasis ook de situatie beschreven bij afzonderlijke ontwikkelingen. Die situatie is echter nadrukkelijk niet het voornemen voor het AFCWB. In het MER zijn daarom de onderdelen zowel in samenhang met elkaar als per functie afzonderlijk van elkaar onderzocht om de

afzonderlijke milieueffecten goed in beeld te krijgen. Deze aanpak komt voort uit de richtlijnen, waarin wordt is aangegeven dat het nodig is om inzicht te geven in de vraag welke milieuvoordelen de clustering kan opleveren.

2.9.4 Voorkeursalternatief

Het voorkeursalternatief levert geen bijdrage aan de beoogde beeldkwaliteit en symbiose. Het MER dient volgens de richtlijnen aangepast te worden en het PIP dient ingetrokken te worden. Het gekozen voorkeursalternatief is niet overeenkomstig de oorspronkelijke inrichtingsdoelstellingen, want niet optimaal landschappelijk inpasbaar (noordkant en Kwartiersedijk e.o., Derriekreek krijgt niet beoogde ruimte, wateroverloopgebied niet meer mogelijk.

Reactie

In het MER zijn de landschappelijke effecten beschouwd en beoordeeld. In het PIP is nader ingegaan op de beeldkwaliteit van het gehele plan. De in het deelrapport Symbiose en Samenwerking beschreven mogelijkheden worden in geen van de alternatieven, noch in het VKA, onmogelijk gemaakt. In het VKA is rekening gehouden met het behoud van de Derriekreek. Daarnaast is in het VKA rekening gehouden met een waterbergingsgebied ten zuiden van de Noordlangeweg.

2.9.5 Autonome ontwikkeling

Een aantal autonome ontwikkelingen, alsmede biovergistingsinstallaties en windturbines zijn niet in de MER opgenomen. Het is niet terecht dat deze ontwikkelingen gehanteerd worden als referentiepunt bij verschillende onderzoeken zoals verkeershinder/geluidshinder en geurhinder/lichthinder.

Bovendien wordt ook de bietencampagne als referentiekader gehanteerd, terwijl de overlast hiervan tijdelijk is en vooral in herfst/winterperiode speelt.

Er wordt gevraagd om rekening houdend met voorgaande een vergelijk te maken tussen huidige situatie en de situatie in 2020.

Reactie

In het MER is rekening gehouden met autonome ontwikkelingen, waaronder de reeds vergunde biomassavergistingsinstallatie. Zoals ook beschreven in het MER wordt de situatie die in 2020 zal zijn ontstaan op basis van reeds genomen overheidsbesluiten (zoals over ruimtelijke plannen en vergunningen) als referentiesituatie gehanteerd. De windturbines zijn in het VKA opgenomen in het zoekgebied windenergie en in het geluidsonderzoek onderzocht.

2.9.6 Inrichting bedrijventerrein

Het is onduidelijk hoe de milieueffecten van het bedrijventerrein in beeld gebracht kunnen worden als niet zeker is welke bedrijven zich daar gaan vestigen.

In deelrapportages wordt wel maar in hoofdrapport niet gesproken over toekomstige uitbreiding.

Reactie

De milieueffecten van het bedrijventerrein zijn in beeld gebracht door gebruik te maken van een worst-case aanname ten aanzien van de inrichting. Daarbij is gebruik gemaakt van (literatuur) gegevens over bijvoorbeeld de geluidemissie en de verkeersaantrekkende werking van categorieën van bedrijvigheid. Daarmee ontstaat een goed beeld van de milieugevolgen van de bedrijven. In het PIP is bij het opstellen van de lijst van toegelaten (categorieën) van bedrijven daarbij aangesloten.

In het hoofdrapport is in hoofdstuk 7 een doorkijk gegeven naar de effecten van een mogelijke uitbreiding van het bedrijventerrein (zogenaamde fase 2) op verzoek van initiatiefnemer Suiker Unie. Deze fase 2 is planologisch niet mogelijk op grond van het nu vast te stellen PIP. Als er in de toekomst behoefte is aan een verdere uitbreiding van het bedrijventerrein dan wordt eerst gekeken naar de vlocivelden en daarna ten zuiden van de Noordlangweg. Dit is de komende 10-20 zeker niet aan de orde en wordt in het PIP dan ook niet planologisch mogelijk gemaakt.

2.9.7 Geluid

Uit het MER wordt niet duidelijk of de toegestane dB ook nachtwaarden zijn. De aangedragen alternatieven (herschikking bedrijven / lawaai 's nachts terugdringen) voor overschrijding van geluid zijn niet reëel. Dat beïnvloedt de score van een negatieve beoordeling naar een licht negatieve beoordeling. Er is onvoldoende aandacht voor cumulatie van geluid.

Reactie

Wegverkeerslawaai is altijd in Lden (dus inclusief nacht). De genoemde waarden zijn etmaalwaarden (in dB(A)) voor industrielawaai. De in het MER voorgestelde alternatieven zijn conform de daartoe opgestelde wettelijke vereisten doorgerekend. In het MER is gerekend conform de vereisten uit de Wet geluidhinder. De toetsingswaarden in de nachtperiode liggen 10 dB(A) lager dan de etmaalwaarden. In het MER is, conform de richtlijnen, rekening gehouden met cumulatie van geluid.

2.9.8 Verkeer

Het MER besteedt geen aandacht aan de bestaande (verkeers)overlast en gaat voorbij aan de toekomstig te verwachten situatie.

Reactie

In het MER zijn de verkeersintensiteiten van zowel de huidige situatie als autonome situatie (2020) (zonder ontwikkeling van het AFCWB) in beeld gebracht. Hieruit blijkt dat in geen van deze situatie's sprake is van stagnatie van verkeer.

2.9.9 Symbiose en samenwerking

Er zijn geen duidelijke en meetbare doelstellingen in het deelrapport Symbiose en Samenwerking opgenomen ten aanzien van parkmanagement, zonne-energie, geothermie of zonnewarmte. De effecten van symbiose en samenwerking moeten conform de richtlijnen gekwantificeert worden. In het deel- en hoofdrapport wordt niet onderbouwd welke grondstoffen de verschillende onderdelen (AFCWB, Suiker Unie en glastuinbouw) van elkaar gebruiken (symbiose?). De CO₂-uitstoot moet behoorlijk zijn, met ook nog ruim 24.000 bewegingen qua verkeer. De plaatsing van windmolens en vloeivelden als opslaggebied voor water zijn volgens deelrapport symbiose onderdeel van de plannen, terwijl ze buiten het MER zijn gehouden.

Reactie

In het MER, Deelrapport 'symbiose en samenwerking' en in de aanvulling op het MER is ingegaan op mogelijkheden voor symbiose en samenwerking en de op de milieugevolgen. Van de onderdelen glastuinbouw en de suikerfabriek zijn de stromen grondstoffen, water en energie redelijk concreet aan te geven. Aangezien nog niet bekend is welke bedrijven op het terrein gerealiseerd kunnen worden is een beschrijving gemaakt van de mogelijkheden voor symbiose en samenwerking die in combinatie met de andere twee clusters kan worden gerealiseerd. Duidelijk is dat door onderlinge uitwisseling van grondstoffen, water en energie het totale verbruik van deze stromen van het AFCWB, waaronder de uitstoot van CO₂, wordt verminderd. Door de aanleg van verschillende leidingen en distributienetwerken kunnen op eenvoudige wijze verschillende stromen worden uitgewisseld zodat ook bedrijven op het bedrijventerrein met een relatief eenvoudige handeling kunnen aansluiten op de bestaande leidingen. Zelfs als ze mogelijk een kleine vraag naar een bepaald product hebben is het mogelijk om een aansluiting te realiseren, een situatie die nooit zou ontstaan als de bedrijven 'stand alone' zouden opereren.

In het MER is een zoekgebied opgenomen voor windenergie. De effecten van de windturbines zijn opgenomen in het geluidonderzoek van het MER.

2.9.10 Kadeontwikkeling

Waarom zijn het scheepvaartverkeer en de kade-activiteiten bij geluidshinder en natuuraantasting niet meegenomen in het MER? Deze activiteiten worden wel als positief punt ingevoerd bij het aspect multimodaliteit van vervoer.

Reactie

De kade is als milieucategorie 5 opgenomen in het onderzoek naar geluidhinder. Uitgangspunt bij ontwikkeling van de kade is dat het niet als regionaal (container) overslag zal worden ingezet. De toename van het scheepvaartverkeer blijft beperkt en zal naar verwachting geen invloed uitoefenen op de geluidhinder.

2.9.11 Inrichtingsfase

Reclamant is van mening dat er tijdens de inrichtingsfase extra overlast zal zijn, omdat 2 ontwikkelingskernen naar elkaar toegroeien. In het MER is geen adequate uitwerking van de wijze van ontwikkeling en hoe de overlast zal worden geminimaliseerd.

Reactie

De milieuonderzoeken in het MER gaan uit van de eindsituatie. Deze situatie is voor de omvang van alle effecten maategevend. Het eventueel naar elkaar toegroeien van ontwikkelingskernen leidt derhalve niet tot hinder die niet in het MER onderzocht is. De tijdelijke effecten tijdens de aanleg worden gereguleerd in de bouwvergunningen voor ontwikkelingen op het terrein. Zie ook onze overwegingen onder 2.4.10 en 2.10.4.

2.9.12 Evaluatie

Het is niet duidelijk wie het Bevoegd Gezag is die voor evaluatie zorgt, wanneer het evaluatieprogramma plaats vindt en wanneer inwoners hierin inzicht krijgen.

Reactie

In het MER is een voorstel voor evaluatie gedaan. De evaluatie zelf is geregeld in samenhang met het PIP. De overheden (provincie, gemeenten en waterschap) en de ontwikkelaars zijn het erover eens dat naast parkmanagement in de min of meer klassieke betekenis een overkoepelende structuur nodig is die de duurzame ontwikkeling en het duurzaam beheer van het AFCWB op lange termijn bewaakt en bevordert, en zodoende borg staat voor het ontwikkelingsconcept van het gebied als geheel. Evaluatie, monitoring en handhaving zijn onderwerpen die hierbij aan de orde komen.

2.10 Overige

2.10.1 Nieuwbouw van woningen

Door de werkgelegenheid zal de huizenbouw mogelijk toenemen, wat in tegenspraak is met groene kant van het project. Huisvesting van tijdelijke arbeidskrachten is niet geregeld, terwijl dit regionaal moet geschieden. Een te grote instroom leidt tot een te zware druk op de kernen. Worden de inwoners van de kernen bij de huisvesting betrokken?

Reactie

De opvang van woningzoekenden wordt binnen de regio opgevangen en vindt gedeeltelijk plaats binnen de reguliere woningvoorraad. Daarnaast kunnen er een aantal extra woningen gebouwd worden in de omliggende gemeenten Steenbergen en Halderberge. Het is daarbij de gemeente die bepaalt waar deze woningen opgericht worden. Eventuele extra woningbouw in de kernen Dinteloord en Stampersgat is daarbij niet uitgesloten en past binnen de afspraken die daarover zijn gemaakt met de gemeenten die specifiek om deze extra woningbouwmogelijkheden hebben gevraagd en daar ook vanuit volkshuisvestelijk oogpunt verantwoordelijk voor zijn.

Voor de huisvesting van arbeidsmigranten wordt voorts ook in regionaal verband naar mogelijkheden gezocht. De regio West-Brabant is al gedurende langere periode bezig om daarvoor plannen te ontwikkelen, bijvoorbeeld in de vorm van (regionale) voorzieningen voor de opvang van tijdelijke werknemers. Het is de verwachting dat deze plannen voldoende mogelijkheden bieden voor de opvang van arbeidsmigranten. Het is daarbij de verantwoordelijkheid van de verschillende gemeenten om daarbij de inwoners van de kernen te betrekken.

2.10.2 Werkgelegenheidsaspecten

In MER en OPIP ontbreekt onderbouwing van geprognoseerde werkgelegenheid in relatie met lokale en regionale behoeftes. Er wordt nog steeds uitgegaan van verouderde gegevens uit 2006. De werkgelegenheidsdoelstelling wordt in de OPIP t.o.v. de startnotitie overdreven. Volgens de MER gaat het om 1500 arbeidsplaatsen, maar er wordt ook gesproken over arbeidsmigranten, hoe verhoudt het werkaanbod van het AFCWB zich tot de vraag naar werk in de regio.

Glas leidt bovendien tot illegale werknemers. Er is geen garantie dat omwonenden profiteren van de werkgelegenheid die ontstaat omdat er gebruik gemaakt zal worden van werknemers uit andere landen. Hoe wordt laag geschoolde arbeid ingevuld zo dat het een impuls voor werkgelegenheid in de regio is.

Reactie

In het MER en OPIP wordt gebruik gemaakt van kentallen voor werkgelegenheid uit vergelijkbare ontwikkelingen.

De regio West-Brabant kan een structurele impuls in de werkgelegenheid goed gebruiken om een aantrekkelijke regio te blijven. Het is correct dat de exacte verhouding tussen arbeidsmigranten en autochtone werknemers niet is aan te geven. In dit kader kunnen we stellen dat ook arbeidsmigranten recht hebben om te werken binnen de Europese Unie waar zij dat wensen. Onderscheid kan en mag dan ook niet gemaakt worden. Aanvullend hierop kunnen we stellen dat juist de grootschalige bedrijven een interessant middenkader hebben waar hoger geschoolde arbeid prima op past.

De provincie is van mening dat glastuinbouw niet per definitie leidt tot illegale arbeid. Indien zich dit zou voordoen heeft de (rijks)overheid andere organisaties die hier tegen optreden.

2.10.3 Handhaving

Reclamant vindt dat het begrip ‘handhaven’ – genoemd in MER en OPIP - concreter moet worden omschreven. Men wil weten waar de burger met klachten terecht kan. Het is niet duidelijk hoe de normen over lichtemissie worden gehandhaafd.

Reactie

Handhaven betreft het toezien dat de normen die in het PIP, en milieuvergunningen zijn opgenomen, worden nageleefd. Nadat het PIP onherroepelijk is geworden, is de gemeente verantwoordelijk voor de naleving van de in het PIP gestelde normen. Voor milieuvergunningen is degene die de vergunning heeft verleend verantwoordelijk dat de normen worden nageleefd. Dit kan zowel de gemeente als de provincie zijn. Indien er klachten zijn over de naleving van gestelde normen, moeten deze bij de verantwoordelijke instantie worden ingediend.

Voor de naleving van normen die in het PIP zijn gesteld voor de toegelaten lichtemissie is de gemeente bevoegd gezag.

2.10.4 Aanlegfase

Er bestaat geen inzicht in de overlast die ontstaat tijdens inrichting van het gebied. De kernen Fijnaart, Heijningen en Dinteloord zullen te maken krijgen met aanvoerstromen van bouwmaterialen en waardoor ze de komende 10 jaar tegen een bouwput aankijken.

Reactie

Naar verwachting wordt het glastuinbouwgebied binnen 5 tot 7 jaar afgerond. Voor het te ontwikkelen bedrijventerrein ligt dat anders; de uitgifte van het hele terrein zal circa 10 jaar in beslag nemen. Dat betekent niet dat omwonenden tien jaar tegen een bouwput aankijken. Allereerst wordt er gestart met de aanleg van de landschapselementen rondom het plangebied voorzover een bepaald deelgebied in ontwikkeling wordt genomen. Hierdoor zal het zicht op de ontwikkelingen voor een groot deel worden weggenomen en zal eventuele geluidhinder afnemen. Daarnaast neemt de toestroom van bouwmaterialen na uitgifte van het glastuinbouwgebied enorm af omdat de uitgifte van het bedrijventerrein veel geleidelijker plaatsvindt. Enige overlast tijdens de aanlegfase is echter niet uit te sluiten. Dit is altijd het geval bij alle werken en projecten die in uitvoering zijn en dus onvermijdelijk. Gelet op het tijdelijke karakter daarvan, achten wij dat aanvaardbaar.

2.10.5 Glastuinbouwgebied Westland te Steenbergen

Het plan is strijdig met de afspraak met de gemeente Steenbergen dat het Glastuingebied Westland Steenbergen ruimtelijk en financieel moet zijn afgerond voor er gestart kan worden met ontwikkeling van AFCWB .

Reactie

Mogelijkheden voor uitbreiding van glastuinbouw in het Steenbergse Westland zijn niet of nauwelijks meer aanwezig mede door de geplande aanleg van de A4 . De aanleg van glastuinbouw in dit gebied heeft in het verleden plaatsgevonden zonder dat sprake was van passende infrastructurele voorzieningen. Het realiseren van deze passende infrastructuur is een opgave voor de gemeente Steenbergen in overleg met de gevestigde tuinders. Deze gemeentelijke opgave staat los van de hierboven geschetste opgave voor de provincie Noord-Brabant om ruimte te bieden voor duurzame ontwikkeling van de glastuinbouwsector.

2.10.6 Bestuursovereenkomst

Reclamant stelt dat het onzorgvuldig en in strijd met wet- en regelgeving is om tijdens de besluitvormingsprocedure afspraken te maken voor niet-ruimtelijke randvoorwaarden. De niet-ruimtelijke randvoorwaarden zijn voorwaardenscheppend voor de ruimtelijke invulling en toekomstig beheer van het gebied. Hierdoor is objectieve afweging van de alternatieven niet meer mogelijk.

De provincie moet niet alleen een overeenkomst aangaan met de gemeente Steenbergen. In deze overeenkomst ontbreken afspraken op het gebied van duurzaamheid, samenwerking en symbiose. De niet-ruimtelijke randvoorwaarden horen niet in de overeenkomst maar in de wettelijke besluiten, zoals PIP, exploitatieplan, wijzigingsbesluiten en milieuvergunningen.

Reactie

Zoals vermeld in de inleiding op deze nota is de provincie voornemens om bestuursovereenkomsten te sluiten met de twee meest bij het AFCWB betrokken gemeenten, te weten Steenbergen en Halderberge. Door middel van deze overeenkomsten worden afspraken gemaakt over een veelheid van onderwerpen die rechtstreeks van belang zijn voor of verband houden met de ontwikkeling van het AFCWB. Daarnaast bevatten de concept-bestuursovereenkomsten bepalingen over een aantal onderwerpen die min of meer los staan van het AFCWB, zoals de oostelijke ontsluiting van Dinteloord, de recreatieve ontwikkeling “Dintelpark” en de ontwikkeling van het J.F. Vlekkeplein te Stampersgat.

Wij vinden het alleszins verstandig om over de ontwikkeling van het AFCWB overeenkomsten te sluiten met de Steenbergen en Halderberge. Niet valt in te zien dat deze overeenkomsten beperkt zouden moeten blijven tot onderwerpen die rechtstreeks van belang zijn voor het AFCWB. Evenmin delen wij de opvatting van reclamant dat het maken van afspraken over niet rechtstreeks ruimtelijk relevante zaken een objectieve afweging van ruimtelijke alternatieven onmogelijk maakt. Voor zover reclamant doelt op financiële afspraken wijzen wij op de uitgangspunten voor het handelen van de provincie ingeval van dat zich een tegenstelling voordoet tussen het nastreven van doelen voor de fysieke leefomgeving en financiële belangen van de provincie, zoals weergegeven in het onderdeel “Algemeen, rol van de provincie”. Deze uitgangspunten gelden niet alleen waar het gaat om de financiële positie van de provincie als aandeelhoudster in de TOM, maar ook in meer algemene zin. Afspraken over duurzaamheid, samenwerking en symbiose zijn opgenomen in de exploitatieovereenkomsten die de provincie zal sluiten met de ontwikkelaars en horen naar ons oordeel ook thuis in die overeenkomsten.

2.10.7 Planschade

Reclamant vraagt zich af of zijn woning nog verkocht kan worden, vanwege waardevermindering door de overlast. Reclamanten vrezen dalende prijzen van hun onroerend goed. Reclamant stelt voor dat initiatiefnemer de woningen in en rond het plangebied tegen marktwaarde aankoopt, omdat planschade voor bewoners in een laat stadium aan de orde komt en niet wenselijk is. Een planschadebedrag van € 150.000,- is niet realistisch voor de woningen aan noordzijde van de Dintel.

Reactie

De weg te bestemmen woningen in het plangebied worden tegen de marktwaarde aangekocht door de ontwikkelaars of door de provincie en zonodig onteigend.

In het ontwerp-exploitatieplan AFCWB is een raming van planschadevergoedingen opgenomen ter hoogte van € 150.000. In het vast te stellen exploitatieplan is deze raming gesteld op € ... PM. Het gaat hier om het totaal aan planschadevergoedingen die naar verwachting moeten worden

uitgekeerd in verband met het inpassingsplan voor het AFCWB, dus niet alleen over eventuele vergoedingen aan eigenaren van woningen ten noorden van de Dintel. Naar ons oordeel is de raming, gezien de daaraan ten grondslag liggende analyse, realistisch te achten.

3 Uitgebrachte adviezen

3.3 Advies Provinciale Omgevingscommissie (POC)

3.3.1 Samenvatting

De commissie stemt in met de ontwikkeling van het Agro & Foodcluster West-Brabant (AFCWB). Het AFCWB is een belangrijke ontwikkeling voor de regio. De commissie is dan ook verheugd met het hoge ambitieniveau dat de provincie op het gebied van symbiose, samenwerking en landschapsontwikkeling nastreeft.

Het is belangrijk dat het AFCWB een functie heeft om te voorzien in de behoefte van de provincie Noord-Brabant om te komen tot een concentratie van Brabantse glastuinbouwbedrijven. Voorkomen moet worden dat het AFCWB louter gaat fungeren als overloopgebied voor het Westland. De commissie wil graag meer inzicht hebben in de effecten van het provinciale glastuinbouw concentratiebeleid en verzoekt hen daarover periodiek te informeren.

In de toelichting van het plan wordt veel aandacht besteed aan de energievoorziening. Het verdient aanbeveling om dit ook planologisch te verankeren door in het plan een Energie Prestatie op Locatie (EPL) op te nemen die gebruikers in het gebied dwingt om een bepaalde energieprestatie te behalen. De commissie acht mogelijkheden aanwezig dat het AFCWB een energieproducerende locatie wordt. Daarvoor is een goede organisatie nodig. De provincie kan in dit verband een belangrijke stimulerende en regisserende functie vervullen.

De commissie kan zich op hoofdlijnen vinden in het ontwerp Inpassingsplan. De provinciale belangen ten aanzien van de glastuinbouwontwikkeling in combinatie met de provinciale ambities voor symbiose en samenwerking op het terrein, alsmede de ruimtelijke kwaliteit in Noord-Brabant, worden afdoende gewaarborgd. Zij is echter wel van mening dat het Inpassingsplan op onderdelen erg gedetailleerd is en vraagt zich af of juist bij dit majeure plan, niet meer flexibiliteit nodig is. De commissie vraagt verder aandacht voor het gebruik van open termen als ‘niet onevenredig’ en ‘acceptabel’.

De commissie vindt dat er op een goede wijze invulling gegeven wordt aan het creëren van een nieuw landschap, dat aansprekend is, en zich goed verdraagt met wat je in het gebied wilt bereiken met economische activiteiten. Wel adviseert de commissie om op onderdelen nog eens goed te kijken naar het vestingwallenconcept om, zonder afbreuk te doen aan het architectonisch concept, mogelijkheden te bezien om op onderdelen te kiezen voor beplantingselementen. De landschappelijke inpassing dient bij voorkeur gereed te zijn voordat met de bouw van de eerste complexen wordt begonnen.

De commissie is van mening dat er bij deze majeure ontwikkeling zorg gedragen dient te worden voor een kwalitatief goede beheersorganisatie van het AFCWB. De commissie hecht ook bij de uitvoering van het project belang aan een sterke provinciale betrokkenheid. Gezien de huidige

economische situatie in de glastuinbouw adviseert de commissie u de nodige behoedzaamheid te betrachten bij het ontwikkelen van het plan, en zorg te dragen voor een exploitabel plan.

Overige vragen en opmerkingen

- Windmolens / windenergie; hoeveel windmolens worden er geplaatst (4 of 8?)
- Buisleidingen; langs de rand van het gebied lopen aardgasleidingen. Op korte termijn (2010) wordt de AMvB Buisleidingen van kracht. Op grond van deze AMvB is er een verplichting om in het bestemmingsplan een zone van 5 meter aan weerszijde van de aardgasleiding op te nemen. Deze zone dient bebouwingsvrij te blijven, en voor deze zone is een aanlegvergunningstelsel van toepassing is. De commissie adviseert uw college om in het plan te anticiperen op deze AMvB.
- Natuurcompensatie; de commissie is van mening dat het plan leidt tot schade aan bestaande natuurwetenschappelijke waarden op het grondgebied van een aantal gemeenten. De commissie is van mening dat de natuurcompensatie in het plan een nadere uitwerking verdient.
- Lichtuittoot; de commissie adviseert u om te bevorderen om daar waar mogelijk gebruik te laten maken van de meest duurzame belichtingstechnieken (bijvoorbeeld LED-assimilatieverlichting), waarmee ook de lichthinder voor de omgeving zo veel als mogelijk voorkomen wordt.
- Wateraspecten; de commissie adviseert u om bij de verdere planuitwerking voldoende aandacht te besteden aan de grondwateraspecten, het mogelijk "bouwen" in buitendijks gebied, de aanwezige ecologische verbindingzones (EVZ's) in het plangebied en het uiteindelijke beheer en onderhoud van de genoemde EVZ's en andere waterlichamen in het gebied.

Afwijkend standpunt deskundige op terrein van milieu

De in de commissie zitting hebbende vertegenwoordiger op het terrein van milieu betreurt het dat afgeweken wordt van de grondslag, zoals beschreven in de Startnotitie en de Richtlijnen MER. Hierdoor wordt de besluitvorming gebaseerd op een onvolledige MER en bestaat zorg voor het draagvlak in het gebied.

3.3.2 Reactie

Wij zijn verheugd dat de commissie de ontwikkeling van het AFCWB ondersteunt. Met de commissie zijn wij van mening dat hiermee een belangrijke stap gezet wordt voor het concentratiebeleid glastuinbouw dat door de provincie gevoerd wordt. Een belangrijke doelstelling daarbij is de sanering van glas op kwetsbare locaties. Zoals ook in de toelichting is aangegeven, is er bij de ontwikkeling van glastuinbouw sprake van een ketenbenadering. De ontwikkeling van het AFCWB leidt tot drie bewegingen: directe verplaatsters, kettingverplaatsters en sanering van bedrijven. Wij monitoren twee-jaarlijks de voortgang van de uitvoering van het glastuinbouwconcentratiebeleid in relatie tot de saneringsopgave en brengen daar periodiek verslag over uit.

De suggestie om te werken met een Energie Prestatie op Lokatie vinden wij interessant. Met uw commissie delen wij de mening dat het AFCWB in de toekomst een energieproducerende locatie kan worden. Wij vinden het echter op dit moment een stap te ver om een dergelijke prestatienorm ook

publiekrechtelijk in het PIP te verankeren. Wij kiezen voor stimulerende maatregelen om de mogelijkheden voor symbiose en samenwerking en de duurzaamheidsambities te bewerkstelligen. Hiertoe is in de toelichting van het PIP (hoofdstuk 6.4, meer in het bijzonder 6.4.7 ingegaan op de beheersorganisatie die het concept van het AFCWB moet waarborgen. Wij verwijzen op dit punt ook naar hoofdstuk 2.3.9 van deze nota.

Voorts delen wij de mening van uw commissie niet dat het plan te gedetailleerd van opzet is. Het plan is een typisch voorbeeld van enerzijds hard en duidelijk regelen wat geregeld moet worden met anderzijds een flexibele invulling waar dat vanuit ruimtelijke en milieuoverwegingen kan. Daardoor wordt ook ruimte geboden aan ontwikkelruimte voor ondernemers. Wij zijn van mening dat in het plan een juiste balans tussen zekerstelling en duidelijkheid voor de burger en flexibiliteit en ontwikkelruimte voor ondernemers is gevonden. Termen als ‘niet onevenredig’ en ‘acceptabel’ zullen in het inpassingsplan zoveel mogelijk worden vermeden.

In het PIP is het vestingwallen concept overeind gebleven. Daarbij is het PIP en beeldregieplan op onderdelen wel aangepast, met name aan de noordzijde van het plangebied en richting de kern Stampersgat. Op een aantal (daarvoor) geschikte plekken wordt het gebruik van bomen (en of andere beplantingselementen) niet uitgesloten. De landschappelijke inpassing zal grotendeels gereed zijn voordat de bouw van de eerste complexen start. Voor de glastuinbouw is dit zeker het geval aangezien de grondwallen hier tevens een technische functie voor de gietwaterberging hebben. De dijken ten westen van Stampersgat zullen binnen twee jaar (zuidelijke wal, tevens verblijfsruimte), respectievelijk vijf jaar (overige wallen) na het onherroepelijk worden van het PIP worden aangelegd.

Behoedzaamheid ontwikkeling glastuinbouw gezien crisis en zorgdragen exploitabel plan:

Er moet inderdaad een evenwicht gezocht worden tussen een duurzaam plan en een haalbaar plan. Dit gebeurt door het ontwikkelen van een voorzieningenpakket (het activerende maatregelenpakket) waarin tuinders op voorhand moeten investeren (verplicht), maar waar ze ook rechtstreeks operationeel voordeel van hebben. Het komt er op neer dat er gezocht wordt naar duurzaamheid en symbiose en samenwerking die ook landuring rendabel is. Dinteloord is ook ‘los’ daarvan een goede vestigingslocatie. Hoewel tuinders op dit moment soms zouden kiezen voor andere technieken omdat die bekender / goedkoper zijn, beseffen tuinders ook dat er op termijn regels komen die nieuwe technieken noodzakelijk maken. In het plan en de uitgifte wordt op deze nieuwe regels geanticipeerd door deze technieken gelijk beschikbaar te maken zodat een tuinder over 5 of 10 jaar hier nog steeds concurrerend kan telen zonder dat hij tussentijds weer allerlei investeringen moet doen. Hierbij wordt met name geanticipeerd op technieken die tussen 3 en 10 jaar volledig door de markt toegepast kunnen worden en nog niet op technieken die op dit moment nog onvoldoende ontwikkeld zijn voor toepassing (zoals bijvoorbeeld de toepassing van LED-verlichting).

Overige vragen/opmerkingen:

- Het plan biedt middels toepassing van een wijzigingsbevoegdheid de oprichting van 8 windturbines (2x4) mogelijk. Inmiddels is op initiatief van de provincie aansluiting gezocht bij de plannen voor windturbines aan de Rolleplaatweg (gemeente Moerdijk) en wordt door de initiatiefnemers gezamenlijk een MER opgesteld.

- Aardgasleiding: zie onze reactie onder ????....
- Er vindt geen aantasting/verstoring van de EHS plaats. Er is derhalve geen sprake van een compensatieplicht.
- Lichthinder: zie 2.4.5.
- Met de genoemde wateraspecten wordt rekening gehouden. Het waterschap zal ook bij de civiel-technische uitwerking en de uitvoering van dit plan nauw betrokken blijven.
- afwijkend standpunt milieudeskundige: wij verwijzen naar onze reactie onder 2.1.1 en 2.8.

3.4 Advies van de commissie m.e.r

3.4.1 Samenvatting

Nadat het MER aan de commissie voor de m.e.r. was aangeboden, heeft de commissie aangegeven dat het MER naar haar oordeel op een aantal onderdelen onvolledig was. Dit betrof de volgende onderwerpen:

- synergie / symbiose;
- lichthinder;
- waterkwaliteit;
- meest milieuvriendelijk alternatief (mma).

Initiatiefnemers hebben voor deze onderwerpen een aanvulling op het MER opgesteld dat de commissie bij haar toetsing heeft betrokken.

De Commissie is van mening dat in het MER (inclusief aanvulling) de essentiële informatie aanwezig is.

De Commissie maakt daarbij wel de kanttekening dat aan het meest milieuvriendelijk alternatief niet de uitwerking is gegeven die in de richtlijnen werd gevraagd. De aanvulling op het MER heeft niet ter visie gelegen. Daarom heeft de Commissie geen zienswijzen over de aanvulling in haar advies mee kunnen nemen. De Commissie adviseert de aanvulling bij de verdere besluitvorming openbaar te maken.

In het MER wordt een overzicht gegeven van de (kwalitatieve) mogelijkheden voor milieubesparende maatregelen en technieken (waaronder synergie/symbiose tussen glastuinbouw en bedrijvigheid zoals de suikerfabriek), maar een kwantitatieve benadering ontbreekt. Uit het MER volgt voorts dat voor de daadwerkelijke realisatie van symbiose/synergie zowel een activerend maatregelenpakket als een stimulerende regie nodig is. De Commissie sluit niet uit dat bij het ontbreken van voorgaande er uiteindelijk sprake zal zijn van een 'conventioneel' bedrijventerrein en glastuinbouwcomplex.

Toelichting:

Bij planvorming en locatiebepaling voor het AFCWB hebben de mogelijkheden voor een meerwaarde van het bedrijventerrein door symbiose een grote rol gespeeld. De aanvulling geeft aan dat “ook als zou blijken dat deze meerwaarde minder groot zou zijn als destijds [werd] aangenomen, dit

niet tot de conclusie hoeft te leiden dat een andere locatie meer geschikt zou zijn voor het vestigen van een combinatie van glastuinbouw en industrie” (p. 11).

Uit par. 2.5 van de aanvulling blijkt dat eigenlijk alleen de ‘zuiveringsinstallatie met distributienetwerk voor aanvullend gietwater en inzamelingsnetwerk voor spuiwater’ daadwerkelijk afhankelijk is van de aanwezigheid van de suikerfabriek. De overige voorzieningen (genoemd op p. 13-14) zijn ook mogelijk op een bedrijventerrein met glastuinbouw zonder suikerfabriek.

De Commissie concludeert dat mogelijkheden voor energie- en waterbesparing en vermindering van CO₂ uitstoot in potentie aanwezig zijn. Het daadwerkelijk optreden van deze positieve effecten is echter in hoge mate afhankelijk van de sturing die hierop plaatsvindt in het vervolgtraject. De daadwerkelijk optredende milieueffecten zijn daardoor op dit moment niet exact (kwantitatief) te voorspellen.

De Commissie adviseert in de verdere planvorming aandacht te besteden aan monitoring en verdere mitigatie van de lichthinder. Hierbij kunnen de maatregelen die in het mma worden genoemd een rol spelen.

De Commissie adviseert bij verdere uitwerking aandacht te besteden aan de haalbaarheid van zuiveringstechnieken, mede in relatie tot de gewenste waterkwaliteit in verband met hergebruik en lozing van het effluent.

De Commissie adviseert de verschillende manieren waarop symbiose/synergie bereikt kan worden kwantitatief nader uit te werken. Dit kan in de vervolgbesluitvorming zowel werken als een ‘wenkend perspectief’ als houvast geven voor de sturing die gegeven zal moeten worden om de potenties voor symbiose/synergie daadwerkelijk te realiseren.

3.4.2 Reactie

Wij zijn verheugd dat in het MER (inclusief aanvulling) de essentiële informatie aanwezig is. Wij erkennen dat het MMA niet is uitgewerkt zoals dit ten tijde van de opstelling van de richtlijnen werd beoogd nu de kwantitatieve effecten van de symbiose en samenwerking niet inzichtelijk gemaakt zijn.

Mede vanwege de onzekerheden die bij de ontwikkeling van het plan aanwezig zijn, achten wij de kwalitatieve mogelijkheden die in het aanvullende MER zijn beschreven op dit moment het meest haalbare. De ambities die wij bij de ontwikkeling van het plan hebben, zijn echter niet gewijzigd. Om de ambities en het gewenste concept van het AFCWB te waarborgen, kiezen wij ervoor een beheersorganisatie in het leven te roepen. Hiermee geven wij tevens invulling aan het advies van de commissie om zorg te dragen voor een stimulerende regie om de potentieel aanwezige mogelijkheden voor symbiose/synergie daadwerkelijk te realiseren. Door zorg te dragen voor deze stimulerende regie in combinatie met een activerend maatregelenpakket zijn wij er van overtuigd dat er geen sprake is van een conventioneel bedrijventerrein en/of glastuinbouwcomplex.

Bij de ontwikkeling van het AFCWB is sprake van een activerend maatregelenpakket doordat initiatiefnemers vanaf de start van de ontwikkeling zorg dragen voor een collectieve infrastructuur. Het betreft netwerken voor de distributie van restwarmte, CO₂ en (bio)gas, zuiveringsinstallaties voor proces/giet-water en distributienetwerken om dit bij de bedrijven te brengen en een inzamelingsnetwerk voor afval/spui-water dat collectief

wordt gezuiverd. Deze systemen verbinden de glastuinbouw, de suikerfabriek, de vloeivelden en het nieuwe bedrijventerrein aan elkaar en worden door de initiatiefnemers vanaf aanvang van de realisatie gerealiseerd. De ondernemers op het AFCWB nemen, voor zover relevant, verplicht deel aan deze voorzieningen, zulks wordt ook contractueel vastgelegd in de gronduitgiftecontracten met een kettingbeding.

De stimulerende regie wordt vormgegeven in een parkmanagementorganisatie waarin vanaf aanvang van de ontwikkeling drie entiteiten (tuinderscoöperatie, bedrijvenvereniging en bestaande Suiker Unie) worden opgericht waarin deze netwerken beheerd en geëxploiteerd worden. Deze entiteiten hebben een verplichtend karakter en hebben daarnaast een overkoepelende vereniging waarin zij gedrieën zitting hebben. Hier ligt de taak (en het budget) om ideeën en ondernemers bij elkaar te brengen, onderzoek te doen naar innovaties en nieuwe samenwerkingsvormen. De overkoepelende vereniging kent daarnaast twee commissies waarin ook overheden en brancheorganisaties zijn vertegenwoordigd. Het betreft hier de commissie die zich bezig houdt met beheer, onderhoud, veiligheid en gemaksdiensten van de bedrijven en de collectieve voorzieningen. (voor de goede orde: het openbaar gebied, de wegen dus) komen in eigendom bij de gemeente en worden ook door de gemeente onderhouden en beheerd. Mogelijk worden aanvullende afspraken gemaakt over extra onderhoud om het terrein op een hoger niveau te brengen). Daarnaast is er ook een commissie symbiose en samenwerking waarin netwerkvorming en innovatie wordt gestimuleerd door het bij elkaar brengen van partijen en het doen van onderzoeken, proeven en pilots. Hier wordt tevens jaarlijks gerapporteerd over de bereikte resultaten op het gebied van symbiose en samenwerking. Naast de drie entiteiten hebben ook de gemeente, de provincie, het Rewin en de ZLTO zitting in deze commissies om een breed draagvlak en inspiratieveld te krijgen.

De gezamenlijke overheden (gemeente, waterschap en provincie) zorgen gezamenlijk voor een coördinatieoverleg op het gebied van handhaving van regels (zoals opgelegd in PIP, exploitatieplan en exploitatieovereenkomsten). Dit coördinatieoverleg kan ook suggesties voor verbeteringen/aanpassingen neerleggen bij de commissie voor symbiose en samenwerking.

Overigens wijzen wij nog op het volgende. Het netwerk voor restwarmte is op een andere locatie niet zo maar mogelijk. Het biogasgasnetwerk is op deze plek juist mogelijk vanwege de biomassavergistingsinstallatie bij de suikerfabriek. De mogelijkheden voor de (verdere) ontwikkeling van dit biogas zijn voor Suiker Unie juist aanwezig doordat er dicht in de buurt grote afnemers voor het 'fysieke' gas zitten waarbij ook de levering van restproducten voor de biogasinstallatie in het plangebied liggen (afname en productie in gebieden moeten enigszins in balans zijn anders moet je onevenredig veel gaan investeren in netwerken om het de rest van Brabant in te krijgen).

Voorts noemt het MER ook cijfers over besparingsmogelijkheden. Deze zijn substantieel als ze vergeleken worden met andere projecten / voorbeelden. Hoe de besparingsmogelijkheden exact uitpakken is op dit moment vanwege de onzekere factoren die bij de ontwikkeling gemoeid zijn (zie aanvulling MER) niet met zekerheid vast te stellen.

De glastuinbouwsectororganisaties blijven op landelijk niveau in overleg met natuur- en milieuorganisaties om de overlast van belichting verder terug te dringen. Het thema belichting zal ook doorlopend aandachtspunt zijn binnen de overkoepelende structuur bevordering duurzaamheid van het AFC Nieuw Prinsenland. Betrokken overheden en bedrijfsleven zullen ook daar de technische ontwikkelingen en mogelijkheden voortdurend

volgen. Wanneer op landelijk niveau verbeteringen in de techniek gaan leiden tot wijzigingen van het Besluit Glastuinbouw zullen deze zo snel mogelijk van toepassing worden verklaard binnen het AFC.

De TOM is op dit moment, in het kader van de civieltechnische uitwerking van het AFCWB bezig met het ontwerp van de zuiveringsinstallaties en de distributientwerken.

De overheden (provincie, gemeenten en waterschap) en de ontwikkelaars zijn het erover eens dat naast het parkmanagement in de min of meer klassieke betekenis een overkoepelende structuur nodig is die de duurzame ontwikkeling en het duurzaam beheer van het AFCWB op lange termijn bewaakt en bevordert, en zodoende borg staat voor het ontwikkelingsconcept van het gebied als geheel. De overkoepelende structuur moet functioneren als een forum voor overleg en afstemming. De 'branding' van het AFCWB, het bij elkaar brengen van ondernemers uit de verschillende deelgebieden om kansen voor symbiose en samenwerking te benutten en de monitoring van en rapportage over de prestaties in het gebied, in termen van de drie P's (people, profit and planet) zijn onderwerpen die aan de orde komen.

4. Overzicht van ingekomen zienswijzen

Nr.	Reclamant (naam, adres, plaats)	Samenvatting zienswijze	Reactie zienswijze
1	Dhr. S. van den Berg Carneoordijk 79 4706 EM Roosendaal	Reclamant vindt de AFCWB plannen niet passen in het provinciaal beleid m.b.t. het groene karakter van Brabant. Bezwaren tegen de glastuinbouw zijn de energieverspilling (producten kunnen in andere landen in buitenlucht worden gekweekt), en gevaar van illegale werknemers vanwege slechte betaling.	Zie 2.1.2 zie 2.3.1, 2.10.2
2	Dhr. Fr. van de Burgt Kwartiersedijk 5 4793 RD Fijnaart	Reclamant is tegen de komst/bouw van een biomassavergistingsfabriek naast de Suikerfabriek i.v.m. onduidelijkheid over uitstoot, lawaai en stankoverlast. De hoogte van de fabriek is landschapsontsierend voor bewoners van de Kwartiersedijk en de Slobbegorsedijk. Er wordt te weinig rekening gehouden met de klankbord-, actiegroepen en omwonenden. Reclamant is van mening dat afgevaardigden van het MER, Suikerfabriek en projectleiders teveel naar hun eigen belangen kijken. De leefbaarheid van mensen in en om het gebied kan voor de toekomst niet worden verzekerd. Omwonenden zijn tegen de glastuinbouw en de biomassavergistingsinstallatie. Reclamant vraagt zich af waarom de biomassavergistingsinstallatie in de hoogte wordt gebouwd, terwijl er sprake is van reservegrond naast de vloeivelden.	Zie 2.3.8 Zie 2.1.4, 2.3.9, 2.1.5 Zie 2.3.8, 2.2.4, 2.2.3, 2.3.1
3	R. van den Boogert Molenstraat 97, 4793 RA Fijnaart	- wil onderzoek naar vervuiling van de grond van de geplande terreinen van de kassen. - Bestaand uitzicht op polderlandschap maakt plaats voor uitzicht op zware industrie en de bijbehorende vervuiling (o.a. lichtoverlast en wegverkeer). Bewoners van woonkernen Fijnaart en Heijningen zijn tijdens wettelijke inspraakprocedures niet van de plannen op de hoogte gebracht.	Zie 2.5.9 Zie 2.1.4, 2.2.4

		- Consequenties voor woon- en werkgelegenheid; door werkgelegenheid zal huisbouw mogelijk toenemen, wat in tegenspraak is met groene kant van het project. - Dichtbouwen van dit deel van Brabant komt het welzijn van de inwoners niet ten goede (die gekozen hebben voor rust van het platteland). - Verzoek om vast te leggen welke (soort) bedrijven zich niet in het gebied mogen vestigen – bedrijven die een minder ecologische binding met het gebied hebben - , in het geval dat de geplande bedrijven zich niet vestigen. - Reclamant pleit voor behoud van de recreatieve mogelijkheden in het gebied, omdat dit belangrijk is voor de inwoners en uit ecologisch belang.	Zie 2.10.1, 2.10.2 zie 2.2.4 zie 2.4.6 zie 2.2.5
4	A.C. Schuiling Oude Heyningsedijk 39 Heyningen	Reclamant acht het plan ongewenst omdat: - het geen rekening houdt met het MER; - het onduidelijk is of er synergie zal ontstaan die zich elders niet zou ontwikkelen (bijv Moerdijk); - er horizonvervuiling ontstaat door zware industrie op een verhoging in het landschap te bouwen.	zie 2.1.8, 2.4.7, 2.4.8, 2.2.4
5	Chiem de Vos Friesestraat 3 4794 AC Heijningen	Reclamant vindt dat er geen rekening is gehouden met de inwoners van Heijningen. De groenzones rondom het gebied zijn door de eisen van Steenbergen te beperkt. Reclamant vreest voorts voor vervuiling van het uitzicht en geluids- en stankoverlast van installaties. Reclamant is van mening dat de bevolking zich bedreigd voelt door onzekere ontwikkelingen (onzekerheid over de komst van industrieën van categorie 3, 4 en 5, over welke producten er in de kassen worden geteeld en over synergie). Reclamant hekelt het feit dat er zonder overleg of inspraak (in totaal 14) windturbines worden geplaatst. Tot slot merkt reclamant op dat de bewoners van het achterland van Heijningen eerder geïnformeerd hadden moeten worden.	Zie 2.6.7, 2.2.4 zie 2.4.3, 2.4.8 zie 2.4.11, 2.1.4
6	Petra van Burgh p/a Postbus 12 4750 AA OUD GASTEL 06-53581390	Aan de N268 ondervindt men geluidsoverlast door herrie van vrachtverkeer. De besproken metingen en de regelgeving zijn verouderd (gebaseerd op vrachtverkeer van 1978). Behalve volume van het geluid is ook de ervaring van het geluid van belang. Verkeersveiligheid: afrit A17 gaat over een druk fietspad. De Kralen is smalle 2-baansweg. (Bieten)vrachtverkeer moet geweerd worden uit dorpen en alleen op daarvoor geschikte wegen rijden. Reclamant doet het voorstel om het verkeer om te leiden via de A17, A59 en A29. Voorstel om geluidsscherm te plaatsen bovenop de grondwal (bevindt zich op N268 vanaf de rotonde Borchwerf tot viaduct aan de Meirstraat), zodat deze niet meer als schans voor het geluid fungeert. De	zie 2.5.3, 2.5.4, 2.8.1 zie 2.8.2 Deze reactie richt zich niet tegen de opgenomen ontwikkeling in het plangebied maar

		Suiker Unie is bereid om gratis biete grond beschikbaar te stellen voor de grondwal. Voorstel om slootje achter de tuinen van woningen Rijpersweg te verleggen naar andere kant van de N268 of laten lopen in een rioleringsbuis. De te bouwen 70 woningen zullen geluidsoverlast ondervinden van het verkeer van de N268. De gemeente stelt dat deze huizen verder van de weg liggen, maar zelfs bewoners op de Oudendijk hebben geprobeerd iets tegen de verkeersgeluidshinder te doen. Als er voor de biete campagne in 2010 geen oplossing is voor de geluidsoverlast, pleit reclamant ervoor dat de milieuvergunning 24/7 2010 niet afgegeven wordt. Vanwege files wordt er veel 's nachts gereden, wat veel overlast geeft. Ontwikkeling Borchwerf gaat naar verwachting ook het nodige verkeer met zich meebrengen. Reclamant geeft aan dat bestaande woningen er waren voordat de weg werd gelegd en dat er een geluidsscherm aangelegd had moeten worden. Bewoners hebben geklaagd bij de gemeente.	tegen buiten het plan gelegen zaken. In aanvulling melden wij nog het volgende. De geluidshinder ten gevolge van wegverkeer is in het geactualiseerde onderzoek naar wegverkeerslawaaï inzichtelijk gemaakt. Mede gelet op de uitkomsten is door Gedeputeerde Staten besloten een verkenning naar de provinciale wegen N268 en N641 te starten.
7	Milieudefensie Klaas Breunissen (themacoördinator ruimte en landschap) <i>Bijlage: CE Delft, CO2 reductie warmteopties glastuinbouw, Korte analyse van de mogelijkheden voor het Agro & Food Cluster West</i>	1. Milieudefensie wil duurzaam groene polders. Het toekomstbeeld van Milieudefensie voor het gebied gaat uit van verduurzaming van de landbouw, investeringen in de ecologische kwaliteiten en ontwikkeling van de toeristisch-recreatieve mogelijkheden van de polder en het water. Het AFCWB zal de cultuurhistorie, openheid, grondgebonden landbouw en de natuur doen verdwijnen. 2. Milieudefensie tegen uitbreiding van vervuilende glasbouw. Reclamant is tegen uitbreiding van het glastuinbouwareaal vanwege negatieve effecten op het landschap, o.a. door lichtvervuiling en enorm energieverbruik. Sanering van verspreid glas wordt onvoldoende aangepakt. Reclamant stelt dat de SER-ladder ook op glastuinbouwlocaties van toepassing is. Men vindt 49 ha. nieuw bedrijventerrein onnodig, omdat er in West-Brabant voldoende bestaand bedrijventerrein is. 3. Het AFC verergert de klimaatproblematiek. Reclamant is van mening dat de AFC-plannen niet stroken met de met het gestelde in de 'Startnotitie	Zie 2.2.1 Zie 2.2.3, 2.3.1, 2.3.2, 2.3.6 De SER-ladder is gelet op het vigerende provinciaal- en rijksbeleid alleen van toepassing op stedelijke ontwikkelingen voor wonen en werken. Zie 2.5.10, 2.4.7, 2.4.8

	<i>Brabant, Delft, december 2009</i>	Masterplan Energie Brabant 2010-2020, Energietransitie als kan'. De ontwikkeling van de glastuinbouw zorgt voor toename van de uitstoot van CO2. De CO2-besparingsopties in het PIP leiden tot besparing maar geeft nog een CO2-emissie van 115 tot 144 kton. De energie/klimaatambities zijn te beperkt. 4. Het AFC verslechtert de leefbaarheid voor de omwonenden. Door meer (vracht)verkeer, verstopte wegen, geluidsoverlast en lichtvervuiling verslechtert de leefbaarheid voor de omwonenden, vindt reclamant.	zie 2.2.4
8	Gasunie Postbus 19 9700 MA Groningen B. Changoe <i>Bijlage: „eisen omgevingsdata in het kader van groepsrisicoberekeningen bij ruimtelijke ontwikkelingen, revisie 4“.</i>	In het plangebied liggen twee 40 bar regionale aardgastransportleidingen van Gasunie. De breedte van de belemmerde strook is n.a.v. de verbeelding niet duidelijk te herleiden; Gasunie verzoekt de voor “Leiding-Gas” opgenomen belemmerde strook te controleren op een juiste breedte van 4 mtr. ter weerszijden van de hartlijn van de leiding en om bij afwijking hiervan de verbeelding aan te passen. Gasunie verzoekt om voor de gasontvangststations (G.O.S.) een bestemming nutsdoeleinden op te nemen. Verzoek om bij ruimtelijke ontwikkelingen nabij het G.O.S. rekening te houden met de minimale bebouwingsafstand (15 mtr. voor “kwetsbare objecten” en 4 mtr. voor “beperkt kwetsbare objecten”. Daarnaast graag rekening houden met de geluidemissie van het station. In de nieuwe zoneringregeling van VROM worden deterministische afstanden vervangen door een risicobeleid. Dit treedt medio 2010 in werking, het PR en GR risico zullen m.n. van belang zijn. <u>Plaatsgebonden risicocontour:</u>	De voor ‘Leiding-Gas’ opgenomen belemmerde strook is gecontroleerd. Een G.O.S. is mogelijk binnen de bestemming ‘Bedrijventerrein’. Het is nog niet duidelijk waar dit G.O.S. zal worden gesitueerd. Daarom is ervoor gekozen om de mogelijkheden voor een G.O.S. open te houden. In de omgeving van het G.O.S. zal geen sprake zijn van ‘kwetsbare’ of ‘beperkt kwetsbare’ objecten. Daarnaast zullen initiatieven sowieso aan deze afstanden worden getoetst, voordat er een vergunning wordt verleend. In het kader van het verkrijgen van een milieuvergunning zal worden getoetst aan de afstanden die door reclamant worden genoemd. Deze reactie nemen wij voor kennisgeving aan.

		De leidingen binnen het plangebied hebben geen PR overschrijding (de 10-6 risicocontour ligt op 0 mtr. van de leiding). <u>Groepsrisico:</u> De normen voor GR zijn van orienterende aard en moeten bij de besluitvorming betrokken worden. Gasunie adviseert een groepsrisicoberekening te laten maken omdat de planontwikkeling plaatsvindt binnen de 100% letaliteitgrens van de leidingen. Verzoek om informatie hierover op te nemen in paragraaf 7.3 "Externe veiligheid" van de toelichting. Gasunie verzoekt en doet voorstellen om artikel lid 10.4 van "Leiding" van de regels aan te passen omdat de huidige bepalingen een veilig en bedrijfszeker transport niet voldoende waarborgen.	Deze reactie nemen wij voor kennisgeving aan. In hoofdstuk 7.4 van de toelichting is nader ingegaan op (de verantwoording van) het groepsrisico. In hoofdstuk 5 van deze nota is in het overzicht ingegaan op deze zienswijze.
9	Dr. Ir. Michael J.M.M. Steenbergen Gastelsedijk West 31 4754 AS Stampersgat	Volgens reclamant is er op de N268 sprake van zeer intensief en continu vrachtverkeer (m.n. tijdens bietencampagne), dat – ook door verhoogde ligging van de weg - zorgt voor forse geluidsoverlast en een onleefbare situatie. Het MER besteedt geen aandacht aan de bestaande (verkeers)overlast en gaat voorbij aan de toekomstig te verwachten situatie. Er is onvoldoende aandacht voor cumulatie van geluid. Door komst van het AFC zal akoestische belasting fors intensiveren op de lintbebouwing op de Gastelsedijk West. De geluidsreductiemaatregelen zijn niet aan de toegangen van het plangebied langs de (hoofd)ontsluitingswegen voorzien. Het treffen van mitigerende maatregelen wordt te snel aan de kant geschoven. De intensivering van geluid staat vast. Dat is ontoelaatbaar en geeft aantasting van leefmilieu en planschade. De plaatselijk verhoogde N268 is oostelijke 'toegangspoort' tot AFC en zorgt voor verdere onaanvaardbare aantasting van het leefmilieu. MER als onderbouwing van besluitvorming m.b.t. AFC faalt. Reclamant is van mening dat ook woningen buiten het plangebied, maar direct eraan grenzend, betrokken moeten worden bij beoordeling van het plan. Reclamant wijst op jurisprudentie van de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Oplossing voor akoestische belasting, vindt reclamant, is aanvullende geluidsmaatregelen treffen: geluidswallen doortrekken verder langs het op talud liggende gedeelte van de N268, gelegen tussen de rotonde en de maaiveldligging verder oostelijk.	Zie 2.8.1, 2.5.3, 2.5.4, 2.5.7, 2.9.8

10	P.J.J. Vermeulen Kwartiersedijk 22 4793 RE Fijnaart	Bewoners aan de Slobbegorsedijk en Kwartiersedijk wonen op een paar honderd mtr. van het plangebied en krijgen te maken met geluids- stank en lichthinder. Ook gaan zij tegen zeer hoge fabrieksgebouwen aankijken. Verzoek van reclamant om nadelige gevolgen van het AFC zoveel mogelijk te beperken. De plannen besteden veel aandacht aan het beperken van de overlast van glas maar gaan voorbij aan de hinder door bedrijvigheid op de vloeivelden.	zie 2.2.4, 2.4.1, 2.4.3
11	R. van Oosten Steiledijk 12 4793 RK Fijnaart	Reclamant vraagt om heroverweging van bepalen meest geschikte locatie voor de nieuw geplande industrie. Reclamant acht locatie van het plan onjuist, en er is geen sprake van synergie omdat invulling bestemming nog onduidelijk is. Indruk reclamant is dat locatie 'gereserveerd' wordt voor zware industrie. Nieuwe industrie op bestaand terrein plaatsen is aannemelijker omdat er veel locaties vrij zijn. Bezwaar van reclamant is ook aantasting van het leefmilieu in het buitengebied. Voorgenomen plannen grijpen in op leefgenot en veiligheid van bewoners in Steiledijk en Kwartiersedijk te Fijnaart.	zie 2.2.1, 2.2.3, 2.2.2, 2.4.8, 2.3.6, 2.2.4
12	Arjen Bijleveld Kwartiersedijk 28 4793 RE Fijnaart	Reclamant is in oktober verhuisd naar Kwartiersedijk en is niet geïnformeerd over de industrie en kassenbouwplannen. Reclamant mist een overzichtelijk, leesbaar en begrijpelijk rapport waarin beweegredenen en gevolgen helder zijn. Reclamant vraagt zich af of ontwikkeling zware industrie nodig is en of er andere gebieden zijn die kunnen worden uitgebreid. Is er garantie dat voor korte en lange termijn regels (blijven) gelden m.b.t. symbiose en duurzaamheid. Er is geen garantie dat geluid- licht- en stankoverlast beperkt worden. Uitzicht van reclamant wordt verstoord. Reclamant vraagt zich af of woning nog verkocht kan worden, vanwege waardevermindering door de overlast.	De plannen voor de ontwikkeling van het AFCWB zijn al lange tijd bekend. Er zijn regelmatig informatiebijeenkomsten georganiseerd en ook in de pers is er regelmatig aandacht aan de ontwikkeling geschonken. Daarnaast is de ontwikkeling ook opgenomen in de Interimstructuurvisie van de provincie. Voor de overige zienswijzen verwijzen wij naar 2.1.4, 2.1.8, 2.3.6, 2.4.8, 2.2.4, 2.10.7
13	J.D.C. van Tilburg Stoofdijk 8 4671 CR Dinteloord	Reclamant maakt bezwaar tegen de plannen i.v.m. geluid- en stankoverlast en ernstige aantasting van het woongenot.	zie 2.2.4
14	J. van Wensen Kwartiersedijk 30	Het stoort reclamant dat bewoners die overlast gaan ondervinden van het AFC, niet betrokken zijn bij het project.	zie 2.1.4

	4793 RF Fijnaart	Duurzaamheid wordt genoemd, maar is niet noodzakelijk. Milieueffecten zijn negatief volgens reclamant en de 'footprint' is juist groot i.p.v. klein. Tegen aantal aspecten van nut en noodzaak in het MER maakt reclamant bezwaar omdat ze niet grondig zijn onderzocht. Voortbestaan van de suikerfabriek, symbiose en duurzaamheid lijken dekmantel voor gebruik aangekochte grond door Suikerunie. Symbioseverhaal van de kassen gaat wat betreft niet op, omdat kassen energieneutraal kunnen opereren. Waarom is Warmte en Koude Opslag niet als mogelijkheid onderzocht? Is de echte noodzaak voldoende onderzocht? (is er elders geen plaats of vindt elders leegloop plaats?). Het lijkt erop dat moederbedrijf van Suiker Unie, Cosun, bedrijven naar het AFC 'lokt', vanwege dicht bij 'huis' en geen last meer van afhankelijkheid m.b.t. delen van installaties (pag. 38 MER richtlijnen, punt k). Is de behoefte aan glastuinbouw vanwege overloop uit Westland nog wel actueel gezien de economische situatie? Waarom wordt niet aan de afspraak vastgehouden dat in Steenbergen eerst de glastuinbouw afgemaakt wordt? Is de behoefte aan een nieuw glastuinbouwgebied wel zo groot, en is het onderzocht? Pag. 24. van het hoofdrapport luidt dat slechts 23% uitbreidingsplannen op nieuwe locatie heeft. Zijn er wel gegadigden als er geen bedrijfswoningen worden gebouwd? Autonome situatie 2020: - Reclamant vraagt of het terecht is dat er onduidelijkheid is over de ontwikkelingen, maar dat dit wel gehanteerd wordt als referentiepunt bij item verkeershinder/geluidshinder en geurhinder/lichthinder. - Bieten campagne wordt als referentiekader gehanteerd, terwijl de overlast hiervan tijdelijk is en vooral in herfst/winterperiode speelt. Reclamant vraagt om boor bovenstaande 2 aspecten een vergelijk te maken tussen huidige situatie en situatie in 2020. In deel-en hoofdrapport wordt niet onderbouwd welke grondstoffen de verschillende onderdelen (AFC, Suikerunie en glastuinbouw) <u>van</u> elkaar gebruiken (symbiose?). De CO²-uitstoot moet behoorlijk zijn, met ook nog ruim 24.000 bewegingen qua verkeer. Wordt het, in het kader van symbiose, een verplichting/vestigingsvoorwaarde om elkaars	Zie 2.4.7, 2.9.1 zie hoofdstuk 2.3 zie 2.4.8, 2.7..2 zie 2.3.9, 2.3.6, 2.2.2 zie 2.3.2 zie 2.3.7, 2.9.5 zie 2.4.8, 2.5.10, 2.9.9
--	------------------	---	---

	grond/reststoffen en elkaars restwarmte/restenergie te gebruiken? Er is geen garantie dat omwonenden profiteren van de werkgelegenheid die ontstaat, omdat m.n. gebruik gemaakt zal worden van werknemers uit andere landen en voor bepaalde functies is men niet aangewezen op lokale bevolking. In hoeverre wordt bij ontwikkeling van het bedrijventerrein rekening gehouden met inwoners aan overkant van De Dintel? Bewoners bij wie de gecumuleerde geluidsbelasting boven de toegestane 55 dB komt, bevinden zich ook op de Sloobegorstedijk (gemeente Moerdijk). In zone van 50 tot 55 dB ondervinden ook Moerdijkse bewoners overlast. Daarbij wordt alleen gerefereerd aan een <u>studiegebied</u>, en is niet onderzocht tot hoever dit hoge decibellen-niveau zich uitwaaiert. Dit behoeft nader onderzoek. Geluid wordt licht negatief beoordeeld vanwege referentie aan dB van de Suiker Unie in campagnetijd. De overlast van de Suiker Unie wordt door omwonenden gedoogd omdat het 'slechts' 3 maanden per jaar zou zijn; hetzelfde geldt voor geuraspect. Er is totaal geen aandacht aan besteed hinderbeleving en klachtenbeeld van de omwonenden, dit is in MER richtlijnen wel gevraagd. Wordt verplicht en contractueel vastgelegd / als vestigingsvoorwaarde gesteld dat zware industrie die op de vloeivelden komt 's nachts minder dB produceren? Uit rapport wordt niet duidelijk of de toegestane dB ook nachtwaarden zijn. Aangedragen alternatieven (herschikking bedrijven / lawaai 's nachts terugdringen) voor overschrijding van geluid zijn niet reëel maar zorgen wel voor een licht negatieve beoordeling (i.p.v. grote negatieve beoordeling). Kade: waarom ontwikkeling van de kade en dus intensivering van scheepvaart op de Dintel, terwijl dit gebied status heeft van aardkundig waardevol gebied? Waarom zijn scheepvaartverkeer, kade-activiteiten v.w.b. geluidshinder en natuuraantasting niet meegenomen in het MER? (wordt wel als positief punt ingevoerd bij aspect multimodaliteit vervoer, zie MER fase 1 deelrapp. pag. 23). EHS, GHS en GHS landschap mag alleen worden aangetast als nut en noodzaak zijn aangetoond; dit is niet het geval. Natuur wordt wel heel makkelijk elders herplaatst door het MER.	zie 2.10.2 zie 2.2.4, 2.4.3, 2.5.4 zie 2.5.1, 2.5.2, 2.5.6 zie 2.9.7 zie 2.9.10, 2.4.4 zie 2.6.2
--	--	--

		Landschap: Er wordt geredeneerd vanuit Oud Prinselandse Polder of Willemspolder, maar hoe gaat 't eruit zien vanaf de andere (Moerdijk) kant van de Dintel? Er is behoefte aan een mooie en functionele afscherming. Reclamant houdt liever huidige situatie. Licht: Reclamant vraagt zich af of uitgangspunt m.b.t. licht – op beperkte schaal terrein- en straatverlichting). gehandhaafd kan worden. Verkeer: Verkeer in vroege ochtend betekent verstoring van nachtrust van omwonenden. Verzoek om nader onderzoek m.b.t. de verdeling over etmaal van 24.000 verkeersbewegingen. In deelrapportages wordt wel, maar in hoofdrapport niet, gesproken over toekomstige uitbreiding. Hoe zit dit? MER rapport is op alle aspecten negatief. Het plan getuigt niet van nut en noodzaak, symbiose en duurzaamheid. Winst/geld gaat ten koste van omwonenden (m.b.t. woongenot en onverkoopbare woningen). Reclamant is ingesloten tussen Industriegebied Moerdijk en Industriegebied AFC, windmolens en diverse snelwegen.	zie 2.6.7 zie 2.5.5 zie 2.8.1 zie 2.9.6 zie 2.9.1, 2.9.9, 2.3.9 zie 2.10.7 West-Brabant ligt in een dynamische omgeving tussen Antwerpen en Rotterdam. De beperkte ruimte die in de Randstad aanwezig is om deze dynamiek op te vangen, betekent dat diverse ontwikkelingen een plek zoeken in West-Brabant. Dit leidt op de schaal van de regio onder andere tot de ontwikkeling van LPM en AFC. Dit geeft veranderingen in het karakter en de leefomgeving van West-Brabant. Anderszijds levert dit ook economische voordelen op.
15	H.M.A. de Meijer Gastelsedijk West 124 4754 RC	Reclamant geeft aan de zienswijze van Belangenvereniging Behoud Open Polders te ondersteunen en merkt aanvullend het volgende op: Het plan geeft onvoldoende aan wat er gaat gebeuren met de waterhuishouding van het plangebied. Afvalwater van gereinigd glas zal schade aanrichting aan natuur in krekenselsel. Het riool van gemeente	Wij verwijzen naar onze reactie aldaar. Zie 2.7.2

	Stampersgat	Halderberge heeft niet genoeg capaciteit voor het hele plangebied. Wat is hierover onderzocht en wat zijn de kosten voor bewoners?	
16	G. Hulscher Kwartiersdijk 38 4793 RG Fijnaart	Reclamant ergert zich eraan dat er weinig/geen informatie wordt gegeven over overlast zoals stank, geluid en licht. Vanwege die overlast is reclamant tegen de plannen. Reclamant vreest dalende prijzen onroerend goed.	Zie 2.2.4, hoofdstuk 2.5, 2.10.7
17	T. Meerman Kwartiersdijk 21 4793 RD Fijnaart	1 INLEIDING Een op de toekomst gerichte grootschalige ontwikkeling in West-Brabant moet zorgvuldig en integraal plaatsvinden, door samenwerkende gemeenten met een proactieve regierol van de provincie. Huidige gemeenten in West-Brabant denken te klein voor plan met schaalgrootte van AFC. Reclamant is van mening dat er onvoldoende sprake is van een door gemeenten gezamenlijk gedragen visie t.a.v. bestemmen nu, inrichten straks en beheer in de toekomst. Provincie zou bestuursovereenkomst moeten aangaan met regiogemeenten of regio West-Brabant. De provinciale betrokkenheid moet ook gewaarborgd worden na vaststelling van het PIP. Omdat duurzaam bestuurlijke structuur en uitvoeringsorganisatie ontbreken, zijn geen voorwaarden gecreëerd om ambities voor duurzame inrichting en bedrijfsvoering te realiseren. Hoge ambities en veel beloften zorgen voor veel papierwerk, dat beoordeling en besluiten nemen lastig maakt. Bestaande stukken m.b.t. milieuregels bieden onvoldoende aanknopingspunten om toezeggingen vast te leggen, zodanig dat partijen daarop aan te spreken zijn. De structuur van de verschillende rapportages maakt het lastig tot een goede beoordeling te komen. 2. HET BESTEMMEN: NUT EN NOODZAAK Gronden voor grootschalige industriële ontwikkeling van zware industrie ontbreken. Vestiging van de suikerfabriek is gebaseerd op historische gronden en zou in huidige situatie niet meer plaatsvinden. Provinciale Staten (PS) hebben op 27 juni 2008 de Interim-structuurvisie Noord-Brabant vastgesteld, met oog op inwerkingtreding van de nWro. Afdeling bestuursrechtspraak constateert dat de aanwijzing van gebied Moerdijk-oost niet als concrete beleidsbeslissing in de Structuurvisie opgenomen en daarom niet als streekplan is vastgesteld. Op grond	zie 2.1.3 zie 2.4.9 zie 2.1.5 zie 2.2.2 zie 2.1.6

	hiervan is er geen recht op beroep. Besluit van PS m.b.t. AFC heeft daarom geen bindende werking. In het MER en het PIP zijn motiveringen van voorgaande besluiten onvoldoende integraal opgenomen en uitgewerkt volgens richtlijnen GS. De (slechts) richtinggevende besluitvorming van diverse overheden voorafgaand aan het PIP zijn gebaseerd op volgende aannamen: 1. De ontwikkelingen op terrein van de suikerfabriek passen volgens reclamant niet in het bestemmingsplan. Er wordt een verkeerde betekenis gegeven aan het begrip autonome ontwikkeling. Nut en noodzaak moeten in het MER en PIP aangegeven worden. Dit geldt ook voor de bouw van de biomassavergistingsinstallatie die buiten het PIP al in procedure is gebracht. Onduidelijk is welk deel van het terrein wordt geherstructureerd. Onduidelijk is of de vloeivelden onderdeel uitmaken van de begrenzing voor het realiseren van de 40 ha en wat de betekenis van de vloeivelden is in relatie tot EHS en GHS. 2. Reclamant is van mening dat nut en noodzaak van hetgeen ten onrechte als autonome ontwikkeling wordt aangemerkt, in het PIP onderbouwd dient te worden. 3. In het PIP is geen onderbouwing opgenomen over planning en behoefteaming, samenwerking, herstructurering, kwaliteit, monitoring en evaluatie op basis van het Convenant Bedrijventerreinen 2010-2020. In het PIP is geen verband gelegd met landelijke en regionale afspraken die gemaakt zijn door MKB, VNO, KvK, milieufederatie, regio's en provincie en onduidelijk is waarom hoe provincie Noord-Brabant zorgt voor implementatie van dit convenant / deze convenanten. 4. Het AFC en LPM zijn in het convenant niet genoemd als Agro-food bedrijfsterreinen. De definitie Agro en Food zijn in het PIP onvoldoende onderscheidend. De aanname in het PIP dat zich meer bedrijven in West-Brabant gaan vestigen door clusterwijze inrichting, is niet onderbouwd. 5. De behoefteaming in het PIP moet geactualiseerd worden omdat uit recente studies blijkt dat aantal glastuinbouwbedrijven sterk daalt. 6. Omdat de provincie niet beschikt over adequaat instrumentarium m.b.t. concentratie van glas is onzeker of 250 ha glas benut kan worden voor te saneren bedrijven. Reclamant vindt dat TOM zich meer bezig moet houden met opkopen en saneren van glastuinbouwlocaties en ontwikkelen van die locaties	zie 2.2.2, hoofdstuk 2.3, 2.6.2 zie 2.3.7 zie 2.3.6 zie 2.3.6 zie 2.3.2 zie 2.3.3
--	---	---

	voor andere functies dan met ontwikkelen van nieuwe grootschalige locaties. Nut en noodzaak kan alleen aangetoond worden wanneer de provincie beschikt over adequaat instrumentarium. Flankerend beleid van de provincie moet aangescherpt worden om verspreid glas te laten afnemen. 3. BESTEMMEN: PLAN-MER, LOCATIEKEUZE Locatie Prinslandse polder is voorkeurslocatie in plan-MER op basis van een aantal aannamen die onvoldoende terugkomen in het plan. 1. gebied leent zich voor een duurzame inrichting 2. in het gebied is maximale synergie mogelijk met Suikerfabriek 3. gebied leent zich voor natuurontwikkeling (GHS en EHS) in relatie tot te ontwikkelen bedrijfsterrein 4. deze grootschalige locatie is beter voor het milieu 5. versterking tussen de primaire sector en verwerkende industrie. Het uitgangspunt in het MER dat de clusters afzonderlijk van elkaar ontwikkeld kunnen worden, staat haaks op aanname in startnotitie dat de clusters gezamenlijk ontwikkeld worden en niet los van elkaar worden gezien en tast dus geloofwaardigheid van het MER en het initiatief in essentie aan. Hoe wordt synergie gewaarborgd, gezien vanuit dit uitgangspunt aan oostkant met industrie en aan westkant met glastuinbouwontwikkeling wordt begonnen? Reclamant is van mening dat er een positieve i.p.v. negatieve bedrijvenlijst moet komen, om te voorkomen dat er ongewenste industrie en daarmee een 'gemiddeld' industrieterrein of glastuinbouwgebied gerealiseerd wordt De mogelijkheid voor adequate landschappelijke inpassing wordt niet optimaal bent u vanwege voorgesteld voorkeursalternatief en tussentijdse aanpassing van contour voor groene plangebied. Er is geen duidelijkheid over hoe de band met de primaire sector wordt versterkt. Dit kan leiden tot sociale ontwrichting in omliggende kleinschalige woonkernen.	Zie 2.2.1 zie 2.9.3 zie 2.9.9, 2.4.8 zie 2.4.6 zie 2.6.5 Het gaat om de totale ontwikkeling van het glastuinbouwcomplex en het agro- en food gerelaterde bedrijventerrein. Ons is niet duidelijk waar inspreker op doelt ten aanzien van de sociale ontwrichting.
--	---	---

	In het Plan-MER is niet gekwantificeerd waarom en in welke mate grootschalige glastuinbouwlocaties voordeliger zijn voor het milieu. 4. INRICHTEN, BESLUIT-MER Op basis van MER fase 1 is een bestuurlijk besluit genomen voor een voorkeursalternatief zonder dat de alternatieven op de voorgeschreven wijze zijn vergeleken. Het besluit voor het voorkeursalternatief is hiermee volgens reclamant in strijd met de wet en richtlijnen van de GS. Het milieubelang heeft hiermee geen volwaardige plaats in de besluitvorming van het MER gekregen en had niet aanvaardbaar verklaard moeten worden. Het voorkeursalternatief levert volgens reclamant geen bijdrage aan de beoogde beeldkwaliteit en symbiose. Het MER dient volgens de richtlijnen aangepast te worden en het PIP dient ingetrokken te worden. Het gekozen voorkeursalternatief is niet overeenkomstig de oorspronkelijke inrichtingsdoelstellingen, want niet optimaal landschappelijk inpasbaar (noordkant en Kwartiersedijk e.o., Derriekreek krijgt niet beoogde ruimte, wateroverloopgebied niet meer mogelijk. Reclamant is van mening dat er tijdens de inrichtingsfase extra overlast zal zijn, omdat 2 ontwikkelingskernen naar elkaar toegroeien. In het MER is geen adequate uitwerking van de wijze van ontwikkeling en hoe de overlast zal worden geminimaliseerd. 5. BEHEER Er ontbreekt volgens reclamant een duidelijke integrale bestuurlijke verantwoordelijkheid en organisatie tijdens inrichtings-en beheerfase. Dit is nodig om de beoogde doelstellingen te bereiken. Er moet een aparte uitvoeringsorganisatie ingesteld worden die verantwoordelijk en aanspreekbaar is voor bestuur, bedrijven en burgers. Reclamant is ervoor strategische en meetbare doelstellingen vast te leggen in een uitvoeringsconvenant. Ook stelt men voor het parkmanagement te organiseren in de vorm van een industrieschap t.b.v. duurzaam beheer en aanspreekpunt voor burger en bestuur. 6. EXPLOITATIEPLAN Reclamant vraagt zich af hoe de besluitvorming van GS gescheiden is en wordt, gezien de verschillende verantwoordelijkheden van GS in het proces.	Doordat meerdere bedrijven bij elkaar in 1 gebied gevestigd zijn, zijn er schaalvoordelen en kunnen synergievoordelen behaald worden. Zie ook 2.4.8 zie 2.9.1, 2.9.2 zie 2.9.4 zie 2.9.11, 2.4.10, 2.10.4 Wij onderschrijven de opvatting van reclamant dat er een overkoepelende beheersorganisatie voor het AFCWB moet komen. In hoofdstuk 2.4.9 is aangegeven dat de provincie deze organisatie in het leven zal roepen of erop toe zal zien dat anderen, bijvoorbeeld de ontwikkelaars, zo'n organisatie oprichten. De oprichting van een industrieschap is in dit verband een van de mogelijkheden. Het sluiten van overeenkomsten, in aanvulling op de met de hoofontwikkelaars te sluiten exploitatieovereenkomsten,
--	---	--

	7. PLANSCHADE Reclamant stelt voor dat initiatiefnemer de woningen in het plangebied tegen marktwaarde aankoopt, omdat planschade voor bewoners in een laat stadium aan de orde komt en niet wenselijk is. 8. BESTUURSOVEREENKOMST AFC WEST-BRABANT Reclamant stelt dat het onzorgvuldig en in strijd met wet- en regelgeving is om tijdens de besluitvormingsprocedure afspraken te maken voor niet-ruimtelijke randvoorwaarden. Hierdoor is objectieve afweging van de alternatieven onmogelijk. De niet-ruimtelijke randvoorwaarden zijn voorwaardenscheppend voor de ruimtelijke invulling en toekomstig beheer van het gebied. Het ruimtelijk en milieubeleid in het plangebied zal zeer sterk beïnvloed worden door financiële gevolgen die afspraken voor de gemeente Steenbergen bij concrete door de gemeente te nemen besluiten, zoals ontheffingen en vergunningen, zullen hebben. Reclamant is van mening dat het college de overeenkomst niet alleen met de gemeente Steenbergen kan aangaan. In deze overeenkomst ontbreken afspraken op het gebied van duurzaamheid, samenwerking en symbiose. De niet-ruimtelijke randvoorwaarden horen niet in de overeenkomst maar in de wettelijke besluiten, zoals PIP, exploitatieplan, wijzigingsbesluiten en milieuvergunningen. 9. SPECIFIEKE ONDERWERPEN N.A.V. HET MER <u>9.1. De richtlijnen</u> 1.1.1. richtlijnen (nut en noodzaak), art. 2.2.1 Er moet aangegeven worden wat nut en noodzaak is niet alleen van de afzonderlijke ontwikkelingen maar ook wat nut en noodzaak is van combinatie. In het MER wordt niet ingegaan op de in de 4°, 5° en 6° bullit gevraagde specificaties. 1.1.2. strategie (symbiose), in relatie tot 2.1.3. De symbiose en samenwerking die het inhoudelijk argument bood voor keuze van een glastuinbouwlocatie in deze polder is nauwelijks uitgewerkt in het MER. Daarmee ontvalt de basis voor de keuze voor de locatie. In het MER wordt niet ingegaan op de vraag wat de beperkingen zijn van de combinatie glastuinbouw, grootschalige bedrijvigheid en windturbines. 2.1.5. Flexibiliteit en fasering In het MER ontbreekt: hoe worden negatieve effecten tijdens de aanlegfase geminimaliseerd, mogelijkheden voor symbiose geblokkeerd en geef een gevoeligheidsanalyse. 2.2.3.	met daarin strategische en meetbare doelstellingen voor de inrichtings- en beheersfase van het terrein is eveneens een mogelijkheid die de provincie nader zal bezien. zie ook 2.1.3, 2.4.9, 2.10.6, 2.10.7 Wij wijzen er voorts op dat de gemeente bij de ruimtelijke invulling de vigerende kaders uit het inpassingsplan en de wetgeving in acht moet nemen. Zie hoofdstuk 2.9, 2.5, 2.4.8 en 2.4.9, 2.4.11 van deze nota. Voorts wijzen wij er in het algemeen op dat het MER dient als ondersteuning van de besluitvorming over de keuze's die in het PIP gemaakt worden. Het is niet zo dat in het MER nadat dit is opgesteld en aanvaard nog tekstuele aanpassingen doorgevoerd kunnen worden. Indien het MER onvoldoende informatie geeft, kan wel een aanvullend MER worden opgesteld, zoals in onderhavig geval ook is gebeurd.
--	--	--

	De structuur over de ambities en de bouwstenen voor het MMA en hoe hieruit het voorkeursalternatief wordt ontwikkeld, ontbreekt. 3.5 Energie en CO2. Het MER voldoen niet aan eisen gesteld in de richtlijn voor Energie en CO2. Beschreven doelstellingen zijn niet hoger dan voor gemiddelde bedrijven terwijl dat aangenomen zou mogen worden door de combinatie van clusters. <u>9.2. MER Fase 1</u> Par. 2.1: Samenhangende clusters zijn in het MER anders omschreven dan in de startnotitie. Voor windturbines dient een aanvullend MER opgesteld te worden met uitwerking van locatiekeuze in het plangebied. Locatiekeuze in het gebied dient open te blijven voor optimaal benutten van plaatsen van windturbines. Tabel 2.1 Netto omvang van het AFC klopt niet met de tekst. Par. 2.6 mist onderbouwing. Par. 3.1: Effectgebied moet afgebakend worden afhankelijk van de optredende effecten van het voorgenomen initiatief. Er wordt uitgegaan van een milieucontour van de huidige situatie voor geluid en geur; de huidige suikerfabriek heeft ook een contour voor externe veiligheid. Tabel 3.1: In tabel 3.1. ontbreken rapport "Pieken in de delta" en rapport Commissie Veerman. In het MER ontbreekt een geohydrologisch onderzoek naar de effecten van toename van verzilting. Par. 4.2: Duurzaamheid moet niet alleen aan symbiose en samenwerking, maar ook aan bouwstenen gekoppeld worden. Par. 4.4: Het is onduidelijk wat bedoeld wordt in 2^e alinea van par. 4.4. Par. 4.5.1: Het uitgangspunt realisatie in 2010 is door de feiten achterhaald. Par. 5.1: Waarom is alleen geluid meegenomen als effect bij de aanlegfase? Par. 6.2: Het uitgangspunt dat "alle onderdelen voor het AFC ten noorden van den Noordlangeweg liggen", was in startnotitie onbekend en beïnvloedt de opbouw van alternatieven op een onlogische en onacceptabele wijze. Par. 7: Hierdoor is het voorkeursalternatief op basis van verkeerde bouwstenen tot stand gekomen. De stuurgroep had op dat moment dit besluit niet kunnen nemen. Par. 8.2: Voorstel voor evaluatieprogramma is gezien het enorme aantal open einden volstrekt onvolledig. <u>9.3. Deelrapport milieueffecten</u>	In aanvulling op voorgaande melden wij specifiek op
--	---	--

	Over intensivering van de suikerunie is nog voor beroep vatbaar besluit genomen en kan daardoor niet als autonome ontwikkeling worden beschreven. De verkeersstudie moet gebaseerd worden op een regionale verkeers- en milieukaart; het gaat tijdens de aanlegfase niet alleen om bereikbaarheidseffecten maar ook om de milieueffecten. De bij de gemeente Steenberghe aanwezige milieupertise is niet afdoende om in de toekomst complexe vergunningen te verlenen en te handhaven. Bij de effectbeschrijvingen wordt de toename van gezondheidseffecten gemarginaliseerd. De juridische betekenis van de contour is onduidelijk op het gebied van externe veiligheid, lucht, geluid en geur. Een suikerfabriek kent grotere externe veiligheidsaspecten dan algemeen wordt aangenomen, vanwege brandbare stoffen. Het verplichte advies van de brandweer ontbreekt. De gebruikte foto's om lichtbelasting aan te geven, zijn niet afdoende. Foto's genomen vanuit een ander perspectief, geven een ander beeld. De lichtoverlast is nu al heel groot in de wintermaanden als suikerfabriek in bedrijf is. M.b.t. bodem en water ontbreekt de verziltingsproblematiek. Aan de hergebruikskwaliteit van de op de vloeivelden aangebrachte grond wordt voorbij gegaan. Hoe zit het met CO2 opslag in de bodem en met bijnlozingen door glastuinbouw? 10. SPECIFIEKE ONDERWERPEN N.A.V. HET PIP Begrippen. Reclamant vraagt om nadere toelichting van de begrippen agrologistiek, agro- en foodgerelateerd, be- en verwerkende agrologistiek in relatie tot be- en verwerken. 4.8. MER biedt geen basis voor wijzigingsbevoegdheid van GS voor de in de verbeelding aangeduide zone. Waarom is GS bevoegd gezag i.p.v. de gemeente, terwijl gemeente bevoegd gezag is voor Rolleplaatweg. 5.1 Lijst in deze par. Moet vervangen worden door negatieve lijst; bouwhoogten zijn onacceptabel hoog. M.b.t. de bouwhoogte is geen referentieveld aangegeven, dus 75. m. t.o.v. wat? (bovenzijde	deze plaats dat nadat het ontwerp PIP tervisie is gelegd is gebleken dat bij de milieuvonderzoeken is uitgegaan van verkeerde (te hoge) aannames met betrekking tot de autonome ontwikkeling van de Suiker Uie. Dit heeft er in geresulteerd dat alle milieuvonderzoeken ten behoeve van de vaststelling van het PIP zijn geactualiseerd en dat de toelichting op het PIP hierop is aangepast. (zie onder hoofdstuk 2.5 van deze nota). Zie 2.7.2 Alvorens de grond van de vloeivelden hergebruikt kan worden moet deze aan de algemene criteria voldoen. CO2 opslag en bijnlozingen zijn bij wet geregeld. In hoofdstuk 1 'inleidende regels' zijn de gehanteerde begrippen omschreven. zie 2.4.11 zie 2.4.6
--	---	--

	dijk/hogste punt suikerfabriek)? 5.6 De mogelijkheid wordt geboden om nog een bedrijfscategorie hoger te gaan. Onderdeel c/d biedt de mogelijkheid om weer een uitzondering te maken voor niet gerelateerde bedrijven tot max. 5 ha. In strijd met eerder genoemd convenant. 5.8 Wijzigingsbevoegdheid van B&W om nog meer natuurgebieden om te bouwen tot bedrijfsterrein is onacceptabel. 5.8.2. Begrip autonome ontwikkeling is onjuist gedefinieerd, maar vloeivelden kunnen worden opgegeven in kader van autonome ontwikkeling van de suikerfabriek. 5.8.4. Zie opmerkingen als hiervoor. 5.8.5. Er moeten een QRA en een advies van de brandweer komen; deze moeten passen binnen de risicocontour in het PIP. 16.2. Par. 16.2. dient integraal herzien te worden a.g.v. toezeggingen over beeldkwaliteit ten noorden van de Dintel. 1.3 Interimstructuurvisie heeft geen juridische betekenis. 2 De inleiding is niet beoordeelbaar m.b.t. consistentie met MER. De opzet van het MER/PIP is ondoorzichtig. De in het algemene deel en bij het MER gemaakte opmerkingen zijn op het PIP van overeenkomstige toepassing.	zie 2.3.6, 2.1.7 zie 2.6.2 Zie 2.3.7 Zie 2.5.8. Het advies van de brandweer is dd 6 mei 2010 ontvangen. zie 2.6.7 Zie 2.1.6 zie 2.1.5
--	--	--

	2.4 Pieken in de delta wordt in par. 2.4. selectief geïnterpreteerd. 2.8 Tijdens de procedure zijn de 'regels' veranderd, bv. het groene zoekgebied is ingeperkt. Er is sprake van eenzijdige landschappelijke compensatie in gemeente Steenberg. PIP p. 29 Het is onmogelijk een grondige vergelijking te maken omdat de achterliggende aspecten m.b.t. convenant Bedrijventerreinen in het PIP vermeld staan, waarmee in het MER geen rekening is gehouden. De onderbouwing in het PIP is onnavolgbaar. p. 34 M.b.t. waarborg ontwikkelingsconcept; de uitgiftecommissie en de gemeente zijn niet onafhankelijk. Parkmanagement moet gebeuren door organisatie met eigen juridische entiteit met voldoende doorzettingsmacht. p. 40 Conclusie: concept is aardig, de uitvoering wat anders. p. 42 Verhaal over restwarmte geldt alleen als voor periode dat suikerfabriek niet draait, er alternatieve voorzieningen zijn die dezelfde systemen kunnen benutten. p. 43 Het is onwaarschijnlijk dat proceswater van de suikerfabriek na kleine zuiveringsslag kwaliteit genoeg heeft dat het gebruikt kan worden als gietwater. Biomassavergisting: Vraag is of Mozes naar de berg komt of komt de berg naar Mozes. p. 45 Gekozen plansystematiek is te globaal. Op plan dient meer democratische sturing mogelijk te zijn dan bedoeld in beheercommissie en wijzigingsbevoegdheid van B&W.	Deze reactie nemen wij voor kennisgeving aan. zie 2.6.5 Zoals eerder aangegeven dient het MER als ondersteuning van de besluitvorming in het PIP. De onderbouwing van de keuzes tav bedrijventerrein staan in de toelichting op het PIP. Zie ook 2.3.6 zie 2.4.9 Deze reactie nemen wij voor kennisgeving aan. zie 2.4.8, 2.4.9 Wij delen deze mening niet. Het is onduidelijk waarop inspreker deze mening baseert. Deze reactie nemen wij voor kennisgeving aan. zie 2.1.7
--	---	---

		p. 49 In de praktijk zijn de ruimtevragerende bedrijven in de zwaardere milieucategorie overlast veroorzakende bedrijven. Vestiging van dit soort bedrijven is gezien liggen van het terrein onacceptabel. In het MER zijn van dit type bedrijven geen objectieveerbare effectbeschrijvingen gegeven. De landschappelijke inpassing aan de noordkant zoals voorgesteld in het PIP is onacceptabel. Ten noorden van het plangebied wordt geen rekening gehouden met inwaartse zonering. Welke zekerheid biedt PIP m.b.t. het vallen van activiteiten binnen de juridisch vastgestelde zone? Uit het MER lijkt een andere conclusie te kunnen worden getrokken. Hoe wordt omgegaan met cumulatie? p. 53 Het is onacceptabel dat natuur- en landschapsontwikkeling buiten het plangebied plaatsvindt. Hfd. 7 Hoofdstuk 7 is gebaseerd op aannamen, waarop door tijdgebrek geen contra-expertises uitgevoerd kunnen worden. Reclamant behoudt zich het recht voor hierop terug te komen. Milieuplaatje kan veel slechter uitvallen dan nu wordt voorgesteld, zeker als er grote afvalverwerkende bedrijven komen. 11. DIRECT BELANGHEBBENDEN EN INDIENERS VAN DEZE ZIENSWIJZE Reclamant behoudt zich het recht voor de zienswijze nader in te vullen. De tijd voor de burger om zich in te lezen, te organiseren en te reageren staat niet in verhouding tot de tijd en het budget dat de provincie en haar partners ter beschikking hebben. Zienswijze wordt ingediend door direct belanghebbenden in bijgevoegde namenlijst. College wordt verzocht om alle insprekers rechtstreeks te informeren over verdere behandeling, omdat zij geen zelfstandige juridische entiteit vormen. 12. ORIGINELE LIJST MET NAAM, ADRES EN HANDTEKENING Lijst met indieners: zie bijlage.	zie 2.4.3 zie 2.6.7, 2.4.3 zie 2.5.1, 2.5.2, 2.5.4 zie 2.6.5 Zoals eerder aangegeven zijn hoofdstuk 7 en alle milieuonderzoeken geactualiseerd. zie ook hoofdstuk 2.5 Deze reactie nemen wij voor kennisgeving aan. De Nota van zienswijzen wordt op onze internetsite geplaatst. Conform jurisprudentie van de Raad van State is het voldoende dat wij de contactpersoon van indieners die door middel van een handtekeningenlijst hebben gereageerd hiervan op de hoogte stellen.
--	--	---	--

18	Platform Duurzame Energie West-Brabant Robert van Twillert www.pde-westbrabant.nl Bijlagen: Bijlage I Kaart met aantal windturbines rond Dinteloord Bijlage II Kaart met ontwikkeling rond Moerdijk Bijlage III Kaart met situatie Moerdijk Bijlage IV Kaart met situatie in straal van 15 km. van gemeentehuis Zevenbergen. Bijlage V Financiële aspecten	Platform Duurzame Energie West-Brabant is een burgerinitiatief dat zich ten doel stelt om op een bescheiden wijze duurzame energie in West-Brabant te bevorderen. Windenergie Reclamant is van mening dat er in de provincie Noord-Brabant m.b.t. windenergie onduidelijkheid is over nut en noodzaak, over geldende overheidsdoelstellingen, over gemaakte keuzen en prioriteitsstellingen door particuliere initiatieven en samenhang en regie. Reclamant stelt dat het landelijk gebied in provincie Noord-Brabant onder grote druk staat (bouw megastallen, grootschalige glastuinbouwcomplexen, industrieterreinen). Windturbineparken worden min of meer willekeurig ontwikkeld, zonder afstemming en landelijke inpassing. Reclamant vreest dat West-Brabant verandert in industrieel complex doordat onderscheid tussen industrieën vervaagt en landschap en leefbaarheid in Brabants buitengebied wordt aangetast. Reclamant vindt dat er op regionaal en provinciaal nivo discussie gevoerd moet worden over maatschappelijk nut van windenergie, over technische haalbaarheid benutting opgewekte energie en over geschiktheid van netinfrastructuur in West-Brabant. Reclamant is voorstander van een moratorium op huidige initiatieven. De windenergieplannen om en nabij het AFC zijn overbodig of te kleinschalig. Als realisatie nodig is, kan dat in de huidige plannen niet duurzaam gebeuren. Deelrapport Symbiose en Samenwerking Reclamant vraagt om duidelijke en meetbare doelstellingen in het deelrapport Symbiose en Samenwerking daar die er nu niet zijn. Verzoek van reclamant om een vergelijk te maken waarin de complete keten ("Supply Chain") wordt beschouwd en de nadelen aan de orde te stellen. Gaat om bv. levering aan achterland of buitenland en inkoop grondstoffen voor bio-vergisting dat zorgt voor transportbewegingen. Reclamant verzoekt om duidelijk aan te geven hoe innovatie tot stand zal worden gebracht en hoe laag geschoolde arbeid ingevuld wordt, zo dat het een impuls voor werkgelegenheid in de regio is. Reclamant vraagt om uitwerking van gerealiseerde voordelen voor bewoners in aangrenzende gebieden, ook ten noorden van de Dintel.	In de ontwerp-SV is een specifiek beleidskader opgenomen voor de ontwikkeling van windenergie in de provincie Noord-Brabant. In de ontwerp SV kiest de provincie voor geclusterde opstellingen van windturbines. Juist in het poldergebied van West-Brabant is daarvoor nog ruimte en kunnen opstellingen bijdragen aan het benadrukken van het open en weidse karakter van de polders, mits er sprake is van een zorgvuldige opstelling. De discussie omtrent dit nieuwe beleid kan in het kader van de structurvisie gevoerd worden. Zie 2.4.11 Zie 2.4.8, 2.4.9 Zie 2.10.2 Zie 2.6.5, 2.2.5, 2.6.8, 2.10.2
----	---	--	---

	Bijlage VI Artikel Elzevier, Nieuwe studie windmolens zijn zinloos	Er wordt verzocht een bevoegd gezag aan te stellen dat boven de partijen staat en zorgt dat regels worden nageleefd m.b.t. parkmanagement. Hoofdstuk 2.3.4 Voorwaarden voor benutting biomassa Reclamant vraagt een vergelijk te maken tussen industrieterrein Moerdijk en het AFC voor cat. 5-bedrijven. Ook wordt gevraagd om een helder overzicht van hoe de reststromen eruit gaan zien. Voor wat betreft restwarmte; reclamant geeft aan dat 52 ha. (van totaal 250 ha) glas duurzaam kan worden verwarmd uit restwarmte. Voor wat betreft hergebruik van afvalwater van de suikerfabriek is geen energiebalans opgesteld. M.b.t. de afvalstromen geldt probleem van opslag vanwege seizoenspatronen. Reclamant verzoekt om energiebalans op te stellen waaruit duidelijk wordt wie wanneer produceert en wie het wanneer verbruikt. Hoofdstuk 2.3.5 Voorwaarden opwekking en levering van (duurzame) energie Plaatsing van windmolens en vloeivelden als opslaggebied voor water zijn volgens dit deelrapport onderdeel van de plannen, terwijl ze buiten het MER zijn gehouden. Reclamant wil duidelijkheid over inzet WKK's en over welke warmte wordt opgeslagen etc. Verzoek van reclamant om strikte regels op te stellen t.a.v. gebouwen zoals koelhuizen, waarbij niet is gekeken naar gebruik van restwarmte. Reclamant vraagt om de effecten van symbiose en samenwerking conform de richtlijnen te kwantificeren. Reclamant stelt dat in dit deelrapport geen inspanningsverplichting t.a.v. duurzaamheid als voorwaarde wordt gesteld. Bv. park management, zonne-energie, geothermie of zonnewarmte. Conclusie t.a.v. deelrapport Symbiose en Samenwerking: Enige nut van samenwerking met SU is beschikking over restenergie voor max. 52 ha. glastuinbouw voor 3 à 4 mnd. Overige ontwikkelingen anders dan autonome ontwikkeling van de SU zouden volgens reclamant ook op een andere locatie kunnen plaatsvinden. Met oog op export voor 90% van tuinbouwproducten ligt locatie als Eindhoven op Schiphol voor de hand; biogas of -fuel fabrieken passen beter bij industrieterrein als Moerdijk en Pernis.	Zie 2.4.9 Zie 2.4.8, 2.4.6 Zie 2.4.8 en 2.9.9 Zie 2.9.9 Zie 2.9.9 zie 2.9.9 zie 2.3.9
--	---	---	--

		Over duurzaamheid zijn geen doelstellingen vermeld en parkbeheerder heeft geen richtlijnen ter controle. In het MER wordt alleen naar landelijke doelstellingen verwezen. Reclamant zou juist hoge doelstellingen verwachten. Hermann Scheer wordt genoemd als voorbeeld van het kiezen voor 100% duurzame energie en 0% CO2 uitstoot.	Zie 2.4.7
19	Gemeente Steenbergen Dhr. K. Kerstens Steenbergen 6 4650 AA Steenbergen	ALGEMENE OPMERKING Tegenover de plussen op gebied van economie en duurzaamheid staan minnen m.b.t. ingreep in open polderlandschap en milieuhinder op omgeving. OVERGENOMEN UIT VOOROVERLEGREACTIE: Reclamant stelt het op prijs als gemaakte opmerkingen in het vooroverleg worden overgenomen: - beeldkwaliteitseisen voor bebouwing in Beeldregieplan - sturing op segmentering/vestiging van specifieke bedrijven die zich in dit gebied moeten vestigen - jaarlijkse verslaglegging door de parkmanagementorganisatie aan gemeenten en gemeenschap - verdere detaillering en uitwerking in planregels om duidelijkheid te scheppen en toekomstige open einden te voorkomen bij toekomstige uitvoering van onze gemeentelijke taken op gebied van vergunningverlening en handhaving. NIET/VOLDOENDE: Er is op dit moment nog geen overeenstemming / onvoldoende gewicht in de schaal gelegd om per saldo in de 'plus' te staan, m.b.t.: - de nog niet gesloten bestuursovereenkomst tussen provincie en gemeente - de nog openstaande reactie van de gemeenteraad m.b.t. de hoorplicht ex art. 3.26 Wet ruimtelijke ordening - de geboden mogelijkheid voor glastuinders om in de nacht te 'kieren' waardoor niet wordt voldaan aan de door de gemeenteraad gestelde lichtemissie-eis. NOG UIT TE WERKEN: Reclamant dringt erop aan de volgende punten nader uit te werken: - het beeldregieplan v.w.b. de definitieve bouwhoogten, voorgevelrooilijnen en de opname hiervan in de planregels van het inpassingsplan. - een striktere sturing door de provincie op de segmentering/vestiging van de specifieke bedrijven die zich in dit gebied horen te vestigen. - De huisvesting van EU-werknemers. - De duurzaamheids-en symbiosedoelstellingen vertalen naar beter meetbare en iets hoger gestelde ambities en waar mogelijk ook de doorvertaling in de planregels van het inpassingsplan. - De taken, bevoegdheden, werkzaamheden, interne en externe organisatie van overkoepelende parkmanagementorganisatie.	Deze reactie nemen wij voor kennisgeving aan. In de beoordeling van de zienswijzen hieronder zijn we hier specifiek op ingegaan. Zie 2.10.6, 2.5.5 Wij hebben de raad conform de wettelijke bepalingen op de hoogte gesteld van ons voornemen tot de opstelling van een inpassingsplan. Het is niet zo dat de wetgever heeft bepaald dat de provincie niet over mag gaan tot de vaststelling van een inpassingsplan als de raad (nog) geen reactie heeft gegeven of eventueel negatief reageert. Diverse opmerkingen van inspreker zijn in het inpassingsplan aangepast. Daarnaast zijn er afspraken gemaakt in de stuurgroep over een aantal onderwerpen en is er overeenstemming over de te sluiten bestuursovereenkomst. Zie ook 2.4.8, 2.9.9, 2.4.9, 2.10.1, 2.4.3, 2.10.6

	- Het gronduitgifteprotocol waarin de rol van de gemeente nadrukkelijk is bepaald. - De waterbergingsverplichting en aanlegplicht van de grondwallen in relatie tot de fasering. - De nog verdere detaillering en uitwerking in de planregels om naar de omgeving duidelijk te maken wat uiteindelijk wel en niet kan. SPECIFIEKE OPMERKINGEN <u>TOELICHTING PIP</u> <u>pag. 22</u> Volgens planning wordt nieuwe tracé 'rond 2012' in gebruik genomen > wijzigen in 'eind 2013. <u>pag. 35</u> - 2° alinea moet aangevuld worden met beeldkwaliteitseisen voor de bebouwde omgeving zoals beschreven in 6° alinea op pag. 41. - Het is onaanvaardbaar dat een vertegenwoordiger van of namens de Suikerunie plaatsneemt in de uitgiftencommissie, gezien mogelijke belangenverstrengeling (ook pagina 47). <u>pag. 36 - 2° alinea</u> Regierol van provincie is te dun en ontwijkend t.o.v. rol die in Interim Structuurvisie wordt beschreven. AFC bedrijven moeten naar het AFCWB gedirigeerd worden. <u>pag. 37</u> Ook op gebied van parkmanagement moet provincie regierol nadrukkelijker oppakken. Er moet een overkoepelende PM-organisatie komen die inzet op overkoepelende belangen. In beschrijving collectieve voorzieningen (die in eigendom en beheer van overkoepelende org. dienen te vallen), moeten de belangen van de Suikerunie en glastuinbouwgebied gediend worden. Er wordt te weinig ingezet op verplichte aantakking van het tussenliggende agrofood bedrijventerrein. <u>pag. 38</u> - Nadrukkelijker omschrijven dat de gemeente geen waterberging, (berm-)sloten/taluds en bijbehorende voorzieningen overneemt. - Passage over budgetten schrappen (m.b.t. gemeente beheert openbare wegen/bermen en gaat zelf	Dit is aangepast. akkoord zie 2.4.9 In het regionaal overleg zijn afspraken gemaakt met de gemeenten in regio omtrent de ontwikkeling van het AFCWB en de bedrijven die zich daar bij voorkeur moeten vestigen. Als gemeenten zich niet aan de gemaakte afspraken houden zal de provincie ingrijpen. Wij onderschrijven de opvatting van reclamant dat er een overkoepelende beheersorganisatie voor het AFCWB moet komen. Wij verwijzen naar 2.4.9. De aantakking van het agrofood bedrijventerrein op leidingen voor uitwisseling van restwarmte en CO2 wordt verplicht voorgeschreven in het exploitatieplan AFCWB. Ook dit wordt verduidelijkt in de plantoelichting. Dat de gemeente geen waterberging etc. overneemt hoeft naar ons oordeel niet met zoveel woorden te worden vermeld in de toelichting van het PIP. In de
--	---	--

	over de budgetten en de inzet hiervan beschikken). <u>pag. 39</u> - Bij ontsluiting in civiel ontwerp opnemen dat taluds voor inrikker t.h.v. de Noordzeedijk voorbelast moeten worden i.v.m. zetting, voordat de wegconstructie wordt opgebouwd. - Communicatie: Jaarlijks brengt de (overkoepelende) parkmanagementorganisatie verslag uit over bereikte resultaten op gebied van economische ontwikkeling en AFCWB-concept (symbiose/duurzaamheid) aan de gemeente en de omgeving. Tevens worden de doelstellingen/aanscherpingen voor het komende jaar beschreven en toegelicht. <u>pag. 44</u> Toevoegen onder CO2: in het kader van de CO2-reductie wordt er conform openbare verlichtingsbeleid in Steenberg op nieuw te ontwikkelen locaties LED-verlichting toegepast in het hele plangebied. <u>pag. 49</u> Bij mogelijkheid om afvalverwerkende bedrijven toe te staan uit "bijvoorbeeld" voedings- en genotmiddelenindustrie: "bijvoorbeeld" schrappen. <u>pag. 53</u> In toelichting opnemen (m.b.t. zuinig ruimtegebruik): "...Een nadrukkelijk voordeel van de keuze om de ruimtelijke ontwikkeling in de landschappelijke eenheid tussen de A29/A4 Dinteloord-Suikerunie-N268	nieuwe paragraaf 6.4.6, onderdeel "beheer openbare wegen" is nauwkeurig omschreven welke gronden na de realisering van het terrein aan de gemeente worden overgedragen. De passage dat de overkoepelende instantie overleg zoekt met de gemeente om tot een zo efficiënt mogelijke inzet van de gemeentelijke onderhoudsbudgetten voor de wegen te komen keert niet terug in de nieuwe paragraaf 6.4.7 van de plantoelichting. Een zodanig overleg ligt overigens wel voor de hand, alleen al om tot een goede afstemming te komen van het onderhoud van wegen en collectieve leidingstroken, en is ook elders gebruikelijk. De voorbelasting van de bedoelde taluds zal worden opgenomen in het civiel ontwerp. Monitoring van en rapportage over de prestaties van het AFCWB is een van de onderwerpen van overleg en afstemming die in de nieuwe paragraaf 6.4.7 van de toelichting op het PIP zijn benoemd voor de overkoepelende structuur voor het AFCWB. De inrichting en de frequentie van de rapportage kunnen later worden uitgewerkt. De ontwikkeling van LED-verlichting is nog niet in zodanig gevorderd stadium dat dit verplicht op grote schaal kan worden toegepast in glastuinbouwgebieden Het woord bijvoorbeeld is daadwerkelijk als voorbeeld bedoeld. Het kan ook gaan om o.a. bedrijven in de categorie agro- en foodgerelateerde bedrijvigheid. Zie 2.6.8
--	--	--

	(Noordlangeweg) te projecteren is de geringere inbreuk op het resterende open landschap, dan oorspronkelijk gepland was..”. <u>pag. 56</u> De bebouwingsvoorschriften vertalen in planregels, uit oogpunt van rechtszekerheid en borging op voorgestelde planontwerp. Nadere uitwerking op architectonisch gebied dient nog plaats te vinden (zie planregels voor concrete voorschriften). <u>pag. 57 - Ontsluiting</u> - Feitelijk en tekstueel aandacht besteden aan toekomstige verkeersafwikkeling en de te treffen voorzieningen. - op verbeelding zijn 3 mogelijkheden van ontsluiting vanaf N268/Noordlangeweg genoemd i.p.v. 2; één wissen of in planregels aanduiden dat slechts 1 van 2 aanduidingen gebruikt mag worden. <u>pag. 58</u> Inspreker heeft nieuwe tekstvoorstellen geformuleerd met betrekking tot de ontsluitingsstructuur, langzaam verkeer en calamiteiten ontsluiting- <u>pag. 62.</u> In Algemeen Kader (zie vooroverlegreactie 20.08.09) is aangegeven dat aanleg van de waterberging en landschappelijke inpassing in het gebied juridisch geregeld moet worden in relatie tot het bouwrijp maken van het gebied > moet voor de vaststelling van het inpassingsplan formeel ondertekend worden in de exploitatieovereenkomst en moet in de toelichting beschreven worden. <u>pag. 74</u> Er moet nog vermeld worden waar het afvalwater van het glastuingebied naartoe gaat. <u>pag. 75</u> Uitgangspunt bui-inhoud voor retentieberekening moet zijn: 74,8 mm. in 12 uur (beleidsregel hydraulische randvoorwaarden 2009- WS Brabantse Delta). Tevens moet ‘nieuw water’ beschouwd en doorberekend worden als verhard oppervlak. <u>pag. 78</u>	De planregels zijn ten aanzien van de bouwvoorschriften op diverse plaatsen aangepast. Zie ook hoofdstuk 5 van deze nota. Zie 2.5.3 Het PIP is op dit onderdeel gewijzigd vastgesteld. De toelichting wordt aangepast conform de voorstellen van inspreker. Zie 2.4.10, 2.10.4 Zie 2.7.1 Zie onze reactie onder inspreker 33 West Brabantse Delta zie 2.7.2
--	--	---

	De effecten van de te boren bronnen voor KoudeWarmteOpslagsystemen op waterhuishouding en landbouw moeten nader onderzocht en afgewogen worden. Deze energievoorziening moet in PM-organisatie als collectieve voorziening worden ontwikkeld, geëxploiteerd en beheerd. <u>pag. 84</u> - Het is op voorhand niet volledig duidelijk of de A4 het verkeer, afkomstig van het AFCWB verkeerskundig aan kan (blijkt ook niet uit het MER). - Parkeren langs de openbare weg wordt niet toegestaan. <u>pag. 86</u> Lichtemissie: gemeenteraad heeft hierover in het Algemeen Kader aangegeven dat de 100% zij- en 98% bovenafscherming de norm is bij gebruik van assimilatiebelichting tussen zonsondergang en -opkomst. Dit aanpassen in toelichting en planregels (zie ook bijlage vooroverlegreactie 20.08.09). <u>pag. 90</u> 95% moet zijn: 98%. <u>pag. 93</u> - Afstand tot <i>zijdelingse</i> ... perceelgrens aanvullen met: Achterste perceelgrens voor zowel gebouwen als bouwwerken in de artikelen 4 en 5 van het PIP. Ook aanpassen in de planregels. - Kadefaciliteit: 'containers' wissen en aanvullen dat het slechts goederenoverslag in de agrofood of agrofoodgerelateerde sfeer gaat. <u>pag. 96</u> 8° regel: verantwoordelijk... aanvullen met..heid. <u>pag. 98</u> Opnemen in tekst dat gemeenteraad Steenberghe heeft aangegeven dat ze haar reactie over het voornemen van de provincie om een inpassingsplan op te stellen, kenbaar maakt nadat er op alle punten van de bestuursovereenkomst overeenstemming is. <u>PLANREGELS PIP</u> Door inspreker zijn een aantal opmerkingen gemaakt ten aanzien van de planregels en de verbeelding.	zie 2.8.1. zie 2.5.5 De planregels zijn aangepast. Transport in containers is naast bulk altijd een optie. Vanuit die optiek is de tekst niet aangepast. Dit is aangepast. Zie hierboven. Onze reactie op deze zienswijzen zijn opgenomen in
--	---	---

		<u>BEELDREGIEPLAN</u> <u>Algemeen</u> Beeldregieplan nader uitwerken v.w.b.: definitieve bouwhoogten, voorgevelrooilijnen en opname hiervan in planregels van inpassingsplan. <u>pag. 19-20</u> Welk viaduct wordt bedoeld in tekst op pag. 20? Bestaande 'Noordzeedijk' of nieuw aan te leggen viaduct Noordlangeweg ? <u>pag. 30-32</u> Op tekeningen (dwarsprofielen) aangeven waar de EVZ werkelijk komt te liggen (kan niet tegen de kant van de weg). <u>pag. 38</u> Bouwhoogte van de kassen aanpassen: niet hoger dan 14 mtr. <u>EXPLOITATIEPLAN</u> Verzoek om nadere informatie over van welke aannames, uitgangspunten en berekeningen is en wordt uitgegaan, en uitwerken in samenwerking met gemeente Steenbergen. De exploitatiebijdragen in de bestuursovereenkomst met gemeente Steenbergen graag nader uitwerken, voordat exploitatieplan wordt vastgesteld. Geldt voor overname contractposities, mandatering, jaarlijkse herziening van het exploitatieplan en de situatie als het AFCWB niet binnen de planperiode is gerealiseerd.	hoofdstuk 5 van deze nota. De zienswijze is gedeeltelijk gegrond. De opmerkingen ten aanzien van het beeldregieplan zijn verwerkt. Deze tekst is in het PIP komen te vervallen. De ecologische verbindingzones zijn op de verbeelding behorende bij het inpassingsplan opgenomen. Het ontwerp-exploitatieplan is in samenwerking met zowel de gemeente Steenbergen als de hoofdontwikkelaars aangepast. Hierbij is ook gezorgd voor een goede afstemming met de exploitatie- en bestuursovereenkomsten. Aan de wensen van de gemeente is dus voldaan.
--	--	--	--

20	Robert en Annemieke Olmer Kwartiersedijk 40 4793 RG Fijnaart	Reclamant is verbaasd dat mensen die binnen het gebied wonen, niet direct en persoonlijk zijn geïnformeerd en vraagt dit in de toekomst wel te doen. Reclamant is ten tijde van aankoop van het huis aan de Kwartiersedijk (3,5 jaar geleden) verteld dat er geen bestemmingsplan was voor omgeving van het huis. De huidige plannen komen dan ook rauw op het dak van reclamant. Reclamant meent dat het grensgebied tussen de gemeenten gebruikt wordt om projecten te realiseren en zij onmogelijk nog kunnen genieten van een landelijke omgeving. Men heeft nu al hinder van de suikerfabriek en dit zou verergeren met de plannen. Reclamant acht de resultaten van de milieuonderzoeken zeer onwaarschijnlijk. Het lijkt erop dat de plannen van de Suikerunie koste wat kost gerealiseerd moeten worden, ook ten koste van bewoners. De waarde van onroerende zaken binnen de richtafstand zal aangrijpend dalen. Het is reclamant onduidelijk wat de gemeente of provincie hiermee denkt te gaan doen. Reclamant wil graag uitgenodigd worden als zienswijze op enige manier toegelicht kan worden.	Zie 2.1.4 De plannen voor de ontwikkeling van het AFCWB zijn al lange tijd bekend. Er zijn regelmatig informatiebijeenkomsten georganiseerd en ook in de pers is er regelmatig aandacht aan de ontwikkeling geschonken. Daarnaast is de ontwikkeling ook opgenomen in de Interimstructuurvisie van de provincie. Zie hoofdstuk 2.5 Zie 2.10.7 Op 15 december 2009 is een informatieavond gehouden. Het is voor ons niet mogelijk iedereen daar persoonlijk van de op de hoogte te stellen. Zie ook 2.1.4
21	J.G.G. Wijtvliet Noordlangeweg 16a 4671 PH Dinteloord	Reclamant schetst zijn achtergrond en afkomst. Reclamant is benaderd door TOM om mee te werken aan verkoop van het pand aan de Noordlangeweg 16a. De door TOM uitgevoerde taxatie week zeer af van taxatie uitgevoerd door plaatselijke taxateur. Later verhoogde bod was naar mening van reclamant nog steeds te laag. Industrie, wegen en/of kassen die rondom pand van reclamant ontwikkeld worden, vindt hij niet acceptabel. Door toename geluids- en lichtoverlast en aan industrie gerelateerde bedrijven wordt woongenot en leefomgeving aangetast. Bij doorgang van project verwacht reclamant een planschaderegeling en vraagt bij welke instantie hij aan kan kloppen.	De reactie met betrekking tot de onderhandelingen die worden gevoerd, richten zich niet tot de regeling in onderhavig plan. Wij kunnen daar in dit kader geen reactie op geven. Zie 2.2.4, 2.10.7
22	Stichting glashard NEE p/a Dorus Rijkersstraat 45	Procedure Reclamant stelt dat in de bibliotheek van Dinteloord geen rapporten lagen ter inzage voor indienen van een zienswijze. Reclamant heeft dit gemeld op 15 dec. 2009 en op 5 jan. 2010. Reclamant betreurt het feit dat het verslag van de informatieavond van 15 dec. 2009 pas na de	De rapporten hebben conform de openbare bekendmaking in het dorps huis te Dinteloord ter visie gelegen. Het is niet mogelijk gebleken om dit verslag

	4671 AB Dinteloord Nel van der Meer Ruud Temminck Ans Postma Paul Koch Marjolein Barreveld Hans Nelisse Marijn Aarts Wietze Postma	zienswijzeperiode beschikbaar is. Tijdens de bijeenkomst is gevraagd om een lijst van niet gewenste bedrijven. Nieuw gedane voorstellen m.b.t. inrichting AFCWB had men graag op papier teruggezien. Park Management (Blz. 26 hoofdrapport MER) Reclamant is van mening dat een goed Park Management een voorwaarde zou moeten zijn voor ontwikkeling van het project. In de (verdere) beschrijving van de MER is onduidelijk of dit gerealiseerd kan worden. Licht emissie Er is onduidelijkheid over de handhaving van gestelde normen m.b.t. lichtemissie. Snelweg is in huidige situatie alleen verlicht bij aansluiting op de provinciale weg, maar lichtemissie is hier minder groot dan in de MER wordt gesuggereerd. Emissies van overige bedrijven zijn niet meegenomen. Reclamant vraagt zich af of er een commissie komt of speciale richtlijnen over uitzonderingen m.b.t. licht emissie. Men wil weten waar de burger met evt. klachten terecht kan. Reclamant vindt dat het begrip ‘handhaven’ – genoemd in MER en OPIP - concreter moet worden omschreven. Inrichting van het gebied Reclamant stelt dat het MER niets vermeldt over overlast die ontstaat tijdens inrichting van het gebied. De kernen Fijnaart, Heijningen en Dinteloord zullen te maken krijgen met aanvoerstromen van bouwmaterialen en kijken komende 10 jaar tegen een bouwput aan. Westland Steenberg (Blz 26 van de MER) Reclamant wil weten of de in het MER beschreven afspraak wordt nagekomen dat het Glastuingebied Westland Steenberg ruimtelijk en financieel moet zijn afgerond voor er gestart kan worden met ontwikkeling van AFC. Rijksmonumenten Reclamant vraagt wie verantwoordelijk is voor behoud van monumentale waarden van de 2 monumenten	nog tijdens de termijn ter beschikking te stellen. De wet verplicht daar overigens ook niet toe. Zie 2.4.6 Zie 2.4.9 Zie 2.5.5 In het algemeen is de gemeente bevoegd gezag ten aanzien van de handhaving van de regelgeving. Voor een beperkt aantal bedrijven is de provincie bevoegd gezag mbt naleving van de milieuvergunning. Het begrip handhaving is een gebruikelijke term die betekent dat het bevoegd gezag er op toeziet dat gestelde regels worden nageleefd. zie 2.4.10, 2.10.4, 2.9.11 Zie 2.3.2, 2.10.5 Voor de boerderij is dat de eigenaar. Die is nog niet
--	--	---	--

	in het gebied: boerderij en hoofdgebouw Suiker Fabriek aan Noordzeedijk. Natuur Reclamant vindt dat onderwerp Natuur wordt onderbelicht in het MER > Compensatie van verdwijnen GHS natuurplek moet onderdeel zijn bij ontwikkeling AFC; lijsten beschermde diersoorten zijn niet compleet; aantal gebieden die negatief worden beïnvloed is groter dan vermelde gebieden. Recente gegevens van SOVON ontbreken in de beschrijving. Cultuurhistorie Huidige polders worden aangetast in hun karakter. Van “inpassing” is geen sprake. Symbiose, synergie en duurzaamheid De hoge ambities uit het MER vereisen grote investeringen van te vestigen bedrijven. De MER geeft niet aan hoe die investeringen worden vereist en hoe het parkmanagement deze gaat organiseren. Het is aan te bevelen bedrijven zo te plaatsen dat lengte van leidingen beperkt kan worden. Wat zijn gevolgen voor synergie, gezien dat Europese subsidieregelingen van de bietenproductie een grote variabele factor maken. Werkgelegenheid In MER en OPIP ontbreekt onderbouwing van geprognoseerde werkgelegenheid in relatie met lokale en regionale behoeftes. Er is onduidelijkheid over genoemde verbetering van verzorging in alle kernen (welke verzorgingsaspecten bv). Volgens de MER gaat het om 1500 arbeidsplaatsen, maar er wordt ook gesproken over arbeidsmigranten, hoe verhoudt dit zich tot de synergie tussen werkaanbod van het AFC en de vraag naar werk in de regio. Huisvesting arbeidsmigranten Reclamant wil meer weten over onderzoek HAS Kennistransfer over de huisvestigingsbehoefte van arbeidsmigranten. Reclamant vindt dat de te creëren woonruimte zware druk legt op de kleine kernen. Verkeer en Oostelijke ontsluiting Dinteloord Reclamant vreest voor grote gevolgen voor verkeersstromen in Dinteloord en vraagt zich af welke instantie verantwoordelijk is voor controle / handhaving.	bekend. Het pand is wel beschermd door de status als rijksmonument. SU is verantwoordelijk voor het hoofdgebouw van de fabriek. Zie 2.6.1, 2.6.2, 2.6.3 Zie 2.6.4 Zie 2.4.8, 2.9.9 Zie 2.10.2 Zie 2.10.1 Zie 2.8.1. De beheerder van de weg is verantwoordelijk voor de controle.
--	--	--

	Geurbeleid Verontrusting onder inwoners is groot i.v.m. onduidelijkheid over verwachte stankoverlast. Metingen tijdens laatste bietencampagne zijn noodzakelijk voor nieuwe vergunningverlening.	Zie 2.5.6
	Geohydrologie In de MER ontbreekt een geohydrologische risicoanalyse, wie gaat rekening betalen van zoute kwel, dat een risico vormt als de waterlens van de neerslag door 100-300 ha kassen worden afgeschermd?	Zie 2.7.1
	Windturbines Reclamant wenst meer duidelijkheid over plaatsing windturbines omdat deze van grote invloed is op leefbaarheid van de kernen.	Zie 2.4.11
	Fase 2 Er is verwarring i.v.m. aandacht in de MER voor fase 2, terwijl dit niet binnen het huidige plan hoort.	Zie 2.9.6
	Evaluatie Reclamant wil geïnformeerd worden over wie het Bevoegd Gezag is die voor evaluatie zorgt, over wanneer het evaluatieprogramma plaats vindt en wanneer inwoners hierin inzicht krijgen.	zie 2.9.12
	Wel de lusten, niet de lasten Reclamant is van mening dat inwoners van Dinteloord, Stampersgat, Fijnaart en Heijningen vooral overlast krijgen (lucht- en geluidsoverlast). Wanneer worden burgers betrokken bij discussie over instroom arbeidsmigranten? Infrastructuur wordt niet door de provincie maar door de gemeente Steenberghe betaald en betekent lastenverzwaring voor de inwoners.	zie 2.1.1, 2.2.4, 2.10.1, Dit is nader toegelicht in hoofdstuk 6.5 van de toelichting. De kosten van infrastructuur worden ten laste van initiatiefnemers verricht.
	Financiën Reclamant is van mening dat glastuinbouwbedrijven, die toch al in zwaar weer verkeren, zullen afzien van vestiging in Oud Prinslandse Polder i.v.m. de hoge investeringskosten. Tenslotte Reclamant merkt op dat er in het MER en OPIP vrijblijvend van aard zijn en dringt aan op zorgvuldigheid.	Zie 2.3.2 De regels zoals opgenomen in het Pip zijn bindend en hebben geen vrijblijvend karakter. Daarnaast worden er ook exploitatieovereenkomsten met initiatiefnemers

			afgesloten waarin bindend een aantal zaken worden neergelegd.
23	Brandweer Midden en West Brabant Centrale afd. Risicobeheersing Ing. H. Killaars Postbus 3208 5003 DE Tilburg	Het bestuur van de regionale brandweer is niet betrokken bij het proces voorafgaand aan de vaststelling van het ruimtelijk besluit. Verzoek om brandweer voor definitieve vaststelling te benaderen voor o.a. advies inzake ramp/ongevalbestrijding.	De regionale brandweer is benaderd en verzocht om advies uit te brengen. Dit advies is dd 6 mei 2010 uitgebracht. Het advies heeft geen aanleiding gegeven tot aanpassing van het PIP. Het advies van de brandweer gaat sterk in op maatregelen die in het kader van het inpassingsplan minder relevant zijn, maar des te meer in het kader van de daadwerkelijke realisatie / ontwikkeling van het gebied en de realisatie van gebouwen.
24	Gemeente Moerdijk Postbus 4 4760 AA Zevenbergen	Reclamant is van mening dat mogelijke externe effecten die op de Moerdijkse omgeving van invloed zijn in dit ontwerp-PIP (nog steeds) onvoldoende in kaart zijn gebracht. Van de effecten die wel in beeld zijn gebracht en van invloed op het Moerdijkse, is er een aantal niet volledig of onjuist. Reclamant vindt dat de ooit zo ambitieuze landschapsontwikkeling niet uit de verf komt. Bedrijven en milieuzonering Milieueffecten van de ontwikkeling zijn niet volledig, dan wel niet in samenhang in beeld gebracht. Het Moerdijkse grondgebied wordt niet structureel meegenomen in de onderzoeken zodat de effecten op de Moerdijkse omgeving onderbelicht blijven. De maximaal toegestane milieucategorie in het plangebied (categorie 5) heeft een richtafstand van 1.000 m voor de mogelijke milieueffecten (VNG). Hier dient het onderzoeksgebied minstens binnen te vallen. Door ook inwaartse zonering van het bedrijventerrein toe te passen kan de overlast op woningen in de omgeving worden beperkt en / of teruggedrongen. Externe veiligheid Reclamant wenst inzicht in toekomstige risicovolle activiteiten om zo een inschatting te kunnen maken van de risico's op Moerdijs grondgebied en omdat Bevi-inrichtingen middels ontheffing van de gebruiksregels zijn toegestaan. De GR-contour van de nieuwe bedrijven kan beperkingen opleveren voor ontwikkelingen op Moerdijs grondgebied. Het gevraagde onderzoek naar vervoer van gevaarlijke stoffen op Moerdijs grondgebied is onvolledig, omdat de Appelaarsedijk hierin niet wordt meegenomen. De gemeente is van mening dat hier juist wel een toename van vrachtverkeer en gevaarlijke stoffen plaats zal vinden.	Zie hoofdstuk 2.5, 2.6.8 Zie 2.4.3 Zie 2.5.8

	Geluid De begrenzing van de (verruimde) geluidszone industrie voor de nieuwe ontwikkelingen is, in juridische zin, niet opgenomen in de plannen, terwijl er nog steeds Wet-geluidhinder-inrichtingen (grote lawaaimakers) in het plangebied mogelijk worden gemaakt en er reeds een geluidzone is vastgesteld voor de huidige activiteiten. Een verdergaande belasting van de omgeving wordt door de gemeente mogelijk, maar niet wenselijk, geacht. Inwoners van de omgeving weten niet waar zij aan toe zijn en welke randvoorwaarden zij mogen verwachten van de provincie om de te verwachten effecten te mitigeren. Maatregelen dienen door de veroorzakers te worden getroffen zodat woningen geen extra hinder ondervinden t.o.v. de wettelijk vergunde situatie. Reclamant acht het vaststellen van hogere waarden voor woningen in de directe omgeving van het plangebied niet aan de orde. Het gaat om maatregelen bij de bron of in de overdracht en niet om verruiming van het wettelijke kader bij de ontvanger. Bij deze verruiming, die niet voor de gemeente Moerdijk aan de orde is, dienen ook de maatregelen voor de ontvanger (financieel) verzekerd te worden. De geprojecteerde geluidszone in de bijlage komt niet overeen met de uitsluiting van de Wet geluidhinder-inrichtingen binnen milieucategorie 3 en 4 in de regels en de verbeelding. Wanneer provincie besluit de geldende geluidszone daadwerkelijk te verruimen, dient de provincie dit te motiveren en deze in alle onderhavige bestemmingsplannen te verankeren, waaronder de Moerdijkse bestemmingsplannen. Wegverkeerslawaaï Het aspect wegverkeerslawaaï voor de Groeneweg is niet meegenomen in de onderzoeken en er wordt geen uitspraak gedaan over de maatgevende weg. Dit is van belang voor de te treffen maatregelen om de overlast voor de geluidsgevoelige objecten te reduceren. Geur Een aantal zaken m.b.t. het aspect geur dient nog verhelderd, geconcretiseerd of uitgebreid te worden voordat er volledige duidelijkheid gegeven kan worden over de mogelijke effecten op Moerdijs grondgebied. Geurhinder op Moerdijs grondgebied valt niet uit te sluiten aan de Slobbegorsdijk (ca. 150 m) en de Kwartiersdijk (ca. 500 m). Zelfs in de kern Fijnaart is geuroverlast niet uit te sluiten o.b.v. het onvolledige onderzoek. Beoordeling van het aspect geur door de Regionale Milieudienst is als bijlage toegevoegd bij de zienswijze. Hierna volgt de conclusie:	Zie 2.5.1, 2.5.2, 2.5.4 Voorts benadrukken wij dat de zone industrielawaai alleen betrekking heeft op het gezoneerde terrein van Suiker Unie. Op de overige gronden in het plangebied zijn geen artikel 2.4 inrichting toegestaan. Zie 2.5.3 Zie 2.5.6.
--	---	---

		1. het aangehaalde concept-geurbeleid van de provincie dat als toetsingskader wordt gebruikt is te summier beschreven en zodoende is het niet mogelijk het plan hieraan te toetsen. 2. Situatie en gevolgen buiten het plangebied komen in het onderzoek nauwelijks aan de orde, terwijl dit wel zo dient te zijn. Deze gevolgen worden van essentieel belang geacht om de toekomstige situatie van geurgevoelige objecten in de omgeving te kunnen beoordelen. 3. Er wordt reeds geurhinder beleefd bij veel geurgevoelige objecten in de gemeente Moerdijk. Maatregelen die nu getroffen dienen te worden voor de reductie van de bronsterkte van de centrale schoorsteen zijn niet in beeld gebracht en ook niet zeker gesteld. 4. Uitbreiding van de suikerfabriek is niet de enige bron van de extra geur, ook uit de andere agro en food-bedrijven zal naar alle waarschijnlijkheid extra geurbelasting voortvloeien. Door het alleen vastleggen van een bovengrens voor de Suikerunie, wat betreft geur, is de totale geurbelasting niet zeker gesteld door de komst van andere bedrijven. 5. Het qua geurbelasting verspreid plaatsen van de belastende bedrijven is niet duidelijk, noch eenduidig, noch zeker gesteld. Gevolgen hiervan voor de gemeente Moerdijk zijn niet gegeven. Licht Het plan biedt geen inzicht in de effecten van licht in donkere gebieden op het grondgebied van de gemeente Moerdijk. Effect (overlast) op woon- en leefgebieden wordt niet uitgesloten. Verkeer In het verkeersonderzoek wordt volgens reclamant ten onrechte uitgegaan van de aanname dat het (vracht) verkeer over de Appelaarsedijk zal afnemen bij de realisatie van het AFCWB. Dit heeft gevolgen voor de uitkomsten van de onderzoeken wat betreft geluid en verkeerslawaaï.	Zie 2.5.5 Zie 2.8.1
25	Stichting Behoud Open Polders	1. <u>Procedure fouten</u> <i>Belanghebbenden</i> Inwoners van Halderberge en Moerdijk zijn laat of niet geïnformeerd in de procedure voor project AFC. In OPIP: bij wijzigingsbevoegdheid hoort een procedure waarbij 'belanghebbenden' worden betrokken > vereist is nadrukkelijk te vermelden dat inwoners van Halderberge en Moerdijk verplicht expliciet betrokken moeten worden in de procedure. <i>Wat is inspraak?</i> De resultaten van de schuifavonden, waarin belanghebbenden uit Dinteloord en Stampersgat inspraak konden geven, zijn niet bekend. <i>Procedures</i> Symbiose, samenwerking en locatiekeuze zijn uitgewerkt in het VKA, op basis van MER fase 1. Deze zaken worden in het MER niet meegenomen, en dus niet meegewogen in alle alternatieven. Hierdoor is	Zie 2.1.4 Zie 2.1.5 Zie 2.1.8, 2.9.1, 2.9.2

	milieubelang onvoldoende beschreven. Het overzicht van effecten toont negatief beeld en zouden moeten leiden tot niet uitvoering van het project. Te nemen voorzorgen en maatregelen worden niet benoemd. M.b.t. MMA en VKA vindt reclamant: - Zinsnede over duurzaamheid is onduidelijk. Component duurzaamheid is losgekoppeld van ruimtelijke component, of dit mogelijk is, is afhankelijk van definitie duurzaamheid. - De voorstellen uit het MMA zouden vermeld moeten worden bij elk gekozen alternatief. - Provinciale (financiële) betrokkenheid zal in MER ingebed moeten worden. De verkeersbeperkende maatregelen worden niet door initiatiefnemer of bevoegd gezag betaald en kunnen niet door gemeente bekostigd worden. - Het woord 'vooralnog' moet geschrapt worden uit: "... alle ontwikkelingen vooralsnog plaats zullen vinden ten noorden van de Noordlangeweg...". Omdat de gebiedsvisie van gemeente Steenberghe realisatie ten zuiden van de Noordlangeweg heeft uitgesloten, moet dit in het MER en het OPIP worden erkend. - bij de milieueffecten is geen rekening gehouden met de Potmarkreek. - de waterkwaliteit van de Derriekreek komt in gevaar als alleen wordt ingezet op verminderen van (kans op) uitspoeling van nutriënten en bestrijdingsmiddelen. Hierop moet zware sanctie worden gesteld. Vraag is ook waar nutriënten en bestrijdingsmiddelen dan worden geloosd. - Er is niets beschreven over het riolenstelsel en gebruik/belasting daarvan door bedrijven en glastuinbouw. - De lichtuitstoot moet 100% worden afgeschermd (geen optie, maar voorwaarde). - Beperken van geluid tijdens de nacht moet worden nageleefd, eventueel door opleggen van een sanctie. Reclamant vindt dat voor niet genoemde toekomstige ontwikkelingen een aparte MER-procedure moet worden gevolgd. Het PIP volgt eigen procedure en in het MER kan dit alleen als verwijzing, en niet ter toetsing, worden	Zie 2.9.2, 2.9.4 Het MER dient alleen ter ondersteuning van de besluitvorming en is niet bedoeld om zaken in te borgen. Het door inspreker aangedragen aspect is betrokken in de diverse overeenkomsten. Dit heeft te maken met fase 2 bedrijventerrein en is onderdeel van het ruimtelijk akkoord (nov 2008). Hier heeft ook de gemeente Steenberghe mee ingestemd. Zie 2.7.2 Zie 2.5.5 Dit betreft de handhaving van de voorschriften behorende bij de milieuvergunning. Voor toekomstige ontwikkelingen die niet in het PIP zijn vastgelegd moeten de daartoe passende procedures worden doorlopen. Indien er een MER-plicht bestaat betekent dat uiteraard dat een aparte MER wordt opgesteld.
--	--	---

	aangehaald. Pag. 3 Reclamant vraagt zich af of er nog sprake is van gescheiden belangen/onafhankelijke toetsing omdat de initiatiefnemer en het bevoegd gezag de richtlijnen hebben opgesteld voor het MER. In het OPIP is sprake van gebrek aan onderbouwing. Gegevens zijn niet voldoende onderzocht en geactualiseerd, wat wel in de startnotitie (2006) wordt gesteld. Er is niet vermeld waarom de locatiekeuze voor Moerdijkse Hoek als meest gunstige locatie is gestaakt. De locatie is niet beoordeeld op basis van dezelfde criteria van de andere locaties. De vestiging van een bedrijventerrein met milieuklasse 5-bedrijven was niet in beeld terwijl het wel bepalend is voor belemmeringen en risico's. In de startnotitie is slechts ten dele rekening gehouden met ontwikkeling van bedrijven nabij de kassen v.w.b. gevolgen voor milieu, geluid, etc. Reclamant is van mening dat de kassen worden verplaatst van kwetsbaar gebied naar kwetsbaar gebied. Met het AFC wordt geen provinciale sanering bereikt. De werkgelegenheidsdoelstelling wordt in de OPIP t.o.v. de startnotitie overdreven. Reclamant vindt dat de beleidsmakende rol en rol van ontwikkelaar van de provincie zich slecht verhouden. In het OPIP wordt niet voldaan aan randvoorwaarden voor natuur, landschap en cultuurhistorie. Restwarmte, die volgens de startnotitie voor synergie moet zorgen, is slechts 3 mnd. per jaar aanwezig. Is er een aquifer in de bodem aanwezig die voor warmte-/koudeopslag kan zorgen? Aansluiting bij bestaande glastuinbouw is niet gezocht. In het OPIP worden niet gerespecteerd: belemmeringen en aandachtspunten o.a. op het gebied van natuur, landschap, cultuurhistorische waarden, geluid, licht, externe veiligheid en de gesignaleerde natuurlijke en cultuurhistorische waarden noch de waarden m.b.t. flora en fauna. Landschappelijke inpassing wordt in het OPIP anders vertaald.	Zie 2.1.3 Zie 2.1.1, 2.2.1, 2.2.3 Zie 2.4.3 Zie 2.3.3, 2.10.2, 2.1.3, hoofdstuk 2.6, 2.4.8, 2.9.9, 2.7.2, hoofdstuk 2.5. In aanvulling daarop: In het kader van het inpassingsplan zijn voor al de hiervoor genoemde thema's / aspecten onderzoeken uitgevoerd. In sommige gevallen hebben de resultaten van onderzoeken geleid tot een aanpassing / aanvulling of ondergeschikte wijziging van de oorspronkelijke plannen (de mogelijkheden in het plan). Denk hierbij aan de aspecten licht en geluid (zonering bedrijventerrein) etc. Voor de wijze waarop hiermee is omgegaan wordt hier verwezen naar de verschillende onderzoeksrapporten en het MER die als bijlage bij het inpassingsplan zijn gevoegd. Uit de onderzoeken zijn geen belemmeringen of beperkingen naar voren gekomen, die de realisatie van het AFCWB in de weg staan. De onderzoeken tonen aan dat de plannen voor het AFCWB
--	--	---

		Diverse in de startnotitie genoemde kaders zijn in MER en OPIP onvoldoende meegenomen. Relatie werkgelegenheid-lokale situatie en fasering van de realisatie van de plannen is onvoldoende uitgewerkt. De OPIP gaat als inde startnotitie uit van gegevens van 2006. Nader onderzoek naar bv. motivatie van werkzoekenden is niet gedaan. In het OPIP wordt niet gesproken over internationalisering als autonome ontwikkeling voor glastuinbouw. Reclamant pleit ervoor de ontwikkeling van het AFCWB minimaal in Europees verband te beschouwen. Procedures van WRO en nWro zijn door elkaar gebruikt, wat voor onduidelijkheid voor de burger zorgt. Daardoor zijn ook procedurele fouten opgetreden. <i>Provinciaal belang?</i> Reclamant bestrijdt dat er sprake is van regionaal belang en dus van een inpassingsplan i.p.v. bestemmingsplan. De genoemde argumenten (ketenbenadering, uitplaatsing van kwetsbare gebieden en ruimtelijke kwaliteit) zijn onvoldoende en niet van toepassing. Reclamant ziet geen afdoende argumenten dat voortbestaan van de SU van groot belang is. De procedure voor het maken van een Provinciaal inpassingsplan is gestart nadat gemeente Steenberghe het maken van het bestemmingsplan uit handen had gegeven en dat is in de procedure de verkeerde volgorde. <i>Relatie MER-OPIP</i> Reclamant is van mening dat het MER het OPIP niet onderbouwt; het kader in het OPIP is te ruim, gezien de scoretabellen waar het MER vanuit gaat. Reclamant is van mening dat in het OPIP weinig vastligt. Initiatiefnemers in het parkmanagement krijgen vrij spel. Kaders zijn er nauwelijks en hetgeen vastgelegd is, wordt niet geborgd. Reclamant vraagt zich af hoe milieueffecten in beeld kunnen worden gebracht/getoetst als niet zeker is welke bedrijven zich gaan vestigen. <i>Pag. 6</i> <i>Hoe serieus wordt dit project ontwikkeld?</i> Reclamant is van mening dat input van bevolking en belangenverenigingen niet zijn ingebracht in de plannen. Reclamant geeft voorbeeld over hoe wordt gereageerd op ontbrekende bijlagen bij stukken. Reclamant	uitvoerbaar zijn. Zie 2.9.1, 2.9.2, 2.10.2, 2.3.4, 2.1.6, Zie 2.1.2 Zie 2.1.1, 2.1.8, 2.1.7, 2.4.9 zie 2.1.5
--	--	--	--

	vraagt zich naar aanleiding hiervan af hoe serieus de ontwikkeling wordt genomen door de initiatiefnemers en hoe men de betrokkenen waardeert. <i>De locatie</i> De landschapstransformatie waarbij van locatie Oud Prinslandse Polder sprake is kan geen doel op zich zijn, maar een onvermijdelijke en noodzakelijke consequentie. Reclamant bestrijdt dat er t.o.v. de huidige situatie sprake is van een relatief beperkte(re) aantasting van cultuurhistorische waarden, verkeersveiligheid en lichthinder. Pag. 7 De duidelijke begrenzing van het glastuinbouwgebied moet worden vastgelegd, zoals gemeente Steenbergse in haar gebiedsvisie heeft ingepland. Gesteld wordt dat de voorwaarde dat het Steenbergse Westland eerst volledig moet zijn afgerond, opgenomen moet worden in het MER. <i>Taalkundig</i> 4.5.2.a. : ‘mits’ moet zijn ‘tenzij’. 5.2.1.a. : is inleesbaar, in par. 5.2.1. nog meer fouten. 5.2.1.d. : moet worden aangevuld met ‘voor dat bouwwerk specifiek’, omdat het anders voor alle bouwwerken geldt. <i>Ontheffingen en wijzigingsbesluiten</i> Reclamant vindt dat passages in het OPIP aangescherpt moeten worden. Door onafhankelijken objectief te beoordelen criteria moeten worden toegevoegd. <i>Andere regels, nota's en visies</i> Volgens reclamant ontbreken de Interim structuurvisie, de Paraplunota van de provincie, de Beleidsregel Natuurcompensatie, de gebiedsvisie van gemeente Steenbergse en wellicht gebiedsvisies omliggende gemeenten. Ook zijn veel documenten gedateerd, die zullen geactualiseerd moeten worden. De ontwikkeling van een bedrijventerrein van ca. 30 hectare ten zuiden van de Noordlangeweg is niet in	Zie 2.1.1, 2.6.5, 2.6.4, 2.8.2, 2.5.5 De gebiedsvisie van de gemeente heeft geen bindende werking; onderhavig PiP wel. De grenzen van het glastuinbouwgebied zijn duidelijk vastgelegd. Zie ook 2.3.2, 2.105 Dit is niet correct. Het is onduidelijk wat inspreker bedoeld. Zie 2.1.7 In het PIP is aangegeven welke vigerende kaders er ten tijde van de vaststelling van het PIP gelden. Het is niet mogelijk deze onderliggende stukken te actualiseren. De stukken die deel uitmaken van het PIP en de onderzoeken behorende bij het PIP zijn wel geactualiseerd. De door inspreker genoemde ontwikkeling is niet in onderhavig PIP opgenomen.
--	---	--

	de Interim Structuurvisie of de Paraplunota opgenomen, dus reclamant begrijpt niet waarom deze ontwikkeling wordt aangekondigd. Reclamant wil argumenten horen waarom de provincie het provinciaal belang nu al inziet. <i>Exploitatieplan</i> Reclamant vraagt zich af waarom grondgebied SU buiten beschouwing wordt gelaten, SU maakt immers gebruik van faciliteiten en voorzieningen. Bij ter sprake zijnde 'duurzaam agrarisch grondgebruik' moet begrip duurzaam gespecificeerd worden. Aanduiding voor de bedrijvigheid acht reclamant vaag; hoeveel % van bebouwing wordt kassen en hoeveel % bedrijfsgebouwen? 'Natuur' wordt niet nader omschreven. Reclamant vindt dat er veel onduidelijkheid is en van aannames wordt uitgegaan. Welke aannames zijn gehanteerd bij taxatie van de grond? Reclamant neemt aan dat SU en TOM behandeld worden als eigenaren/ontwikkelaars. Er ontbreekt een planschaderegeling. <u>Denkfouten en kringberedeneringen</u> Reclamant is van mening dat er alleen geredeneerd is vanuit het scenario dat het AFC er moet komen; daarmee is voorbij gegaan aan Nut en Noodzaak.	In het vast te stellen exploitatieplan wordt het terrein van de suikerfabriek, inclusief een gedeelte van de vloeivelden, binnen de planbegrenzing getrokken. Het begrip "duurzaam agrarisch grondgebruik" keert niet meer terug in de plantoelichting van het exploitatieplan. Evenmin wordt de bestemming "natuur" nader omschreven. Voor de bestemmingsomschrijvingen wordt volstaan met verwijzing naar het inpassingsplan. De uitgangspunten voor de berekening van de exploitatiebijdragen zijn verduidelijkt, waaronder ook de taxatiemethode van de inbrengwaarde van de gronden. Suiker Unie en de TOM worden in het exploitatieplan op dezelfde wijze behandeld als andere grondeigenaren in het plangebied. Voor de volledigheid zij hierbij vermeld dat de provincie van plan is om met deze partijen een zogeheten anterieure exploitatieovereenkomst te sluiten. De inhoud van deze overeenkomsten is afgestemd op het exploitatieplan. Regels voor het aanvragen en toekennen van een planschadevergoeding zijn opgenomen in de Wet ruimtelijke ordening (afdeling 6.1) en het Besluit ruimtelijke ordening (eveneens afdeling 6.1). Het is niet nodig dat de provincie aanvullend op deze regels een eigen regeling vaststelt. Zie hoofdstuk 2.3
--	---	--

		<i>Concentratie glastuinbouw</i> Reden van ontwikkeling van AFC was verplaatsing van deel van kassen uit het Westland naar Noord-Brabant, waarbij ook plaatselijke tuinders zich kunnen vestigen. Het plan is echter te duur voor plaatselijke glastuinbouwers. De eisen vinden zij onaantrekkelijk. Het OPIP biedt zo geen zekerheid voor plaatselijke glastuinbouwers of voor ontrommeling. Reclamant meent dat opsteller zich tegenspreekt m.b.t. verplaatsing van lokale bedrijven, want het was immers de bedoeling dat er minder kassen zouden komen in het Westland. Reclamant bestrijdt dat landschap erop vooruit gaat: weinig ruimte voor lokale bedrijven en geen sanering, maar mogelijk een uitbreidingsverbod. Aanscherping met duidelijke doelstellingen is nodig. Reclamant mist voorts een Europees/globaal perspectief; bv. winst in milieu en landschap terwijl 90% van de productie geëxporteerd wordt. <i>Behoeftte aan glas</i> Trends en economische crisis worden aangewend om te beredeneren dat AFC wel noodzakelijk is, terwijl er geen duidelijke voorspelling te maken is van de behoefte aan ruimte voor ontwikkeling van glastuinbouw. Reclamant acht dat er niet voldoende basis is om een open cultuurhistorisch en natuurlijk waardevol open landschap op te offeren voor industriële ontwikkeling in een omgeving waar ruimte schaars is en waar mensen vlak bij wonen. De optie om uit te lopen naar 600 ha. glastuinbouw is in strijd met de max. 500 ha. uit de Interim Structuurvisie. <i>Bedrijventerreinen</i> Met economische en vooral demografische factoren is bij de behoeftebepaling geen rekening gehouden. De provincie gaat uit van geplande woningbouw, maar die is te optimistisch ingeschat. Volgens reclamant is niet gekeken naar plaatsen die braak liggen en waar leegstand is, terwijl verrommeling één van de prioriteiten is van de rijksoverheid. Er zijn regionaal diverse plannen die de behoefte overstijgen. Over symbiose kan volgens reclamant nog niets geschreven worden omdat nog niet in beeld is welke bedrijven zich moeten vestigen op het AFC.	Zie 2.3.2, 2.3.3 Zie 2.3.4 Zie 2.3.2 , 2.3.5 Zie 2.10.1, 2.3.6 Zie 2.4.8, 2.9.9 Zie 2.3.6
--	--	--	---

	Slechts een deel van het plan wordt ontwikkeld omdat de behoefte aan ruimte onzeker is, terwijl daarmee wel natuurhistorisch en cultureel waardevol landschap wordt vernietigd, omwonenden overlast zullen hebben en er sprake is van verrommeling. <i>Ambities</i> Hoofdstuk van planopzet is vaag gehouden i.v.m. behoefte aan ruime mate van flexibiliteit. Bij duurzaamheidsthema's worden ontwikkelingen genoemd die voor belanghebbenden verontrustend zijn (bv. biomassavergistingsinstallatie en CO2 vervoer/opslag). Reclamant stelt dat kader te ruim is en er stringenter eisen gesteld moeten worden m.b.t. restwarmte van de SU, deze hoeft zonder ontwikkeling van het plan niet verloren te gaan. Reclamant wil weten welke uitgangspunten gehanteerd zijn in de MER (scoretabellen). Ontwikkeling van een sterke concurrentiepositie in de voedings- en genotmiddelenindustrie en chemische sector gaat ten koste van andere gebieden in Nederland/Europa. Hoe verhoudt dit zich i.h.k.v. C2C? Er wordt land aan de agrarische sector onttrokken, terwijl vermeld wordt dat de agrarische sector wordt ondersteund. Impuls voor agrarische sector had gelegen in schaalvergroting, verkavelingsmogelijkheden. Is er onderzoek gedaan naar behoefte van akkerbouwers? Reclamant vermoedt dat economische resultaat van biologisch agrarische activiteiten te gering was, zodat dit alternatief niet is onderzocht. Reclamant is van mening dat de ambitie van het rijk niet is meegenomen (clustering primaire productie, verwerking en distributie van agrarische producten en voedingsmiddelen, verbinding van clusters i.v.m. aan- en afvoer en goederenstromen beter regisseren, sturen en beheersen). <i>Inpassing</i> Reclamant acht het groenfonds voor gemeente Steenberghe onvolledig en eist een groenfonds voor de totale regio dat met inspraak van belanghebbenden wordt besteed. Aantasting van recreatief gebruik van de omgeving zorgt ervoor dat inwoners van omliggende dorpen	Zie 2.1.7, 2.4.7 Zie 2.4.8, 2.4.9 Zie 2.3.4. Er is aantoonbaar een behoefte aan de ontwikkeling van het AFCWB. Er is inderdaad geen onderzoek gedaan naar de behoefte van akkerbouwers, dit gelet op de doelstelling die er is om een nieuw glastuinbouwgebied te realiseren. De in het gebied aanwezige akkerbouwers hebben overigens vaak op vrijwillige basis hun gronden verkocht. Daarnaast sluit de ontwikkeling van een glastuinbouwgebied de biologische teelt niet uit. zie 2.6.5, 2.2.5 Zie 2.6.8
--	---	---

	verder weg moeten voor recreatie, wat gepaard gaat met tijdverlies en milieuvervuiling. De industriële omgeving van omwonenden zal voor stress zorgen. Reclamant is van mening dat de wal niet hoog genoeg is voor het aan het oog onttrekken van de ontwikkelingen. De wal is historisch en landschappelijk onverantwoord. Reclamant wil een berekening van de duur van het opwerpen van de wal met afvalklei van de SU. Er worden geen duidelijke afspraken en toezeggingen gedaan over termijnen en fasen gerelateerd aan de ontwikkelingen. Omwonenden steunen de ontwikkeling niet. Reclamant vindt dat zinsnede over alternatief gestapeld bouwen genuanceerd moet worden. Gestapeld bouwen had serieus overwogen moeten worden. <i>Vrij spel</i> Reclamant vraagt zich af waarom er geen SMART-doelen zijn uitgewerkt voor toetsing van ontwikkeling synergie/symbiose en bijbehorende duurzaamheid. Er wordt veel overgelaten aan inzichten van initiatiefnemers en ondernemers. <i>Belangenverstrengeling</i> Reclamant vraagt zich af of er sprake is van gescheiden belangen en onafhankelijke toetsing omdat bevoegd gezag richtlijnen opgesteld heeft en bandbreedte van milieueffecten bepaalt, en ook een rol heeft gespeeld in opstelling van het MER. Reclamant stelt integriteit van het plan ter sprake, omdat initiatiefnemer TOM ook voor een deel in handen is van de provincie, die groot investeerder is en bevoegdheden heeft om ontwikkelingen te bewerkstelligen middels beleid en tegelijkertijd een controlerende functie heeft. <u>3. Omissies</u> <i>Landschappelijke inpassing</i> • Met de dijken gaat men volkomen voorbij aan de cultuurhistorische waarde en waardigheid van de polder. • De dijken worden maximaal enkel meters hoog. De dijken vormen een schaamlap. • Natuurontwikkeling moet als voorwaarde en niet als kans worden opgenomen. <i>Symbiose</i>	Gestapeld bouwen is wel onderzocht maar bleek met dit type bedrijvigheid niet realistisch. Glas op glas kan niet. Glas op bedrijven is bij logistieke dozen als lastig laat staan bij dit type bedrijvigheid. Zie 2.4.8, 2.9.9 Zie 2.1.3 Zie 2.6.8 Zie 2.4.8, 2.9.9
--	---	--

	Er ontbreekt inzicht in de mogelijkheden voor symbiose. Voor symbiose moet er sprake zijn van een functioneel en ruimtelijke gezamenlijke activiteit. Dit wordt niet aangetoond. Daarnaast zijn er geen alternatieven besproken. <i>Natuur</i> • Er is gebrek aan aandacht voor de natuur. • Uit 5.8.1. blijkt dat niets in principe 'beschermd' is. • Er is geen compensatie voorzien met uitzondering van het groenfonds. • De negatieve effecten op Natura 2000 gebieden zijn niet getoetst. • Een aantal vogelsoorten, die genoemd worden uit de lijst van de Vogelrichtlijn, ontbreekt. • Er zijn vogels waargenomen door onafhankelijke vogeltellers van het SOVON. • In hoofdstuk 9 van het MER ontbreken vlinders en zoogdieren op de lijst, soorten die met zekerheid zijn waargenomen. De beoordeling van invloed op flora en fauna wordt in twijfel getrokken. • In Hoofdstuk 9.3 MER wordt gesteld dat de GHS wordt verstoord. • Het is niet inzichtelijk wat er met de boomgaarden gaat gebeuren. • De natuurparel te hoogte van Gastelsedijk West wordt niet genoemd als het gaat om compensatie. • Op de informatieavond van 15 december 2009 is aangegeven dat natuur niet gecompenseerd wordt. Gesteld wordt dat de Beleidsregel Natuurcompensatie van de provincie van toepassing is. • In het MER wordt de Potmarkreek niet benoemd als landschapshistorische en aardkundige waarde (onderdeel van GHS en evz). <i>Aard van de bedrijvigheid</i> • De aard van de bedrijvigheid is erg ruim. De leefomgeving, woningen e.d. wordt onvoldoende in acht genomen. Daarnaast is niet beschreven hoe gehandhaafd wordt. • De recreatieve aantrekkelijkheid verminderd en wordt niet gecompenseerd. • Gesteld wordt dat de doelstelling 'dat de zware bedrijven niet meer hinder mag ondervinden ten opzichte van de huidige situatie' niet haalbaar is. • De milieucategorieën van bedrijven zijn niet gedifferentieerd naar soort bedrijven. • Het uitgiftebeleid en -criteria zijn onvoldoende uitgewerkt. Daarnaast is de symbiose onvoldoende uitgewerkt. Bovendien komt de overlast bij de bouw niet in de MER naar voren. • Er wordt niet nader gedefinieerd wat bedrijven zijn uit de sector van de bio-based economy en gerelateerde bedrijven. Ook is niet aangegeven welke bedrijven complementair zijn. <i>De locatie</i> • De locatie Oud Prinslandse Polder en omliggende polders is niet de enige mogelijkheid voor realisatie. Daarnaast is de optie sluiten of verplaatsen Suikerunie niet besproken. • Er is niet vermeld of onderzoek is gedaan naar de behoefte van akkerbouwers. • Gesteld wordt dat de koppeling met glastuinbouw een voorwaarde is voor symbiose. Nu is het geformuleerd als een 'mogelijkheid'. • Gesteld wordt dat de functies belemmerd worden en natuur en leefbaarheid ernstig wordt aangetast.	Zie 2.6.1, 2.6.2, 2.6.3 De Potmarkreek ligt buiten het plangebied. Zie ook 2.7.2 Zie 2.4.2, 2.4.3, 2.2.5, 2.4.10, 2.10.4, 2.9.11 Zie 2.1.1, 2.2.1, 2.2.2, 2.2.3
--	---	---

	<i>Verkeer</i> • Zijn de ontsluitingen voldoende voor de te verwachten ontwikkelingen? • Wat zijn de milieu-effecten? • Weke consequenties zijn er voor het dagelijkse verkeer? • Welke afspraken worden er gemaakt met de omliggende gemeenten? • Is de aanvoering via water onderzocht? <i>Gebruik</i> De verduistering van kassen is onvoldoende waardoor er overlast is voor omwonenden en de natuur wordt verstoord. <i>Nut en noodzaak</i> • Nut en noodzaak wordt aangetoond door het belang voor de Suikerunie te benoemen. Hier is sprake van ongeoorloofde staatssteun. Er is onvoldoende onderzocht of er op oude en bestaande (nieuwe) industrieterreinen niet al voldoende ruimte is in West-Brabant. Gesteld wordt dat er een overschot aan industrieterreinen is en uit het onderzoek is de regionale vraag niet af te leiden. Voorgesteld wordt een nieuw onderzoek uit te voeren naar de noodzaak van een industrieterrein. Er is elders niet naar ruimte gezocht en de symbiose kan niet hard worden gemaakt. • Betwijfeld wordt of er noodzaak is vanuit werkgelegenheid. De onderzoeken die werkgelegenheid onderbouwen dateren van 2006. Er zijn geen doelstellingen benoemd t.b.v. werkgelegenheid. Immigranten moeten worden ondergebracht. Hierover zijn geen afspraken met de gemeenten gemaakt. • Gesteld wordt dat een onafhankelijk onderzoek naar grondverkoop, speculatie en winst veel duidelijk maakt over nut en noodzaak; • Gesteld wordt dat het doel 'wegnemen van versnippering' niet meer kan worden bereikt. Daarnaast is de behoefte van tuinders is niet gepeild en geactualiseerd. Niet onderbouwd is dat nieuwe glastuinbouwgebieden veel milieuwinst opleveren en waarom glastuinbouw een belangrijke sector is. Daarnaast is verzuimd de Europese en globale situatie t.a.v. glastuinbouw mee te nemen in de redenering; • Gesteld wordt dat duurzamere kassen en betere arbeidsomstandigheden geen argumenten zijn voor vernieuwbouw. Daarnaast wordt niet onderbouwd wat duurzaamheid betekent. Het rapport van Motivaction naar marktpositie en nut en noodzaak van 2006 dient geactualiseerd te worden. <i>Handhaving en management</i> Het AFC zou een spin-off zijn voor de economie en het verzorgingsniveau van de omliggende kernen. De bedoeling hiervan wordt niet in de MER uitgewerkt. <i>Water</i> • Gevolg van de ontwikkeling is verzilting van de bodem. Verdergaand geohydrologisch onderzoek is noodzakelijk.	Zie 2.8.1, 2.9.10 Zie 2.5.5 Zie 2.2.2, 2.10.2, 2.3.3, 2.3.1, 2.3.4, Het MER biedt inzicht in de te verwachten milieueffecten, niet in de sociaal-economische aspecten. Zie 2.7.1
--	--	---

		<i>Relatie MER-OPIP.</i> • De autonome ontwikkeling van de Suikerunie is niet in het MER opgenomen • Geluid: er wordt niet ingegaan op de stijging van overlast. Maatregelen ontbreken. • Lucht: Gesteld wordt dat de uitgangspunten niet juist zijn. • Externe veiligheid: uitgangspunten zijn niet juist. Onbekend is nog welke type bedrijven gevestigd zullen worden waardoor nog geen effecten op de inrichtingen kan worden gegeven. De brandweer is niet om advies gevraagd. Niet inzichtelijk is hoe een nieuw rioolstelsel wordt aangelegd i.r.t. bluswater. Er wordt geen aandacht besteed aan CO2-leidingen. Reclamant vindt dat er met de risico's m.b.t. externe veiligheid makkelijk wordt omgegaan; • Geur: Wordt gerelateerd aan de campagnetijd. Dit wordt niet realistisch bevonden; • Licht: Er wordt een te optimistisch beeld geschetst. Verlichting en evt. fakkels zijn niet meegenomen; • Verkeer: Er is te weinig aandacht voor verkeer over de weg. Sluiproutes dienen ingeperkt te worden; • Autonome ontwikkelingen, biomassavergistingsinstallaties, windturbines e.d. worden in de MER niet meegenomen maar betekenen wel een enorme verstoring en extra overlast. • Door licht, geluid en beweging worden oeverlanden en vloeivelden verstoord. Hier is geen aandacht aan besteed. • De inschattingen door Van der Waal & Partners, adviseur van TOM, van de bruto opgave van de inrichtingsalternatieven worden niet onderbouwd en zijn niet geactualiseerd. Dit geldt ook voor de door DLV opgegeven aannames (2005). <i>Richtlijnen MER en MER</i> • Het MER voldoet op veel gebieden niet aan de richtlijnen; • De symbiose wordt niet uitgewerkt; • De autonome ontwikkelingen worden niet omschreven, verder wordt niet ingegaan op de nog beschikbare ruimte op andere bedrijventerreinen; • Voor de bedrijfsgroepen is onvoldoende aangegeven hoeveel ruimte gewenst is; • Er is geen aandacht geschonken aan het krekensysteem. Alle invloeden worden niet genoemd; • De MER gaat niet in op borging negatieve milieueffecten tijdens de aanlegfase te minimaliseren en de mogelijkheden voor symbiose niet te blokkeren. Overlast voor de omgeving in de aanlegfase wordt over het hoofd gezien. Alternatieven worden onvoldoende uitgewerkt. Ook wordt niet ingegaan op (de omvang van) te verplaatsen glastuinbouwbedrijven uit kwetsbare gebieden. • Ecologie, landschap en cultuurhistorie zijn onvoldoende onderzocht. • Hinderbeleving en klachten van omwonenden komen niet terug. <i>Huisvesting tijdelijke arbeidskrachten uit het buitenland</i> Huisvesting van tijdelijke arbeidskrachten is niet geregeld, terwijl dit regionaal moet geschieden.	Zie 2.1.8, hoofdstuk 2.9, 2.7.2, 2.5.8, 2.5.6, 2.5.5, 2.8.1, 2.3.7, 2.3.8, 2.6.2. Het betreft alternatieven op hoog schaalniveau waar het doen van aannames niet gek is. Zie hoofdstuk 2.9, hoofdstuk 3.2, 2.7.2, 2.4.10, 2.10.4, hoofdstuk 2.6, 2.2.4 Zie 2.10.1
26	Kamer van Koophandel Zuidwest-Nederland	In het plan is heel gedetailleerd vastgelegd wat er wel, maar vooral wat er niet kan en mag. Aan de ontheffingsmogelijkheden zijn te veel voorwaarden verbonden, die veelal vatbaar zijn voor interpretatie, zie o.a. artikel 5.6. Daarnaast is het plan niet duurzaam omdat er niet ingespeeld kan worden op de wisselende marktomstandigheden. Verzocht wordt om vereenvoudiging en flexibilisering van het plan.	Zie 2.1.7, 2.4.7, 2.4.8

	De heer E.T. van Vuuren Postbus 3182 4800 DD Breda		
27	Sandra van der Vlugt Slobbegorsedijk 17 4794 RS Heijningen	<u>Geluid</u> • Isolerende maatregelen zijn niet toereikend indien het raam wordt open gezet en als men in de tuin zit. • De geluidbelasting neemt fors toe t.o.v. de huidige situatie. • Het akoestisch onderzoek is niet conform de richtlijn uitgevoerd. • Verzocht wordt bindende voorwaarden op te leggen om de hinderbeleving tot een minimum te beperken. <u>Luchtkwaliteit</u> De geuroverlast zal aanzienlijk toenemen als gevolg van de geplande activiteiten. Verzocht wordt om bindende voorwaarden op te nemen om de geuroverlast te beperken. <u>Zware industrie in de polder</u> Verzocht wordt aan te tonen waarom juist deze locatie zoveel beter is dan bijvoorbeeld Moerdijk of Pernis uitgaande van het feit dat de symbiose en samenwerking ook op deze industrieterreinen, wellicht in een andere vorm, te vinden is. <u>Fauna</u> Gesteld wordt dat er reeën in het gebied zijn. Verzocht wordt de habitat van reeën in kaart te brengen en als bindende voorwaarde op te nemen dat deze dieren niet verjaagd worden. <u>Onderzoeken</u> Onderzoeksrapporten zijn onvolledig en niet conform de gestelde richtlijnen opgesteld.	Zie 2.5.3 , 2.5.4 . De toelichting Hoofdstuk 7.2 van het PIP is aangevuld. Zie 2.5.7 Zie 2.2.2 Zie 2.6.3 Zie 2.1.1, hoofdstuk 2.5
28	H.B.J. Meerman- Ploum Kwartiersedijk 21 4793 RD Fijnaart	Reclamant geeft aan dat de suikerfabriek de laatste jaren uitbreidt, wat de omgeving verandert. Reclamant is bezorgd over het welbevinden, de leefbaarheid, de natuur en het open cultuurlandschap, ook voor de toekomst. Industrie, kassen en windmolens zijn niet gewenst. Het voorkomen van deze vrijwel onomkeerbare planologische vergissing is in het algemeen belang, nl. het doorgeven aan komende generaties van een leefbaar en duurzaam te bewonen land.	Zie 2.1.1
29	Enexis	De zienswijze richt zich op de regeling voor de vestiging van een 150 Kilovolt transformatorstation in de	Voor onze reactie verwijzen wij naar hoofdstuk 5 van

	Postbus 856 5201 AW 's- Hertogenbosch	planregels.	de nota.
30	Brabantse Milieufederatie Postbus 591 5000 AN Tilburg Dhr. N. Verdaasdonk	<u>Algemeen</u> • Er ligt nu een PIP met een daaraan ten grondslag liggend MER voor, waarbij in zo belangrijke mate van de grondslag wordt afgeweken dat reclamant moet constateren dat de grondslag is verlaten. Reclamant is van mening dat de procedure, met name de SMB opnieuw moet worden doorlopen en nu op basis van de nieuwe plannen. • Tal van zaken zijn nog onbekend (symbiose, milieuwinst, de aard van de bedrijven). Er is nog onvoldoende basis voor het op de juiste wijze bestemmen van de gronden, met de nodige voorschriften, alsmede het inrichten en beheren van het terrein. • De uitvoerbaarheid van het plan in het kader van de Flora- en faunawet is nog geenszins gewaarborgd. Tevens bestaan er twijfels ten aanzien van de uitvoerbaarheid in het kader van de openbare veiligheid. <u>Belangenverstrengeling</u> De provincie heeft grote financiële belangen bij het tot stand komen van dit project. Gesteld wordt dat er sprake is van ongeoorloofde overheidssteun. <u>Maatschappelijke inpassing</u> In West-Brabant zijn geen goedkope werkrachten beschikbaar. Er moet in het plan aandacht worden gegeven aan de verdeling van de benodigde woningbouw in de omgeving en de sociaal-culturele aspecten die daarmee samenhangen. De visie hiervoor ontbreekt waardoor het plan onvoldoende is onderbouwd. <u>Jurisprudentie</u> O.g.v. jurisprudentie dient de Interim-structuurvisie als een streekplan te worden aangemerkt en bevat geen concrete beleidsbeslissingen. De structuurvisie is dus te beschouwen als een voorbereiding van het huidige besluit en dient dus in samenhang met dit besluit te worden beschouwd. <u>Interim-Structuurvisie</u> De interim structuurvisie, waarop de locatiekeus is gebaseerd, is gemaakt op basis van een ander concept dan waarvoor nu is gekozen. De keuze is daardoor niet meer valide. De locatie Prinslandse Polder scoorde in de SBM tabel 5.1 significant hoger dan de andere locaties ten aanzien van: Ruimte, Planologische belemmeringen, ruimte voor open water en gietwateropslag, restwarmtebron en aanbod	Zie 2.1.1, 2.4.8, 2.6.3, Zie 2.1.3 Zie 2.10.1, 2.10.2 Zie 2.1.6 Zie 2.1.6

	vanuit regionale arbeidsmarkt. De positieve waarden vervat in tabel 5.2 van het SMB zijn ook deels achterhaald, met name door beperking in oppervlakte. De conclusie is dat de belangenafweging die in de SMB heeft plaatsgevonden zijn betekenis heeft verloren. <u>Nut en noodzaak</u> Het maatschappelijke nut en noodzaak zijn niet aangetoond. Er is slechts een economische onderbouwing gegeven voor het plan. Er is geen sprake van zodanig provinciaal belang dat het een PIP rechtvaardigt. Er wordt veel overheidsgeld in de ontwikkeling gestoken, hetgeen lijkt op ongeoorloofde staatssteun. <u>Grondslag verlaten</u> Op ondoorgrondelijke wijze is het alternatief ontwikkeld. Aan het tot stand komen van het alternatief ligt geen reproduceerbare procedure ingevolge de Wet Milieubeheer ten grondslag maar een politieke besluitvorming. De grondslag uit de startnotitie is verlaten. Het alternatief voldoet niet meer aan de uitgangspunten 'landschappelijke inpassing' en 'natuurwinst'. Het uitgangspunt van de symbiose wordt wel genoemd doch is niet nader uitgewerkt. Het PIP geeft te ruime bevoegdheden en is geenszins een garantie dat de doelstellingen worden bereikt. <u>MER onvolledig</u> De MER die ten grondslag ligt aan het inpassingsplan is verre van volledig. Een aantal autonome ontwikkelingen, alsmede biovergistingsinstallaties en windturbines zijn niet in de MER opgenomen. De MER vertroont voorts inhoudelijk nog hiaten en onduidelijkheden. De MER vormt onvoldoende grondslag voor de PIP. <u>MER voldoet niet aan richtlijnen MER</u> Op de richtlijn MER heeft geen inspraak plaatsgevonden. Daarnaast voldoet de MER niet aan de richtlijnen. <u>Onvolledige terinzagelegging</u> In de zienswijze-periode ontbreken stukken. Bovendien is de informatie over 'kieren' onvolledig. <u>Lichtuitstoot</u>	Zie hoofdstuk 2.3, 2.1.2 Zie 2.9.1, 2.9.2, 2.9.3, 2.1.1, 2.1.8 Zie 2.9.5 Ingevolge de wet hoeft er geen inspraak geboden te worden op de uitgebrachte richtlijnen. Inspraak is gekoppeld aan de startnotitie. Zie 2.1.6, 2.1.8
--	--	---

	De regels die nu worden gesteld ten aanzien van de lichthinder zijn onaanvaardbaar. <u>Aantasting en vernietiging EHS en GHS</u> De EHS en GHS wordt aangetast. Dit is in strijd met het nee, tenzij beginsel. Nut en noodzaak zijn onvoldoende onderbouwd. Er is geen onderzoek gedaan voor alternatieve locaties of oplossingen. De natuurwetenschappelijke waarden worden aangetast. Natuurcompensatie ontbreekt in dit plan. Financiële compensatie voldoet niet aan de voorwaarden van de Beleidsregel Natuurcompensatie. <u>Landschappelijke inpassing</u> Het ontwerp geeft meer een indruk van het zo veel mogelijk aan het oog onttrekken dan een landschappelijke inpassing. De voorziene wijze van landschappelijke inpassing wordt onvoldoende geacht. De vormgeving van de wallen sluit niet aan op de geomorfologische geschiedenis van de polder. De toegestane bouwhoogten van de gebouwen zijn enorm. De wallen zijn ontoereikend. De fasering van de wallen wordt afhankelijk gemaakt van afvalstoffen van de suikerfabriek. Reclamant is van mening dat de landschappelijke inpassing gereed dient te zijn voordat met de bouw van de eerste complexen wordt begonnen. <u>Natuurwetenschappelijke waarden/Flora- en faunawet</u> Het flora en fauna-onderzoek is onvolledig. Het voorkomen van de Noordse Woelmuis, de Rugstreeppad en de Grote Modderkruiper wordt ontkend, terwijl er aanwijzingen zijn dat deze wel voorkomen. Daarnaast is er in het onderzoek onvoldoende aandacht voor vleermuizen. <u>Sanering Brabants glas</u> Er zijn onvoldoende waarborgen gegeven dat de ontwikkeling op gang komt voor sanering van verspreide glastuinbouw. <u>Verzilting</u> De kans op verzilting neemt toe. Dit aspect is niet onderzocht. <u>Bescherming natuurwaarden onvoldoende</u> Natuur (EHS en GHS) vindt in de regels geen planologische bescherming. Daarnaast wordt afgevraagd of ook niet andere delen als GHS beschermenswaardig zijn.	Zie 2.5.5 Zie 2.6.2 Zie 2.6.5, 2.4.1, 2.6.8 Zie 2.6.3 Zie 2.3.3 Zie 2.7.1 Zie 2.6.2
--	---	--

31	TOM Daan van Empel Postbus 1496 5200 BM 's- Hertogenbosch	<u>Algemeen</u> Reclamant is van mening dat het exploitatieplan globaal is en nader onderbouwd moet worden m.b.t. geraamde werken/werkzaamheden en gehanteerde inbrengwaarden en uitgifteprijzen. De inbrengwaarden moeten bepaald worden door een registertaxateur. Uitgifteprijzen globale verwijzing naar glasconcentratiegebied en bedrijventerreinen elders in Brabant is onvoldoende en vraagt nadere onderbouwing. Om de kostentoerekening te onderbouwen kan is verwijzing naar Beeldregieplan onvoldoende. <u>1. Begrenzing exploitatiegebied</u> Reclamant vindt dat er gekozen moet worden voor 2 exploitatiegebieden (gelegen binnen begrenzing PIP) waarbij in elk geval leen apart exploitatiegebied voor glastuinbouwontwikkeling wordt afgebakend. <u>2. Art. 9.2 - Verbodsbepalingen</u> Reclamant vindt het niet acceptabel dat het verkavelingsontwerp dat College van Steenbergen wordt goedgekeurd; want de provincie is verantwoordelijk voor de ruimtelijke aspecten. In een bestuursovereenkomst met gemeente Steenbergen kunnen binnen de context van het exploitatieplan (niet op basis van verbodsbepaling) afspraken over kwaliteit gemaakt worden. Reclamant stelt voor de civieltechnische uitgangspunten vast te leggen op hetzelfde schaalniveau als globaal eindplan en de verbodsbepaling uit art. 9.2 te verwijderen. Verzoek om inachtneming zienswijzen en exploitatieplan vast te stellen na adequate onderbouwing.	Aan de opmerkingen die reclamant in algemene zin maakt over het ontwerp-exploitatieplan AFCWB wordt tegemoet gekomen in het vast te stellen exploitatieplan. Het besluit om het AFCWB in één exploitatiegebied onder te brengen handhaven wij, vanwege de ruimtelijke en functionele samenhang van de ontwikkelingen in dit gebied. De vaststelling van het verkavelingsplan wordt in handen gelegd van ons college. Er komt een apart voorschrift waarin wordt bepaald dat werken en werkzaamheden moeten voldoen aan bepaalde eisen van civieltechnische aard. Het voorschrift zoals opgenomen in artikel 9.2 van het ontwerp-exploitatieplan keert niet terug in het vast te stellen exploitatieplan.
----	--	---	---

32	Samenstichting Stampersgat Voorz. A.P.M. Koevoets Gastelsedijk West 44 4754 AV Stampersgat	Er is een bestuursovereenkomst tussen provincie en gemeente Halderberge; de ontwikkeling van het Agro Food Cluster West Brabant mag niet leiden tot negatieve ontwikkelingen voor Stampersgat. Uit de plannen blijken geen harde garanties te zijn opgenomen tegen extra overlast voor bewoners van Stampersgat. Ontheffingsbevoegdheid ligt bij bevoegd gezag, gemeente Steenbergen. Reclamant wil dat gemeente Halderberge over ontwikkelingen aan oostzijde van het AFCWB, gelijkwaardig mee moet kunnen besluiten, bijvoorbeeld bij de ontheffingsprocedure voor het toelaten van bedrijven.. Er zijn volgens reclamant teveel openeind constructies. Welke categorieën (milieuklasse) bedrijven mogen zich vestigen ten westen van Stampersgat? Indien uitbreiding 2^e fase pal achter woningen aan Gastelsedijk West-Zuid plaatsvindt, vindt reclamant dit ontoelaatbaar. Reclamant wil duidelijkheid over grootte oppervlakte van het nieuwe terrein; genoemd wordt 40 – 60 ha. bruto, en 120 ha. bruto (pag. 5), en locatie van de uitbreidingen. Waar gaat invulling van evt. ontwikkeling buiten het terrein plaatsvinden? Reclamant vindt deze afkoopregeling aan Steenbergen een belediging voor inwoners van Stampersgat. Omgeving van Stampersgat wordt geweld aangedaan. Wat krijgt men hiervoor terug? Reclamant eist dat deze investeringen mede gaan plaatsvinden in directe omgeving van Stampersgat; direct aan westkant van het dorp (Kreekweg, Noordzeedijk), wat zorgt voor groene archipel wat een fraaie en nuttige groene geluidswal kan worden (pag. 5). Waarom een M.E.R. als volgens richtlijnen provincie het terrein niet M.E.R.-plichtig is (i.v.m. overgangsrecht). Wat is de basis voor bepaling dat Oude Prinslandse Polder beste locatie is? De verantwoording over Nut en Noodzaak kan op vele locaties van toepassing zijn (pag. 7). Basis voor het plan vervalst door kunstmatig opgevoerde argumenten die niet van toepassing zijn op de Dinteloordse polder. Hier is nl. geen sprake van verrommeling. Er wordt gesteld dat noodzaak niet zozeer ligt in prognose van gebruikelijke trends, maar in ruimte geven aan haalbaar ontwikkelingsconcept	Zie 2.10.6 Halderberge kan invloed uitoefenen door middel van de beheersorganisatie of door inspraakprocedures te benutten. Zie 2.4.3 Voor de eventuele ontwikkeling van de tweede fase van het bedrijventerrein moet een aparte planologische procedure plaatsvinden. Zie 2.1.1 Zie 2.6.5 De aangehaalde passage heeft betrekking op de verplichting tot het opstellen van het plan-m.e.r en niet op de opstelling van het besluit-m.e.r. Zie hoofdstuk 2.3, 2.1.1
----	---	---	---

	met als kernpunten o.a. economische ontwikkeling, beperking van verrommeling door concentratie en creëren van landschappelijke meerwaarde. Reclamant is niet tegen duurzame ontwikkeling, maar wel tegen de enorme prijs die Stampersgat hiervoor moeten betalen, zonder dat er sprake is van compensatie. De "lijfspreuk" van een getergd Stampersgat, dat alleen de "lasten krijgt en niet de lusten" kan en mag niet voor de zoveelste maal bevestigd worden (pag. 11). Reclamant stelt dat mensen op Stampersgat de dupe worden van de "koehandel" tussen provincie en gem. Steenbergen. Provincie en gemeente Halderberge dragen verantwoording voor wel en wee van inwoners Stampersgat. Reclamant eist net als Steenbergen een forse compensatie. Reclamant vraagt wat wordt bedoeld met "Om deze ketenreactie in Brabant op gang te brengen wordt een jaar lang 100 ha. netto gereserveerd voor Brabantse tuinders tegen marktconforme prijzen". Kan na dit jaar elke tuinder zich in Prinslandse polder vestigen? Over hoeveel plaatselijke tuinders gaat het? Is dat niet in tegenspraak met mogelijke uitbreiding van bestaande kassencomplex Het Westland in Steenbergen (pag. 12)? Bedrijventerreinbeleid overtreedt eigen provinciale regels door bedrijven die niet in landelijke omgeving passen, te verplaatsen naar stedelijke regio's. Industrie wordt naar kwetsbare kern Stampersgat gehaald wat een onacceptabele koerswijziging is van provinciale overheid (pag. 12). Reclamant vindt dat rood met groen beleidsregel geschonden wordt, door uitbreiding van stedelijk ruimtebeslag ten koste van het buitengebied. Reclamant vraagt zich af of gemeente Steenbergen met de Rood met Groengelden als enige kan bepalen waar en hoe de groene ontwikkelingen plaats gaan vinden. De Samenstichting vindt dat zij hierover mee moet kunnen beslissen. Vb: met gem. Steenbergen en gem. Halderberge is contact geweest over gevaarlijke situatie aan de Kreekweg, maar ook hier wordt geen gehoor gegeven aan inbreng van De Samenstichting. Reclamant noemt de 4 ton voor ontwikkeling Centrum Plan Stampersgat 'kruimels' en 'smartengeld'. Reclamant is teleurgesteld over bescheiden betrokkenheid van gemeente Halderberge richting kern Stampersgat.	Deze reactie nemen wij voor kennisgeving aan. Zie 2.3.3. Reeds in het Streekplan 2002 is aangegeven dat vanwege de specifieke omstandigheden aansluitend aan het terrein van Suiker Unie de ontwikkeling van een specifiek bedrijventerrein mogelijk is. Gelet daarop is er geen sprake van een koerswijziging maar juist van de voortzetting van bestaand beleid. De rood-met-groenregel is er op gericht dat er als er stedelijke uitbreiding plaatsvindt, deze gepaard gaat met een investering in het landschap. Deze regeling is in onderhavig plan ruimer toegepast dan op grond van de regeling verplicht is. Zie ook 2.6.5 De opmerkingen met betrekking tot de opstelling van de gemeente Halderberge nemen wij voor kennisgeving aan.
--	--	--

		Reclamant vraagt waar de kade, om aan te sluiten bij vervoer over water, wordt gerealiseerd (Mark Vlietkanaal of Dintel). Reclamant pleit voor realisatie ver van Stampersgat, dus niet aan boorden van Mark Vlietkanaal, maar bv. aan de Dintel (pag. 15). Welke bedrijven mogen zich vestigen aan meest oostelijke deel aansluitend aan huidige terrein Suikerunie? Welke milieuklasse betreft het en wie ziet hierop toe? Reclamant vraagt aandacht voor leefbaarheid Stampersgat, vindt dat zwaarste categorie bedrijven in het centrum van het plan moeten komen, niet aan oostkant van de Dinteloordsde polder. Verkeer Welke maatregelen worden genomen om negatieve geluidsinvloeden te compenseren, veroorzaakt door vrachtverkeer in campagnetijd, vervoer van nevenproducten en vervoer van 'gewassen' grond voor inrichting van terreinen? Zijn deze verkeersbewegingen meegenomen in de M.E.R.? Reclamant eist dat alle maatregelen worden genomen om geluidsoverlast door verkeer te voorkomen in en rond het dorp. Dus geen extra verkeer in vorm van (vracht)auto's door Stampersgat als sluiproute. Hiertoe worden maatregelen en garanties geëist van provincie, suikerunie en gemeente Steenbergen. Gem. Halderberge moet hierin een regionale voortrekkersrol spelen (pag. 20). Verdubbeling van verkeersintensiteit van de N268 en N641 betekent meer overlast voor Stampersgat en Oud Gastel. Deze zit al aan kritieke grens. Projectvestiging glastuinbouw in relatie met aan-en afvoer van producten mag niet door Stampersgat. Provincie dient maatregelen te nemen die overlast voorkomen. Bij overlast dienen de kosten daarvan gecompenseerd te worden, ook bij particulieren (pag. 25). geluid Geluidsoverlast heeft Stampersgat verhinderd woningbouw te realiseren en dit zal met AFCWB niet afnemen. Verzoek om de belemmeringen weg te nemen en te zorgen voor 'voldoende financiële compensatie' zodat erin Stampersgat gebouwd kan worden. Ambitie en planopzet. Hoge ambities van de provincie betreffen aspecten van de industriële ontwikkeling, niet de leefbaarheid van Stampersgat. Reclamant deelt kreet "Een majeur glastuinbouwgebied kan ook mooi zijn" niet. Compensatie gaat bovendien naar buurman "Steenbergen".	De kade komt op het terrein van de suikerfabriek in het Mark-Vlietkanaal. Een locatie aan de Dintel is vanwege de bedrijfsvoering niet mogelijk. Zie 2.4.3 Zie 2.5.2, 2.8.1, 2.9.8 Zie 2.5.1, 2.5.2 Deze reactie nemen wij voor kennisgeving aan.
--	--	--	--

		Argument voor keuze van Oud Prinslandse Polder dat het gebied dichtbij bestaand glastuinbouwconcentratie, veilingen en afzetgebieden ligt, is onjuist en vergezocht. De industriële ontwikkelingen zullen gepaard moeten gaan met toevoegen van nieuwe kwaliteiten en identiteiten. Ook moet er aandacht besteed worden aan randen van binnenterrein. Habitat van vogels wordt drastisch aangetast. Reclamant vraagt aandacht voor overgang van gebouwd naar ongebouwd gebied. Overgang van polder naar Glazenstad zal negatieve impact hebben voor het dorp. Verantwoordelijkheid voor inrichting van het gebied ligt grotendeels bij gemeente Steenberg, ervaring van reclamant met de gemeente is niet positief. Reclamant wil garanties dat er ook gelden vanuit Steenberg naar Stampersgat vloeien. Reclamant vindt het vreemd en onwenselijk dat er een bedrijventerrein komt met mogelijke bouwhoogte van 30 of 75 mtr. (gezien men er geen glazen stad wenst met hoogte van max. 16 mtr). Reclamant maakt bezwaar tegen de fabrieksschoorstenen en de hoge windturbines, die horizonvervuiling opleveren en neveneffect zoals geluidoverlast (pag. 26). In werkateliers is meegedacht over invulling van het landschap. Wordt dit nu geslachtofferd omdat anders het gietwater wordt verontreinigd? Kan dit niet letterlijk met een net worden opgevangen? Reclamant meent dat dit wellicht allang bekend was en men de mensen om de "glastuin" heeft willen leiden. Natuur ontwikkeling: Samenstichting acht het vrijblijvend dat gem. Steenberg de middelen natuur ontwikkeling kan inzetten voor natuur- en landschapontwikkeling. Heeft Stampersgat/Halderberge inspraak in bestemmen van deze Groen gelden? Reclamant vindt dat ze recht heeft op financiële genoegdoening daar inwoners Stampersgat de meeste overlast hebben (pag. 27). Ruimtelijk aspect: Reclamant pleit ervoor dat het grondlichaam ten oosten van de Kreekweg opgenomen wordt als geluidwerende functie en zo vorm te geven dat het recreatierruimte biedt voor bewoners Stampersgat, inclusief aanleg dorpsbos (p. 29). Reclamant vraagt aandacht voor 'gaten' in de grondwallen, evt. geluidslekken in de wallen schiet doel (geluid weren) voorbij.	Zie 2.2.3 De nieuwe inrichting brengt ook nieuwe kwaliteiten mee. Zie 2.6.8 Zie 2.4.1. Voor het terrein van Suiker Unie is aangesloten bij de vigerende planologische regeling waarin ook schoorstenen tot 120 meter hoog konden worden opgericht. Zie 2.1.5 Zie 2.6.8 Zie 2.6.6, 2.5.1
--	--	---	---

	Reclamant wil weten wat behalve geluid en geur nog andere negatieve aspecten zijn, bv. fijnstof? Graag rekening houden met dichtbij gelegen woningen (p. 29). Wat is de rol van de gemeentelijke brandweer i.g.v. calamiteiten? Bezetting van brandweer is een probleem. Bestaat de overeenkomst 'Waakvlam' nog, m.b.t. samenwerking tussen gemeenten aan bevaarbaar water (i.v.m. blusboot) (p. 31). Reclamant vindt het wrang dat er extra gebouwd wordt voor EU werknemers en tijdelijke arbeidskrachten, terwijl zij zelf niet kunnen/mogen bouwen voor eigen inwoners/ bewonersaanwas (pag. 32/33). De plantoelichting stelt dat de woningbouwplannen voor Stampersgat zo min mogelijk beperkt moeten worden. Reclamant stelt: "Stampersgat de vergeten kern in Halderberge. Deze opmerking vinden wij niet aardig! U zorgt er maar voor dat de geur en andere milieubelasting eerder afneemt dan toeneemt! Reclamant vraagt zich af of er een tweede fase komt, omdat daarover gesproken wordt, en of dit betekent dat het restant van de Dinteloordse polder over enkele jaren alsnog verder wordt volgebouwd met kassen. Nut & Noodzaak . Reclamant vindt het onbegrijpelijk dat er gekozen wordt voor glastuinbouw, een sector die steeds meer wordt verdreven, dicht tegen woonkerk Stampersgat aan. Wie controleert / is eindverantwoordelijk voor parkmanagement? Werkgelegenheid. Reclamant vreest dat dorpsidentiteit op onacceptabele wijze wordt aangetast door komst van grote aantallen woningzoekenden (1100 tot 1250 arbeidsplaatsen) (pag. 44). Restwarmte en overige stromen. Reclamant vraagt hoeveel procent de Suikerunie in de toekomst gaat leveren aan restwarmte en andere bijproducten. Worden er bedrijven die restwarmte produceren bijgeplaatst als de suikerunie zelf niet aan de vraag kan voldoen (pag. 45)?	Zie In hoofdstuk 7 van de toelichting is uitgebreid ingegaan op de milieueffecten die met de ontwikkeling gepaard gaan. Zie ook hoofdstuk 2.5 van deze nota. De ontwikkeling is met de regionale brandweer afgestemd. Zie ook onder nr. 23. zie 2.10.1 Deze opmerking van inspreker nemen wij voor kennisgeving aan. Het PIP maakt nu alleen de eerste fase mogelijk. Of en wanneer er eventueel een tweede fase komt is niet bekend. Daarvoor is een aparte planologische procedure noodzaak. 2.3.2, 2.3.9 2.4.9 2.10.1 en 2.10.2 zie 2.4.8
--	---	---

	Is het definitief dat er 5 alternatieven zijn, of zijn er nog wijzigingen of andere alternatieven mogelijk (pag. 47)? MMA bestaat volgens reclamant niet, tenzij wordt afgezien van de plannen. Reclamant vraagt zich af wat, naast reeds grote overlast door vrachtverkeer, het vervoer per trein inhoudt. Wat wordt verder bedoeld met “stille verharding” (pag. 50)? Geluid. Reclamant meent dat de reeds bestaande geluidsoverlast van de Suikerfabriek zal toenemen en vindt: “Lusten voor Steenberg, en lasten voor Stampersgat en Oude Gastel”. Reclamant wenst duidelijkheid over vaststelling van hogere geluidswaarden / cumulatie geluidsnormen. Betekent dit dat er meer lawaai mag worden geproduceerd (pag. 53)? Geur. Voor wat geur(hinder) betreft geeft reclamant aan dat onderzoek niet nodig is; het stinkt al 100 jaar tijdens de campagne. Als geuremissies niet ingepast kunnen worden, worden dan marges opgerekt ten koste van leefbaarheid van bewoners (pag. 54)? Reclamant verzoekt om een nadere verklaring van het standpunt dat ‘de Derriekreek verder geen functie waternatuur heeft’. Wat gebeurt er na 2013, worden normen en verworvenheden weer losgelaten? Ontsluiting. Reclamant eist vrijliggende fietspaden aan beide zijden van de Kreekweg en Noorzeedijk, omdat de huidige enkelstrooksrotonde onvoldoende capaciteit heeft en uitbreiding van de rotonde onveilig is voor fietsers. Eveneens verzoek duidelijke routing aan te geven voor fietsers en voetgangers. Aanvullend verzoek voor veilige openbare verlichting aan de Kreekweg. Reclamant vindt dat de Noordzeedijk tussen Stampersgat en Dinteloord autoluw moet worden aangelegd en er geen sluiproute van te maken (pag. 68). Reclamant onderschrijft plan om Noordzeedijk en Kreekweg in zijn geheel meteen in te richten conform	Het MER is aanvaard en afgerond. Aanpassingen van dit MER (inclusief de onderzochte alternatieven) is niet meer mogelijk. De toelichting is aangepast. zie 2.5.1, 2.5.2, 2.5.3, 2.5.4 Zie 2.5.6 Deze term komt uit het Provinciaal waterplan maar is in casu niet van toepassing. Het is niet duidelijk wat inspreker met deze opmerking bedoeld. Zie 2.8.2
--	--	--

	eindbeeld i.v.m. veiligheid voor m.n. fietsers (pag. 69). Reclamant is van mening dat de wettelijke voorschriften in “Besluit Glastuinbouw” direct van kracht dienen te worden verklaard (pag. 69). Planregels. Reclamant vreest dat college van gem. Steenbergen vrije hand heeft om ontheffing van bepaalde normen te verlenen. Het is niet acceptabel dat gem. Halderberge hier geen bevoegdheid in heeft. Reclamant heeft geen vertrouwen in de Stuurgroep, omdat de stichting zich in de steek gelaten voelt door gemeente Halderberge. Uit opmerkingen blijkt dat zowel de financiële compensatie als het bevoegd gezag in handen liggen van de gemeente Steenbergen. Reclamant maakt zich zorgen over rolverdeling van verantwoordelijke instanties. Inbreng en zeggenschap van gemeente Halderberge is te klein. Zullen de belangen van Steenbergen, die eindverantwoordelijkheid heeft niet botsen met Stampersgatse belangen? Reclamant eist een bijdrage in realisatie van verschillende Stampersgatse plannen, v.w.b. woningbouw, recreatie, dorpsbos en andere voorzieningen (pag. 76). Reclamant kan zich niet vinden in principes uit het PIP (realiseren goed evenwicht tussen mens, economie en natuur) omdat dit door de plannen niet meer van toepassing is op de leefomgeving. Wat wordt verder bedoeld met “recreatie met een groen karakter”? (pag. 82). Ondanks betekenis van AFC en kansen die het biedt, is reclamant van mening dat de prijs die betaald moet worden, veel te hoog is. Landschapsontwikkeling is er al en waar zit de milieuwinst? Provincie spreekt zichzelf tegen v.w.b. (beperking van) stedelijk ruimtegebruik. Reclamant ziet graag dat huidige situatie wordt voortgezet (pag. 83). Uitwerking rood-met-groenkoppeling. Gemeente Steenbergen is bevoegd gezag en zal beschikken over groenfonds, maar er zijn geen garanties dat Stampersgat (Halderberge) gebruik kan maken van groenfonds. Graag duidelijke afspraken (pag. 84). Natuur en landschap. Reclamant doet beroep op provincie en initiatiefnemers om invulling te geven aan hoogwaardig	Zie 2.5.5 Zie 2.1.7 , 2.4.9 en hierboven. Zie 2.4.9, 2.10.6 Zie 2.1.1, 2.2.5 Zie 2.1.1. Zie 2.6.8, 2.10.6 Zie 2.6.5, 2.6.8, 2.6.7
--	--	--

	beeldkwaliteitplan zoals aangegeven in "Mooi Brabant". Reclamant wenst over dit onderwerp te communiceren met de provincie en gemeenten, om bruikbare ideeën naar voren te brengen, bv. over recreatie op water wil men graag meedenken. Reclamant vraagt of, in het kader van de Groenzone, samenspraak/realisatie mogelijk is van Stampersgat Dorpsbos op grens met Dinteloord. Stampersgat zal stug doorgaan om dromen in het AFCWB plan te verwezenlijken, ondanks het feit dat realisatie niet bij haar ligt. Reclamant vraagt aandacht voor onderhoud en aanplant van grondwallen aan westkant van het dorp. Onder wiens verantwoordelijkheid komt dit? Reclamant heeft voorkeur voor beplanting met fraaie bomen die passen in landschap en dorpskarakter. Reclamant is van mening dat de eis van gem. Steenberg en voor meer woningbouw is gehonoreerd voor medewerking aan het plan. De geluid- en geurcirkels van de Suikerfabriek krijgen negatieve invloed op realisatie van de plannen > krijgt gem. Halderberge nu ook wensen in vervuld in ruil voor medewerking? Reclamant vraagt dat mogelijke revenuen voortkomend uit het plan, in eerste instantie ten goede komen aan gemeenschap van Stampersgat (pag. 88). Geluidsrapport Peutz: wat wordt bedoeld met 'Nader overleg over keuze en haalbaarheid van de maatregel is nog gewenst'. (pag. 3). pag. 6-9-12-13 onderaan; tekst is voor reclamant niet begrijpelijk ("voor bestaande woningen in Stampersgat, die een hogere geluidsbelasting gaan ondervinden als gevolg van een groei van het verkeer, voorziet de Wgh niet in bescherming, tenzij bestaande wegen worden gereconstrueerd"). Reclamant verzoekt om 1 jaar na realisatie van de plannen weer een geluidsmeting te doen. Peutz geeft aan dat er in woonkern Stampersgat minstens 6 woningen zijn die overlast ondervinden van geluidsbelasting, maar reclamant vermoedt dat de overlast veel breder over de kern is verdeeld. Geluidshinder kan bovendien beïnvloed worden door bv. het weer. (pag. 15). Verzoek van reclamant om bedrijven van zwaarste milieucategorieën niet toe te laten, al helemaal niet aan rand van Stampersgat. Verzoek van reclamant om maatregelen te treffen om kwetsbare leefbaarheid van Stampersgat niet verder aan te tasten, gezien geringe afstand tot nieuwe AFCWB.	In het PIP is in paragraaf 6.5 het onderhoud en beheer nader toegelicht. Zie 2.10.6 Zie 2.5.1, 2.5.3 Zie 2.4.3
--	---	--

33	Waterschap Brabantse Delta Dhr. S. Koenraadt Postbus 5520 4801 DZ Breda Bijlage: specifieke opmerkingen op ontwerp- bestemmingsplan	Zienswijze van WS Brabantse Delta heeft alleen betrekking op het ontwerp-inpassingsplan. WS heeft aanvullende opmerkingen op de opmerkingen die al in het ontwerp verwerkt zijn. Algemene opmerkingen - WS wil betrokken blijven bij nadere onderzoeken en uitwerking van waterhuishouding, incl. ecologische verbindingzones. WS vraagt aandacht voor uitvoering conform beleidsregel 'Waterlopen op orde' van eigendom-, beheers- en onderhoudssituatie v.w.b. waterberging/retentie/evz's/waterlopen en riolering. - In het Ontwerp PIP zijn effecten en risico t.a.v. toekomstige grondwatersituatie onvoldoende onderbouwd. Geldt ook voor koude- en warmteopslagsystemen. Graag nader onderzoek. - Reclamant wijst erop dat aan weerszijde van de watergangen die in onderhoud zijn/komen van het waterschap, een obstakelvrije zone van 5 mtr. dient te zijn. - De benodigde minimale retentie bij bestemming bedrijventerrein zijn onvoldoende gewaarborgd binnen de regels. Is belangrijk aandachtspunt bij fasering. - WS gaat ervan uit dat zodra buitendijkse ontwikkelingen concreter zijn, het wijziging- of inrichtingsplan ter advisering aan het waterschap wordt voorgelegd. Inspreker heeft voorts een aantal zienswijzen ingebracht met betrekking tot de planregels en de verbeelding.	Het waterschap zal betrokken blijven bij de verdere uitwerking van de waterhuishoudkundige aspecten, inclusief ecologische verbindingzones. Hierbij zal rekening worden gehouden met de genoemde beleidsregel. In het MER is opgenomen dat de mogelijkheden voor de daadwerkelijke toepassing van KWO nader onderzocht dienen te worden. Dit is doorgaans gekoppeld aan de vergunningverlening. Afhankelijk van de techniek en de omvang kan KWO wel invloed uitoefenen op de grondwaterstand en de temperatuur in de bodem. De effecten zijn als niet aanzienlijk en niet onderscheidend ingeschat. In het kader van de vergunningverlening voor KWO zullen de effecten in beeld moeten worden gebracht. Dit is in het plan vertaald. Dit zal uiteraard gebeuren. Voor onze reactie op deze zienswijzen verwijzen wij naar hoofdstuk 5 van deze nota.
----	---	---	---

	<u>Toelichting ontwerp-inpassingsplan per pagina:</u> Met de Waterwet (22-12-09) is een aantal bevoegdheden gewijzigd en is er aantal nieuwe benamingen. Waterschap is nu: grondwaterbeheerder, Keurvergunning is nu: watervergunning, Boezemkering is nu: regionale keuring (langs regionale rivieren), Leggerwaterloop is nu: waterloop categorie A. Pag. 38: Het is niet gewenst scheiding te leggen tussen onderhoud van natte en van droge gedeelte. Graag overleg hierover. Pag. 56: Op gronden met functieaanduiding Natuur mogen geen gebouwen worden opgericht. Aan deze gronden is een wijzigingsbevoegdheid gekoppeld om functieaanduiding te verwijderen nadat voldaan is aan spelregels EHS, en daarnaast ook aan beleidsregel buitendijks bouwen. Pag. 73: Bij gebruik van aanvullende waterbronnen mag het bassin maximaal aangevuld worden tot het niveau waarbij nog 004 m2/ha ruimte beschikbaar is voor hemelwateropvang. Pag. 74: Door dempen van bestaande watergangen rekening houden met verlies aan waterberging. Nb: het verlies door demping van bestaande waterlopen dient binnen het gehele plangebied voor 100% gecompenseerd te worden (staat wel goed op pag. 72). Pag. 75: De daken op het bedrijventerrein kunnen direct aangesloten worden op de retentie (indien geen uitlogende bouwmaterialen worden gebruikt). In de retentie-opgave hiermee rekening houden, hetzelfde geldt voor grote wateroppervlakken, welke als verhard oppervlak meegerekend moeten worden voor bepaling van benodigde retentie. Pag. 75: Verzoek om te beargumenteren op basis van welke bui-inhoud is uitgegaan om de piekberging te bepaling (aangegeven bui-inhoud van 54,1 mm. is niet juist).	De terminologie zal worden aangepast. In het kader van de uitvoering / realisatie van het initiatief zal hier nader aandacht aan worden besteed. Initiatiefnemer zal hierover in overleg treden met het Waterschap. Dit leidt niet tot wijzigingen in het PIP. De voorwaarde m.b.t. buitendijks bouwen zal worden toegevoegd. Dit zal worden opgenomen in de toelichting van het PIP. In het kader van de uitvoering / realisatie zal hiermee rekening worden gehouden. Deze passages zullen met elkaar in overeenstemming worden gebracht. In de regels van het PIP is verwoord hoeveel bergingsruimte er dient te worden gerealiseerd: 604 m3 / ha. In het kader van de realisatie van initiatieven zal de benodigde capaciteit worden bepaald. Indien mogelijk zullen de daken ook op de retentievoorziening afwateren. Conform wens / eis van het waterschap is bui-inhoud T=100 gehanteerd.
--	--	---

	Pag. 75: Beschrijving "Als na een goede onderbouwing toch wordt besloten tot buitendijks bouwen dan geldt niet het beleid zoals verwoord in de beleidsregel hydraulische randvoorwaarden" zou moeten zijn: "Als na een goede onderbouwing toch wordt besloten tot buitendijks bouwen dan geldt hier het beleid zoals verwoord in de beleidsregel buitendijks bouwen", of: "Als na een goede onderbouwing toch wordt besloten tot buitendijks bouwen dan geldt conform de beleidsregel hydraulische randvoorwaarden geen noodzaak tot aanleg retentie". Pag. 76: Het waterschap houdt vooralsnog geen rekening met genoemde hoeveelheid afvalwater (ingesteld op 1.8 m3/ha), omdat dit niet in te schatten is. Pag. 80: Graag typering referentie watertype aanpassen aan visie Derriekreek. Pag. 94: Voor hemelwater dat afstroomt van verharde terreinen (niet zijnde een kas) en de wegen, dient een berging tot T=100 te worden gerealiseerd. Bij een landelijke afvoer van 3.34 l/s/ha dient 604 mm3/ha (ipv 60 m3/ha) verhard oppervlak te worden geborgen.	De betreffende passage op blz. 75 zal worden aangepast conform het eerste voorstel van het waterschap: 'Als na een goede onderbouwing toch wordt besloten tot buitendijks bouwen dan geldt hier het beleid zoals verwoord in de beleidsregel buitendijks bouwen'. In het kader van de watertoets / het PIP is rekening gehouden met het minst gunstige scenario: 1,8 m3 /ha). De gegevens die zijn gehanteerd zijn overigens door het waterschap zelf aangeleverd / bevestigd. Dit is in de toelichting aangepast. Deze passage zal worden aangepast conform voorstel waterschap. Zie ook eerdere reactie.
--	---	--

34	Advocatenkantoor Van Mierlo namens cliënte, Koninklijke Coöperatie Cosun U.A. Cosunpark 1 4814 ND BREDA h.o.d.n. Suiker Unie	<u>A. Ontwerp-Inpassingsplan</u> Reclamant verzoekt de functieaanduidingen [n] op de verbeelding te verwijderen. In de ontwerp verordening Ruimte zijn deze aanduidingen al verwijderd en deze wordt waarschijnlijk vastgesteld. Daarnaast vraagt inspreker de begrenzing van de “wro-zone-wijzigingsgebied 3” in westelijke richting op te schuiven tot het bestemmingsvlak met aanduiding “N” (Natuur). 2. Planregels en verbeelding A.Inspreker heeft een aantal zienswijzen ingebracht tegen de planregels en daarnaast een aantal opmerkingen gemaakt van redactionele aard met betrekking tot de planregels. <u>B. Ontwerp-exploitatieplan</u> Exploitatieplan dient verbeterd te worden door: - het exploitatiegebied op te splitsen in 3 gebieden: terreinen suikerfabriek / bedrijventerrein / glastuinbouwlocatie. Dit leidt tot duidelijker en beter kostenverhaal; - inbrengwaardes en verkoopprijzen te onderbouwen d.m.v. marktconforme taxaties; - de verhaalbaarheid van de kosten nog eens tegen het licht te houden en vooral ook de link tussen kosten die ontwikkelaars gaan maken en de provinciale kosten; - b&w van gemeente Steenbergen alleen op hoofdlijnen het verkavelingsontwerp te laten goedkeuren (zie art. 2 van planregels, hfd. 9).	Zie 2.6.2 De begrenzing van het gebied wijzigingsbevoegdheid 3 is op de plankaart aangepast. Onze reactie op deze opmerkingen zijn in hoofdstuk 5 van deze nota opgenomen. Het besluit om het AFCWB in één exploitatiegebied onder te brengen handhaven wij, vanwege de ruimtelijke en functionele samenhang van de ontwikkelingen in dit gebied. Wel wordt in het vast te stellen exploitatieplan voor de taxatie van de inbrengwaarde van de gronden en de opbrengstpotentie van de gronden (uitgifteprijs vermindert met kosten) een onderscheid gemaakt in verschillende deelgebieden. De raming van de inbrengwaarden en de uitgifteprijs wordt gebaseerd op taxaties van registertaxateurs. In de toelichting op het vast te stellen exploitatieplan worden alle kosten beschreven die dwingendrechtelijk kunnen worden verhaald. De vaststelling van het verkavelingsplan wordt in handen gelegd van ons college; artikel 9.2 van het ontwerp-exploitatieplan keert als zodanig niet terug in het vast te stellen exploitatieplan.
35	Gemeente Halderberge Postbus 5	Reclamant gaat ervan uit dat de bestuursafspraken die op 27 nov. 2009 zijn gemaakt m.b.t. de ontwikkeling van het AFCWB, overgenomen worden in de definitieve bestuursovereenkomst. Gemeenteraad stemt niet in met vaststelling van het inpassingsplan door Provinciale Staten alvorens	Ook de provincie wenst tot een bestuursovereenkomst met de gemeente Halderberge te komen voorafgaand aan de vaststelling van het inpassingsplan. Als dit om

	4730 AA Oudenbosch	wensen van reclamant vastgelegd zijn in een bestuursovereenkomst (zie brief 05.10.09). Reclamant wil garantie dat de grootschalige ontwikkeling geen negatieve invloed heeft op de kernen Stampersgat, Oud Gastel e.o. De globale en flexibele aard van het plan zorgt voor onzekerheden in de omgeving. Verzoek om plannen aan te passen/aan te vullen, zo dat er garantie is dat het grondgebied geen hinder ondervindt. Locatiekeuze (PIP) Waarom wordt de agrofoodgerelateerde bedrijvigheid wel direct naast een woonkern gesitueerd, terwijl in de plantoelichting (hfd.3) staat dat dit voor steden niet wenselijk is (vanwege logistiek en milieucontouren)? Ter onderbouwing van de locatiekeuze wil reclamant garantie dat de bestaande woonkern geen enkele hinder ondervindt van de ontwikkelingen. Nut en noodzaak (PIP) Is in het Besluit-MER rekening gehouden met de mogelijkheid van "ruimte op de vloeivelden voor een specifiek agro- en levensmiddelen gelieerd bedrijventerrein" (inleiding plantoelichting), bij aangetoonde nut & noodzaak voor een 2e fase? Duidelijkheid wordt gevraagd over 2° fase; ten zuiden van de Noordlangeweg (niet in het PIP) en 2° fase op de vloeivelden. {par. 8.2.} - Reclamant vraagt verwijdering van het woord 'vooralsnog' in bepaling dat AFCWB alleen ten noorden van de Noordlangeweg wordt ontwikkeld, m.u.v. de piekwaterberging. Men wil nu en later helemaal geen ontwikkelingen ten zuiden van de Noordlangeweg (m.u.v. waterberging). Het PIP is in strijd met provinciaal beleid, omdat regionale afstemming over fasering, segmentering en omvang van bedrijventerreinen moet <u>zijn afgerond</u> vóór vaststelling van het inpassingsplan. In de plantoelichting staat alleen dat deze regionale afstemming <u>aan de orde wordt gesteld</u>. {par. 5.3.2} Voor bedrijven in zwaardere milieucategorieën is het van belang specifieke locaties te hebben i.v.m. specifieke eisen. Deze bedrijven combineren moeilijk met andersoortige bedrijven, terwijl doelstelling van het AFCWB is 'samenwerking van de bedrijven op het terrein.	welke reden dan ook niet mocht lukken, dan is dit overigens geen reden om de vaststelling van het inpassingsplan op 9 juli 2010 achterwege te laten. Zie 2.1.1, hoofdstuk 2.5, 2.1.7 Zie 2.2.1, 2.2.2, De 2° fase bedrijventerrein is niet in onderhavig PIP meegenomen. Op de vloeivelden is alleen ruimte voor de autonome ontwikkeling van Suiker Unie. Of en wanneer er een tweede fase komt is nu niet duidelijk. De tekst geeft het juiste stand van zaken weer. Zie 2.3.6. De regionale afstemming heeft in de regionale overleggen van december 2009 plaatsgehad. Zie 2.4.3, 2.4.9, 2.3.6, 2.4.6
--	-------------------------------	---	---

	{hfd. 5 plantoelichting}- Reclamant vindt dat de planregels scherper geformuleerd moeten worden om te voorkomen dat het bedrijventerrein niet zo “specifiek” wordt ingevuld als bedoeld was. Nut & noodzaak moet nader onderzocht worden voor het bedrijventerrein en concreet moet worden vastgelegd welke bedrijven zijn toegestaan. De lijst met toegestane bedrijven moet worden geconcretiseerd en in de planregels worden vastgelegd. Verzoek van reclamant om de zinsnede te verwijderen dat woningbouwmogelijkheden voor Stampersgat <u>zo min mogelijk</u> te beperkt moeten worden. De woningbouwplannen voor Stampersgat en Oud Gastel mogen nl. niet worden verhinderd. Deze voorwaarde wil men ook terugzien in de ontheffingsmogelijkheden voor toestaan van andere bedrijfstypen/milieucategorieën. Reclamant benadrukt het belang van een gedetailleerder plan m.b.t. het toestaan van specifieke bedrijven met zo min mogelijk ontheffingsmogelijkheden. Als er weinig vraag is naar de specifieke bedrijven, is het niet wenselijk dat er andere, minder specifieke bedrijven worden toegestaan. Reclamant waardeert het onderzoek van de provincie naar de mogelijkheid om West-Brabantse glastuinbouwbedrijven financieel te ondersteunen bij verplaatsing naar het AFCWB, en is benieuwd naar de conclusie van dit onderzoek. Reclamant verzoekt het begrip Symbiose in de begripsbepaling van de planregels op te nemen. Landschappelijke Inpassing (PIP) 1. { par. 2.8} – Reclamant verzoekt om mogelijkheid op te nemen dat ook de gemeente Halderberge (naast gem. Steenbergen) gelden beschikbaar krijgt van de Rood-met-Groengelden uit het Groenfonds. Dit ter compensatie van de forse ontwikkeling in het landschap voor natuur- en landschapsontwikkeling, waarbij ook het uitzicht wordt belemmerd. Gelden zouden kunnen worden ingezet t.b.v. versterking EVZ aan zijde van gem. Halderberge, conform Intentieovereenkomst Mark-Dintel-Vliet-2009-2013 “Kansen Grijpen”.	Zie hoofdstuk 2.5. Uit de onderzoeken blijkt dat de ontwikkeling geen beperkingen meebrengt voor de gewenste woningbouwmogelijkheden. In de criteria voor ontheffing is opgenomen dat dit alleen kan als dat vanuit milieuoverwegingen aanvaardbaar is. Zie ook 2.1.7 Het onderzoek wordt tzt bekend gemaakt. Dit begrip is moeilijk te definiëren. Daarom is volstaan met een uitgebreide beschrijving van de doelen en mogelijkheden in de toelichting en MER. In de concept-bestuursovereenkomst van de provincie met de gemeente Steenbergen is bepaald dat Steenbergen een nader te bepalen substantieel deel van de ontvangsten voor haar natuurfonds zal besteden aan landschapsontwikkeling in het kader van de uitvoering van de visie “West-Brabant Rivierenland, Toekomstvisie-Plus Mark en Vliet”, in 2003 opgesteld door het voormalige Hoogheemraadschap van West-Brabant. Dit voornemen past bij de intentieovereenkomst Mark-Dintel-Vliet 2009 – 2013 Kansen Grijpen, over de actualisering en de uitvoering van de visie voor het Mark-Vlietgebied, welke
--	---	--

		intentieovereenkomst is gesloten door de colleges van burgemeester en wethouders van Steenberg, Halderberge en Moerdijk en het dagelijks bestuur van het Waterschap Brabantse Delta. Wij gaan er van uit dat Steenberg het bedoelde gedeelte van de ontvangsten voor haar natuurfonds tot besteding brengt in overleg met de andere partijen bij de intentieovereenkomst en vinden het niet nodig om een deel van de afdrachten aan het natuurfonds toe te laten vloeien naar de gemeente Halderberge. Deze reactie nemen wij voor kennisgeving aan. Zie 2.6.6 Dit is aangepast. De afschermdende werking is in het geluidsonderzoek betrokken. In de planregels van het PIP is geborgd dat de wallen conform het beeldregieplan worden uitgevoerd. De planregels staan een groene inplanting niet in de weg. Zie 2.4.9 In de planregels is een aparte bestemming opgenomen.
		2. {par. 5.2} - Ontwikkeling AFCWB gaat gepaard met realiseren van hoogwaardige beeldkwaliteit, als voorbeeldproject van internationale allure. Reclamant wijst erop dat de hoogwaardige beeldkwaliteit ook in de gemeente Halderberge moet blijken. 3. T.b.v. landschappelijk meerwaarde verzoekt reclamant om een forse groene buffering tussen Stampersgat en de bedrijvigheid, als zowel ruimtelijke als functionele buffering. Voor deze buffering dient in de planregels een afzonderlijke groen/recreatie bestemming te worden opgenomen (i.p.v. bestemming "Bedrijventerrein"). 4. Afbeelding 6.5 van de plantoelichting is niet conform het beeldregieplan. 5. {par. 6.3.3} - Reclamant verzoekt om een onderzoek naar de minimale hoogte, helling en vormgeving van de grondwallen voor maximale geluidsbuftering. Dat voor beeldkwaliteitzone 7 hoogte en helling niet is geregeld in de planregels, is in strijd met beeldregieplan en bestuursafspraken, waarin is opgenomen dat de grondwal tussen AFCWB en Stampersgat ook als geluidswal fungeert. 6. {par. 6.3.3} - Reclamant vindt dat de grondlichamen in omgeving aan de kant van Stampersgat, begroeid moeten zijn met meer dan grassoorten. De 'groepjes' met bomen zouden geen aaneengesloten lijn moeten zijn, m.n. ter hoogte van bebouwing van Stampersgat, i.v.m. directe aansluiting aan de bestaande woonkern. 7. {pag. 28}- Verzoek om in het beeldregieplan te vermelden dat ook gemeente Halderberge deelneemt aan overleggen over het verder uitwerken van de grondlichamen. 8. Verzoek om in begripsbepaling van de planregels een nadere ruimtelijke omschrijving van de recreatieruimte ten oosten van de Kreekweg op te nemen.

	Verkeerssituatie (PIP) {bijlage 13 – Vooroverlegnotitie} Hierin staat (reactie op vooroverlegreactie reclamant) dat uit het MER blijkt dat ontwikkeling van AFCWB niet leidt tot problemen op bestaande wegvlakken, waaronder wegvlakken op grondgebied Halderberge. Uit onderzoek van gemeente Halderberge blijkt dat capaciteitsproblemen kunnen ontstaan bij 3 bestaande rotondes in de N268, tussen het AFCWB en de A17 en de aansluitingen van de N268 en de N641 op de A17. GS onderzoeken dit nader; indien onvoldoende doorstroming van verkeer blijkt dan moet provincie passende maatregelen treffen en betaling om doorstroming te vergroten. De onderzoeksresultaten en afspraken moeten in PIP en MER worden opgenomen. Parkmanagement (PIP) Reclamant vindt het van belang op de hoogte gehouden te worden van de handhavingplicht en acties die uitgezet worden om het AFCWB-concept te bewaken. Milieuaspecten (PIP EN Besluit-MER) <u>Algemeen</u> Er zijn enkele verschillen tussen het VKA uit het MER en het PIP en tussen tekst en verbeelding van het PIP (begrenzingen oost- (kreekweg) en zuidzijde (Noordlangeweg). Bij autonome ontwikkeling van de Suikerfabriek ontbreekt de biomassavergisting, die al in feb. 2008 is vergund. <u>Luchtkwaliteit</u> In MER fase 2, deelrapport milieueffecten voorkeursalternatief (par. 5.2) zijn geen beoordelingspunten in Stampersgat meegenomen in de dwarsdoorsneden, terwijl dit wel relevant is. Reclamant gaat ervan uit dat de grenswaarden voor deze locaties niet worden overschreden. <u>Geurhinder</u> <i>PIP</i> 1.{par. 7.4 + hfd.8 van toelichting & bijlage 7, geuronderzoek, o.a. fig.3} Hier wordt alleen ingegaan op de geur van de suikerfabriek bij uitbreiding, niet op de nieuw te vestigen bedrijven.	Zie 2.8.1 zie 2.4.9 In de toelichting van het PIP wordt ingegaan op de relatie tussen het MER en het uiteindelijk opgestelde PIP. Het is niet zo dat het VKA uit het MER een op een dient te worden overgenomen in een bestemmingsplan / inpassingsplan. De uitgangspunten zijn conform m.e.r., maar deze kunnen worden aangescherpt of hier kan gemotiveerd vanaf worden geweken. In de toelichting van het PIP wordt hier op ingegaan. Zie 2.5.7 Zie 2.5.6
--	---	---

	2. {bijlage 7 – geuronderzoek} Er wordt vooral ingegaan op geursituatie in het plangebied, en minder op situatie van omgeving, terwijl ook buiten het plangebied geurcontouren zijn ingetekend. Geurhinder in plangebied wordt niet uitgesloten. Er worden zware bedrijven (cat. 3, 4 en 5) toegestaan, terwijl bepaald is dat geurhinder tot een acceptabel niveau moet worden beperkt. Het mag niet gebeuren dat milieu-eisen worden versoepeld om vestiging van zware bedrijven toch mogelijk te maken. 3. {geuronderzoek, tabel 1} Verduidelijkt moet worden welke concrete maatregelen worden getroffen ter reductie van de bronsterkte van de centrale schoorsteen. 4. Reclamant mist in het PIP de toegezegde uitgebreide toelichting van maatregelen om de woningbouwmogelijkheden voor Stampersgat niet te verhinderen (n.a.v. bijlage 13). <i>Besluit-MER</i> 1. {par. 7.1. MER fase 2, deelrapport milieueffecten VKA} Reclamant verzoekt om onderbouwing van zinsnede dat het aantal woningen/geurgevoelige bestemmingen binnen de geurcontouren verder zal afnemen met realisatie van kassen en bedrijven. Het zou nl. ook tot toename van woningen/geurgevoelige bestemmingen kunnen leiden. 2. Stelling over geurbelasting van nieuw te vestigen bedrijven nader onderbouwen, zo dat niet voor toename van geurhinder hoeft te worden gevreesd (vermelding nu is dat verwacht wordt dat deze toename nihil is). Aanvullende reactie op PIP en Besluit-MER Reclamant dringt erop aan dat bij de beoordeling van de milieuvergunning aanvraag alle in het geuronderzoek ‘theoretisch mogelijke geurreducerende maatregelen’ worden opgelegd. <u>Geluid</u> <i>PIP</i> Uitgangspunten in het akoestisch onderzoek t.a.v. industrielawaai zijn onjuist, omdat de berekende geluidbelasting is gebaseerd op de ‘Handreiking Zonebeheerplan - VROM, 2006), waarin de bronvermogens onjuist zijn. Om een juist beeld te krijgen van de mogelijke geluidbelasting vanwege de uitbreiding, moet er gekeken worden naar het oppervlak van ‘een inrichting’, omdat deze toeneemt met de zwaarte van de categorie. Er moet nader onderzoek komen naar de woningen op fig. 3, omdat deze 3 bouwlagen hebben, waarbij	zie 2.5.1, 2.5.2, 2.5.3, 2.5.4
--	---	---------------------------------------

	op de 3^e bouwlaag geluidgevoelige ruimten gesitueerd zijn. Monitoring is nodig van geluidbelasting door wegverkeer, want dit kan, afhankelijk van de te vestigen bedrijven, met meer dan 3 dB stijgen. {hfd. 6} In het PIP is niets terug te vinden over de geluidarme wegdekverhardingen uit het akoestisch rapport. {par. 7.1 plantoelichting} Reclamant gaat er m.b.t. geluidsreducerende maatregelen vanuit dat er een brongerichte maatregel wordt gerealiseerd en niet een 'geluidscherm nabij de dichtbijgelegen woningen aan de Noordzeedijk'. Verzoek om de grondwallen te betrekken bij het akoestisch onderzoek om de geluidreductie te kwantificeren. <i>Besluit-MER</i> 1. {rapport MER fase 2, deelrapport milieueffecten VKA, pag. 27}. Dat het VKA leidt tot toename van het areaal met een hogere geluidbelasting, spreekt zinsnede tegen dat voor ontwikkelingen op een gezonde industrieterrein de vastgestelde contour niet mag worden overschreden. Figuur over zonebeheer op pag. 34 komt niet overeen met de figuur uit het rapport van Peutz. <i>Aanvullende reactie op PIP en Besluit-MER</i> 1. Reclamant gaat ervan uit dat de grote lawaaimakers (art. 2.4 van het IVB) buiten de huidige zone niet worden toegestaan. Als percelen binnen huidige zone worden beperkt voor cat. 3 en 4 bedrijven, moeten deze aan de zone worden onttrokken. 2. Er moet een zonebeheerplan opgesteld worden, dat onderdeel is van het PIP, waarin de bronvermogensniveaus per kavel vastgesteld worden. Voor het laden en lossen van schepen bij Suikerunie bieden de maatregelen onvoldoende zekerheid / is er geen garantie dat in de toekomst voldaan kan worden aan de nieuwe zone en te verlenen hogere waarden. 3. Er moet aanvullend onderzoek komen naar gecumuleerde geluidbelasting. Deze bedraagt 67 dB, dit is een zeer slecht geluidklimaat. De geluidbelasting voor de Noordzeedijk a.g.v. Staalunie en Van der Vorst, is niet meegenomen in de gecumuleerde geluidbelasting. 4. Vigerende geluidzone verschilt met geluidzone in het PIP, waardoor de woningen die nu buiten de geluidzone liggen, na de ontwikkeling binnen de ontwikkeling liggen, wat een verslechtering betekent. Plan aanpassen dat de huidige situatie niet verslechtert. <u>Externe veiligheid PIP</u> 1. Vestiging van Bevi-inrichtingen is alleen acceptabel mits wordt voldaan aan de 3 voorwaarden uit art. 5.8.5. van de planregels (geen onevenredige aantasting van gebruiksmogelijkheden aangrenzende gronden en van belangen van derden en er mogen zich geen kwetsbare functies bevinden binnen het invloedsgebied). Bewoording "onevenredig" is subjectief. Planregels graag aanpassen en concreet maken.	Alleen het terrein van Suiker Unie is gezonde. Op het overige terrein zijn geen categorie 2.4 inrichtingen toegestaan. Vanuit die o[ptiek is er geen noodzaak voor een zonebeheerplan. In het kader van de vergunningverlening Wet milieubeheer wordt getoetst aan de geluidszone, die niet overschreden mag worden. Voor de overige bedrijven op het niet gezonde bedrijventerrein is uitgegaan van een inwaartse zonering overeenkomstig de VNG-brochure Bedrijven en milieuzonering. Zie ook 2.5.2 en de toelichting van het PIP. Zie 2.5.2
--	---	--

		2. Om verhoging van het GR te voorkomen, dient art. 5.8.5. lid c van de planregels te worden geformuleerd als volgt: “er bevinden zich geen kwetsbare functies binnen het invloedsgebied van de nieuw te vestigen of uit te breiden Bevi-inrichtingen”. 3. De exacte vervoersaantallen zijn niet nader gespecificeerd. In de beoordeling van de risico's van de A219 en N268 is niet geanticipeerd op Basisnet Weg dat deels 1 jan. 2010 in de Circulaire Risiconormering Vervoer Gevaarlijke Stoffen wordt opgenomen. 4. In de regels van het PIP is onvoldoende opgenomen over het rekening houden met de aanwezigheid van de hogedruk aardgasleiding in het plangebied. Onderbouwt de toelichting voldoende om aan de wettelijke afstanden te voldoen? <u>Bedrijven en milieuzonering PIP</u> 1. {par. 6.2} M.b.t. verwijzing naar bedrijven in afvalstoffenbranche het verzoek om vast te leggen dat het gaat om afval dat ter plaatse van het AFC zelf ontstaat om de symbiose te waarborgen. 2. {bijlage 13, vooroverlegnotitie, pag. 11} Op de verbeelding is niet expliciet weergegeven dat in het plandeel van gemeente Halderberge bedrijven t/m milieucategorie 5 worden toegestaan. Verzoek om een afzonderlijke groen/recreatiebestemming op te leggen. 2. Verzoek om in de planregels op te nemen dat gemeente Halderberge deel uitmaakt van de uitgiftecommissie, toestaan van een ‘ander’ bedrijf kan immers ook consequenties hebben voor woonomgeving Stampersgat. 3. Verzoek om in de ontheffingsbevoegdheden voor het toestaan van ‘andere’ bedrijven, een voorwaarde op te nemen dat aangetoond moet worden dat het bedrijf geen milieu- en verkeershinder met zich mee brengt in huidige en toekomstige situatie, in Stampersgat. Het niet onevenredig aantasten van het verblijfsklimaat wordt te summier en subjectief gevonden als voorwaarde bij ontheffing van een hogere milieucategorie. 4. Verzoek om in verbeelding op te nemen waar buiten het plangebied en bij de voorziene milieucategorieën, de richtafstanden reiken. 5. Verzoek om in toekomstige vergunningen en in meldingen alle benodigde voorschriften te verbinden om de leefbaarheid van Stampersgat te waarborgen. 6. Verzoek het plan zo aan te passen dat er garantie komt dat (extra) milieubelasting wordt uitgesloten. Uit het inpassingsplan moet voldoende blijken dat woningbouwplannen van de gemeente niet worden verhinderd, anders kan reclamant niet accoord gaan met de ontwikkeling. Nogmaals onderstreept reclamant het belang van het ondertekenen van een bestuursovereenkomst, waarin deze garantie ook wordt vastgelegd. Overig Verzoek om een bouwhoogtezonering toe te passen voor het oostelijk deel van het bedrijventerrein, voor een representatieve vormgeving vanuit woonkern Stampersgat en haar entree.	De regeling met betrekking tot Bevi-inrichtingen is aangescherpt. Daarbij is ook deze opmerking van inspreker verwerkt. Zie ook 2.5.8, 2.8.1 Zie 2.4.3, 2.4.6, 2.6.6, 2.4.9, hoofdstuk 2.5, 2.10.6 De inbreng van de gemeente Halderberge wordt door deelname aan de beheersorganisatie geborgd. Een dergelijke voorwaarde hoort niet thuis in de planregels van het PIP. Aan de ontheffingscriteria zijn voorwaarden gekoppeld dat de vestiging van een ander bedrijf alleen mogelijk is wanneer dat vanuit milieuoogpunt verantwoord is. Het is niet nodig om daarbij specifiek bepaalde kernen op te nemen. Ook bij het verlenen van een concrete milieuvergunning moet rekening worden gehouden met de omliggende kernen en de effecten daarop. Zie 2.4.1, 2.6.6
--	--	---	---

36	F. Lansdaal Slobbegorsedijk 28 4794 RS Heijningen	Reclamant denkt dat het 'komende geweld' in de toekomst nadelig zal zijn voor flora en fauna. Windmolens, hoogbouw en inpikken van landschap in het gebied gaat ten koste van de natuur. Verwijzing naar bijlage > art. in Stad en Streek over winterkoninkjes.	Zie 2.6.1, 2.6.3, 2.1.1
37	B. van den Berg Slobbegorsedijk 28 4794 RS Heijningen	Reclamant geeft aan dat uitzicht en vogels verdwijnen met daarvoor in de plaats schoorstenen, herrie, vervuilers van cat. 5. Wat is de catastrofe bij een ramp?	Zie 2.1.1, 2.2.4
38	Mevr. G.H. Nieuwenhuis Slobbegorsedijk 30 4794 RS Heijningen Tel: 0168 - 463436	- Door het toestaan van andere activiteiten (dan van suikerraffinaderijbedrijven) ontstaat een nieuw bedrijventerrein, wat in strijd is met de Nota Ruimte 2006 van het Rijksbeleid. - Er wordt te weinig rekening gehouden met de beeldkwaliteit voor waterrecreanten op de Dintel en het Mark-Vlietkanaal en beleving van bewoners die op het bedrijventerrein uitkijken. Plaatsen van 40 mtr. hoge gebouwen aan de noordkant van het terrein die ca. 7 mtr. hoger liggen dan het waterniveau, is in strijd met ambitiekaart van provincie. - Overlast door andere bedrijven dan de suikerfabriek: <u>Geuremissie</u>: Biomassavergistingsinstallatie levert bij zuid/zuidwestenwind in omgeving van woning van reclamant een geuremissieconcentratie op van 5 ge/m³, veel hoger dan de vergunde waarde. <u>Geluidsbelasting</u>: Door toename verkeersintensiteit en industrielawaai komt bij een aantal woningen de cumulatieve geluidsbelasting boven de 60 dB, waarvoor geen maatregelen worden getroffen. <u>Lichtoverlast</u>: In ter inzage liggende besluiten is geen aandacht voor lichtoverlast van het bedrijventerrein. <u>Luchtqualiteit</u>: De resultaten van de beoordeling van de dichtstbijzijnde woningen aan overzijde Dintel, staan niet in het rapport. - Reclamante heeft uit de documenten niet kunnen herleiden dat de haalbaarheid van het project getoetst is. - De overlast voor bewoners van voormalige gemeente Fijnaart en Heijningen wordt ernstig onderschat. - Het planschadebedrag van € 150.000,- is niet realistisch voor de woningen aan noordzijde van de Dintel. - De geloofwaardigheid van de bestuurlijke organen (provincie, gemeentebesturen) is ernstig in het geding. "Wie verzint zoiets in het landelijke Mooie West Brabant". Reclamant concludeert dat wonen op huidig adres niet meer mogelijk is wanneer het plan wordt doorgezet en eist derhalve schadeloosstelling.	De Nota Ruimte gaat uit van zuinig ruimtegebruik. In het plan en bij de planning voor bedrijventerreinen geven wij daar invulling aan. Er is geen sprake van strijd met het rijks- of provinciaal beleid. zie 2.6.7, 2.4.1. Zie 2.3.8, 2.5.6, 2.5.1, 2.5.3, 2.5.5, 2.5.7 Haalbaarheid Zie hoofdstuk 2.5 Zie 2.10.7 Deze reactie nemen wij voor kennisgeving aan. Zie 2.10.7
39	SurveyCom B.V. M. van Vuren	SurveyCom B.V. is als initiatiefnemer voor windturbineopstelling in noordelijk gedeelte van het glastuingebied, verheugd met de inzet van de provincie op windenergie.	

	Kubus 3 3364 DG Sliedrecht	Reclamant verzoekt om de voorwaarde van een MER te laten vallen en te bezien of directe bestemming mogelijk is. Er is geen onderbouwing dat een MER op voorhand nodig is en realisering van overige delen van het PIP heeft effecten die zelfstandige uitvoering van een MER - uitsluitend voor windenergie – minder doelmatig maken. Reclamant verzoek om de grens van het inpassingsplan en het zoekgebied voor windenergie te verruimen in noordelijke richting tot aan het hart van de Dintel. Doorgevoerde grenscorrectie is onwenselijk, deze beperkt de mogelijkheden om tot een flexibele opstelling te komen. Flexibiliteit is nodig voor een goede landschappelijke samenhang tussen verschillende initiatieven voor windenergie langs de Dintel.	De voorwaarde tot het opstellen van een MER vloeit voort uit de vigerende wetgeving en de jurisprudentie. Het zoekgebied windenergie is ten opzichte van het ontwerp PIP aangepast.
40	ZLTO Steenberg C. Gommeren Bergen op Zoom	- Een groot gedeelte van de waterberging komt op het reeds hoog gelegen te realiseren glastuinbouwgebied. Bij ontwikkeling waterberging dient men rekening te houden met de aanwezige agrarische bedrijven; een goede waterhuishouding is cruciaal voor de landbouw. De onderliggende waarden van de t-norm zijn volgens reclamant niet reëel, ook de berging van 44 mm. is aan de krappe kant. - Reclamant meent dat een tweede waterafvoer van de Noord Langeweg naar de Noordzeedijk het gebied beter ontlast, vanwege niet optimale doorstroming door beperkt onderhoud in de Derriekreek. - Reclamant pleit voor een goede ontsluiting, bereikbaarheid van Dinteloord en Dintelmond via Noordzeedijk is belangrijk, vooral voor landbouwverkeer. Ook tijdens de ontwikkeling wil men goede verbindingen naar de Noordzeedijk behouden.	Er wordt uiteraard zorg voor gedragen dat er ook tijdens de aanlegfase een goede ontsluiting bestaat.
41	Mevr. J. Rommens Slobbegorsdijk 26 4794 RS Heijningen	Reclamant merkt op dat inhoud van ontwerpplannen AFCWB in relatie tot MERrapport niet leesbaar is voor gemiddelde burger. Samenhang ontbreekt. Reclamant vraagt zich af waarom een prachtig poldergebied moet wijken voor een enkele instantie die oogmerk heeft veel geld te verdienen, nb d.m.v. subsidie van de belastingbetaler (voor o.a. de windmolens). Er leven momenteel 4 reeën op de vloeivelden in de polders. Er komt een einde aan de rustige, typisch Hollandse polder met weids uitzicht. Bewoners zijn niet gebaat bij de zakelijkheid en gebrek aan respect voor de natuur. Reclamant pleit voor behoud van cultuuroord. De polders zijn nodig voor recreatie. De behoefte aan bedrijven kan worden opgevangen op bestaande industrieterreinen en windmolens kunnen op zee.	Zie 2.1.5 Zie 2.1.1, 2.1.2, 2.2.4, 2.2.5 Zie 2.3.6, 2.4.11

		Reclamant maakt zich zorgen over integratie en huisvestigings-problemen van komende EU medewerkers.	Zie 2.10.1
42	F. Fakkers Koningin Julianastraat 24 4793 GL Fijnaart Bijlage: pag. 5 t/m 12	Reclamant mist een MKBA nu het gaat om opoffering van ruim 300 ha. eerste klas poldergebied en grond die daarmee onnodig wordt vernietigd. Omdat de Dintel als formele scheidslijn wordt gehanteerd worden maatschappelijke en emotionele waarden niet meegenomen, en dus geen rekening gehouden met omwonenden. Het plan is onvolledig en geeft een te rooskleurig beeld van de voordelen. Nadelen wordt niet genoemd of onvoldoende belicht. Open polderstructuur, juist de kracht van dit stukje Noord west Brabant, wordt vernield. 2. Bedrijven en milieuzonering <u>MER VKA (Deelrapport: Milieueffecten voorkeursalternatief, eindconcept, 26 juni 2009)</u> - Beschrijving voorkeursalternatief (pag. 8). Bij de milieucategorieën die zijn aangegeven, horen de grootste richtafstanden t.o.v. het omgevingstype, rustige woonwijk en buitengebied, milieucategorie 3 (oosten van Eerste Kruisweg): 100 meter en voor milieucategorie 3 t/m 5 (ten westen en op terrein Suikerunie): 1000 meter. - Beoordelingssystematiek (pag. 14). Thema milieuzonering si niet als apart thema opgenomen in tabel 2.2, een effectbeoordeling voor milieuzonering ontbreekt dan ook. - Wonen, werken en recreatie (pag. 92). Reclamant verzoekt om een aanvulling van het rapport v.w.b. thema Bedrijven en milieuzonering. <u>Voorontwerp PIP AFCWB – Regels</u> - Artikel 5 Bedrijventerrein, par. 5.1. Bestemmingsomschrijving Gevraagd wordt de Staat van bedrijfsactiviteiten in te vullen, zodat concrete invulling van plangebied bekend wordt. <u>Voorontwerp PIP AFCWB – Toelichting</u> - Ambitie en planopzet, paf. 5.3.2.. Bedrijventerrein Reclamant mist een beschrijving van de effecten van het te realiseren bedrijventerrein en verzoekt deze toe te voegen. Met dit onderzoek kan aangetoond worden dat er geen belemmeringen zijn voor realisatie vanuit optiek van Bedrijven en milieuzonering. Bij evt. belemmeringen kan het systeem van inwaartse zonering worden toegepast.	Er is uitgebreid onderzoek gedaan naar nut en noodzaak, kosten en baten. Vanuit die optiek vinden wij een MBKA niet noodzakelijk. Zie ook 2.1.1, 2.3.9 Zie 2.2.4, 2.6.4 Zie 2.4.3 Het hele MER is gericht op het inzichtelijk maken van de milieueffecten van de ontwikkeling. Vanuit die optiek is het niet nodig een apart thema milieuzonering op te nemen. Zie 2.4.3, 2.4.6 Zie 2.4.3

	Binnen grootste richtafstand van 1000 mtr, vallen de volgende adressen: - Steiledijk 1 - Steiledijk 3 en 5 - Woningen op kruising Kwartiersedijk/Steiledijk (Steiledijk 1a, 7, 4 t/m 14). - Kwartiersedijk 23 en 46 - Kwartiersedijk 21 - Buurtschap Kwartier (Kwartiersedijk 9, 11, 11a, 17, 19, 28 t/m 36, 40, 42, 44, 44a & Juffrouwenweg 1). - Slobbegorsedijk 19, 21 en 30 - Slobbegorsedijk 13, 15 en 17 - Slobbegorsedijk 11 Groeneweg 2 en 4 en Elisabethweg 1, 3 en 4 zijn ca. 1000 mtr. verwijderd van het bedrijventerrein en vallen net buiten richtafstand. Elisabethweg 1, 3 en 4 zijn meest zuidelijk gelegen woningen van bebouwingscluster aan Slobbegorsedijk/Elisabethweg. 3. Externe Veiligheid <u>3.1. Risicovolle activiteiten AFC</u> <i>Bestaande activiteiten:</i> Realisatie van het AFC leidt niet tot toename van risicovolle objecten. Bij actualisatie van vigerend bestemmingsplan moet wel meegenomen worden dat risicobron Suiker Unie een invloedsgebied heeft dat reikt over het grondgebied van gemeente Moerdijk. <i>Nieuwe activiteiten:</i> Inzicht in komst eventueel nieuwe risicobronnen is gewenst. Uit het onderzoek externe veiligheid en in het MER wordt niet duidelijk om wat voor soort activiteiten het gaat. In het VKA is een zoekgebied opgenomen m.b.t. de 5 windturbines en ontwerpafstanden; maar uit de verbeelding van het inpassingsplan wordt niet duidelijk wat exact de oostelijke begrenzing van het zoekgebied is. Er is niet aangegeven of de windturbines van invloed zullen zijn op andere risicovolle activiteiten of transportmodaliteiten zoals wegen of buisleidingen. Nb: wellicht is het windturbine-initiatief te combineren met het Moerdijkse project aan de Rolleplaatweg. <u>3.2. Vervoer gevaarlijke stoffen</u> Het AFC leidt tot een beperkte toename van transport van gevaarlijke stoffen; transport van gevaarlijke stoffen over de Appelaarsedijk zou uitgesloten moeten worden. 4. Geluid	Zie 2.5.8 Zie 2.4.11 Zie 2.5.8
--	--	---

		<u>Industrielawaai</u> - <i>Geluidzone</i> Percelen waar zich alleen cat.3 bedrijven mogen vestigen, dienen uit het gezoneerde terrein onttrokken te worden. Inrichtingen die in art. 2.4 van het Inrichtingen- en vergunningenbesluit aangewezen zijn als grote lawaaimakers, die in de planvoorschriften niet expliciet worden uitgesloten op percelen buiten het gezoneerde terrein, dienen te worden betrokken bij het gezoneerde terrein. Een geluidzone rond gezoneerd industrieterrein kan alleen worden gewijzigd bij vaststelling of wijziging van een bestemmingsplan/inpassingsplan. Op de verbeelding van het inpassingsplan is geen geluidzone aangegeven. - <i>Uitgangspunten</i> Reclamant stelt dat v.w.b. Industrielawaai, de in de Handreiking Zonebeheerplan gehanteerde bronvermogen-niveaus niet juist zijn en dus de uitgangspunten van het akoestisch onderzoek v.w.b. Industrielawaai eveneens niet juist zijn. Om juist beeld van mogelijke geluidsbelasting door de uitbreiding te krijgen, dient gekeken te worden naar het oppervlak van een perceel waarop een bepaalde categorie wordt toegestaan. De categorieën inrichtingen in Figuur 2 uit het akoestisch onderzoek komen niet overeen met de verbeelding (in fig. 2 wordt indruk gewekt dat niet met juiste categorieën inrichtingen is gerekend). Voor de totale geluidsbelasting is de oost-west variant het meest gunstig voor woningen op grondgebied van gemeente Moerdijk. De geluidbelasting vanwege het gezoneerde industrieterrein neemt met max. 5 dB toe. Afhankelijk van gekozen variant neemt geluidbelasting toe tot max., van 59 dB(A), v.w.b. woningen aan de Slobbegorsedijk 19 en 30. Voordat evt. een hogere waarde wordt verleend voor deze woningen, dient nader onderzocht te worden hoe de geluidbelasting vanwege het gezoneerde terrein gereduceerd kan worden. Dit is een wettelijke verplichting. <u>Wegverkeerslawaa</u> De Minister heeft voor bepaalde woningen maximaal toelaatbare waarden voor aspect wegverkeerslawaa vastgesteld. Reclamant acht het kort door de bocht dat deze niet in het plan zijn meegenomen. Uit de rapportage blijkt niet expliciet door welke weg de geluidbelasting (wegverkeerslawaa) wordt veroorzaakt. Als dit is door verkeer op Noordzeedijk, dan moet nagegaan worden of, op grond van art. 99, lid 2 van de Wet Geluidhinder, alsnog maatregelen genomen moeten	Zie .5.1, 2.5.2, 2.5.3, 2 Buiten het terrein van Suiker Unie zijn geen artikel 2.4 inrichtingen toegestaan. Zie 2.5.1 Zie 2.5.2, de zone Industrielawaai wordt buiten het plangebied niet gewijzigd. zie 2.5.3
--	--	---	---

	worden om toename teniet te doen. <u>Gecumuleerde geluidbelasting</u> De gecumuleerde geluidbelasting is inzichtelijk gemaakt v.w.b. verkeerswegen en het gezoneerde industrieterrein, maar de gecumuleerde geluidbelasting vanwege <u>alle bronnen</u> is niet inzichtelijk. 5. Licht Voor bepaling van de richtafstanden is de VNG-publicatie 'Bedrijven en milieuzonering' (mrt. 2009) gehanteerd. <u>Toetsingskader</u> In Besluit Glastuinbouw van 2002 en ontwerpbesluit tot wijziging Besluit Glastuinbouw (april 2008) zijn geen afstandscriteria opgenomen voor woningen t.o.v. kassen. Er wordt gesproken van 95% reductie van horizontale lichtuitstralen door voorzieningen aan gevel van de kassen of binnen 10 mtr. van de kassen. <u>MER VKA</u> Criteria voor lichthinder: a) Hinderbeleving in woonomgeving M.b.t. beleving in woonomgeving in Moerdijk zal er sprake zijn van een aanvaardbare lichthinder. Op Steenbergs grondgebied is sprake van een groter aantal woningen binnen de 2000 meter contour. b) Licht in donkere gebieden Alleen de Oud Prinslandse polder in gemeente Steenberghe wordt genoemd, terwijl de polders in gemeente Moerdijk, direct ten noorden van de geplande lastuinbouw, niet beschreven worden. Verwachting is dat onderzoek naar effecten dezelfde resultaten zal opleveren. c) Licht in natuurgebieden (GHS) Er zal een onderzoek uitgevoerd moeten worden m.b.t. de Ecologische Verbindingszone die loopt vanuit het Overig bos- en natuurgebied (aan de Dintel). 5.3. <u>Voorontwerp PIP AFCBW – Regels</u> Vanuit optiek van Lichthinder zijn er geen opmerkingen over de inhoud van de Regels. 5.4. <u>Voorontwerp PIP AFCBW – Toelichting</u> Op pag. 69, onder 8.10, is aspect Lichthinder voldoende behandeld, vanuit optiek Lichthinder geen opmerkingen over de inhoud. 6. Luchtkwaliteit en Geur 6.1. <u>Luchtkwaliteit</u> Omdat de vloeivelden direct grenzen aan grondgebied van gemeente Moerdijk en de herontwikkeling van de vloeivelden invloed heeft op de luchtkwaliteit, is het advies om het luchtkwaliteitsonderzoek te	Zie 2.5.4 Zie 2.5.5 Zie 2.5.7
--	--	--

		herzien en daarbij voor de bedrijven uit te gaan van een worst-case benadering op basis van de verbeelding. Dit is nu niet het geval, omdat de vloeivelden zijn bestemd als Bedrijventerrein met functie-aanduiding Natuur en deze functie-aanduiding is middels wijzigingsbevoegdheden te verwijderen en kunnen de gronden toch bebouwd worden. 6.2. <u>Geur</u> Advies is om pas een definitief standpunt in te nemen over het inpassingsplan als er inzicht is verkregen in mogelijk nieuwe geurveroorzakers en het geuronderzoek is uitgevoerd. Veel geurgevoelige objecten in buitengebied van gemeente Moerdijk ondervinden reeds geurhinder door de suikerfabriek. Opm: geurhinder in dit buitengebied moet niet onderschat worden, i.v.m. zuidwestenwind.	Zie 2.5.6
43	R.S. de Kievith Oude Heijningsedijk 61 4764 RC Heijningen	Reclamant begrijpt niet dat een project met enorme impact op leven en welzijn van bewoners zo laat en in een ver gevorderd stadium bekend worden gemaakt. Inwoners zullen last hebben van gebrek aan rust en uitzicht, licht-en geluidsoverlast 's nachts en herrie en stank. Reclamant voorziet chronische gezondheidsklachten van mensen in de omgeving door ergernis en frustratie. Verkeersoverlast zal enorme belasting vormen voor wegen, dijken en huizen in het buitengebied. Reclamant vreest dat woon/werkverkeer en aan-en afvoer andere logistieke verkeersbewegingen binnendoorwegen zullen kiezen. Er is niet bekend gemaakt hoe nieuwe situatie zich verhoudt tot de huidige, terwijl die vergelijkingen wel gemaakt zijn om alternatieve locaties met elkaar te vergelijken. Reclamant voorziet toename laag opgeleide mensen in het gebied i.v.m. de nieuwe arbeidsplaatsen; welke impact zal dit hebben op huidige dorpsleven in de woonkernen? Werknemers uit culturen die niet zo goed aansluiten op huidige leefwijze in de regio zal voor problemen zorgen. De huizenprijzen in de regio zullen onder druk komen te staan door veranderende omstandigheden. De provincie kan bij voortzetting van de plannen aansprakelijkheidstellingen tegemoet zien.	Zie 2.1.1, 2.1.4 Zie 2.8.1 Zie hoofdstuk 2.5 Zie 2.10.2 Zie 2.10.7

44	De heer R.D. Mes, namens de Stichting Dinteloord Beslist p/a Steenbergseweg 22 4671 BG Dinteloord	De overheid moet rekening houden met de situatie dat het merendeel van de bevolking de plannen voor Nieuw prinsenland niet zien zitten. Dat moeten ze doen door de plannen zoals die er nu liggen niet vast te stellen. De hele bevolking is in het gehele proces tot nu toe onvoldoende, te laat, onjuist en gekleurd gelicht.	Zie 2.1.1, 2.1.4
----	---	---	------------------

5. Zienswijzen planregels en verbeelding

Overzicht zienswijzen planregels en verbeelding Inpassingsplan Agro & Food Cluster West-Brabant			
Wie	Waarover	Zienswijze	Reactie
Suiker Unie	Artikel 1.2	Hier staat een ander NL-IMRO nummer dan op de verbeelding	Wordt aangepast conform de verbeelding
Suiker Unie	Artikel 1.3	Worden tekstvoorstellen gedaan	Deze omschrijving is verplicht voorgeschreven conform de SVBP2008
Suiker Unie	Artikel 1.6	Aanvullen met ‘, niet zijnde “agrologistiek”	Wordt overeenkomstig het voorstel aangevuld
Suiker Unie	Artikel 1.8	Gevraagd wordt of het om een cumulatieve eis gaat	Het gaat hier niet om een aanvullende eis
Suiker Unie	Artikel 1.8	De laatste zin vervangen door ‘Hieronder wordt niet begrepen bedrijvigheid als bedoeld onder 1.4 “agrologistiek”	Wordt overeenkomstig het voorstel aangepast
Suiker Unie	Artikel 1.28	“VNG uitgave Bedrijven en milieuzonering (2009)” vervangen door “bijbehorende Staat van Bedrijfsactiviteiten”	Wordt niet aanpast in de begripsomschrijvingen omdat het hier wel correct is opgenomen. In de bestemmingsomschrijving van Bedrijventerrein zal nu wel worden verwezen naar de Staat van Bedrijfsactiviteiten.
Suiker Unie	Artikel 3.3	Woord “Uitsluitend” naar voren halen en zin verder aanpassen	Wordt overeenkomstig het voorstel aangepast
Suiker Unie	Artikel 3.4.1.	“Burgemeester en Wethouders” met kleine letters	Wordt overeenkomstig het voorstel aangepast
Suiker Unie	Artikel 3.4.2., aanhef	Vraagtekens worden geplaatst bij de term sublid (komt ook op andere plaatsen in de tekst voor)	De term lid zal consequent worden doorgevoerd.
Suiker Unie	Artikel 3.4.2., aanhef	“voor” vervangen door “op”	Wordt overeenkomstig het voorstel aangepast
Suiker Unie	Artikel 3.5 sub a	De laatste e in het woord “onevenredige” schrappen	Wordt overeenkomstig het voorstel aangepast
Suiker Unie	Artikel 3.5.	Wordt opgemerkt dat het wel erg zware eisen zijn voor het omzetten in de bestemming	De voorwaarden sub a en c worden geschrapt

Overzicht zienswijzen planregels en verbeelding Inpassingsplan Agro & Food Cluster West-Brabant			
Wie	Waarover	Zienswijze	Reactie
		natuur; want het betreft hier toch een minder zware bestemming dan agrarisch.	
Suiker Unie	Artikel 3.5. sub a	Er zal door het omzetten van de bestemming altijd een onevenredige aantasting van de gebruiksmogelijkheden plaatsvinden	Correct; de voorwaarde in sub a zal worden geschrapt
Suiker Unie	Artikel 4.1. sub a	Hier wordt gevraagd of een beperking tot minimale perceelsoppervlakte van 4 ha moet worden opgenomen	De oppervlakte beperking zal worden opgenomen in artikel 4.1 onder a en zal worden geschrapt onder de specifieke gebruiksregels (4.5.2. onder b). In artikel 4.6. onder a dient vervolgens ontheffing te worden verleend van het bepaalde in 4.1. onder a..
Suiker Unie	Artikel 4.1. sub m	CO ² moet zijn CO ₂	Wordt overeenkomstig het voorstel aangepast
Suiker Unie	Artikel 4.2.1 sub b	“waarbij” vervangen door “indien”	Wordt overeenkomstig het voorstel aangepast
Suiker Unie	Artikel 4.2.3.	“bebouwen” moet zijn “gebouwen”	Wordt overeenkomstig het voorstel aangepast
Suiker Unie	Artikel 4.3 sub b	Gevraagd wordt of deze bepaling toelaatbaar is	Het gaat hier om nadere eisen en die kunnen enkel in individuele gevallen worden ingezet en daarvoor zal een goede reden aanwezig moeten zijn. De bepaling wordt wel verduidelijkt en komt als volgt te luiden: “het gebruik van gronden, kassen en/of bedrijfsgebouwen op zodanige wijze dat daardoor de belendende percelen worden belemmerd in een efficiënte en effectieve benutting van de beschikbare gronden voor projectvestiging glastuinbouw zoals de stand van de techniek vereist”
Suiker Unie	Artikel 4.4. sub a	“een oppervlakte” vervangen door “de maximaal toelaatbare oppervlakte”	Wordt overeenkomstig het voorstel aangepast
Suiker Unie	Artikel 4.4. sub b	“de goothoogte” vervangen door “de maximaal toelaatbare goothoogte”	Wordt overeenkomstig het voorstel aangepast
Suiker Unie	Artikel 4.4. sub c	“de bouwhoogte” vervangen door “de maximaal toelaatbare bouwhoogte”	Wordt overeenkomstig het voorstel aangepast
Suiker Unie	Artikel 4.5.1. sub b	Is het inderdaad de bedoeling dat de situering van de wegen worden voorgeschreven zoals	Het gaat inderdaad om de ontsluiting. De bepaling wordt als volgt aangepast: “Interne

Overzicht zienswijzen planregels en verbeelding Inpassingsplan Agro & Food Cluster West-Brabant			
Wie	Waarover	Zienswijze	Reactie
		dat nu in deze bepaling is opgenomen of is het de bedoeling dat de ontsluiting op een bepaalde plaats dient te geschieden?	hoofdontsluitingswegen mogen uitsluitend aansluiten op de ten tijde van het in ontwerp ter inzage leggen van dit plan bestaande infrastructuur.”
Suiker Unie	Artikel 4.5.1. sub b	Deze bepaling verhindert niet dat een grillige ontsluitingsweg wordt aangelegd. Is dat de bedoeling?	Het verloop van de weg is verbaal lastig te regelen. Een hele grillige loop van de weg wordt inderdaad niet voorkomen, maar een dergelijk wegverloop zal normaliter ook niet in het belang van de exploitant zijn
Suiker Unie	Artikel 4.5.1. sub b	Laatste zin anders formuleren, namelijk: “Bovendien mag een verbinding uitsluitend worden gelegd tussen twee aanduidingen specifieke vorm van verkeer – indicatieve ontsluiting”	Wordt overeenkomstig het voorstel aangepast
Suiker Unie	Artikel 4.5.1. sub c	Wat is het verschil tussen interne hoofdontsluitingswegen en overige ontsluitingswegen? Wellicht een definitie opnemen	Een hoofdontsluitingsweg is ruw gezegd de weg die het betreffende bestemmingsvlak ontsluit. De overige ontsluitingswegen zijn de wegen die de percelen ontsluiten. In de begrippen zal zullen voor beide termen definities worden opgenomen.
Suiker Unie	Artikel 4.5.2. sub a	“handel-” moet zijn “handels-“; In regel 3 moet achter “glastuinbouwbedrijf” het woordje “en” worden ingevoegd In regel 6 moet “maximale” vervangen worden door “maximaal”	Wordt overeenkomstig het voorstel aangepast
Suiker Unie	Artikel 4.5.2. sub a	Naast glastuinbouw is hier dus geen enkele bedrijfs- of handelsactiviteit toegestaan, dus ook niet bedrijfsmatige exploitatie van warmte-afvang of -transport (zie 4.1. sub h)	De bepaling wordt als volgt aangepast: “het gebruik van gronden en opstallen voor de uitoefening van overige handels-, detailhandels- en bedrijfsdoeleinden, met uitzondering van het glastuinbouwbedrijf, de verkoop in het klein als niet zelfstandig onderdeel van het glastuinbouwbedrijf, mits dit beperkt blijft tot agrarische producten die op het eigen bedrijf zijn geproduceerd of bewerkt, met dien verstande dat het maximale verkoopvloeroppervlak 100

Overzicht zienswijzen planregels en verbeelding Inpassingsplan Agro & Food Cluster West-Brabant			
Wie	Waarover	Zienswijze	Reactie
			m2 mag bedragen;”
Suiker Unie	Artikel 4.5.2. sub b	Het is twijfelachtig of dit in gebruiksregel kan worden bepaald; voorkeur voor opname in bestemmingsregel artikel 4.1. sub a	Het oppervlakteveroschrift zal in de bestemmingsomschrijving van lid 4.1 sub a worden opgenomen.
Suiker Unie	Artikel 4.5.2. sub c	Deze regeling spoort niet volledig met de toelichting op pagina 86 (25% kieren); ontheffing opnemen in artikel 4.6	Regeling wordt gehandhaafd.
Suiker Unie	Artikel 4.5.2. sub e	Zin loopt niet; bovendien is de bepaling discutabel gelet op de rechtszekerheid	De regeling is onvoldoende concreet te noemen nu het een gebruiksregel betreft waarop een strafsanctie staat. Iets anders zou het zijn indien het als criterium zou worden gehanteerd in een flexibiliteitsbepaling; dan mag immers wel een nadere afweging worden opgenomen. De regel zal dan ook worden geschrapt.
Suiker Unie	Artikel 4.6 sub a	“te kunnen toestaan” vervangen door “toe te staan”	Wordt overeenkomstig het voorstel aangepast
Suiker Unie	Artikel 4.6. sub a sub 1	In eerste regel het werkwoord “wordt” verplaatsen naar achter het woord “perceel” Tevens de beide haakjes uit de zin verwijderen	Wordt overeenkomstig het voorstel aangepast
Suiker Unie	Artikel 4.6. sub b	Verwijzing moet luiden naar “lid 4.5.2. sub a en d”	Wordt aangepast
Suiker Unie	Artikel 4.6. sub b onder 2	Het tweede werkwoord “bedraagt” schrappen	Wordt in zijn geheel aangepast en samengetrokken met de voorwaarde onder a. De passage komt daarmee als volgt te luiden: “lid 4.5.2 sub a en c teneinde ten hoogste één restaurant binnen deze bestemming toe te staan, mits het restaurant wordt gevestigd in het pand met de aanduiding ‘specifieke bouwaanduiding – rijksmonument’ en het betreffende pand met niet meer dan 25% wordt uitgebreid ten behoeve van deze functie waarbij als voorwaarde geldt dat het

Overzicht zienswijzen planregels en verbeelding Inpassingsplan Agro & Food Cluster West-Brabant			
Wie	Waarover	Zienswijze	Reactie
			monumentale karakter niet mag worden aangetast."
Suiker Unie	Artikel 4.7.1 sub a onder 1	Haakjes verwijderen	Wordt overeenkomstig het voorstel aangepast
Suiker Unie	Artikel 4.7.1 sub a onder 2	De aanduiding "specifieke vorm van agrarisch – beeldkwaliteitzone 5" staat wel op de verbeelding maar niet in de verklaring	Wordt aangepast
Suiker Unie	Artikel 4.7.2. aanhef	Woordje "voor" vervangen door "op"	Wordt overeenkomstig het voorstel aangepast
Suiker Unie	Artikel 4.7.3. aanhef	In regel 3 na "schade" het woord "toegebracht" invoegen; Is de term beleving niet een te vaag begrip	Wordt overeenkomstig het voorstel aangepast . Het betreft een indirecte regeling, hierbij mag een nadere afwegingselement geoorloofd. De term 'landschappelijke beleving' zal overigens worden vervangen door 'beeldkwaliteit'. De toelichting zal handreikingen bieden voor uitleg van dit begrip.
Suiker Unie	Artikel 4.8.1.	Er worden opmerkingen geplaatst ten aanzien van deze regeling: - Vraagtekens worden geplaatst bij de vermelding van GS - Voorgesteld wordt om aan te geven dat de bestemming wordt gewijzigd, waarbij wordt gevraagd welke bestemming het wordt - Zijn er 4 of 8 windturbines toegestaan - Sub c is niet zozeer een voorwaarde voor wijziging maar een beperking van de wijzigingsbevoegdheid - Is het advies van het waterschap gericht op buitendijks bouwen in het algemeen of specifiek toegesneden op het concrete bouwvoornemen (windturbines) - Het uitvoeren van een milieueffectrapportage moet worden vervangen door het opstellen van een milieueffectrapport	Gedeputeerde Staten kunnen de bevoegdheid toegekend krijgen tot het uitvoeren van de wijziging. Het gaat immers om een PIP; bij een bestemmingsplan ligt deze bevoegdheid in de regel bij burgemeester en wethouders, tenzij de gemeenteraad een voorbehoud maakt. Deze wijziging ziet niet toe op het leggen van een andere bestemming maar op het toestaan van een ingrijpender nieuwe functie binnen de bestaande bestemming A-GP. Binnen de onderhavige bestemming A-GP zijn ingevolge deze regeling 4 windturbines toegestaan. Een beperking kan ook als een voorwaarde worden gezien. De wijzigingsbevoegdheid is gericht op het bouwen van windturbines in het buitendijks gebied; dus daar zal het advies op gericht zijn. Wordt aangepast

Overzicht zienswijzen planregels en verbeelding Inpassingsplan Agro & Food Cluster West-Brabant			
Wie	Waarover	Zienswijze	Reactie
		- In sub e dient het werkwoord “heeft” voor het woord “positief” te worden geplaatst	Wordt aangepast
Suiker Unie	Artikel 5 aanhef	Aanvullen met “de volgende doeleinden”	Huidige tekst is conform de voorgeschreven eisen van de SVBP
Suiker Unie	Artikel 5.1. sub a t/m c	Wordt een aanpassing in de zinsvolgorde voorgesteld	Wordt niet gevolgd aangezien de aanhef niet wordt aangepast omdat die conform de SVBP is
Suiker Unie	Artikel 5.1. sub a t/m c	Na “genotmiddelenindustrie” toevoegen de zinsnede “een en ander voor zover deze voorkomen”	Dit wordt niet doorgevoerd, niet duidelijk is wat de toegevoegde waarde van deze zinsnede is.
Suiker Unie	Artikel 5.1. sub a t/m c	Verwijzing naar de VNG lijst wordt gewijzigd in een verwijzing naar de Staat van Bedrijfsactiviteiten	Wordt overeenkomstig het voorstel aangepast
Suiker Unie	Artikel 5.1. sub j	CO ² moet zijn CO ₂	Wordt aangepast
Suiker Unie	Artikel 5.1. sub q	Nu dit enkel via ontheffing kan, hier strepen	Deze bepaling wordt geschrapt.
Suiker Unie	Artikel 5.1. sub s	Waarom alleen gezamenlijk?	Deze bepaling wordt als volgt gewijzigd: “collectieve voorzieningen, onder meer in de vorm van parkeren;”
Suiker Unie	Artikel 5.2.1. sub c	Het tweede woord “mogen” schrappen. Wat is het nut van een bedrijfsbestemming indien er geen gebouwen mogen worden opgericht	Wordt geschrapt Op onbebouwd terrein kunnen ook bedrijfsactiviteiten worden uitgevoerd. Bovendien zijn bouwwerken geen gebouwen zijnde wel toegestaan. Er wordt een ontheffing opgenomen om op deze gronden wel gebouwen toe te staan mits het functioneren van de ecologische verbindingszone niet wordt aangetast.
Suiker Unie	Artikel 5.2.1. sub d	Na “inzage” het woord “liggen” invoegen. In dit lid zijn geen hoogten voorgeschreven.	Wordt aangepast. Lid betreft hierbij alles onder 5.2.; dit zal worden verduidelijkt
Suiker Unie	Artikel 5.2.1. sub e	Het woord “waarbij” vervangen door “indien” Hier staan 2x achter elkaar de woorden “de waterhuishouding”	Wordt aangepast Zal 1x geschrapt worden
Suiker Unie	Artikel 5.2.2. sub a	Op de legenda ontbreekt een	Deze aanduidingen zijn wel opgenomen. Analooq is dit

Overzicht zienswijzen planregels en verbeelding Inpassingsplan Agro & Food Cluster West-Brabant			
Wie	Waarover	Zienswijze	Reactie
	onder 1	maatvoeringsaanduiding met maatvoeringsvlak (zie BP Spoorhaven)	echter lastig leesbaar.
Suiker Unie	Artikel 5.4. sub a en b	Omkeren gelet op de volgorde waarvan ontheffing wordt verleend	Wordt aangepast
Suiker Unie	Artikel 5.4. sub d	Na het woord “punt” toevoegen “van een gebouw”	Wordt overeenkomstig het voorstel aangepast
Suiker Unie	Artikel 5.4. sub e	Regel 1 vervangen door “lid 5.2.3. sub b onder 2 teneinde bouwwerken geen gebouwen zijnde toe te staan...”	Wordt aangepast
Suiker Unie	Artikel 5.5.1. sub a	Waarom in gebruiksregel en niet in bestemmingsregel	Het betreft hier geen bestemmingsregel, maar een beleidsmatig streven. Dit is meer op de plaats in de gebruiksregels.
Suiker Unie	Artikel 5.5.1. sub b	Zie commentaar bij 4.5.1. sub b	Zie reactie bij 4.5.1. sub b
Suiker Unie	Artikel 5.5.1. sub b	Laatste zin anders formuleren, namelijk: “Bovendien mag een verbinding uitsluitend worden gelegd tussen twee aanduidingen specifieke vorm van verkeer – indicatieve ontsluiting”	Wordt overeenkomstig het voorstel aangepast
Suiker Unie	Artikel 5.5.2. sub b	Check begrenzing Sbt-S	Is gecontroleerd
Suiker Unie	Artikel 5.5.2. sub c	“maximale verkoopvloeroppervlak” vervangen door “verkoopvloeroppervlak maximaal”	Wordt overeenkomstig het voorstel aangepast
Suiker Unie	Artikel 5.5.2.	Toevoegen een sub f, dat als volgt luidt: “het bepaalde in dit lid onder c en d is niet van toepassing op restaurants waarvoor ontheffing is verleend als bedoeld in lid 5.6 onder e”	Wordt overeenkomstig het voorstel aangepast
Suiker Unie	Artikel 5.6 sub a	Zin beginnen met het woord “lid”	Wordt overeenkomstig het voorstel aangepast
Suiker Unie	Artikel 5.6 sub a onder 1	“wordt” verplaatsen voor “niet”	Wordt overeenkomstig het voorstel aangepast
Suiker Unie	Artikel 5.6. sub a onder 2	De laatste “e” schrappen in “onevenredige”	Wordt overeenkomstig het voorstel aangepast
Suiker Unie	Artikel 5.6. sub a onder	Aanvangen met “Er treedt geen strijdigheid op	Wordt overeenkomstig het voorstel aangepast

Overzicht zienswijzen planregels en verbeelding Inpassingsplan Agro & Food Cluster West-Brabant			
Wie	Waarover	Zienswijze	Reactie
	4	met..."	
Suiker Unie	Artikel 5.6 sub b	Zin beginnen met het woord "lid"	Wordt overeenkomstig het voorstel aangepast
Suiker Unie			
Suiker Unie	Artikel 5.6. sub b onder a	De laatste "e" schrappen in "onevenredige"	Wordt overeenkomstig het voorstel aangepast
Suiker Unie	Artikel 5.6. sub c	Lid "5.5.1" moet zijn "5.1."	Wordt aangepast
Suiker Unie	Artikel 5.6. sub d	Lid "5.5.1" moet zijn "5.1."	Wordt aangepast
Suiker Unie	Artikel 5.6. sub d onder e	Achter "foodgerelateerd" een "e" toevoegen	Wordt overeenkomstig het voorstel aangepast
Suiker Unie	Artikel 5.6. sub e 4 ^e opsommingspuntje	Voor "5.1" het woord "lid" invoegen; deze voorwaarde staat hier niet correct en zou in sub e onder 2 moeten worden opgenomen	Wordt overeenkomstig het voorstel aangepast
Suiker Unie	Artikel 5.7	Sub a laten vervallen want er is geen sub b. Tevens de haakjes onder 1 en onder 2 schrappen.	Wordt aangepast Wordt geschrapt
Suiker Unie	Artikel 5.7.	Sub b schrappen omdat dit niet aan de orde is voor de zones 6, 7 en 8	Wordt geschrapt
Suiker Unie	Artikel 5.7.2. aanhef	"voor" vervangen door "op"	Wordt overeenkomstig het voorstel aangepast
Suiker Unie	Artikel 5.7.3. aanhef	In regel 3 na "schade" het woord "toegebracht" invoegen; Is de term beleving niet een te vaar begrip	Wordt overeenkomstig het voorstel aangepast. Het betreft een indirecte regeling, hierbij mag een nadere afwegingselement geoorloofd. Wel dient de toelichting handreikingen te bieden op dit punt.
Suiker Unie	Artikel 5.8.1 aanhef	Woord "en" vervangen door "al dan niet in combinatie met" "Schappen" moet zijn "schrappen"	Lid 5.8.1. komt geheel te vervallen.
Suiker Unie	Artikel 5.8.1. sub a en b	In hoeverre zijn deze voorwaarden hier zinnig	Lid 5.8.1. komt geheel te vervallen.
Suiker Unie	Artikel 5.8.2. sub d	De noodzaak ziet toch niet op de vormverandering, maar op de noodzaak van bebouwing?	Klopt de vormverandering is nodig om ook op andere delen bebouwing te kunne realiseren
Suiker Unie	Artikel 5.8.4.	Zie commentaar bij 4.8.1	Zie antwoord bij 4.8.1. Met betrekking tot de opmerking of een deel van de

Overzicht zienswijzen planregels en verbeelding Inpassingsplan Agro & Food Cluster West-Brabant			
Wie	Waarover	Zienswijze	Reactie
			wijzigingen aan B&W kunnen worden toegekend en een ander deel aan GS kan worden opgemerkt dat in het kader van een Rijksinpassingsplan elders in Noord-Brabant ervoor is gekozen dat een deel van de wijzigingen aan de minister is toegekend en een ander deel aan B&W. Deskundigen en VROM gaan ervan uit dat dit gewoon kan.
Suiker Unie	Artikel 5.8.5.	Deze wijziging wordt ruim geacht waarbij het de vraag is waar, in welk geval en op welke wijze. Er is niet geregeld over PR, GR en (beperkt) kwetsbare objecten. Bij het woord “onevenredige” dient de laatste “e” komen te vervallen	De criteria worden aangepast. Wordt geschrapt
Suiker Unie	Artikel 6.2	“het bepaalde” vervangen door “de”	Wordt overeenkomstig het voorstel aangepast
Suiker Unie	Artikel 7.2.3 sub b	Na “voorzieningen” de komma schrappen en vervangen door het voegwoord “en”	Wordt overeenkomstig het voorstel aangepast
Suiker Unie	Artikel 8.1 sub e	“specifieke vorm van water – kadefaciliteit” vervangen door “specifieke vorm van bedrijventerrein – kadefaciliteiten”	Wordt overeenkomstig het voorstel aangepast
Suiker Unie	Artikel 8.2	“uitsluiten” moet zijn “uitsluitend”	Wordt aangepast
Suiker Unie	Artikel 8.2	Is er geen behoefte aan een ontheffingsmogelijkheid voor gebouwen op de kadefaciliteitgronden en bouwwerken geen gebouwen zijnde hoger dan 2 meter?	De regeling wordt gehandhaafd.
Suiker Unie	Artikel 10	Bestemming regels en verbeelding in overeenstemming brengen	Wordt aangepast
Suiker Unie	Artikel 10	Toevoegen term dubbelbestemming	Is niet conform SVBP
Suiker Unie	Artikel 10.1 aanhef	Aanpassen aanhef overeenkomstig voorstel	Voorstel is niet conform SVBP
Suiker Unie	Artikel 10.2.	Voor welke bestemming mag worden gebouwd	De regeling zal worden verduidelijkt dat enkel ten behoeve van de aanwezige leidingen mag worden gebouwd

Overzicht zienswijzen planregels en verbeelding Inpassingsplan Agro & Food Cluster West-Brabant			
Wie	Waarover	Zienswijze	Reactie
Suiker Unie	Artikel 10.3	Sub a schrappen omdat er geen b is en de tekst als volgt aanpassen: “lid 10.2 teneinde bouwwerken toe te staan ten behoeve van bebouwing als toegestaan ter plaatse op de verbeelding aangewezen andere bestemmingen, mits uit hoofde van de bescherming van de leiding daartegen geen bezwaar bestaat; hiertoe wordt tevoren advies ingewonnen van de leidingbeheerder...”	Wordt overeenkomstig het voorstel aangepast
Suiker Unie	Artikel 10.4 sub a t/ d	Opsomming gelijkmatig inspringen	Wordt aangepast
Suiker Unie	Artikel 10.4.2. aanhef	“voor” vervangen door “op”	Wordt overeenkomstig het voorstel aangepast
Suiker Unie	Artikel 10.4.3	Schrappen “belangen van de” en “beheersinstantie” vervangen door “leidingbeheerder	Wordt aangepast
Suiker Unie	Artikel 11	Waar van toepassing Term dubbelbestemming toevoegen	Onderzoek was nog niet afgerond; inmiddels is dit wel het geval en zijn de gronden waarop de dubbelbestemming Waarde – Archeologie betrekking op de verbeelding aangegeven. Is niet conform SVBP.
Suiker Unie	Artikel 11.3	“plankaart” vervangen door “verbeelding” Is er een provinciaal archeoloog	Wordt aangepast Ja
Suiker Unie	Artikel 11.4.1. sub c	Na het woord “en” “/of” toevoegen	Wordt overeenkomstig het voorstel aangepast
Suiker Unie	Artikel 11.4.2	“voor” vervangen door “op”	Wordt overeenkomstig het voorstel aangepast
Suiker Unie	Artikel 11.4.3	“archeologische belangen” vervangen door “archeologische waarden”	Wordt aangepast
Suiker Unie	Artikel 12	Dubbelbestemming toevoegen	Is niet conform SVBP
Suiker Unie	Artikel 12, aanhef	Aanpassen aanhef	Voorstel is niet conform SVBP
Suiker Unie	Artikel 12 onder c	Wat wordt hiermee bedoeld? Zin afronden met puntkomma	Het gaat om het niet onder het overgangsrecht brengen van bebouwing die reeds aanwezig is. Zin moet hier worden beëindigd met een punt en niet met een puntkomma.

Overzicht zienswijzen planregels en verbeelding Inpassingsplan Agro & Food Cluster West-Brabant			
Wie	Waarover	Zienswijze	Reactie
Suiker Unie	Artikel 12.2	Is gehele of gedeeltelijke vervangende (nieuw)bouw wel toegestaan?	Ja dat is toegestaan.
Suiker Unie	Artikel 12.3	Voor het woord "lid" het woord "dit" schrappen	Wordt overeenkomstig het voorstel aangepast
Suiker Unie	Artikel 12.4.1 sub a en b	Na het woord "en" steeds toevoegen "/of"	Wordt overeenkomstig het voorstel aangepast
Suiker Unie	Artikel 12.4.1 sub e	Zin aanvangen met het woord "het" Na het woord "en" steeds toevoegen "/of"	Wordt overeenkomstig het voorstel aangepast
Suiker Unie	Artikel 12.4.2	"voor" vervangen door "op"	Wordt overeenkomstig het voorstel aangepast
Suiker Unie	Artikel 12.4.3	Schrappen "belangen van de"	Wordt overeenkomstig het voorstel aangepast
Suiker Unie	Artikel 12.5	In hoeverre is dit een waarschijnlijke ontwikkeling? "Leidingen" moet zijn "Leiding - Gas"	Het is een mogelijke ontwikkeling. De regeling wordt gehandhaafd. Wordt aangepast
Suiker Unie	Artikel 12.5 sub a	Bij "onevenredige" moet laatste e vervallen	Wordt geschrapt
Suiker Unie	Artikel 12.5 sub c	Wat heeft deze voorwaarde te maken met de nieuwe dubbelbestemming "Leiding"	Niets met de bestemming Leiding, maar de gronden waar deze wijziging betrekking op heeft, kent wel ecologische kwaliteiten
Suiker Unie	Artikel 13	Toevoegen term dubbelbestemming + tekstvoorstel voor aanhef Opsomming a schrappen, want er is geen b	Is niet conform SVBP Wordt aangepast
Suiker Unie	Artikel 13.2	Bouwverbod is strijdig met artikel 13.1 waar wel gebouwen worden toegestaan	Bouwmogelijkheid in artikel 13.1 is niet juist en zal worden geschrapt
Suiker Unie	Artikel 13.3	Voor het woord "lid" het woord "dit" schrappen	Wordt overeenkomstig het voorstel aangepast
Suiker Unie	Artikel 13.3	Na "toegebracht" toevoegen "aan de waterstaatkundige belangen"	Wordt overeenkomstig het voorstel aangepast
Suiker Unie	Artikel 13.4.1. sub c	Voor "watergangen" het woord "van" invoegen	Wordt overeenkomstig het voorstel aangepast
Suiker Unie	Artikel 13.4.2.	"voor" vervangen door "op"	Wordt overeenkomstig het voorstel aangepast
Suiker Unie	Artikel 16.1	Verbod te regelen in desbetreffende bestemmingsregels (artikel 3, 4 en 5)	Huidige regeling is niet incorrect en zal worden gehandhaafd.
Suiker Unie	Artikel 16.1.2	Voor 16.1.1 invoegen het woord "lid"	Wordt overeenkomstig het voorstel aangepast

Overzicht zienswijzen planregels en verbeelding Inpassingsplan Agro & Food Cluster West-Brabant			
Wie	Waarover	Zienswijze	Reactie
Suiker Unie	Artikel 16.1.2.	Vrijwaringszone is toch geen dubbelbestemming	Het woord “andere” wordt geschrapt
Suiker Unie	Artikel 16.1.2.	Schrappen “(voor de A29 is dit Rijkswaterstaat Noord-Brabant)”	Wordt geschrapt
Suiker Unie	Artikel 16.2	Eisen Beeldregieplan opnemen in de gronduitgiftevoorwaarden	Dat is een mogelijkheid om ze te laten doorwerken
Suiker Unie	Artikel 16.2.1.	Is supervisie niet een te vergaande maatregel	Het gaat hier om een dusdanige vorm van toezicht dat de nagestreefde beeldkwaliteiten bij aanleg in acht worden genomen. De regeling wordt gehandhaafd.
Suiker Unie	Artikel 16.2.2.	Schrappen sub a want er is geen b	Wordt geschrapt
Suiker Unie	Artikel 16.2.3 sub b	Moet de term dijk hier niet grondwal zijn?	Nee, het betreft een waterschapsdijk. De term wordt gehandhaafd.
Suiker Unie	Artikel 16.2.4 b	Is een vage voorwaarde	Nee deze voorwaarde komt uit het beeldkwaliteitplan en geeft aan dat de hellingshoogte van de grondwal dient te variëren. De regeling wordt gehandhaafd.
Suiker Unie	Artikel 16.2.4 sub d	Is supervisie niet een te vergaande maatregel	Het gaat hier om een dusdanige vorm van toezicht dat de nagestreefde beeldkwaliteiten bij aanleg in acht worden genomen. De regeling wordt gehandhaafd.
Suiker Unie	Artikel 16.2.5. kopje	Specifieke vorm van bedrijventerrein moet zijn specifieke vorm van agrarisch	Wordt aangepast
Suiker Unie	Artikel 16.2.5. sub b	Is supervisie niet een te vergaande maatregel	Het gaat hier om een dusdanige vorm van toezicht dat de nagestreefde beeldkwaliteiten bij aanleg in acht worden genomen. De regeling wordt gehandhaafd.
Suiker Unie	Artikel 16.2.6 sub a	Is 3 meter niet hoog? En is deze bepaling inderdaad de bedoeling?	Deze voorwaarde komt uit het beeldkwaliteitplan. De regeling wordt gehandhaafd.
Suiker Unie	Artikel 16.2.6. sub b	Is supervisie niet een te vergaande maatregel	Het gaat hier om een dusdanige vorm van toezicht dat de nagestreefde beeldkwaliteiten bij aanleg in acht worden genomen. De regeling wordt gehandhaafd.
Suiker Unie	Artikel 16.2.7 sub a	Zin beginnen met “uitsluitend”	Wordt aangepast. De bepaling komt als volgt te luiden “uitsluitend zijn toegestaan grondwallen, bestaande bebouwing, een weg, bos en wandelpaden alsmede

Overzicht zienswijzen planregels en verbeelding Inpassingsplan Agro & Food Cluster West-Brabant			
Wie	Waarover	Zienswijze	Reactie
			recreatieve inrichtingen/vormgevingen;" Een vergelijkbare regeling zal worden opgenomen bij 16.2.8., te weten: "uitsluitend zijn toegestaan grondwallen, bestaande bebouwing en bestaande infrastructuur;"
Suiker Unie	Artikel 16.2.7. sub b	Is supervisie niet een te vergaande maatregel	Het gaat hier om een dusdanige vorm van toezicht dat de nagestreefde beeldkwaliteiten bij aanleg in acht worden genomen. De regeling wordt gehandhaafd.
Suiker Unie	Artikel 16.2.8	"Geldt de volgende regel" vervangen door "dat"	Wordt overeenkomstig het voorstel aangepast
Suiker Unie	Artikel 16.2.8	Sub a schrappen want er is geen sub b Het woord "dient" verplaatsen na "behouden"	Wordt aangepast
Suiker Unie	Artikel 16.3	Geldt voor A/Wro-zone 2	PM
Suiker Unie	Artikel 16.3	Voor "ten minste" invoegen "een waterbergingsvoorziening met een omvang van"	Wordt overeenkomstig het voorstel aangepast
Suiker Unie	Artikel 16.3	Waarom de term "dient"? Waarom is het een verplichting en moet deze verplichting aan de benutting van de bouwmogelijkheden worden gekoppeld.	Het gaat inderdaad om het voldoen aan de waterbergingsopgave.
Suiker Unie	Artikel 16.4	Is het theoretisch denkbaar dat beide ontsluitingen gerealiseerd worden op grond met bedrijfsbestemming	Theoretisch is dat denkbaar; het ligt echter niet in de lijn der verwachtingen. De regeling wordt gehandhaafd.
Suiker Unie	Artikel 17 onder a	De opsomming onder a schrappen omdat er geen b is	Wordt geschrapt
Suiker Unie	Artikel 18 onder a	De opsomming onder a schrappen omdat er geen b is	Wordt geschrapt
Suiker Unie	Artikel 18 onder a sub 1	De laatste e van "onevenredige" schrappen	Wordt geschrapt
Suiker Unie	Artikel 18 onder a sub 5	Eis is niet zinvol indien de wijziging geen betrekking heeft op natuurbestemming	Flora en faunaonderzoek is niet beperkt tot natuurbestemmingen.
Suiker Unie	Artikel 18 onder a sub 7	De laatste e van "onevenredige" schrappen	Wordt geschrapt

Overzicht zienswijzen planregels en verbeelding Inpassingsplan Agro & Food Cluster West-Brabant			
Wie	Waarover	Zienswijze	Reactie
Suiker Unie	Artikel 19.1	Kopje moet luiden "Ontheffing en nadere eis". Vervolgens in de aanhef na "ontheffing" de zinsnede "of het stellen van een nadere eis" invoegen	Wordt aangepast
Suiker Unie	Artikel 19.2. en 19.3	Procedures zijn uitputtend in Wro geregeld	19.2 en 19.3 worden geschrapt
Suiker Unie	Artikel 5.4.f	Artikel 5.4 onder f dient zodanig gewijzigd te worden, dat na ontheffingverlening schoorstenen mogelijk worden gemaakt tot een hoogte van bij voorkeur 120 meter, doch minimaal 100 meter voor de locatie van de huidige suikerfabriek voor zover gelegen ten noorden van de Noordzeedijk en ten oosten van het kanaal. Ter toelichting: op grond van artikel 6 lid 6 van het vigerende bestemmingsplan kunnen burgemeester en wethouders vrijstelling verlenen van de maximale bouwhoogte tot een hoogte van 120 meter. De noodzaak van 100 à 120 meter hoge schoorstenen is niet uit te sluiten.	Er wordt ontheffing opgenomen voor schoorstenen tot een hoogte van 120 meter.
Suiker Unie	Artikel 5 Bepalingen t.a.v. natuur	De diverse gebieden met functieaanduiding (n) op de terreinen van de suikerfabriek (zgn. vloeivelden en terrein suikerfabriek) en alle bijbehorende leden in artikel 5 (o.a. artikel 5.5.2 e en 5.8.1) moeten worden verwijderd voordat het PIP wordt vastgesteld. Deze aanduiding (n) is gerelateerd aan de EHS aanduiding van het vorige streekplan. In de ontwerp verordening ruimte zijn de EHS aanduidingen reeds verwijderd. Die verordening wordt vastgesteld voordat het PIP	Inmiddels hebben de betreffende gronden de status EHS verloren. Alle regels die betrekking hebben op Natuur binnen deze bestemming kunnen worden geschrapt.

Overzicht zienswijzen planregels en verbeelding Inpassingsplan Agro & Food Cluster West-Brabant			
Wie	Waarover	Zienswijze	Reactie
		wordt vastgesteld.	
Suiker Unie	Verbeelding	De westelijke grens van het Wro-zone-wijzigingsgebied 3 op het enkelbestemmingsvlak Bedrijventerrein op de zgn. vloeivelden van de suikerfabriek moet in westelijke richting worden opgeschoven tot aan het daar liggende enkelbestemmingsvlak Natuur.	Deze grens zal worden verschoven overeenkomstig het verzoek.
Suiker Unie	Artikel 5.8.3. sub d	Is waarschijnlijk niet houdbaar. Hier moet een andere voorwaarde toegevoegd worden, zodat de gemeente niet eigenhandig de wijziging kan doorvoeren. Bv. Er moet onomstotelijk en aantoonbaar zijn komen vast te staan dat er zich geen bedrijven meer zullen vestigen binnen een periode van bv. 5 jaar en het moet aantoonbaar zijn dat er voldoende concrete vraag is van glastuinbouwbedrijven. (zie brief Michiel Bos)	Zie het voorstel zoals geformuleerd op pagina 15 van deze tabel.
Suiker Unie	Artikel 5.1 sub i	Hier ook de "opslag" van gas opnemen.	Wordt toegevoegd
Suiker Unie	Artikel 5.1 k	In 5.1 k zullen bij het 150 KV-station wel bovengrondse voorzieningen nodig zijn, maar geen verbindingen met bovengrondse leidingen en leidingmasten. Dus schrappen zinsnede " , zonder bovengrondse voorzieningen".	De regeling wordt als volgt aangepast: "één 150 kV station, zonder bovengrondse hoogspanningslijn die direct geleid wordt naar een hoogspanningsmast;"
Suiker Unie	Evz	De ecologische verbindingszone is toch minimaal 25 m aan minimaal één zijde van de watergang en mag toch ook met steppingstones worden aangelegd? Hoe wordt daar rekening mee gehouden met de aanduidingen evz op de kaart?	Er wordt een ontheffing opgenomen om te kunnen bouwen waar de evz ligt, onder de voorwaarde dat de functie van de evz niet in het gedrang komt.

Overzicht zienswijzen planregels en verbeelding Inpassingsplan Agro & Food Cluster West-Brabant			
Wie	Waarover	Zienswijze	Reactie
Suiker Unie	5.4 e	Er wordt verwezen naar 5.2.2 sub c, maar dit bestaat niet.	Wordt geschrapt
Suiker Unie	5.5.1 a.	Niet “symbiose”, maar “symbiose c.q. samenwerking”.	Wordt overeenkomstig het voorstel aangepast
Suiker Unie	Categorie 2	In de zone langs de Noordlangeweg kunnen zich allerlei functies vestigen, die waarschijnlijk gedeeltelijk ook milieucategorie 2 zijn. Dit moet in de beperkte zone (milieucategorie 3+4) langs de Noordlangeweg (zowel ten westen als ten oosten van het kanaal) ook mogelijk gemaakt worden. Dus wijzigen artikel 5.6, onder b, sub 2, artikel 5.6, onder c, sub 3 en artikel 5.6, onder d, sub 2.	De planregels voorzien hier reeds in.
Suiker Unie	Ontheffingsmogelijkheid voor gebouwen langs de kade	Het moet mogelijk gemaakt worden om gebouwen langs de kade te realiseren als onderdeel van de kade infrastructuur en het mogelijk maken van laden en lossen (artikel 8.2).	Bouwen wordt via ontheffing mogelijk gemaakt.
Suiker Unie	Naam Nieuw Prinsenland	Nieuwe naam doorvoeren: AFC Nieuw Prinsenland.	Om verwarring te voorkomen wordt de naam niet aangepast.
Suiker Unie	1.6	In definitie na het woord “toevoegen” invoegen de woorden “of onttelen”. Ter toelichting: onttrekken van energie uit organisch materiaal is strikt gesproken niet het toevoegen van waarde aan producten.	Wordt overeenkomstig het voorstel aangepast
Suiker Unie	16.2.7	Ook bestaande wegen mogen indien nodig gehandhaafd blijven. Dus toevoegen na “bestaande bebouwing” de woorden “en wegen”.	Wordt overeenkomstig het voorstel aangepast
Suiker Unie	16.3	“..... waarbij geldt dat ten minste 60 m3/ha verhard oppervlak dient te worden	Er moet ten minste 60 m3 aan waterberging per ha verhard oppervlak worden gerealiseerd

Overzicht zienswijzen planregels en verbeelding Inpassingsplan Agro & Food Cluster West-Brabant			
Wie	Waarover	Zienswijze	Reactie
		gerealiseerd". Wat is daar de bedoeling van? Is het "60 m3/ha"?	
Suiker Unie	5.2.2 onder a, sub 1 en 5.4 c	Na silo's toevoegen: "en bijbehorende gebouwen".	Wordt overeenkomstig het voorstel aangepast
Suiker Unie	Artikel 5.8.3.	Reclamant heeft een zienswijze ingediend t.a.v. artikel 5.8.3. Deze zienswijze betreft het volgende: wanneer het bepaalde onder d. ontoelaatbaar zou moeten worden geacht (omdat het de gebruikmaking van een publiekrechtelijke bevoegdheid afhankelijk stelt van een privaatrechtelijke toestemming) en mitsdien het risico loopt te sneuvelen in de bestemmingsplanprocedure, zou daarmee de waarborg tegen een ongewenste gebruikmaking van de wijzigingsbevoegdheid wegvallen.	De regeling wordt als volgt aangepast: "a. er bestaat redelijkerwijs geen behoefte meer aan (volledige) handhaving van de bestemming "bedrijventerrein" voor de gronden binnen de wro-zone wijzigingsgebied 1 en er bestaat aantoonbaar behoefte aan de bestemming "Agrarisch-projectvestiging glastuinbouw" voor de desbetreffende gronden of een gedeelte daarvan."
Suiker Unie	5.4 Ontheffing van de bouwregels	I.v.m. eventuele noodzaak van 100 à 120 meter hoge schoorstenen, verzoekt reclamant een max. bouwhoogte van 120 meter. toe te staan, doch minimaal 100 meter. Dit voor gronden van huidige suikerfabriek, ten noorden van Noordzeedijk en ten oosten van het kanaal. B&W zijn bevoegd ontheffing hiervoor te verlenen (art. 5.4 sub f en vigerend bestemmingsplan).	Voor het terrein van de steenfabriek zal een bouwhoogte voor schoorstenen tot 120 meter worden toegestaan
Suiker Unie	5.6 Ontheffing van de gebruiksregels	Art. 5.6. onder b, sub 2 wijzigen, zodanig dat bedrijven in milieucategorie 2 wel zijn toegestaan langs Noordlangeweg op gronden met functieaanduiding (b= 3 en 4), ten westen en ten oosten van het kanaal. Ook kantoren en andere lichte bedrijven moeten zich hier	De planregels maken dit reeds mogelijk.

Overzicht zienswijzen planregels en verbeelding Inpassingsplan Agro & Food Cluster West-Brabant			
Wie	Waarover	Zienswijze	Reactie
		kunnen vestigen. In art. 5.6. onder c, sub 3 en art. 5.6. onder d, sub 2 moet milieucategorie 2 worden geschrapt. In beperkte zone (milieucategorie 3 en 4) moet het mogelijk zijn bedrijven uit milieucategorie 2 te vestigen.	
Suiker Unie	5.8.3. wijziging naar Agrarisch-Projectvestiging landbouw	Verzoek om lid 5.8.3. onder d (voorwaarde dat eigenaren van gronden instemmen met bestemmingswijziging) te wijzigen als volgt: “Er is een zodanige wijziging opgetreden in de marktomstandigheden, dat enerzijds redelijkerwijs geen behoefte meer bestaat aan (volledige) handhaving van de bestemming “Bedrijventerrein” voor de gronden binnen de “wro-zone wijzigingsgebied 1” en anderzijds aantoonbaar behoefte bestaat aan de bestemming “Agrarisch-Projectvestiging glastuinbouw” voor de desbetreffende gronden of een gedeelte daarvan”.	De voorgestelde wijziging is zeer moeilijk toetsbaar. De wijzigingsbevoegdheid zoals opgenomen is beter te toetsen, daarom zal deze ook gehandhaafd blijven en zal de voorgestelde wijziging niet worden doorgevoerd.
Gasunie	Artikel lid 10.4	Gasunie verzoekt en doet voorstellen om artikel lid 10.4 van “Leiding” van de regels aan te passen omdat de huidige bepalingen een veilig en bedrijfszeker transport niet voldoende waarborgen. - aanbrengen hoogopgaand en/of diepwortelende beplanting, waaronder bv. rietbeplanting; - wijzigen maaiveldniveau door ontgronding of ophoging - verrichten van grondroeractiviteiten	Een aantal van de werkzaamheden komt overeen met de werkzaamheden zoals genoemd in de planregels. Hier wordt alleen ingegaan bij de werkzaamheden die niet zijn genoemd in de planregels. Het aanbrengen van beplanting wordt in zijn algemeenheid aanlegvergunningplichtig gesteld. Het specifiek opnemen van hoogopgaande en of diepgewortelde beplanting voegt hier niets aan toe. Het wijzigen van het maaiveldniveau door ontgronding of ophoging is meegenomen in de aanlegvergunning

Overzicht zienswijzen planregels en verbeelding Inpassingsplan Agro & Food Cluster West-Brabant			
Wie	Waarover	Zienswijze	Reactie
		- diepploegen - indrijven van voorwerpen in de bodem - aanbrengen van gesloten verhardingen - goederen permanent opslaan waaronder ook opslaan van afvalstoffen - aanleggen van waterlopen of vergraven, verruimen of dempen van bestaande waterlopen - plaatsen van onroerende objecten	die wordt gevraagd voor het verlagen, afgraven, ophogen en egaliseren van gronden. Ontgrondingen dienen via een ander spoor te worden gemeld of hiervoor dient een ontgrondingsvergunning te worden aangevraagd. Diepploegen zal aanlegvergunningplichtig worden gesteld. Het opslaan van goederen en het aanleggeven van waterlopen/of het vergraven, verruime of dempen van bestaande waterlopen is wel toegevoegd aan het aanlegvergunningstelsel. In de bouwregels is opgenomen dat er alleen bouwwerken, geen gebouw zijnde, zijn toegestaan op de gronden die voor leiding zijn bestemd. Via ontheffing zijn bouwwerken toegestaan. In dat geval dient dit aan de leidingbeheerder te worden meegedeeld.
Gasunie	Verbeelding	Controleer of de belemmeringsstrook van 4 meter aan weerszijden van de regionale aardgastransportleidingen is opgenomen.	Deze strook is opgenomen op de verbeelding.
Gemeente Steenbergen	1 begrippen	1. Begrippen artikel 1.26 Intensieve veehouderij: aanpassen: Een niet-grondgebonden agrarisch bedrijf waarin het houden van vee, pelsdieren en/of pluimvee de hoofdzaak is.	De nieuwe definitie komt als volgt te luiden: “Een agrarisch bedrijf met een bedrijfsvoering die geheel of in overwegende mate in gebouwen plaatsvindt en gericht is op het houden van vee, pluimvee of pelsdieren”
Gemeente Steenbergen	Verbeelding	3. Agrarisch Verzoek om wederom het buitendijks gelegen gebied boven het toekomstige glastuinbouwgebied op te nemen en om eventueel d.m.v. wijzigingsbevoegdheid de realisatie van windturbines toe te staan. Er	Dit gebied zal worden meegenomen.

Overzicht zienswijzen planregels en verbeelding Inpassingsplan Agro & Food Cluster West-Brabant			
Wie	Waarover	Zienswijze	Reactie
		mogen n het buitendijks gelegen gebied binnen de bestemming Agrarisch en het gebied Agrarisch-Projectvestiging glastuinbouw max. 4 windturbines worden opgericht.	
Gemeente Steenbergen	4. Agrarisch – projectvestiging glastuinbouw	4.1. Voorstel om toe te voegen onder 4.1 sub a en 4.5.1 over glastuinbouwbedrijven met bijbehorende bedrijfsbebouwing ... indien deze bedrijven gebruik maken van assimilatiebelichting dienen zij aan de volgende voorwaarden te voldoen: - gedurende de periode tussen zonsondergang en zonsopgang dient de lichtuitstraling voor tenminste 98% te worden beperkt d.m.v. bovenafscherming van het glazen of anderszins doorzichtig dak. - gedurende de periode tussen zonsondergang en zonsopgang dient de lichtuitstraling geheel (100%) te worden voorkomen d.m.v. zijafscherming van de glazen of anderszins doorzichtige wanden.	Het voorstel wordt niet overgenomen. Dit wordt via de milieuwetgeving nader afgekaart. De regeling blijft gehandhaafd.
Gemeente Steenbergen	4.1. sub n	Transformatiestations t.b.v. een distributienetwerk voor electriciteit zonder bovengrondse verbindingen.	Dit onderdeel zal als volgt komen te luiden: “één 150 kV station, zonder bovengrondse hoogspanningslijn die direct geleid wordt naar een hoogspanningsmast;”
Gemeente Steenbergen	4.2.2. sub a	Er moet een maximering komen voor bedrijfsgebouwen van 5000m2. Tekst wijzigen in :de oppervlakte van bedrijfsgebouwen, niet zijnde kassen, mag per glastuinbouwbedrijf maximaal 1000 m2 ha kassen bedragen tot een maximum van 5000 m2. Onder 4.4 sub a kan een ontheffing tot max.	De regeling zal worden gehandhaafd

Overzicht zienswijzen planregels en verbeelding Inpassingsplan Agro & Food Cluster West-Brabant			
Wie	Waarover	Zienswijze	Reactie
		10.000 m2 worden opgenomen onder de daarin genoemde criteria.	
Gemeente Steenbergen	sub d	De bepaling over de bebouwingsvrije zone aan de achterzijde van de percelen meenemen. Toevoegen: “de afstand van enig punt van een gebouw tot de zijdelingse en achterste perceelgrens mag niet minder bedragen dan 2,5 meter.	De regeling zal overeenkomstig het voorstel worden aangepast.
Gemeente Steenbergen	4.2.2.	Regel opnemen, zoals in Beeldregieplan, over de ligging van de voorgevelrooilijn. Sub e: toevoegen “waarin de voorgevelrooilijn ter hoogte van de Noordlangeweg op 25 m1 wordt bepaald (naar analogie van het specifiek bedrijventerreingedeelte) en op 8 m1 van de kant van de weg voor andere, nog aan te leggen wegen.	PM
Gemeente Steenbergen	4.2.3.	Idem voor categorie ‘bouwwerken’. Toevoegen voorschrift: “de afstand van enig punt van een bouwwerk, geen gebouw zijnde tot de zijdelingse en achterste perceelgrens mag niet minder bedragen dan 2,5 meter met uitzondering van terrein- en erfafscheidingen.	De regeling zal overeenkomstig het voorstel worden aangepast.
Gemeente Steenbergen	4.2.3. sub d	In een 60- meterzone langs de Noordlangeweg is slechts een maximale hoogte van 20 mtr. toegestaan (van bouwwerken geen gebouwen zijnde).	Dit is geregeld dmv de bouw mogelijkheden in sbt-bz1
Gemeente Steenbergen	4.2.3.	Idem voor de categorie “bouwwerken m.b.t. de voorgevelrooilijn”. Sub g, toevoegen: “waarin de voorgevelrooilijn ter hoogte van de Noordlangeweg op 25 m1 wordt bepaald (naar analogie van het specifiek	PM

Overzicht zienswijzen planregels en verbeelding Inpassingsplan Agro & Food Cluster West-Brabant			
Wie	Waarover	Zienswijze	Reactie
		bedrijventerreingedeelte) en op 8 m 1 van de kant van de weg voor andere, nog aan te leggen wegen”.	
Gemeente Steenbergen	4.4. – zie 4.2.2. sub a	Wijzigen in: “... lid 4.2.2 sub a teneinde een oppervlakte aan bedrijfsgebouwen, niet zijnde kassen, per glastuinbouwbedrijf te verhogen tot maximaal 10.000 m2...”.	zie eerdere opmerking bij 4.2.2. sub a
Gemeente Steenbergen	4.5.2. – sub a	De beperkte verkoop van producten tot een maximaal verkoopvloeroppervlak van 100 m2. niet opnemen. Op dit specifieke bedrijventerrein hoort geen detailhandel thuis. Tevens staat het ontwerp PIP het nu toe dat producten van derden door een glastuinder verkocht kunnen worden.	De regeling wordt ingeperkt tot verkoop van ter plaatse geproduceerde en bewerkte producten.
Gemeente Steenbergen	Verbeelding	Wijzigingsgebied voor het windturbinepark is aanmerkelijk verkleind; het buitendijks gelegen gebied met bestemming Agrarisch is niet meer opgenomen op de verbeelding van het PIP.	Dit gebied zal worden opgenomen en het gebied zal verder worden uitgebreid, waardoor ook het buitendijks gelegen gebied onder de wijzigingsbevoegdheid valt. Hierover heeft afstemming plaatsgevonden met de waterbeheerder.
Gemeente Steenbergen	1. Bedrijventerrein 5.2.2. - sub b	De bepaling over de bebouwingsvrije zone aan de achterzijde van de percelen meenemen. Toevoegen: “de afstand van enig punt van een gebouw tot de zijdelingse en achterste perceelgrens mag niet minder bedragen dan 5 meter.	De regeling zal overeenkomstig het voorstel worden aangepast.
Gemeente Steenbergen	5.2.2.	Regel opnemen, zoals in Beeldregieplan, over de ligging van de voorgevelrooilijn. Sub e: toevoegen “waarin de voorgevelrooilijn ter hoogte van de Noordlangeweg op 25 m1 wordt bepaald en op 10 m1 van de kant van de weg voor andere, nog aan te leggen wegen.	Een dergelijke regeling m.b.t. de voorgevelrooilijn is opgenomen (voor de rand Bedrijventerrein – Agrarisch Projectvestiging glastuinbouw en binnen Beeldkwaliteitszone- 1). Ook de ligging van de voorgevelrooilijn op 25 m van de Noordlangeweg en op 8 m van de kant van de weg

Overzicht zienswijzen planregels en verbeelding Inpassingsplan Agro & Food Cluster West-Brabant			
Wie	Waarover	Zienswijze	Reactie
			voor andere aan te leggen wegen is algemeen opgenomen in artikel 5.2.1 (bestemming bedrijven).
Gemeente Steenbergen	5.2.3.	Idem voor categorie 'bouwwerken'. Toevoegen voorschrift: "de afstand van enig punt van een bouwwerk, geen gebouw zijnde tot de zijdelingse en achterste perceelgrens mag niet minder bedragen dan 5 meter met uitzondering van terrein- en erfafscheidingen.	De regeling zal overeenkomstig het voorstel worden aangepast.
Gemeente Steenbergen	5.2.3.	Idem voor categorie "bouwwerken m.b.t. de voorgevelrooilijn". Sub c: toevoegen: "waarin de voorgevelrooilijn ter hoogte van de Noordlangeweg op 25 m1 wordt bepaald en op 10 m1 van de kant van de weg voor andere, nog aan te leggen wegen.	Een dergelijke regeling m.b.t. de voorgevelrooilijn is opgenomen (voor de rand Bedrijventerrein – Agrarisch Projectvestiging glastuinbouw en binnen Beeldkwaliteitszone- 1). Ook de ligging van de voorgevelrooilijn op 25 m van de Noordlangeweg en op 8 m van de kant van de weg voor andere aan te leggen wegen is algemeen opgenomen in artikel 5.2.1 (bestemming bedrijven).
Gemeente Steenbergen	5.2.3.	Verzoek om voor bouwhoogtes van terrein- en erfafscheidingen een max. hoogte van 3 mtr. op te nemen. Deze afscheidingen dienen voor de voorgevelrooilijn een open karakter te hebben, t.b.v. visueel contact met de bedrijven. Dit nader uitwerken in het Beeldregieplan.	Deze hoogte is gehanteerd voor terrein- en erfafscheidingen die voor de voorgevelrooilijn mogelijk worden gemaakt.
	5.4. – sub e onder 2	Voorwaarde onder 2 moet luiden: "de eenheid van het bebouwde straatbeeld wordt niet onevenredig aangetast".	De regeling zal overeenkomstig het voorstel worden aangepast.
Gemeente Steenbergen	5.5.1. – sub b (zie ook reactie op pag. 57 Toelichting).	Gaat het om 2 of 3 mogelijkheden? Tekst van pag. 57: Op verbeelding zijn 3 mogelijkheden van ontsluiting vanaf N268/Noordlangeweg genoemd i.p.v. 2; één wissen of in planregels aanduiden dat slechts 1 van 2 aanduidingen	In het PIP zullen 2 mogelijkheden worden opgenomen.

Overzicht zienswijzen planregels en verbeelding Inpassingsplan Agro & Food Cluster West-Brabant			
Wie	Waarover	Zienswijze	Reactie
		gebruikt mag worden.	
Gemeente Steenbergen	5.5.2. – sub c	De beperkte verkoop van producten tot een maximaal verkoopvloeroppervlak van 100 m2. niet opnemen. Op dit specifieke bedrijventerrein hoort geen detailhandel thuis. Tevens staat het ontwerp PIP het nu toe dat producten van derden door een glastuinder verkocht kunnen worden.	De regeling wordt gehandhaafd. De geboden mogelijkheden zijn van beperkte omvang. In de planregels is opgenomen dat alleen op het eigen bedrijf geproduceerde producten mogen worden verkocht.
Gemeente Steenbergen	5.6. – sub a	Toelating van bedrijven in hogere categorie dan genoemd is niet in overeenstemming met bedoeling om hinder op omgeving te beperken. Onder 5.1. sub a, b en c zijn maximale gebruiksmogelijkheden voor milieuhinder op de omgeving duidelijk beschreven.	De regeling wordt gehandhaafd. De voorwaarden zien onder meer toe op het verblijfsklimaat.
Gemeente Steenbergen	5.6.	Verzoek om aanpassing van gestelde dat een positief advies vereist is voor verlenen van ontheffing. Er is jurisprudentie waaruit blijkt dat het verlenen van een ontheffing niet afhankelijk mag worden gesteld van een positief advies van een deskundige (ABR, 3 dec. 1999, Ede, Gst 2000, 7128).	De term “positief” zal worden geschrapt.
Gemeente Steenbergen	5.8.5.	Wijziging t.b.v. BEVI-inrichting: is primaire keuze die omwille van rechtszekerheid voor omgeving en te vestigen bedrijven niet beschreven hoort te worden in vorm van wijzigingsbevoegdheid Gem. Steenbergen is hier geen voorstander van gelet op milieueffecten voor omgeving Stampersgat, Heijningen en Dinteloord.	De mogelijkheid tot het vestigen van een Bevi-inrichting blijft gehandhaafd, met dien verstande dat dit via ontheffing mogelijk wordt gemaakt in plaats van via wijziging. De ontheffing daarbij is aan stringente eisen gekoppeld waardoor milieueffecten op de omgeving worden voorkomen.
Gemeente	16.2.1. - sub d –	Conform Beeldregieplan opnemen: “de hoogte	Dit zal worden aangepast

Overzicht zienswijzen planregels en verbeelding Inpassingsplan Agro & Food Cluster West-Brabant			
Wie	Waarover	Zienswijze	Reactie
Steenbergen	Beeldkwaliteitszone 1	van de grondwal varieert van 3,5 mtr. tot 5 mtr. hoogte bij de entrees.	
Gemeente Steenbergen	16.2.3. - Beeldkwaliteitszone 3	De minimale hoogte van de grondlichamen, van 3 mtr, ontbreekt.	Dit zal worden aangepast
Gemeente Steenbergen	16.2.6. - Beeldkwaliteitszone 6	Opnemen in de regels: de in het beeldregieplan opgenomen afstanden en hoogtes, zoals genoemd in NLW2.	De genoemde / gevraagde afstanden en hoogtes zijn doorvertaald in de planregels van het inpassingsplan.
Gemeente Steenbergen	16.2.7. - Beeldkwaliteitszone 7	De in het beeldregieplan opgenomen hoogte van de grondwal ontbreekt.	Dit zal worden aangepast
Gemeente Steenbergen	16.2.8. - Beeldkwaliteitszone 8	Beeldkwaliteitszone 8 is niet opgenomen in de legenda als functieaanduiding.	Deze zal worden opgenomen.
Waterschap Brabantse Delta	Art. 4.8.1	wro-zone wijzigingsgebied 3 bij bestemming A-GT is niet buitendijks gelegen en dus is positief advies van waterschap niet nodig.	Gezien de uitbreiding van het plangebied (buitendijks) en het daar onder wijzigingsbevoegdheid toestaan van windturbines is deze voorwaarde gehandhaafd.
Waterschap Brabantse Delta	Art. 5	functieaanduiding 'specifieke vorm van bedrijventerrein-vloevelden' komt niet als functieaanduiding voor binnen de bestemming bedrijventerrein.	Deze aanduiding komt wel voor binnen de bestemming bedrijventerrein in art. 5.8.2.
Waterschap Brabantse Delta	Art. 5.8.1	als voorwaarde toevoegen dat waterschap positief advies heeft uitgebracht m.b.t. buitendijks bouwen.	Deze voorwaarde zal in zoverre worden toegevoegd, dat de term positief niet zal worden opgenomen.
Waterschap Brabantse Delta	Art. 12.5:	als voorwaarde toevoegen dat tevoren advies wordt ingewonnen bij de bevoegde waterbeheerder.	Deze voorwaarde zal worden toegevoegd.
Waterschap	Art. 13.3 + 13.4.3	de 'beheersinstantie van de waterkering'	Dit zal worden gewijzigd.

Overzicht zienswijzen planregels en verbeelding Inpassingsplan Agro & Food Cluster West-Brabant			
Wie	Waarover	Zienswijze	Reactie
Brabantse Delta		vervangen door: 'bevoegde waterbeheerder'.	
Waterschap Brabantse Delta	Art. 16.3:	604 m3/ha in plaats van 60 m3/ha.	Er is een foutieve maat in de regels opgenomen. In de regels wordt conform de zienswijze van het Waterschap de juiste maat opgenomen.
Waterschap Brabantse Delta	Art. 18:	opnemen dat advies wordt ingewonnen bij bevoegde waterbeheerder.	Deze voorwaarde zal worden toegevoegd.
Waterschap Brabantse Delta	Verbeelding	- in de verbeelding en bijbehorende legenda is bij bestemming water de functieaanduiding 'specifieke vorm van bedrijventerrein-kadefaciliteiten' opgenomen, terwijl in planregels 'specifieke vorm van water-kadefaciliteiten' is beschreven. - Functieaanduiding 'specifieke vorm van bedrijventerrein-beeldkwaliteitzone 8' staat niet in de legenda. - Planologisch vastgestelde verbindingzones langs rand van het plangebied (Mark-Dintel-Vliet stelsel) zijn niet volledig en correct overgenomen vanuit door de provincie vastgesteld beleid. - Ecologische verbindingzones dóór het plangebied zijn op enkele plaatsen te smal, vanuit ecologisch oogpunt niet overal optimaal gepositioneerd en sluiten niet aan op de ecologische verbindingzones buiten het plangebied.	De regels zijn op dit punt aangepast. Deze functieaanduiding zal worden toegevoegd aan de legenda. Deze zone zal conform provinciaal waterplan worden opgenomen in de verbeelding. Deze evz's zijn inderdaad niet overal optimaal gepositioneerd omdat afzonderlijk hiervoor een visie wordt opgesteld. In verband met kreekherstel wordt een zone van 25 meter gehanteerd waarbinnen deze evz kan worden gerealiseerd. Dit leidt niet tot wijzigingen van de verbeelding.
Gemeente Halderberge	Artikel 5 en toelichting	{par. 6.2} M.b.t. verwijzing naar bedrijven in afvalstoffenbranche het verzoek om vast te	Een dergelijke voorwaarde past niet in de planregels.

Overzicht zienswijzen planregels en verbeelding Inpassingsplan Agro & Food Cluster West-Brabant			
Wie	Waarover	Zienswijze	Reactie
		leggen dat het gaat om afval dat ter plaatse van het AFC zelf ontstaat om de symbiose te waarborgen.	
Gemeente Halderberge	verbeelding	{bijlage 13, vooroverlegnotitie, pag. 11} Op de verbeelding is niet expliciet weergegeven dat in het plandeel van de gemeente Halderberge bedrijven t/m milieucategorie 5 worden toegestaan. Verzoek om een afzonderlijke groen/recreatiebestemming op te leggen.	De bestemming is aangepast vestiging van bedrijven in dit deel is niet mogelijk
Gemeente Halderberge	Artikel 5.6.c	Verzoek om in de planregels op te nemen dat gemeente Halderberge deel uitmaakt van de uitgiftecommissie, toestaan van een 'ander' bedrijf kan immers ook consequenties hebben voor woonomgeving Stampersgat.	De samenstelling van de commissie wordt niet in de regels vastgelegd.
Gemeente Halderberge	Artikel 5.6	Verzoek om in de ontheffingsbevoegdheden voor het toestaan van 'andere' bedrijven, een voorwaarde op te nemen dat aangetoond moet worden dat het bedrijf geen milieu- en verkeershinder met zich mee brengt in huidige en toekomstige situatie, in Stampersgat. Het niet onevenredig aantasten van het verblijfsklimaat wordt te summier en subjectief gevonden als voorwaarde bij ontheffing van een hogere milieucategorie.	Het verwijzen naar de toekomstige situatie is te rechtsonzeker. De regeling kan wel worden overgenomen voor de bestaande situatie.
Gemeente Halderberge	Verbeelding	Verzoek om in verbeelding op te nemen waar buiten het plangebied en bij de voorziene milieucategorieën, de richtafstanden reiken.	Op een digitale verbeelding is het niet mogelijk om informatie buiten het plangebied weer te geven.
Gemeente Halderberge	Artikel 5.8.5 lid c	Om verhoging van het GR te voorkomen, dient art. 5.8.5. lid c van de planregels te worden geformuleerd als volgt: "er bevinden zich geen	Deze formulering zal worden overgenomen.

Overzicht zienswijzen planregels en verbeelding Inpassingsplan Agro & Food Cluster West-Brabant			
Wie	Waarover	Zienswijze	Reactie
		kwetsbare functies binnen het invloedsgebied van de nieuw te vestigen of uit te breiden Bevi-inrichtingen.	
Enexis	Artikel 4.1 onder l:	Zienswijze ingediend gelet op de vestiging van een 150 Kilovolt transformatorstation. Verwijderen zinsnede: 'zonder bovengrondse verbindingen'	Dit onderdeel zal als volgt komen te luiden: "één 150 kV station, zonder bovengrondse hoogspanningslijn die direct geleid wordt naar een hoogspanningsmast;"
Enexis	Artikel 4.2.2	Gebouwen: De toelaatbare hoogte van gebouwen maximaal 9 meter is toereikend.	De bouwhoogte van 13 meter wordt gehandhaafd gezien de hoogte van andere gebouwen die binnen deze bestemming mogelijk zijn.
Enexis	Artikel 4.2.3 onder a	In het kader van de veiligheidsvoorschriften hoogspanningsinstallaties moet de terreinafscheiding aan alle zijden (dus ook voor de voorgevelrooilijn) minimaal 2,5 meter bedragen.	Deze bepaling zal als volgt worden aangevuld: " , met dien verstande dat terreinafscheidingen bij hoogspanningsinstallaties een bouwhoogte mogen hebben van maximaal 2,5 meter;"
Enexis	Artikel 4.2.3 onder e 'bouwwerken voor nutsvoorzieningen'	- Bepalende is de maximale hoogte van de op te richten constructies. Deze bedraagt 15 meter; - Van belang is dat bliksembeveiligingsmasten kunnen worden geplaatst, hoogte 25 meter.	De regels zijn hierop aangepast
Enexis	Artikel 5.1 onder k	Verwijderen zinsnede: 'zonder bovengrondse verbindingen'	Dit onderdeel zal als volgt komen te luiden: "één 150 kV station, zonder bovengrondse hoogspanningslijn die direct geleid wordt naar een hoogspanningsmast;"
Enexis		Algemeen, milieucategorie (artikel 4 en 5) Voor de oprichting van het 150 kV-station, zoals is voorzien (> 200 MVA), moet milieucategorie 4.2 zijn toegestaan.	De bestemming sluit deze milieucategorie niet uit. In het kader van de milieuvergunning zal toetsing van een initiatief plaatsvinden.

